

Års- og bærekrafttrappport 2011

Steg for steg for en grønnere bransje

Nøkkeltall

Posten oppnådde et godt resultat i 2011. Nøkkeltallene viser i tillegg en frisk organisasjon med et rekordlavt sykefravær og et stigende omdømme.

Konsern

		2011	2010	2009	2008	2007
Driftsinntekter	mill. kr	22 981	22 451	22 613	23 940	22 662
EBIT	mill. kr	956	1 638	269	-14	813
Statlige kjøp	mill. kr	345	116	211	0	0
Andel av inntekter fra enerettsområdet	prosent	14.5	14.7	15.3	14.8	15.8
Omsetning i utenlandske selskaper	mill. kr	6 446	5 959	5 855	5 871	4 886
Totalvolum pakker Posten Norge AS	mill. stk	38.5	36.6	34.9	35.0	32.1
Totalvolum brev Posten Norge AS	mill. stk	2 223	2 289	2 284	2 598	2 687
Utvikling A og B post	prosent	-6.1	-7.2	-10.1	0.7	-0.3
Leveringskvalitet A-post (andel fremme over natt)	prosent	85.3	83.5	88.3	87.1	85.1
Maskinsorteringsgrad, alle brev	prosent	79.2	73.7	72	70	66
Årsverk per 31.12		19.622	19 884	20 555	22 221	21 389
Antall salgssteder (postkontor og Post i Butikk)		1 413	1 434	1 443	1 479	1 487
Postens omdømme	prosent	69	63	61	55	54
Sykefravær, konsern	prosent	7.1	7.8	8.1	8.2	8.0

Innhold

01 KONSERNET

Dette er Posten Norge	4
Våre merkevarer	5
Presentasjon av konsernledelsen	7
Selskapsstyring	10

02 RESULTATER

Viktige hendelser	17
Konsernsjefen har ordet	19
Presentasjon av styret	21
Styrets årsberetning	22
Regnskap	28
Noter	37
Segmenter	93
Masrkedsrapport	99

03 BÆREKRAFT

Posten og bærekraft	100
Interessenter	102
Miljørapport	104
Klimaregnskap	106
Arbeidsmiljørapport	111
Integritetsrapport	115
GRI- indeks	117

Konsernet

Posten Norge AS er et nordisk post- og logistikkonsern som utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post, kommunikasjon og logistikk, med Norden som hjemmemarked.

Visjon

Posten Norge skal bli: Verdens mest fremtidsrettede post- og logistikkonsern.

Forretningsidé

Posten utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post, kommunikasjon og logistikk – med Norden som hjemmemarked.

Strategi mot 2013

Postens konsernstrategi handler om å utvikle en nordisk, integrert og industrialisert post- og logistikkvirksomhet.

Dette innebærer at:

- Konsernet skal utvikle ledende posisjoner i alle de nordiske landene innenfor valgte tjenestoområder. Vi skal tilby nordiske løsninger til nordiske og internasjonale kunder i det nordiske markedet.
- Konsernets verdikjeder skal reduseres i antall og integreres i ett distribusjons- og terminalnettverk med en koordinert kundefront. All informasjon om produkter og kapasitet skal

Verdier

Gjennom våre verdier gjenspeiler vi et konsern som er til å stole på i alle sammenhenger, og som vi er stolte av å arbeide i. Verdiene er med på å bygge vår felles kultur, og er en rettesnor for alle beslutninger. Etablerte samarbeidsformer mellom ledelse, ansatte, styrende organer, eier og myndigheter skal reflektere verdiene.

- Redelighet
- Respekt
- Samhandling
- Anenhet

Hovedmål

Hovedmålene tar utgangspunkt i de krav og mål som er satt for virksomheten og er:

- Fornøyde kunder
- Ledende markedsposisjoner
- Lønnsom vekst og konkurransedyktig verdiutvikling
- Attraktive arbeidsplasser og godt arbeidsmiljø

Ledelsesprinsipper

Å lede i konsernet betyr å sette mål, frigjøre energi og styre ressurser. Konsernets ledere skal praktisere et verdibasert lederskap som balanserer involvering og kontroll. Gode ledere er en forutsetning for at medarbeidere skal trives og yte sitt beste. Ledere er rollemodeller gjennom egen atferd og skal levendegjøre konsernets verdigrunnlag.

Våre ledere kjennetegnes ved at de:

- er synlige
- er tydelige
- tar og gir ansvar
- utvikler og inspirerer medarbeidere

Våre merkevarer

Posten Norge AS møter markedet med to merkevarer. Posten for privatmarkedet og Bring for bedriftsmarkedet.

Posten – Vi lever for å levere

Posten kjennetegner tilbudet til privatkundene, postkontornettet og den daglige postdistribusjonen til hele det norske folk.

- **Tjenester:** Tilbyr i dag et bredt spekter av posttjenester som gir avsender og mottager trygg levering og stor valgfrihet i leveringsmåte.
- **Bakgrunn:** Posten ble etablert i 1647 og har 365 års erfaring med distribusjon av brev og pakker i Norge. Les mer historie [her] LINK INN!
- **Omdømme:** Omdømmeundersøkelsen til MMI/Ipsos (tidligere Synovate) for 2011, viste at Posten skåret 69 prosent i andel godt inntrykk, opp 6 prosent fra 2010. Posten endte på en 17. plass blant 116 målte bedrifter.

Bring – Finding New Ways

Bring er den nordiske spesialisten innen post og logistikk med tjenestetilbud som retter seg mot bedriftskunder i Norden. Bring består av ni spesialister med spisskompetanse innenfor hver sine områder.

- **Tjenester:** Tilbyr et bredt tjenestespekter innenfor kommunikasjon og logistikk (se under for egen beskrivelse for hver av Bring-spesialistene).
- **Bakgrunn:** Bring som merkevare ble etablert i 2008. Etter ti år med oppkjøp av ulike selskaper med forskjellige merkevarer, samlet Posten Norge AS dette under samme paraply og lanserte merkevaren Bring. Merkevaren består i dag av ni spesialister. [Les mer historie her]
- **Høy kjennskap:** Tre år etter lansering har Bring oppnådd høy kjennskap til merkevaren blant målgruppen topp- og mellomledere. Kjennskap er et viktig utgangspunkt for å komme i betraktning hos kundene og bli vurdert som attraktiv. Målinger i 2011 viste en kjennskap til Bring på 91 prosent i Norge, 66 prosent i Sverige og 31 prosent i Danmark.

Bring-spesialistene:

Bring Express: Leverer samme dags bud- og ekspressleveranser.

Bring Frigo: Leverer frakt og lagring av næringsmidler og varer som skal håndteres på en definert temperatur.

Bring Mail: Leverer løsninger for distribusjon av brev, reklame og varer i postkassen, gjennom Postens distribusjonsnettverk i Norge. Grenseoverskridende post i resten av Norden.

Bring Citymail: Leverer effektiv postdistribusjon fra bedrifter til bedrifter og privatpersoner i Sverige.

Bring Dialog: Leverer rådgivning, dataverktøy, analyse og gjennomføring av aktiviteter innenfor kundedialog og CRM.

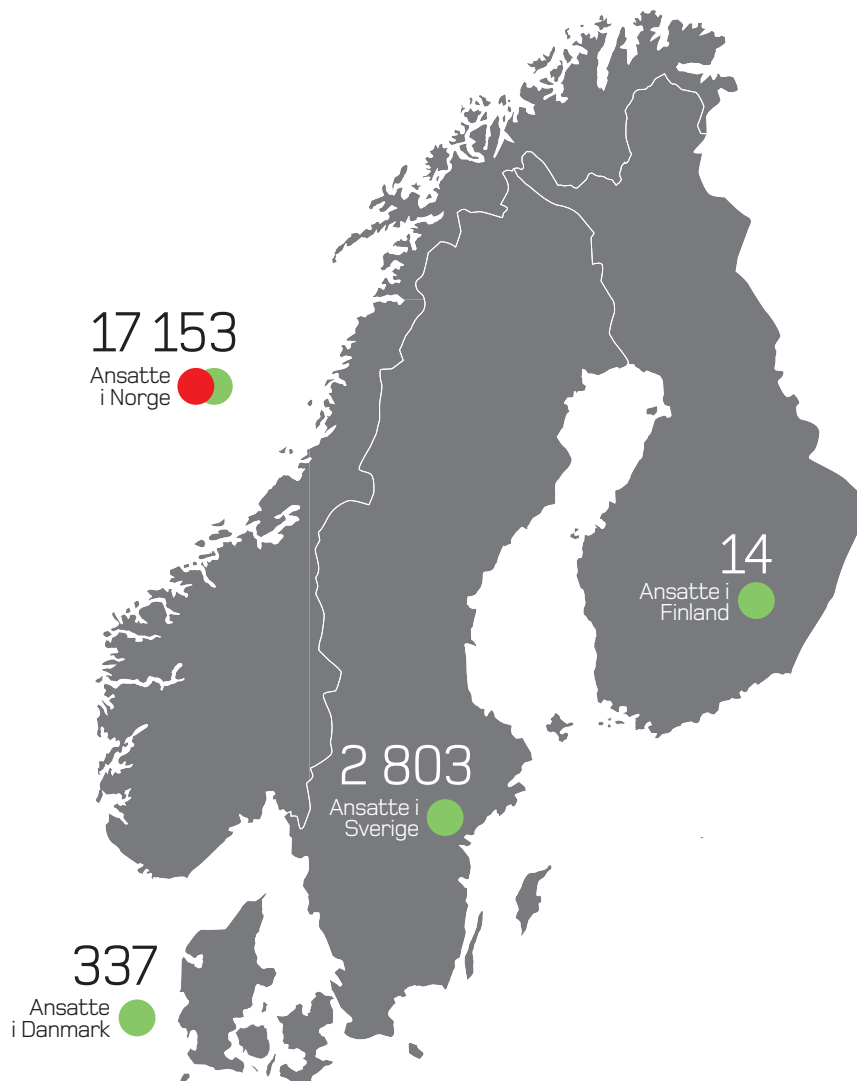
Bring Parcels: Leverer pakker til og fra virksomheter og til privatkunder i Norden og 193 land.

Bring Cargo: Leverer nasjonale og internasjonale godstransporter med bil, båt, fly eller tog. Håndterer leveranser og returgods i hele verden.

Bring Warehousing: Leverer optimale lagerløsninger for de fleste typer produkter, uansett om det gjelder store volumer, bulklagring eller enkeltpaller.

Bring Supply Services: Utvikler og driver hele supply chains (forsyningskjeder) for bedrifter. Har global erfaring med avanserte fjerdeparts logistikk-løsninger.

Antall ansatte, lokasjoner og tjenester

NORGE

Posten Norge

Posten Norge: Hovedkontor i Oslo, Posthuset

Til stede: Norge, Sverige, Danmark, Finland, Frankrike, Hellas, Nederland, Storbritannia, Italia, Japan, Kina, Tyskland, Russland, Slovakia og USA

Ansatte: Konsernet har 20 799 medarbeidere (av disse 492 utenfor Norden).

Bring-spesialister: Bring Parcels, Bring Express, Bring Cargo, Bring Frigo, Bring Warehousing, Bring Supply Services, Bring Dialog og Bring Mail.

Posten: Salg og kundeservice, Post i Butikk, postkontor, landpostbud, bedriftssenter, terminaler.

Til stede: Hele Norge

Ansatte: 17 153

SVERIGE

Bring-spesialister: Bring Parcels, Bring Citymail, Bring Express, Bring Cargo, Bring Frigo, Bring Warehousing, Bring Supply Services, Bring Dialog og Bring Mail.

Til stede: Blant annet i Stockholm, Helsingborg, Gøteborg, Malmö, Linköping, Ørebro, Göteborg og Helsingborg. Har til sammen over 50 kontorer i hele Sverige.

Ansatte: 2803

DANMARK

Bring-spesialister: Bring Parcels, Bring Express, Bring Cargo, Bring Frigo, Bring Warehousing, Bring Supply Services og Bring Mail.

Til stede: Blant annet i København, Aalborg, Fredrikshavn, Kastrup og Odense. Til sammen over 10 kontorer i hele Danmark.

Ansatte: 337

FINLAND

Bring-spesialister: Bring Parcels, Bring Frigo og Bring Express.

Til stede: Helsingfors og Vantaa

Ansatte: 14

Konsernledelsen

Konsernledelsen i Posten Norge AS består av Pål R. Amundsen, Elisabeth Hegg Gjølme, Gro Bakstad, Dag Mejdell, Randi Løvland, Arne Bjørndahl og Tore K. Nilsen.

PÅL R. AMUNDSEN

Konserndirektør
Logistikk-løsninger
siden juni 2010

Født: 1968

Tidligere stillinger:
Markedsdirektør
Divisjon Logistikk,
Posten Norge AS,
Bryggeridirektør
og Logistikk-sjef,
Ringnes AS og
Transportoffiser,
Forsvaret.

Utdannelse: Master
of Social Science

ELISABETH HEGG GJØLME

Konserndirektør
Kommunikasjon fra
april 2000

Født: 1960

Tidligere stillinger:
Informasjonsdi-
rektør Telenor
Mobil, markeds- og
informasjonssjef
Oslobanken, gener-
alsekretær i Unge
Høyres Landsfor-
bund.

Utdannelse: Økonom

GRO BAKSTAD

Konserndirektør
Økonomi og Finans
(CFO) fra august
2006

Født: 1966

Tidligere stillinger:
Økonomidirektør
i Posten, finansiell
rådgiver i Procorp,
økonomidirektør i
Ocean Rig

Utdannelse:
Siviløkonom og
statsautorisert
revisor

DAG MEJDELL

Konsernsjef fra
januar 2006

Født: 1957

Tidligere stillinger:
Konsernsjef i Dyno
Nobel ASA, ulike
stillinger i Dyno ASA
fra 1981, blant annet
-konsernsjef og
økonomidirektør

Utdannelse:
Siviløkonom

RANDI LØVLAND

Konserndirektør HR
fra september 2008

Født: 1957

Tidligere stillinger:
Transportdirektør
og informasjonss-
sjef i Posten Norge,
divisjonsdirektør og
strategisjef i Bravida
Oslo og Akershus AS,
fagforeningsleder i
Den norske Postor-
ganisasjon.

Utdannelse:
Postutdannet

ARNE BJØRND AHL

Konserndirektør,
divisjon Logistikk fra
januar 2002

Født: 1952

Tidligere stillinger:
Viseadm. direktør,
logistikk-direktør
og økonomidirek-
tør i Ringnes, adm.
direktør Emo AS

Utdannelse:
Diplomøkonom

TORE K. NILSEN

Konserndirektør,
divisjon Post fra 1.
mai 2008

Født: 1956

Tidligere stillinger:
Konserndirektør
Securitas og divis-
jonsjef for Security
Service Europe

Utdannelse: Politi

Organisasjonskart

Konsernstruktur

Posten er organisert med tre divisjoner og tre konsernstaber. Konsernledelsen består av konsernsjefen og seks konserndirektører.

Konsernledelsen behandler problemstillinger og tar beslutninger knyttet til konsernets strategi, budsjetter, økonomisk utvikling, vesentlige investeringer, prisstrategier, saker av vesentlig betydning for omdømme, marked og kunder, samt saker av prinsipiell og strategisk karakter.

Linjeansvar

Konserndirektørene leder divisjoner eller konsernstaber og rapporterer til konsernsjefen. Divisjonene er sentrale enheter i styringen av konsernet og utarbeider forretningsstrategier innenfor sitt virksomhetsområde som understøtter konsernstrategien. Divisjonene er ansvarlige for å utvikle og levere produkter og tjenester med tilhørende service og kvalitet.

Fagansvar

Konsernstaber er etablert på områder hvor det er behov for å yte faglig støtte til konsernsjefen, konsernledelsen og divisjonene. Konsernstabene er faglige pådrivere og bidrar til å understøtte forretningsstrategiene og utvikle og profesjonalisere fagmiljøene i konsernet.

Stabene har en spesiell oppgave i å bidra til samhandling på tvers i konsernet og til å utvikle policies og beste praksis. Enkelte fagfunksjoner er sentralisert på konsernnivå og yter tjenester til divisjoner og forretningsområder.

To segmenter

For finansiell rapportering har konsernet valgt å dele virksomheten i to segmenter; Post og Logistikk, i henhold til internasjonal regnskapsstandard (IFRS) og beste praksis.

Divisjon Post

Divisjonen består av brevprodukter og banktjenester, Postens distribusjonsapparat og kundebetjening gjennom salgs- og servicenettet, samt det nye digitale postsystemet Digipost. Morselskapets postvirksomhet fremstår under merkevaren Posten mot privatmarkedet og Bring Mail mot bedriftsmarkedet. I tillegg inngår selskapene Bring Citymail Sverige og Bring Dialog.

Divisjonens mål er å levere posttjenester av høy kvalitet i henhold til kundenes krav og forventninger, og i henhold til konsesjonspålagte krav. Samtidig industrialiseres og effektiviseres postvirksomheten.

Divisjon Logistikk

Divisjonen består av spesialistområdene pakker og gods i det norske og nordiske markedet. Økt distanse- og netthandel driver utviklingen innen pakkemarkedet og divisjonen har ledende kompetanse på området.

Divisjon Logistikk har kunde- og inntektsansvaret for pakker og gods, samt ansvar for produksjon og transport. Ambisjonen er samordnet og industrialisert produksjon av pakker- og gods, samt å utvikle et integrert transportnettverk for post, pakker og gods. Det innebærer økt nærhet til kundene og at de ansatte stimuleres til bedre samhandling på tvers av forretningsområder og divisjoner.

Divisjon Logistikk-løsninger

Divisjonen omfatter spesialistområdene ekspress, termo, supply services og warehousing, samt Brings virksomhet i Danmark. Målet er å bidra til økt samhandling ut mot markedet og oppnå synergier i produksjonen mellom forretningsområdene.

Divisjon Logistikk-løsninger har et tydelig tjenestetilbud til markedet og skal være best i Norden innen sine spesialistområder.

Eierstyring og selskapsledelse/foretaksstyring

Styret i Posten Norge AS avgir årlig en redegjørelse for “Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse” (NUES-anbefalingen).

Nedenfor (pkt. 1 – 15) redegjøres det for hvordan punktene i NUES-anbefalingen er fulgt opp i Posten. Dette innbefatter at det både redegjøres for hvordan prinsippene er oppfylt og hva som eventuelt er grunnen til avvik og/eller at prinsippet ikke er relevant for Posten.

Avvikene er primært knyttet til at den norske stat er eneier av selskapet. Som følge av dette avviker Postens eierstyring og selskapsledelse fra NUES-anbefalingens pkt. 4 om likebehandling av aksjeeiere, fra pkt. 5 om aksjenes frie omsettelighet, fra pkt. 6 om generalforsamling, fra pkt. 7 om valgkomité og fra pkt. 14 om selskapsovertakelse.

Styret skal også gi opplysninger om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b. I redegjørelsen nedenfor følges NUES-anbefalingens systematikk. Under pkt. 16 gis en oversikt over hvor opplysningskravene som er angitt i regnskapsloven § 3-3b er beskrevet.

Pkt . 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret legger vekt på å etablere og videreutvikle en høy standard for eierstyring og selskapsledelse, tilsvarende norske standarder for beste praksis, herunder NUES-anbefalingen, se www.nues.no.

Posten er et statlig heleid aksjeselskap. Konsernets eierstyring og selskapsledelse på norsk lov og den norske stats til enhver tid gjeldende eierpolitikk.

God eierstyring og selskapsledelse er en forutsetning for et lønnsomt og kraftfullt selskap, samtidig som de krav og forventninger som stilles fra selskapets eier skal oppfylles. Styret i Posten mener at det er en klar sammenheng mellom god eierstyring og selskapsledelse og det å skape verdier for selskapets eier.

Posten er i kraft av sin virksomhet en betydelig samfunnsaktør og er i konesjonen fra Samferdselsdepartementet gitt et viktig samfunnsoppdrag; å sikre et landsdekkende formidlingstilbud av postsendinger til rimelig pris og til god kvalitet. Samfunnsoppdraget innebærer også et særlig ansvar for hvordan oppdraget utføres.

Konsernets felles verdigrunnlag danner derfor et viktig premiss for konsernets virksomhet, både i forhold til medarbeidere og i forhold til konsernets omgivelser; kunder, våre leverandører og samarbeidspartnere. Konsernets felles verdier er Redelighet, Respekt, Samhandling, Åpenhet og Mot. I tillegg til denne felles verdiplattformen er det utarbeidet etiske retninger og ledelsesprinsipper.

De etiske retningslinjene inngår også i konsernets integritetsprogram. Programmet har til formål å øke bevisstheten og kunnskapen knyttet til hvordan etiske dilemmaer skal håndteres. Dette skal bidra til å sikre at hensynet til blant annet menneskerettigheter, antikorrupsjon, arbeidstakerforhold, HMS, likebehandling og miljømessige forhold ivaretas i konsernet.

Pkt. 2 Virksomhet

Postens samfunnsoppdrag er å sikre et landsdekkende formidlingstilbud av postsendinger til rimelig pris og til god kvalitet. Samfunnsoppdraget er beskrevet i Postens konsesjon, gitt av Samferdselsdepartementet. Den någjeldende konsesjonen gjelder frem til 31. desember 2012.

Videre skal konsernet på forretningsmessig grunnlag drive post- og logistikkvirksomhet, samt annen virksomhet som står i direkte sammenheng med dette.

Alle disse forhold fremgår av Postens vedtekter § 3. Vedtektene finnes i sin helhet på <http://www.postennorge.no/om-posten/styring-og-ledelse/vedtekter>.

Styret fastsetter mål og strategier, både på konsernnivå og for hvert forretningsområde, som støtter opp om konsernets formål, knyttet til post- og logistikkvirksomheten. Disse dokumentene baseres på jevnlig vurderinger og beslutningsprosesser som skal sikre at konsernet til enhver tid har en godt forankret og operasjonell strategi.

Et sentralt premiss for Postens strategier og virksomhet er at Posten skal være en landsdekkende tjenesteleverandør med fokus på å kunne tilby konkurransedyktige priser, høy kvalitet og god tilgjengelighet. Dette er også en drivkraft for å skape motiverte medarbeidere og ledere i det daglige, og det er grunnleggende for å ivareta Postens omdømme.

Samtidig som Posten skal oppfylle de samfunnspålagte tjenestekravene, skal konsernet drive lønnsomt på forretningsmessige vilkår, oppfylle eiers avkastningskrav og tilpasse virksomheten til de strukturendringene som skjer i markedet.

Innenfor disse rammene har Posten de siste ti årene utviklet seg til et industrikonsern som opererer innenfor virksomhetsområdene post og logistikk med Norden som hjemmemarked. Markedene konsernet opererer i er preget av sterk konkurranse og kraftige teknologiske og strukturelle endringer. Endringene stiller Posten overfor betydelige utfordringer både når det gjelder økonomien i de konsesjonspålagte tjenestene, konkurranseevne, tilpasning til nye kundebehov og markedsposisjon.

Følgende hovedstrategier ligger til grunn for utviklingen av konsernet:

- Posten skal utføre samfunnsoppdraget i henhold til vedtatte krav.
- Posten skal betjene kundenes behov og være tilgjengelig der hvor kunden er.
- Posten skal utvikle selvstendig konkurransedyktighet innen konsernets satsinger i Norden.
- Posten skal øke avkastningen fra de investeringer som er gjort innen den tradisjonelle kjernevirksomheten, samtidig som konsernet skal fortsette å investere i nordiske vekstområder for fremtidig styrke og lønnsomhet.
- Posten skal utvikle sterke, lønnsomme og bærekraftige posisjoner innen de områder hvor konsernet er engasjert.
- Posten skal arbeide for å hente ut kostnadsfordeler gjennom effektivisering, samordning av verdikjeden og implementering av et konsernfelles produktivitetssystem.
- Posten skal ha en balansert virksomhetsportefølje som styrker evnen til å betjene kundenes behov. Porteføljen skal ha klare og tydelige fellestrekk ved rollen som tilrodd tredjepart, måten virksomheten fremtrer overfor kunder, driftsprinsipper, samt felles kultur og verdier.
- Posten skal bidra til konkurransedyktig avkastning for eieren ved lønnsomhet og en verdiutvikling på nivå med de beste i bransjen.
- Posten skal ta miljølederskap og arbeide aktivt for å redusere virksomhetens påvirkning på det ytre miljø.
- Posten skal utvikle gode og attraktive arbeidsplasser.

Kontinuerlig forbedring er en viktig fellesnevner for utviklingen av konsernet. Dette innebærer forbedringer i prosesser, produkter og tjenester for å øke kundeverdien og redusere unødig ressursbruk. Videre legger Posten vekt på å ta samfunnsansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, miljø og samfunn. Dette gjøres ved å redusere virksomhetens påvirkning på ytre miljø, og utvikle konsernet som en attraktiv arbeidsplass med et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø. Det er styrets vurdering at Posten gjennom å ta samfunnsansvar bidrar til et godt omdømme, reduksjon av risiko og langsiktig verdiutvikling for konsernet.

Postens virksomhet er arbeidsintensiv. Samlet sysselsetter konsernet omkring 20000 årsverk. Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) er derfor høyt prioritert og konsernets målsetting er at ingen blir skadet eller syk som følge av arbeidet. Det arbeides kontinuerlig og målrettet for å redusere sykefraværet, antall nye uføre og unngå fraværskader.

Gjennom etableringen av et konsernfelles integritetsprogram arbeider konsernet aktivt for å hindre korrupsjon og bidra til respekt for menneske – og arbeidstakerrettigheter. Postens styre ønsker med dette å fokusere på hvordan konsernets virksomhet kan bidra til en bærekraftig utvikling. Det vises til Bærekraftsrapporten.

Pkt. 3 Selskapskapital og utbytte

Egenkapital

Konsernets egenkapital var pr 31.12.2011 på MNOK 5 517 hvilket gir en egenkapitalandel på 35,9 % av konsernets samlede eiendeler. Dette nivået anses som tilfredsstillende i forhold til konsernets behov for soliditet til å gjennomføre selskapets mål og strategier innenfor en akseptabel risikoprofil.

Utbytte

Postens generalforsamling er ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte, jfr. aksjeloven § 20-4 (4) og selskapet er dermed underlagt den til enhver tid gjeldende statlige utbyttepolitikk. Statens utbyttepolitikk er at 50 prosent av konsernoverskuddet etter skatt kan tas ut som utbytte. Før det årlige utbyttet fastsettes, skal det foretas en selvstendig vurdering av konsernets økonomiske situasjon og framtidssikter. Postens generalforsamling er ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte.

Pkt. 4 Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående parter

Posten har kun én aksjeklasse. Alle aksjene eies av den norske stat og forvaltes av Samferdselsdepartementet.

Kontakten mellom staten som eier og Posten foregår i kraft av fastsatte og jevnlig eierskapsmøter. Det følger dessuten av vedtektene at Posten har plikt til å forelegge for eier alle saker som antas å være av vesentlig samfunnsmessig eller prinsipiell betydning.

På grunn av det statlige eierskapet anses NUES-anbefalingen om emisjoner ikke relevant for Posten.

Når det gjelder transaksjoner med nærstående parter, redegjøres det for dette i årsrapporten, se [note 28](#).

Pkt. 5 Fri omsettelighet

Alle aksjene eies av den norske stat og forvaltes av [Samferdselsdepartementet](#). Posten Norge AS skal i følge vedtektene § 3 være et heleid statlig aksjeselskap. På grunn av det statlige eierskapet anses NUES-anbefalingen om fri omsettelighet ikke relevant for Posten.

Pkt. 6 Generalforsamling

Den norske stat ved Samferdselsministeren er selskapets generalforsamling.

I henhold til selskapets vedtekter, skal ordinær generalforsamling holdes hvert år, innen utgangen av juni måned.

Det følger av aksjeloven § 20-5 (1) at Samferdselsdepartementet står for innkallingen til både ordinær og ekstraordinær generalforsamling og bestemmer innkallingsmåten.

Styret, konsernsjef, selskapets revisor og Riksrevisjonen innkalles til Generalforsamlingen.

Den ordinære generalforsamlingsprotokollen er tilgjengelig på [selskapets nettsider](#).

Pkt. 7 Valgkomité

Da den norske stat ved [Samferdselsdepartementet](#) er eneste aksjonær, har selskapet ikke valgkomité. Styret velges av Generalforsamlingen i henhold til aksjeloven § 20-4 (1). Dette utgjør et avvik fra NUES-anbefalingen.

Fire styremedlemmer velges av og blant konsernets ansatte i Norge.

Det ble i 2010 etablert konsernordning for valg av ansattrepresentanter til styret i Posten. Dette innebærer at alle ansatte i den norske delen av konsernet er valgbare og har stemmerett.

Pkt. 8 Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet

Bedriftsforsamling

Posten er i utgangspunktet underlagt aksjelovens hovedregel om at det skal velges en bedriftsforsamling når selskapet har mer enn 200 ansatte. Det er imidlertid i henhold til aksjeloven § 6-35 inngått avtale mellom de ansatte og selskapet om at det ikke skal være Bedriftsforsamling i Posten. Den samme avtalen gir rett til utvidet styrerepresentasjon for de ansatte, fra tre til fire representanter.

Styrets sammensetning

Styret skal i henhold til vedtektene bestå av mellom syv og ti medlemmer. Inntil seks av disse velges av generalforsamlingen. Som eneste aksjonær utpeker og velger staten ved Samferdselsdepartementet alle de aksjonærvalgte styremedlemmene. For tiden er det seks aksjonærvalgte styremedlemmer. Det er ikke varamedlemmer for aksjonærenes representanter i styret.

I kraft av avtale er de ansatte gitt rett til å velge inntil fire medlemmer til styret.

I 2011 var fem av styrets medlemmer kvinner, hvorav tre er aksjonærvalgte representanter og to er ansattrepresentanter.

Valgperioden for styremedlemmer begrenses oppad til to år av gangen. Kontinuitet i styringen av selskapet sikres ved at bare halvparten av styrets medlemmer står på valg samtidig.

Styremedlemmenes bakgrunn er beskrevet i [årsrapporten](#) og på [konsernets nettside](#).

Styrets uavhengighet

Styret vurderer fortløpende styremedlemmenes uavhengighet. Alle de aksjonærvalgte representantene anses pr. 31. desember 2011 som "uavhengige" styremedlemmer, idet de ikke anses å ha forretningsmessige, familiære eller andre relasjoner som kan antas å kunne påvirke deres vurderinger eller beslutninger som styremedlemmer i Posten.

Pkt. 9 Styrets arbeid

Styrets oppgaver

Styret i Posten Norge AS er ansvarlig for den overordnede forvaltningen av Posten-konsernet og for å føre tilsyn med konsernets aktiviteter generelt.

Dette overordnede ansvaret kommer detaljert til uttrykk i styrets vedtatte styreinstruks og i styrets plan for sitt arbeid. Begge disse dokumentene revideres årlig.

Styrets instruks til konsernsjefen er inntatt som del av styreinstruksen.

Samlet klargjør disse dokumentene styrets og konsernsjefens oppgaver og ansvar, herunder hvilke saker som skal, kan og bør styrebehandles. Dette innbefatter også konsernsjefen fullmaktsgrenser. Saker som jevnlig står på styrets agenda er utarbeidelse og gjennomføring av konsernets strategier, behandling og godkjenning av kvartals- og årsrapporter, månedlig resultatrapportering, HMS-temaer, investeringer og oppfølging av disse, vurdering av konsernets risiki og intern kontroll, samt personal- og organisasjonsmessige forhold.

Styret sørger dessuten for at selskapet tar samfunnsansvar.

Styrets ansvar for gjennomgang og rapportering av risikostyring og intern kontroll er nærmere beskrevet i under [punkt 10](#).

Styrets arbeid og dets møter ledes av styrets leder og baseres på saksfremlegg fra konsernsjefen. Selskapet legger vekt på at saksfremleggene utgjør et godt og tilfredsstillende behandlingsgrunnlag. Styret har valgt en nestleder som fungerer som møteleder dersom styreleder ikke kan eller bør lede styrets arbeid.

Styret hadde åtte møter i 2011.

Styret foretar årlig en evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse. Styret blir også evaluert av eier.

Styrets revisjonsutvalg

Styret har etablert et revisjonsutvalg som består av to styremedlemmer. Revisjonsutvalget møtes minimum fem ganger i året. Revisjonsutvalgets skal virke som et saksforberedende organ for styret og støtte styret i utøvelsen av sitt ansvar for finansiell rapportering, risikostyring, intern kontroll, samt ekstern revisjon. Utvalgets hovedoppgaver er; forberedelse av styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosesser (inkludert løpende kontakt med selskapets eksterne revisor om revisjonen av årsregnskapet), overvåking av systemene for intern kontroll og risikostyring og overvåking av ekstern revisors arbeid og uavhengighet.

Ekstern revisor deltar under alle relevante agendapunkter på møtene i revisjonsutvalget.

Styrets kompensasjonsutvalg

Det er etablert et kompensasjonsutvalg som består av tre styremedlemmer og ledes av styreleder. Kompensasjonsutvalget møtes jevnlig gjennom året. Utvalget forbereder og anbefaler forslag til styret knyttet til kompensasjon til konsernsjef. For øvrig bidrar utvalget til en grundig og uavhengig behandling av kompensasjonsspørsmål til ledende ansatte.

Pkt. 10 Risikostyring og intern kontroll

Styrets ansvar for risikostyring og intern kontroll følger direkte av selskapets vedtekter og intern styrende dokumentasjon, i tillegg til av generelle lovbestemmelser og klare anbefalinger basert på beste praksis.

Styret vektlegger at konsernet har et godt og effektivt kontrollmiljø i tillegg til gode kontrollprosesser. Selskapets styrende dokumentasjon utgjør en god forankring for denne type miljø og prosesser. Konsernets styrende dokumentasjon fastsetter hvordan ledelse og styring i konsernet skal utøves. Dokumentene oppstiller konsernfelles krav til atferd innen viktige områder og prosesser, herunder hvordan konsernet skal sikre etisk adferd og ivaretagelse av samfunnsansvar.

Risikostyring og intern kontroll er avhengig av mennesker. Intern kontroll kan ikke bare fokusere på retningslinjer, manualer og skjemaer, men må også fokusere på den enkeltes innsats på alle nivåer i organisasjonen. Styret er derfor opptatt av at risikostyring og intern kontroll er integrert i konsernets kjerne- og støtteprosesser. Ledere på alle nivåer er ansvarlige for å sikre at risikostyring og god intern kontroll er etablert innenfor deres egne områder, at disse innehar ønsket effekt, og at de er operasjonalisert på formålstjenlig måte.

Styret sørger for at det årlig gjennomføres en samlet vurdering av konsernets risiko. Risikoanalysen tar utgangspunkt i konsernets strategier, forretningsplaner og målsetninger. Prosessen er basert på COSOs rammeverk for risikostyring. Hensikten er å kartlegge risiki av strategisk, finansiell, operasjonell og omdømmemessig karakter. Resultatene fra denne prosessen konsolideres til en vurdering av de overordnede risiki som konsernet er eksponert for. Dette følges opp med tiltak for å styre og kontrollere de enkelte risikofaktorer og unngå hendelser som kan være negative for konsernets drift og omdømme.

I tillegg er det etablert en sentral prosess for oppfølging av intern kontroll som skal bidra til å sikre at det er tilstrekkelig og effektiv intern kontroll på utvalgte risikoområder. Et element i prosessen er å fremme forslag til konkrete tiltak for å forbedre den interne kontrollen. Implementering av foreslåtte tiltak er et linjeansvar. Som del av den sentrale overvåkningsprosessen for intern kontroll vurderes også etterlevelse av konsernets styrende dokumentasjon, herunder etiske retningslinjer. Styret har det siste året arbeidet med å implementere prosesser som sikrer at konsernet har en systematisk rapportering av samfunnsansvar.

Postens konsernregnskap avlegges etter gjeldende IFRS regelverk. Konsernets regnskapsrapporteringsprosess er beskrevet i konsernets styrende dokumentasjon, som inneholder rutiner og regler for måneds- kvartals- og årsoppgjørsrapportering. Konsernets regnskapsprinsipper er nærmere beskrevet i konsernets regnskapsmanual. Rapportering og konsolidering av finansiell regnskapsinformasjon foretas i et felles rapporteringssystem. Konsernet benytter en felles konsernkontoplan og konsernregnskapsavdelingen benytter både innebygde systemkontroller og manuelle kontroller for å sikre fullstendig og konsistent regnskapsinformasjonen. Konsolidering av regnskapsinformasjon skjer på flere nivåer i konsernet. Datterselskapene har ansvar for at sitt konsern-/selskapsregnskap rapporteres i henhold til konsernets prinsipper og rutiner.

Konsernets har etablert en rådgivende investeringskomité som behandler alle saker som innebærer investeringer og salg i henhold til nærmere angitte fullmaktsgrenser.

En felles etisk standard gjelder for alle konsernets medarbeidere. Det arbeides kontinuerlig med å gjøre denne kjent. Som det fremgår av punkt 1 har Posten etablert et integritetsprogram som skal bidra til å sikre en høy og presis etisk standard innenfor antikorrupsjon, konkurranseadferd, sosial dumping og håndtering av informasjon. Det stilles krav om at konsernets leverandører og samarbeidspartnere innretter seg etter den samme standarden.

Åpenhet er en av konsernets kjerneverdier og er et vesentlig element i selskapets generelle risikostyring og intern kontroll. I forhold til brudd på den etiske standarden generelt og integritetsstandarden spesielt er åpenhet særlig viktig slik at avvik kan forhindres og korrigeres. Alle medarbeidere og samarbeidspartnere oppfordres derfor til så raskt som mulig å si fra/varsle om kritikkverdige og/eller ulovlige forhold. Dette er en del av den enkeltes ansvar.

Det er etablert en varslingsordning som skal sikre god og betryggende mottak og oppfølging av varsler. Varslingsordningen følger opp at den som varsler ikke blir møtt med negative reaksjoner eller sanksjoner. Styrets revisjonsutvalg gjennomgår rapport fra konsernets varslingsordning hvert halvår.

Pkt. 11 Godtgjørelse til styret

Styremedlemmenes honorar fastsettes av generalforsamlingen hvert år. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig, og ingen av de aksjonærvalgte styremedlemmene har pensjonsordning eller avtale om etterlønn fra selskapet. Spesifikasjon av godtgjørelsen til styremedlemmene for 2011 fremkommer av [note 2](#).

Pkt. 12 Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret har utarbeidet en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder og andre ledende ansatte. Erklæringen er utarbeidet i henhold til vedtektene § 8 siste ledd og bygger på prinsippene i regjeringens retningslinjer for statlig eierskap om dette temaet.

Erklæringen skal behandles på ordinær generalforsamling.

Styret anser insentivordninger som et viktig bidrag til at ledelsen fokuserer på å øke verdiskapningen i selskapet over tid, i tråd med eiernes interesser. Det er på denne bakgrunn utarbeidet en egen bonusordning for enkeltpersoner i nøkkelstillinger i konsernet.

Utbetalinger under ordningene dekket over selskapets drift.

Det er utarbeidet egne rutiner som innebærer at flere enn nærmeste leder er involvert i beslutninger rundt ansettelser, lønn og bonus. I slike saker skal den aktuelle beslutningstaker/leder innhente godkjennelse fra sin nærmeste overordnede.

Erklæringen om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder og andre ledende ansatte er inntatt i [note 2](#).

Pkt. 13 Informasjon og kommunikasjon

Konsernet følger en åpen og offensiv kommunikasjonsstrategi for å støtte konsernets forretningsstrategier og mål og bidra til et godt omdømme, sterke merkevarer, tilfredse kunder og stolte medarbeidere. Det er etablert retningslinjer som skal sikre at Posten opptrer profesjonelt og enhetlig i sin kommunikasjon.

Finansiell informasjon rapporteres kvartalsvis til nærmere fastsatte tidspunkter som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside i henhold til Børsens informasjonskrav.

Resultatrapporteringen gjøres tilgjengelig via internett, på norsk og engelsk.

Det er utarbeidet en Kommunikasjonspolicy som angir hvem som kan uttale seg på vegne av selskapet, herunder datterselskapene, i ulike typer saker. I denne policyen inngår også beredskapsplan for informasjon i saker av spesiell karakter eller medieinteresse.

Styret vektlegger en god kommunikasjon med selskapets eier også utenfor generalforsamlingen. Det vises til [pkt. 4](#) for en nærmere redegjørelse av denne kommunikasjonen.

Pkt. 14 Selskapsovertakelse

Av Postens vedtekter fremgår at selskapet skal være et heleid statlig aksjeselskap. Styret i Posten anser ikke NUES-anbefalingen som relevant og det forelegger dermed et avvik fra anbefalingen.

Pkt. 15 Revisor

Posten har en uavhengig eksternt revisor valgt av generalforsamlingen etter innstilling fra styret.

Revisor deltar på styremøter som behandler årsregnskapet for å bedre styrets beslutningsgrunnlag. I samme eller i særskilt møte redegjør revisor for revisjonen, sitt syn på konsernets regnskapsprinsipper, risikoområder, interne kontrollrutiner og konsernets regnskapsførsel. Redegjørelsen oppsummeres i et årlig nummerert brev til styret.

Det følger av konsernets policy at revisor kan benyttes til naturlige revisjonsrelaterte oppgaver, i tillegg til lovbestemt revisjon. Styret orienterer generalforsamlingen om revisors godtgjørelse.

Pkt. 16 Krav etter regnskapsloven §3-3b

Styret skal gi opplysninger om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b. Nedenfor følger en oversikt over hvor i redegjørelsen ovenfor disse opplysningene er beskrevet.

1. «en angivelse av anbefaling og regelverk om foretaksstyring som foretaket er omfattet av eller for øvrig velger å følge,»: se redegjørelsens pkt. 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
2. «opplysninger om hvor anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1 er offentlig tilgjengelig»: se redegjørelsens pkt. 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
3. «en begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1»: Det er fem avvik fra anbefalingen som er nærmere beskrevet i pkt. 4 Likebehandling av aksjeeiere, pkt. 5 Aksjeeiernes frie omsettelighet, pkt. 6 Generalforsamling, pkt. 7 om valgkomité og pkt. 14, Selskapsovertakelse.
4. «en beskrivelse av hovedelementene i foretakets, og for regnskapspliktige som utarbeider konsernregnskap eventuelt også konsernets, systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen»: se redegjørelsens pkt. 10 Risikostyring og internkontroll.
5. «vedtektsbestemmelser som helt eller delvis utvider eller fraviker bestemmelser i allmennaksjeloven kapittel 5»: se redegjørelsens pkt. 6 Generalforsamling.
6. «sammensetning til styre, bedriftsforsamling, representantskap og kontrollkomité; eventuelt arbeidsutvalg for disse organer, samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instruksjer og retningslinjer for organenes og eventuelle utvalgs arbeid»: se redegjørelsens pkt. 8 Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet og pkt. 9 Styrets arbeid.
7. «vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskifting av styremedlemmer»: se redegjørelsens pkt. 8 Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet.
8. «vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis»: se redegjørelsens pkt. 3 Selskapskapital og utbytte.

Postens historie

Noen milepæler i Postens 365-årige historie.

1647: Det norske postverket ble opprettet av den danske stattholderen i Norge Hannibal Sehested.

1719: Staten overtok ansvaret.

1827: Behovet for å bedre postgangen langs kysten og til utlandet gjorde Postverket til landets første dampskipsreder.

1854: Posten var også med da den første jernbanen fra Christiania til Eidsvoll ble etablert. Jernbaneloven la til grunn at posten skulle sendes med jernbanen og at poståpneriene skulle legges til stasjonene.

1855: Det første norske frimerket ble utgitt i 1855.

1872: Postkortet ble introdusert i 1872.

1871: Innføring av ny postlov med et forenklet prissystem med innenlands porto, postbokser på postkontorene og postkasser på adressatenes dører.

1920: Norges første offisielle flyrute ble åpnet, og Posten var med.

1943: Norge får postgiro.

1950: Norges Postsparebank blir opprettet.

1968: Det ble innført postnummer for å kunne håndtere store postmengder.

1976: Oslo postterminal og Postgirobygget ble tatt i bruk.

1984: Overgang fra innholdsbasert klassifisering av brevpost til prising etter fremsendingstid; (A-, B- og C-post).

1995: Postbanken ble etablert som frittstående bankvirksomhet etter sammenslåing av Postbanken og Postgiro. Samme år kjøpte Posten Statens Datasentral, slo den sammen med Postens Datasentral og fikk Posten SDS (nå Evry).

1996: Posten går fra å være forvaltningsbedrift til å bli statsaksjeselskap med «begrenset ansvar»: Posten Norge BA.

2000: Postens planer for omlegging av postkontor til Post i Butikk blir godkjent av Stortinget.

1998-2007: Posten gjorde en rekke oppkjøp innen tyngre gods og ekspress. Kjøpte også svenske Citymail.

2002: Stortinget omgjør Posten til rent aksjeselskap: Posten Norge AS.

2008: Den nye merkevaren Bring ble lansert, mens Posten-logoen ble modernisert.

2010: Postens Østlandsterminal på Lørenskog offisielt åpnet av Kong Harald.

Viktige hendelser 2011

Januar

- Posten vedtok handlingsplaner for hvordan CO2-utslippene skal reduseres med 30 % innen 2015.
- Posten inviterer de ansatte til å teste pilot av årets digitale postnyhet, Digipost.

Februar

- Bring Frigo kjøper Coldspeds svenske fryselagervirksomhet av Schenker AB.

Mars

- Østlandsterminalen blir sertifisert som «Miljøfyrtårn», og blir dermed landets største arbeidsplass med denne sertifiseringen.
- Posten innfører faktorlønn for vikarer og garanterer dermed at vikarer fra bemanningsbyråer skal få lik lønn med interne.

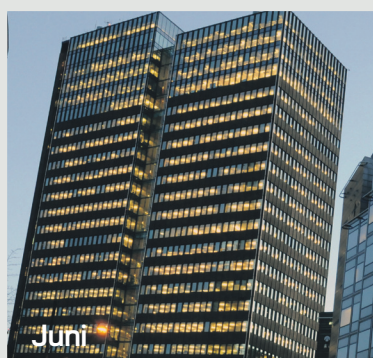
April

- Norges nye digitale postsystem, Digipost, blir åpnet 4. april.
- Posten introduserte nytt konsernfelles intranett, Mylink.

Mai

- Ny terminalstruktur for brevpost er gjennomført etter endringer og omstillinger i Drammen, Hamar og Ålesund.

Juni

- Posten fikk «Certificate of Excellence» for gode rutiner for håndtering av internasjonal post. Certifikatet utstedes av International Post Corporation!

Juli

- 70 prosent av de ansatte på Østlandsterminalen reiser nå kollektivt til jobb. Målet var 50 prosent.

August

- Fartsbegrenseren i lastebilene til Posten justeres ned fra 90 km/t til 80 km/t. Dermed reduseres klimautslippene ytterligere.

September

- Årets netthandelspriser ble delt ut på Load.11. Årets nettbutikk ble iPet.no.
- Posten fikk Farmandprisen. Dobbelt gull med beste årsrapport for ikke-børsnoterte selskaper i tillegg til beste årsrapport på nett..

Oktober

- Statsbudsjettet kutter bevilgning til kjøp av konsesjonspålagte post- og banktjenester.

November

- Organisasjonsundersøkelsen viser at de ansatte trives mer på jobb enn noen gang før.
- Posten Norge kjøper Toms Transport & Budservice, som skal bli en del av Bring Express.
- Posten vedtar integritetsprogram som skal supplere de etiske retningslinjene til konsernet.

Desember

- Aldri før er det blitt sendt så mange pakker i forbindelse med julen som i 2011.
- Det skal bli flere lokale verneombud i konsernet. Antallet verneområder økes fra 240 til nesten 400.
- Samferdselsdepartementet forlenger Postens konsesjon med ett år til 31. desember 2012.

Skal bli miljøverdensmester

Konsernsjef Dag Mejdell skal måle alle ledere på miljøtiltak. Ambisjonen er å bli verdens mest miljøvennlige post- og logistikk-selskap.

I 2011 havnet Posten Norge på fjerde plass blant verdens postselskaper på et årlig miljøbarometer i regi av den internasjonale bransjeorganisasjonen IPC. Målet er å stå alene på toppen. Innen 2015 skal konsernet ha kuttet 30 prosent CO2 sammenliknet med 2008.

– Vi har fortsatt en vei å gå for å nå målet. Derfor setter jeg tydeligere krav til alle mine ledere, som nå vil bli målt på sine miljømål i 2012, sier konsernsjef Dag Mejdell.

Samfunnsansvar

Konsernsjefen er opptatt av mer enn finansielle resultater, fordi han mener alt henger sammen med alt. Gode HMS- og miljøresultater vises igjen på bunntinjen.

– Det er god butikk å ta samfunnsansvar. Kunder og myndigheter krever det av oss, sier han.

I 2011 ble Posten Norge medlem av UN Global Compact. Dette er FN sitt initiativ for samarbeid med næringslivet om en bærekraftig utvikling. Som deltager forplikter Posten seg til å integrere ti grunnleggende prinsipper i sin strategi og daglige drift. Videre å rapportere aktiviteter og forbedringer knyttet til dette.

– De siste årene har vi systematisert vår jobb på dette området enda mer. Medlemskapet i UN Global Compact gir oss inspirasjon til å bli enda bedre, fremhever Mejdell.

Fremgang i 2011

De fire viktigste målene for Posten-konsernet i 2011 var et godt økonomisk resultat, god utvikling på ikke-finansielle mål, bygge videre på en nordisk posisjon gjennom oppkjøp og å få fornyet rammebetingelsene fra staten. Mejdell kan konstatere at leveransen er bra på tre av målene.

– Vi leverer et solid økonomisk resultat. Til tross for et krevende marked har vi levert bedre for hvert år siden 2008. I tillegg går sykefraværet ned med 0,7 prosentpoeng, vi har en bedre H-verdi, antall uføre går ned og medarbeidertilfredsheten går frem for ellefte år på rad, sier Mejdell.

Mer fornøyde kunder

Målinger viser også at kundetilfredsheten øker. Post som tradisjonelt har vært lavest, har fremgang. Samtidig er kvalitet på A-post og pakker bedre enn året før.

– Det vi retter søkelyset mot får vi resultater på. Det er min og mine ledes viktigste oppgave å sette fokus på de områdene som vi tror er viktig for at Posten totalt sett lykkes som selskap, sier Mejdell.

Flere oppkjøp

Etter en oppkjøpstørke under finanskrisen har Posten gjennomført fem oppkjøp i 2011 for å bygge videre på strategien som skal gjøre Posten til en ledende leverandør av logistiktjenester i Norge og Norden. Selskapene som ble kjøpt i 2011 har alle levert gode resultater.

– Målet for 2012 er ytterligere å styrke denne posisjonen gjennom flere oppkjøp, fastholder Mejdell.

Nye rammebetingelser

Det konsernsjefen ikke er helt fornøyd med er at stortingsmeldingen om Posten er utsatt flere ganger. Nå er den varslet i løpet av første halvår 2012.

– Vi er i ferd med å demme opp et omstillingsbehov fordi vi ikke får nødvendige politiske avklaringer. Vi evner ikke å tilpasse oss nye behov fra kundene så raskt som vi burde ha gjort. Det er synd og det betyr at vi tar mer betalt enn vi kunne ha gjort dersom vi drev med lavere kostnader. For eksempel vil en reduksjon i antall omdelingsdager fra seks til fem spare både penger og miljø, konstaterer Mejdell.

Store omstillinger

I 2008 iverksatte Posten et stortilt kostnadsreduksjonsprogram som fikk navnet Spinnaker. Bakgrunnen var først og fremst endringer i etterspørsel som følge av digitalisering, som i sin tur har ført til et dramatisk fall i brevvolumene og bruk av banktjenester. Nå kan Mejdell konstatere at målet om 2,3 milliarder kroner i varige kostnadsreduksjoner er nådd før programmet er fullført.

– Jeg tror mange var skeptiske til om vi skulle nå målet. Mange trodde det ville gå over, og jeg selv har vært med på forbedringsprogrammer som har floppet. Ved utgangen av dette året har vi redusert kostnadene varig med 2,5 milliarder kroner årlig. Uten alle tiltakene vi har gjennomført ville Posten hatt et underskudd på 1,5 milliarder kroner. Det er ganske utrolig, sier Mejdell.

Positive tall med varige fall

Brevvolumene er i fritt fall. Det er en trend over hele verden og spesielt i Norden hvor digitaliseringen er kommet lengst. I 2020 er det bare 30 prosent igjen av volumet fra toppåret 2000.

– Likevel har vi klart å snu underskudd i postsegmentet til positive tall. Ledere og medarbeidere synes det er inspirerende å lykkes i et fallende marked, sier Mejdell.

Men det har også vært tøft fordi snuoperasjonen berører enkeltmennesker.

– Omstillinger medfører en overtallighet for nærmere 1000 medarbeidere årlig. Men vi har ikke noe alternativ. Vi skal forvalte samfunnets ressurser på en best mulig måte. Heldigvis har vi takket være gode prosesser med fagforeningene etter min mening klart å gjennomføre det på en god måte, sier Mejdell.

Digital post

For å ta del i den digitale utviklingen lanserte Posten tjenesten Digipost i 2011. Dette er en sikker digital postkasse for viktig post som ikke kan sendes på epost. For eksempel sensitiv pasientinformasjon. Ved utgangen av 2011 hadde om lag 200.000 nordmenn over 15 år tatt i bruk postkassen.

– Vi tror at det fortsatt vil være fysisk post i et 10 til 20 års perspektiv, men vi ønsker også å ta del i den digitale utviklingen. Vi har i 365 år vært en betrodd tredjepart i det fysiske markedet. Det kan vi også være med digital post. Vi har kommet godt i gang, men det tar tid å endre vaner. Får vi med det offentlige Norge til å bruke Digipost i stedet for å utvikle egne løsninger, er det bra både for våre kunder og for bruken av offentlige ressurser, sier Mejdell.

Logistikk vokser

Helt siden Dag Mejdell kom til Posten i 2006 har han vært nødt til å balansere gass og brems. For mens postmarkedet faller er logistikk på tur opp. Nesten en av tre omsetningskroner ble hentet utenfor Norge i fjor.

– Vår ambisjon er å innta en nummer to rolle på pakker i Norden. Det skjer at vi taper anbud fordi vi ikke har et godt nok nett i Norden. Derfor bygger vi opp virksomheten både i Sverige og Danmark. Og i Finland distribuerer vi gjennom Itella, sier Mejdell.

Før finanskrisen var lønnsomheten innenfor logistikkområdet god. Volumnedgang og prispress førte til at konsernet innførte forbedringsprogrammet også i de to logistikkdirvisjonene til Posten. Det er i ferd med å gi resultater.

– Det er mindre programmer enn Spinnaker i Post, fordi logistikk er et voksende marked. Men jeg er fornøyd med fremgangen i fjor. For å vokse videre må lønnsomheten være på plass, konstaterer Mejdell.

Nordisk gigant

Mejdell mener Norge er i posisjon til å bygge en nordisk gigant innenfor logistikk. Det nordiske markedet for logistikk er beregnet til ca 200 milliarder kroner årlig og Posten Norge har i dag ca 7 prosent av dette markedet.

– Derfor skal vi fortsette å realisere vår nordiske vekststrategi. Men for å lykkes må vi bli enda flinkere til å integrere oppkjøpte virksomheter inn i konsernet. Vår strategi er å være nordisk, integrert og industrialisert, påpeker Mejdell.

Samordning og spissing

For å lykkes med strategien har det vært jobbet mye med samhandling og integrasjon i 2011. Deler av Bring-virksomheten er overført til Posten. Antall verdikjeder skal ned og det skal bli enklere for kundene å orientere seg i produktporteføljen til Posten og Bring.

– Vi kan være en vanskelig organisasjon å forstå. Noen produkter er ikke intuitive. Vi bruker for eksempel for mange forkortelser og navn som ingen andre enn vi selv kunne ha funnet på, sukker han. Derfor jobber vi med en bedre struktur på tjenestetilbudet slik at vi fremstår på en enklere og mer enhetlig måte. Vi tilbyr for eksempel over 15 måter å sende en pakke på i Norge. Det skal fortsatt være ulike måter å gjøre det på for å møte kundenes behov, men ikke så mange, sier Mejdell.

2012:

- Posten forenkler produkt- og prismodellen for adressert post.
- 10-årsjubileum for Rasismefri-sone i Posten-konsernet.
- Digipost lanserer ny funksjonalitet og nye løsninger.
- Combitrans AB omprofileres til Bring Cargo.
- Toms Bud og Transport omprofileres til Bring Express.
- Regjeringen legger frem eiermelding om Posten Norge for Stortinget.
- Bring åpner ny felles logistikktterminal i Stockholm.

2013:

- Brevmarkedet liberaliseres i gjenværende EU-land, som har utsatt frist til 1. januar 2013.
- Ny konsesjon til Posten.
- Posten inngår nye IT-kontrakter.
- Bring åpner ny felles logistikktterminal i Malmö.

Styret

Styret i Posten Norge AS består av Randi B. Sætershagen, Judith Olafsen, Odd Christian Øverland, Terje Wold, Gøril Hannås, Jørgen Randers, Arvid Moss, Eli Arnstad, Paul Magnus Gamlemshaug, Annemarie Elstner.

Randi B. Sætershagen

Styremedlem (siden 2010)
Født: 1958
 Selvstendig næringsdrivende
Utdanning: Siviløkonom, Handelshøyskolen BI
Tillitsverv: Styremedlem i Gjensidige Forsikring, Gjensidigestiftelsen, Elskerhet Norge, Briskeby Eiendom, Grid Design m.fl.

Judith Olafsen

Ansattes representant (siden 2004)
Født: 1958
 Distriktsstillsvalgt, region nord
 Forbundsstyremedlem Norsk Post- og Kommunikationsforbund
 Ansatt i Posten fra 1976

Odd Christian Øverland

Ansattes representant (siden 2000)
Født: 1957
 Forbundsleder Norsk Post- og Kommunikationsforbund
 Ansatt i Posten fra 1979

Terje Wold

Styremedlem (siden 2010)
Født: 1963
 Adm.dirktør i Invenia AS
Utdannelse: Master of Science (UiT), Master of Management (BI)
Tillitsverv: Styreleder Abelia (NHO), styremedlem i VERDIKT (Forskningsrådet) og Tromsø Internasjonale Filmfestival.

Gøril Hannås

Styremedlem (siden 2010)
Født: 1968
 Førsteamanuensis, Universitetet i Agder
Utdannelse: PhD Logistikk, Høgskolen i Molde
Tillitsverv: Styremedlem "Miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser" Agder, Sigtor AS og Seamless AS.

Jørgen Randers

Styremedlem (siden 2011)
Født: 1945
 Professor i klimastrategi og tidligere rektor ved Handelshøyskolen BI
Styreverv: Styreleder i yA Bank ASA og i 21st Venture AS, medlem av "bærekraftsstyrene" i British Telecom og The Dow Chemical Company i USA.

Arvid Moss

Styreleder (siden 2002)
Født: 1958
 Konserndirektør Norsk Hydro, Energy and Corporate Business Development.
Utdannelse: Siviløkonom, NHH
 Tillitsverv: Styremedlem NHO

Eli Arnstad

Styremedlem (siden 2006)
Født: 1962
 Rådgiver
Utdannelse: Cand.mag.
Tillitsverv: Styremedlem i Vattenfall AB, AF-gruppen, Sparebank 1 SMN, Universitetet for miljø- og biovitenskap og Senter for økonomisk forskning NTNU.

Paul Magnus Gamlemshaug

Ansattes representant (siden 2004)
Født: 1953
 Divisjonstillsvalgt Post, Forbundsstyremedlem Norsk Post- og Kommunikationsforbund
 Ansatt i Posten fra 1974

Annemarie Elstner

Ansattes representant (siden 2010)
Født: 1965
 Divisjonstillsvalgt i Logistikk for Postkom
 Ansatt i Posten fra 1985

Styrets årsberetning

Posten oppnådde et godt resultat i 2011 som følge av omfattende omstillinger og effektiviseringstiltak i postvirksomheten. Postens største utfordring er nedgangen i brevolumer. Til tross for dette økte konsernets inntekter med 2,4 prosent i 2011. Økt etterspørsel etter logistikkjenester var den viktigste årsaken til omsetningsveksten.

Innledning

Konsernets resultat før engangseffekter og nedskrivninger utgjorde 1 051 mill. kroner i 2011, en økning på 108 mill. kroner, eller 11,5 prosent fra året før. Resultatet er det beste på fem år.

Samfunnet er i endring

Postens tradisjonelle postvirksomhet er under press og tjenestetilbudet må tilpasses nye brukerbehov for at Posten skal være aktuell og relevant også i fremtiden. Gjennom å ligge i forkant av utviklingen, omstille i tide og samarbeide godt med tillitsvalgte, har konsernet fått muskler til å satse innen nye forretningsområder og markeder.

Usikkerhet preget det norske og nordiske post- og logistikkmarkedet i 2011. Likevel økte konsernets driftsinntekter med 2,4 prosent til 22 981 mill. kroner. Pakke- og godsvolumene økte, mens brevolumene fortsatte å falle. I 2011 kjøpte konsernet nye logistikkvirksomheter. Disse og ytterligere oppkjøp i logistikksegmentet vil bidra til videre vekst fremover.

Posten lanserte i fjor en digital postkasse, Digipost. Målet er å ta en rolle i digital meldingsformidling som bygger videre på Postens sterke posisjon og tradisjon som tiltrødd distributør av post.

For å møte utviklingen med fortsatt sterkt fallende brevolumer, har Posten bedt Samferdselsdepartementet vurdere endringer i bankplikten, ekspedisjonsnettet og lørdagsomdeling når eiermeldingen om Postens virksomhet ventelig fremlegges for Stortinget våren 2012.

Postmarkedet i Vest-Europa ble liberalisert i 2011, mens 11 land, hovedsakelig i Øst Europa, har fått utsatt fristen til 2013. I Norge vil regjeringen bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen og har meddelt EU-Kommisjonen at Norge ikke ønsker å implementere EUs tredje postdirektiv. Den videre reservasjonsprosessen er foreløpig ikke avklart. Selv om Norge sier nei til EUs postdirektiv, vil Posten fortsatt måtte tilpasse seg en utvikling med fallende brevolum og fortsette å omstille virksomheten og tilpasse servicenivået til folks endrede bruk av post- og banktjenester. Kun 15 prosent av Postens inntekter kommer fra virksomhetsområder der Posten er tildelt enerett.

Posten legger vekt på å ta samfunnsansvar i forhold til hvordan virksomheten påvirker mennesker, miljø og samfunn. Hovedfokus er å redusere virksomhetens påvirkning på ytre miljø, samt utvikle konsernet som en attraktiv arbeidsplass med et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø.

Inntekts- og porteføljeutvikling

Postens virksomhet består av to segmenter: post og logistikk. Driftsinntektene i 2011 var 22 981 millioner kroner, en økning på 531 mill. kroner, eller 2,4 prosent, fra 2010.

Konsernets virksomhet utenfor Norge hadde samlede inntekter på 6 446 mill. kroner i 2011. Økningen på 8,2 prosent fra i fjor skyldtes i hovedsak god volumutvikling i logistikksegmentet, spesielt i det svenske markedet.

Logistikksegmentet

Logistikk var konsernets største segment og sto for 58 prosent av de eksterne inntektene i 2011. Inntektene i logistikksegmentet var 14 248 mill. kroner, en økning på 527 mill. kroner, eller 3,9 prosent, fra 2010. Inntektsøkningen skyldtes volumøkninger innenfor de fleste logistikkvirksomhetene. Volumutviklingen var spesielt god i det svenske markedet. Samlede driftsinntekter utenfor Norge utgjorde 5 496 mill. kr i 2011 som var 38,6 prosent av segmentets totale inntekter, en økning på 9 prosent fra året før.

Vekst i pakker

Størst vekst hadde pakkeområdet hvor distanse-/netthandel driver utviklingen. Pakkevolumet økte i 2011 med 5,1 prosent i forhold til 2010. Økningen var størst innen grenseoverskridende pakker, samt innenrivolumer i Sverige og Danmark. I Norge bidro økt julehandel på nett til pakkerekord i november og desember.

Konsernet satser offensivt på vekst i pakkeområdet i Norden med utgangspunkt i en ledende posisjon i Norge og som utfordrer i det nordiske markedet.

Oppkjøp styrker markedsposisjonene

Nye oppkjøp i 2011 styrket konsernets nordiske markedsposisjon og utvidet logistikktilbudet. Selskapene som ble kjøpt var den svenske frysagervirksomheten Coldsped, de svenske logistikk-selskapene IntertranspedIA/Ytrans, samt de norske selskapene Bergen Container & Trailer Transport (BCT) og Toms Transport & Budservice i Oslo og Trondheim.

Fysisk og digital post

Postsegmentet sto for 42 prosent av konsernets eksterne inntekter i 2011. Totale inntekter var 10 607 mill. kroner, en nedgang på 24 mill. kroner, eller 0,2 prosent, fra året før.

De fysiske brevolumene fortsatte å falle i 2011 som følge av overgang til elektroniske alternativer. A- og B-post gikk ned med 6 prosent. Nedgangen var høyere for A-post enn for B-post. Bank og finans var den bransjen som hadde størst nedgang. Avis- og bladdistribusjon gikk også ned som følge av fallende abonnemestall og økt elektronisk distribusjon. Endret produkt- og formatmiks, samt prisøkninger reduserte effekten av volumfallet på Postens inntekter.

Volumet på uadressert postreklame stabiliserte seg og sto for 53 prosent av brevolumet i Posten Norge, mot 52 prosent i 2010.

Antall banktransaksjoner gjennom Postens salgsnett fortsatte å falle, og nedgangen var på 10 prosent sammenlignet med 2010.

Etter lanseringen av den digitale postkassen, Digipost, har interessen vært stor hos mottakerne. Stadig flere kunder inngår avtale og vil benytte kanalen for å sende sikker digital post. Ved utgangen av 2011 hadde nærmere 200.000 privatpersoner registrert seg som brukere av Digipost.

Bring Citymail Sverige hadde en økning i postvolumene i 2011 som følge av nye kundekontrakter.

Samfunnsoppdrag og posisjon i Norge

Posten er i kraft av sin virksomhet en betydelig samfunnsaktør i Norge. Selskapet ivaretar et viktig samfunnsoppdrag gjennom å sikre et landsdekkende tilbud av posttjenester til rimelig pris og god kvalitet. Postens konsesjon, som trådte i kraft i 2007, ble i 2011 forlenget med inntil ett år.

Leveringskvalitet for A-post levert over natt var på 85,3 prosent i 2011, mot 83,5 prosent i 2010. Konesjonskravet er 85 prosent. Konesjonskravene til øvrige brev og pakkeprodukter ble også innfridd i 2011.

Posten Norges kvalitetsoppfølgingssystem for håndtering av internasjonal post ble i 2011 sertifisert av International Post Corporation og tildelt "Certificate of Excellence".

Siden 2001 har Posten lagt om 700 postkontor til Post i Butikk og kundemålinger bekrefter at tilbudet fungerer godt. Postens salgsnett består ved utgangen av 2011 av 1 234 Post i Butikk, 15 bedriftssentre og 179 egendrevne postkontor. Postkontorene har de siste årene blitt modernisert og konseptet tilpasset mindre trafikk og nye kundebehov.

Styret har i virksomhetsplanen (§10-planen) fra 2010 pekt på tre områder der eier bør vurdere om uendret postservice er riktig prioritering av samfunnets ressurser. Det gjelder Postens plikt til å tilby banktjenester i hele ekspedisjonsnettet, kravene til strukturen i ekspedisjonsnettet og kravet til omdeling av både aviser og brev seks dager i uken. Oppdaterte beregninger høsten 2011 viste at brevolumene faller raskere og kraftigere enn tidligere forutsatt. Dette forsterker behovet for politisk avklaring av Postens rammebetingelser.

Samarbeidsdepartementet har i 2012 i et høringsutkast foreslått å begrense Postens bankplikt til landpostnettet. For at Posten skal kunne realisere kostnadsreduksjoner ved en slik endring av bankplikten forutsettes videre omlegging fra egendrevne postkontor til Post i Butikk.

Styrket omdømme

Postens omdømme viste ytterligere fremgang i 2011. 69 prosent av befolkningen sier i følge MMI/Ipsos at de har et godt inntrykk av Posten, mot 63 prosent i 2010. Kundernes tilfredshet viste også fremgang, spesielt for Brings bedriftskunder.

Posten er generalsponsor for Norges Håndballforbund (NHF). Samarbeidet bidrar til profilering av Posten og Bring i hele Norge. Samtidig gir håndballaktivitetene gode muligheter for å samle medarbeidere fra ulike deler av konsernet og bygge samhold og stolthet. Avtalen med NHF løper frem til 2014 med en verdi på ca 10 mill. kroner årlig. Konsernet har også et samarbeid med det svenske håndballforbundet for å øke kjennskapen til Bring i det svenske markedet.

Postens historiske samlinger og Postmuseets utstilling drives av Maihaugen på Lillehammer i henhold til en driftsavtale der Posten bidrar med ca 6 mill. kroner årlig.

Lønnsomhet

Konsernets driftsresultat (EBIT) før engangseffekter og nedskrivninger for videreført virksomhet utgjorde 1 051 mill. kroner i 2011 som er 108 mill. kroner, eller 11,5 prosent, bedre enn i 2010. Lønnsomhetsforbedrende tiltak har gitt positive effekter i postsegmentet i 2011, mens logistikksegmentet har vært påvirket av marginpress. Konsernets EBIT-margin før engangseffekter og nedskrivninger for 2011 var 4,6 prosent, mot 4,2 prosent i 2010.

Avkastningen på investert kapital før engangseffekter og nedskrivninger for 2011 (ROIC) var 18,3 prosent, mot 15,8 prosent året før.

Konsernets driftsresultat etter engangseffekter og nedskrivninger utgjorde 956 mill. kroner i 2011, som er 682 mill. kroner lavere enn foregående år som følge av store positive engangseffekter i 2010. Disse var i hovedsak relatert til inntektsføring av 759 mill. kroner i forbindelse med overgang til ny AFP-ordning per 1.1.2011, samt gevinst ved salg av eiendom.

Konsernets effektiviseringsprogram Spinnaker, som ble igangsatt i 2008, hadde ved utgangen av 2011 en akkumulert positiv effekt på 2,4 milliarder kroner.

Ordinært resultat etter skatt i 2011 ble 373 mill. kroner, som er 96 mill. kroner høyere enn i 2010.

Segment Logistikk

Logistikksegmentets driftsresultat (EBIT) utgjorde 96 mill. kroner i 2011, mot 272 mill. kroner i 2010. Til tross for volumvekst ble resultatet svekket på grunn av økte transportkostnader, endret produktmikks og sterk konkurranse. Resultatet ble også belastet med nedskrivninger av goodwill på totalt 137 mill. kroner.

For å utnytte stordriftsfordeler og sikre bedre lønnsomhet fremover, er det iverksatt en rekke forbedringstiltak. Blant annet samordnes gods og pakkeproduksjonen. Fra 1. januar 2012 ble virksomheten innen terminaldrift i Bring Cargo AS med ca 600 medarbeidere overført til Posten Norge AS.

Virksomhetsoverdragelsen legger grunnlaget for å bygge flere felles gods- og pakketerminaler i Norge og samordne innhenting og utlevering av sendinger. Det planlegges også å bygge et fremtidsrettet logistikk-senter for Posten og Bring på Alnabu i Oslo. Et slikt senter vil bli navet i konsernets logistikkvirksomhet og gi betydelige effektivitets- og miljøgevinster.

Konsernet planlegger også samordning av terminaler for virksomhetene i Sverige og Danmark.

Segment Post

Driftsresultat (EBIT) for segment Post utgjorde 940 mill. kroner, en forbedring på 70 mill. kroner fra 2010. Resultatet ble negativt påvirket av fortsatt volumfall innenfor adressert post, mens prisøkninger og omfattende effektiviseringstiltak har bedret lønnsomheten.

En positiv effekt av at Posten har effektivisert mer enn forutsatt, er at behovet for statlig kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme tjenester har vist seg å være mindre enn tidligere beregnet. For 2010 betalte staten 116 mill. kroner til Posten for konesjonspålagte tjenester. I statsbudsjettet for 2011 ble det bevilget 345 mill. kroner til slike statlige kjøp. Behovet vil bli etterberegnet i 2012 for å sikre at kompensasjonen fra staten er i samsvar med de faktiske merkostnadene etter fratrukk av overskuddet på områder der Posten er tildelt enerett.

Østlandsterminalen overtok i 2011 brevproduksjonen fra Drammen og Hamar. Med det ble terminalomleggingen, som startet i 2004, fullført og antallet brevterminaler i Norge redusert fra 32 til 9. Effektene er beregnet å gi årlige kostnadsbesparelser på nærmere en halv milliard kroner.

For Bring Citymail Sverige har finanskrisen og geografisk ekspansjon de siste årene gitt negative resultater. Selskapet gjennomfører omfattende effektiviseringstiltak, kostnadsreduksjoner i administrasjonen, og salgssinnsatsen økes for å oppnå et tilfredsstillende lønnsomhetsnivå.

Stabilt finansresultat

Konsernet hadde i 2011 netto finanskostnader på 156 mill. kroner, mot 139 mill. kroner i 2010. Konsernets langsiktige likviditetsreserve per 31.12.2011 var 4 732 millioner kroner, mot 5 621 mill. kroner i 2010. Reserven besto av plasserte midler og tilgjengelige trekkfasiliteter. Det ble inngått avtale om en ny trekkfasilitet på 300 millioner Euro i april 2011, som erstattet en tidligere trekkfasilitet.

I 2011 har konsernet benyttet seg av muligheten til anvendelse av alternativet i IAS 19 (Ytelser til ansatte) om å innregne ikke-resultatførte estimatavvik som andre inntekter og kostnader direkte i egenkapitalen. For Posten innebærer dette at regnskapet pr 31.12.2011 reflekterer den antatt korrekte økonomiske forpliktelsen fra de ytelsesbaserte pensjonsordningene. Sammenligningstall er omarbeidet. Det vises til note 30 i regnskapet for nærmere informasjon.

På Postens generalforsamling i 2011 ble det vedtatt et utbytte for 2010 på 138 mill. kroner.

Ordinært resultat før skatt for videreført virksomhet utgjorde 800 mill. kroner i 2011, mot 1 491 mill. kroner i 2010. I 2010 ble resultatet påvirket positivt av engangseffekten på 759 mill. kroner relatert til overgang til ny AFP-ordning fra 2011, samt salg av eiendom.

Tilknyttet selskap

Posten eier 40 prosent i EDB ErgoGroup ASA. Postens eierinteresser behandles regnskapsmessig som et tilknyttet selskap, og konsernets andel av resultatet klassifiseres under drift. Postens andel av EDB ErgoGroups resultat etter skatt i 2011 var på 95 mill. kroner. (Se note 24). EDB ErgoGroup ASA skifter navn til EVRY ASA på generalforsamlingen 23. april 2012.

Goodwill

Konsernet har balanseført 2,3 milliarder kroner i goodwill fra tidligere oppkjøp. En vurdering av nåverdien av kontantstrømmene knyttet til de oppkjøpte enhetene i forhold til balanseførte verdier per 31.12.2011, medførte at det i 2011 ble nedskrevet totalt 138 mill. kroner hvorav 137 mill. kroner gjaldt segment Logistikk og 1 mill. kroner segment Post.

Investeringer

Driftsinvesteringer i videreført virksomhet i 2011 var 636 mill. kroner, 15 mill. kroner lavere enn i 2010. Det meste er investeringer i IT og løsøre. Kontantstrøm fra drift og investeringer utgjorde 954 mill. kroner i 2011, mot 499 mill. kroner i 2010. Endringen skyldes blant annet variasjoner i tidsavgrensingsposter og lavere investeringer.

Styret bekrefter at fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet og at forutsetningene for dette er til stede.

Risiko

Risikostyring og internkontroll er integrert i konsernets forretningsprosesser og er sentralt i Postens selskapsstyring. I utvikling av strategi, forretningsplaner og mål legges det til rette for verdiskaping gjennom å balansere vekst mot lønnsomhetsmål og annen risiko ved Postens virksomhet.

Som en del av selskapsstyringen foretar styret en årlig risikoanalyse som vurderer konsernets samlede risiko. Risikoanalysen gjennomføres som en omfattende prosess der alle divisjoner og større selskaper i konsernet er involvert.

Tiltak og oppfølging

Vurderingene følges opp med tiltak og anbefalinger for å styre og kontrollere den enkelte risikofaktor og unngå hendelser som kan være negative for konsernets drift og omdømme. I tillegg utføres det en noe mindre omfattende halvårlig oppfølging for å se hvordan tiltakene har fungert og om dette har resultert i en reduksjon av Postens risiko.

Posten følger aktivt opp selskapets risikoeksponering med fokus på områder som strategiske oppkjøp eller salg av virksomheter, regulatoriske forhold, konkurranseforhold, operasjonelle forhold, gjennomføring av større prosjekter, tilgjengelig kompetanse og ressurser, samt sykefravær og utførelsesutvikling.

Prosesser for risikostyring og internkontroll er nærmere beskrevet i redegjørelsen for selskapets eierstyring og selskapsledelse.

Redusert finansiell risiko

Posten videreførte i 2011 tiltakene som ble startet i 2009/10 for å redusere finansiell risiko og øke den finansielle handlefrihet. Disiplin i kapitalbruk, få oppkjøp og fokus på kostnadsreducerende og inntektsøkende tiltak har medført lavere kostnader og tilfredsstillende resultat på tross av volumnedgang i segment Post i 2011. Segment Logistikk har økt inntektene, men har også hatt enkelte kostnadsutfordringer i 2011.

Dette har resultert i en økning i egenkapitalen og gitt grunnlag for økt evne til å gjennomføre strategiske investeringer.

Lån på ca 2 100 mill. kroner forfalt i 2011 og ble delvis erstattet av et nytt obligasjonslån på 500 mill. kroner. I tillegg erstattet konsernet en kommitert trekkfasilitet på 500 mill. Euro fra 12 internasjonale banker med forfall i oktober 2012 med en ny trekkfasilitet på 300 mill. Euro fra fem nordiske banker. Låneavtalene ble inngått i første halvår 2011 før gjeldsproblemene i Europa førte til press på kredittmarginer og medførte generelt vanskelige kapitalmarkeder. Kredit- og motparters risiko på plassering av overskuddslikviditet anses som begrenset da ratingen til Postens motparter gjennomgående er høy.

Låneklausuler

Enkelte av Postens låneavtaler inneholder låneklausuler (covenants) som omfatter en begrensning i forhold til netto rentebærende gjeld/EBITDA på 3,5 og minimum egenkapitalandel på 25 prosent. Per 31.12.11 var netto rentebærende gjeld/EBITDA på 0,5 (ned fra 1,0 i 2010) og egenkapitalandelen på 35,9 prosent, opp fra 34,3 prosent i 2010.

Posten bruker finansielle instrumenter for å styre risiko knyttet til rentendringer, valutakursendringer, dieselpriiser og flybensin.

Bot fra ESA

I 2010 ila ESA en bot til Posten på 12,89 mill. Euro (omlag 100 mill. kroner) i forbindelse med tidligere eksklusivitetsklausuler i avtalene om Post i Butikk i perioden 2000- 2006. Posten er uenig i ESA's vedtak og har bragt saken inn for EFTA-domstolen med krav om at vedtaket om bot kjennes ugyldig. I tillegg har DB Schenker fremmet erstatningskrav som følge av påstått tap som følge av eksklusivitetsklausulene.

Disponering av resultatet

Posten Norge AS hadde i 2011 et resultat etter skatt på 291 mill. kroner. Selskapet hadde 963 mill. kroner i fri egenkapital per 31.12.2011.

Statens utbyttepolitikk er at 50 prosent av konsernoverskuddet etter skatt kan tas ut som utbytte. Før det årlige utbyttet fastsettes, skal det foretas en selvstendig vurdering av konsernets økonomiske situasjon og framtidssikter.

Styret foreslår at det deles ut et utbytte på 186 mill. kroner av årets resultat og at resterende overskudd overføres til annen egenkapital. Det foreslåtte utbyttet tilsvarer 50 prosent av konsernets årsresultat etter skatt.

Postens generalforsamling er ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte.

Samfunnsansvar

Posten arbeider systematisk for at konsernets virksomhet skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med kundenes krav og Regjeringens eierpolitikk.

Selskapets bedriftskultur skal preges av et bevisst forhold til å ta samfunnsansvar. Et godt omdømme vil bidra til å tiltrekke og motivere medarbeidere, styrke konkurransekraften og gi handlefrihet til videre utvikling av konsernets virksomhet.

Som deltager i Global Compact, FNs initiativ for samarbeid med næringslivet om en bærekraftig utvikling, har Posten forpliktet seg til å integrere ti grunnleggende bærekraftsprinsipper i strategi og drift, samt rapportere aktiviteter og forbedringer knyttet til områder der Posten påvirker samfunnet, innenfor økonomi, miljø og sosiale forhold/HMS. Dette følges opp i konsernets rapportering som omfatter en samlet års- og bærekraftrapport basert på rammeverket til det globale rapporteringsinitiativet Global Reporting Initiative (GRI).

Sosiale forhold

Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Postens virksomhet er arbeidsintensiv. Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) er derfor høyt prioritert og konsernets mål er at ingen skal bli skadet eller syk som følge av arbeidet. Derfor arbeides

det kontinuerlig og målrettet for å redusere sykefraværet, antall uføre og fraværsskader.

Konsernet hadde 19 622 årsverk ved utgangen av 2011 som er en reduksjon på 262 årsverk i forhold til 2010. Posten spiller mangfoldet i samfunnet og blant medarbeiderne i den norske delen av konsernet har 11 prosent innvandrerbakgrunn. Mer enn 70 nasjonaliteter er representert blant konsernets medarbeidere.

Målet er å videreutvikle det mangfoldet som er i konsernet, samt øke andelen medarbeidere med innvandrerbakgrunn på flere nivåer i virksomheten. Konsernet skal kjennetegnes av å skape muligheter gjennom et etnisk kulturelt mangfold, gi alle like muligheter til arbeid og karriere og sikre vellykket integrering av medarbeidere med ulik etnisk bakgrunn. Sentralt i arbeidet står språkoppklaring. Andre tiltak iverksettes på grunnlag av erfaringer og økt kunnskap. Posten har i over ti år vært rasismefri sone og i Postens lokaler er det oppslag som forteller at alle er velkomne uansett hudfarge, religion eller kulturell bakgrunn. Avtalen om rasismefri sone med Norsk Folkehjelp og Postkom ble i 2012 fornyet og utvidet til å omfatte hele konsernet.

Også Posten ble rammet av 22. juli 2011. To postkontor lå i terrorsonen i Oslo, på Utøya var det barn av postansatte og konsernet hadde ansatte som brukte fritid og ferie på frivillig politisk arbeid. Konsernet står for inkludering og mangfold, respekt og åpenhet. Etter 22. juli har disse verdiene fått enda større betydning.

Tilfredse medarbeidere

Den årlige organisasjonsundersøkelsen viser stadig økende tilfredshet blant konsernets medarbeidere. Total medarbeidertilfredshet i 2011 ble 77 poeng (på en skala fra 1 til 100 hvor 100 er best) mot 75 året før.

Konsernets sykefravær for 2011 ble 7,1 prosent som er 0,7 prosentpoeng lavere enn året før. Antall nye uføre i morselskapet var 1,3 prosent i 2011, mot 1,5 prosent i 2010. Konsernet har i stor grad fokusert på oppfølging av sykefravær og innarbeidet en god systematikk og struktur for oppfølging på individnivå. I 2011 har det i tillegg vært jobbet mer forebyggende mot medarbeidere på jobb som enten er friske eller eksponert mot helseplager for å medvirke til et helsefremmende arbeidsmiljø.

Ingen skal skades på jobb

Postens visjon er at ingen skal skades på jobb. Innsatsen for å redusere personskader har vært konsentrert om å bygge en sikkerhetskultur. Økt rapportering av nestenulykker har økt bevisstheten rundt risikoområder og styrket det forebyggende arbeidet.

Antall fraværsskader gikk ned med 8,7 prosent i 2011 og H-verdien ble 11 i 2011, mot 12 året før.

Den hyppigst forekommende skadeårsaken er fallulykker og disse skjer hovedsakelig vinterstid på glatt føre.

Lønn og likestilling

Lønn, annen godtgjørelse og opptjent pensjon til ledende ansatte utgjorde 24,4 mill. kroner i 2011, mot 27,7 mill. kroner året før.

Postens rekrutteringspolicy og tariffavtale krever moderat kjønnskvotering for å øke antall kvinnelige ledere og medarbeidere i mannsdominerte stillingskategorier. Posten er opptatt av likestilling på alle nivåer.

Etter en gjennomgang av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i den norske delen av virksomheten er det ikke påvist signifikante lønnsforskjeller som kan tilskrives kjønn i konsernet.

I Postens konsernledelse er det 43 prosent kvinner. Kvinneandelen blant konsernets medarbeidere er 40 prosent, og blant ledere 30 prosent.

Lederutvikling

Posten arbeider med kontinuerlig forbedring av lederskapet gjennom systematisk utvikling av alle konsernets ledere. Valg av utviklingstiltak gjøres basert på en årlig vurdering, såkalt lederreview, av den enkelte leders prestasjon og potensial. For topp-, mellom- og førstelinjeledere tilbys konsernfelles programmer. Et talentprogram har til hensikt å dyktiggjøre ledere til å ta nye stillinger internt.

I 2011 har 182 ledere gjennomført individuelle lederprogrammer. Lederprogrammene har gitt dokumentert effekt i form av gjennomgående høyere medarbeidertilfredshet og lavere sykefravær.

Medarbeiderutvikling

Konsernet legger stor vekt på kompetanseutvikling, både driftsrelatert opplæring og mer generell leder-, talent- og medarbeiderutvikling. Satsingen på nettbasert læring er styrket gjennom e-læringsportalen "Akademiet" der kurs og kompetansetiltak gjøres tilgjengelig for medarbeiderne. I 2011 er det lansert et introduksjonsprogram for nye medarbeidere og et kurs i Postens etiske retningslinjer.

Konsernet tilbyr også grunnleggende kurs i basiskompetanse og deler hvert år ut stipend til medarbeidere som individuelt ønsker å øke sin formalkompetanse.

Integritetsprogram

For å følge opp implementeringen av etiske retningslinjer og sikre at alle som representerer konsernet opptrer på en etisk og ansvarlig måte, er det utarbeidet et konsernfelles integritetsprogram. Programmet består blant annet av en håndbok og et e-læringsprogram. Hensikten er å sikre en høy etisk standard innenfor antikorrupsjon, konkurranseadferd, sosial dumping og håndtering av informasjon.

Moderat kriminalitet

Kriminaliteten mot Posten anses fortsatt å være moderat. Konsernet hadde i 2011 en nedgang i antall anmeldelser i de fleste kategorier for kriminalitet. Ett postkontor ble ranet i 2011. De største utfordringene er knyttet til post som kommer bort internt og utro tjenere.

Posten har høyt fokus på alle typer kriminalitet, og det arbeides aktivt med å forebygge og oppklare saker. Kriminalitetstyper som synes å utgjøre en voksende trussel er tyveri av personlig informasjon fra postkasser som forberedelse til identitetstyveri, trusler mot ansatte, samt tyveri av tilhengere og hele vogntog med verdifullt innhold. På terrorområdet holder Posten seg løpende orientert om trusselnivået.

Terror- og kriminalitetsforebyggende tiltak og beredskapsplaner forbedres kontinuerlig. Etter terroranslaget 22. juli 2011, har det vært ekstra fokus på disse områdene. Blant er det gjennomført en risikoanalyse av Posthuset, og en del tiltak er allerede iverksatt for å styrke sikkerheten. Også eksterne krav har betydning for sikkerhetsarbeidet. F.eks. har Posten som følge av EU-krav og nasjonal forskrift om luftpostikkerhet, fått status som "sikkerhetsgodkjent postleverandør". Dette har medført skjerpede krav blant annet innenfor adgangskontroll og opplæring.

Miljø

Som en av Nordens største transportvirksomheter har Posten et særlig ansvar for å redusere miljøpåvirkningen og øke miljøeffektiviteten i konsernet. Målet er å redusere CO₂-utslipp med 30 prosent innen utgangen av 2015, basert på utslippsnivået i 2008.

Blant de viktigste tiltakene for å redusere klimapåvirkningen kan nevnes transportoptimalisering, flytting av frakt fra fly til bakke og fra vei til bane, bruk av alternative kjøretøy og drivstoff, arealeffektivisering, bruk av fornybar energi og andre ENØK-tiltak, samt kompetanseheving blant ledere og medarbeidere.

International Post Corporation (IPC) foretar årlig en rangering av miljøarbeidet mellom verdens postselskaper. I 2011 avanserte Posten Norge til 4. plass i verden, fra 5. plass året før.

Reduserte CO2-utslipp

I 2011 reduserte Posten CO2-utslippene med 5 prosent fra 2010. Energiutslippet fra bygninger ble redusert med 10 prosent i 2011 som følge av strømsparende tiltak.

Posten lanserte sitt første klimanøytrale produkt "Klimanøytral Servicepakke" i 2011. Flere tjenester vil bli klimanøytrale i 2012.

Posten har 372 el-kjøretøy ved utgangen av 2011. I Trondheim har Posten lagt om fra budbiler til el-kjøretøy, traller og gående ruter, slik at post nå distribueres CO2-fritt i bykjernen. Tiltaket er unikt i europeisk sammenheng. Tilsvarende initiativ er tatt i Ålesund og flere byer vil følge etter.

Eierstyring og selskapsledelse

Styrets sammensetning ble endret i 2011 ved at Jørgen Randers ble valgt inn, mens Sigbjørn Molvik gikk ut av styret. Postens styre har 50 prosent kvinneandel.

Beste praksis

Styret legger vekt på å etablere og videreutvikle en god standard for eierstyring og selskapsledelse, tilsvarende norske standarder for beste praksis. Som statlig heleid aksjeselskap baseres konsernets eierstyring og selskapsledelse på norsk lov og regjeringens til enhver tid gjeldende eierpolitikk.

Styret avgir hvert år en redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse/foretaksstyring som inngår som en del av års- og bærekraftsrapporten. Formålet med erklæringen er å bidra til at Postens interessenter har tillit til selskapets styringsystem.

Styrets revisjonsutvalg støtter styret i utøvelsen av sitt ansvar for finansiell rapportering, risikostyring, intern kontroll samt ekstern revisjon. Revisjonsutvalget hadde 6 møter i 2011.

Styrets kompensasjonsutvalg møtes jevnlig gjennom året og forbereder og anbefaler forslag til styret knyttet til kompensasjon til konsernsjef. Utvalget bidrar også til grundig og uavhengig behandling av kompensasjonsspørsmål til ledende ansatte. Gjennom en revisjon av kompensasjonsutvalgets mandat i 2011 ble utvalgets roller og oppgaver tydeliggjort.

Felles verdier

Posten har etablert konsernfelles grunnverdier, styrende prinsipper for konsernet og sentrale fagområder, ledelsesprinsipper og etiske retningslinjer. Posten har i tillegg en konsernfelles varslingskanal, Varslingsinstituttet. Det har i 2011 ikke vært alvorlige varslingsaker.

Evaluering av eget arbeid

Styret foretar årlig en evaluering av sitt eget arbeid, kompetanse og arbeidsform, samt vurderer innholdet i styreinstruksen og selskapets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse.

I tillegg til å være et beslutnings- og kontrollorgan, ønsker styret å være en verdifull diskusjonspartner for selskapets ledelse og eier, basert på god innsikt i Postens strategier, verdikjede og prosesser, kombinert med relevant ekstern kompetanse.

Fremtidsutsikter

Det er økende usikkerhet i internasjonal økonomi, men styret legger til grunn at norsk økonomi fortsatt vil ha moderat vekst. Norden og Europa står overfor store utfordringer. Først i 2014 forventes konjunkturoppgang. Likevel er det positive tegn som gjør at konsernet forventer en forsiktig vekst også i 2012.

Hovedutfordringene for konsernet er å tilpasse kostnadene til fallende volumer i segment Post, styrke markedsposisjonen og lønnsomheten i segment Logistikk, samt balansere bedring i drift med fortsatt vekst og oppkjøp.

Konsernet vil fortsatt ha sterkt fokus på lønnsomhetsforbedringer og gjennomføre effektiviseringsprogrammer i alle deler av virksomheten. Utviklingen av felles forbedrings- og prestasjonskultur står sentralt i dette arbeidet.

Marginpress i logistikk

Selv om markedet og volumene utvikler seg positivt innen de fleste logistikkområdene, forventes Logistikksegmentet fortsatt å være påvirket av sterk konkurranse og marginpress. Størst vekst forventes fortsatt innen pakkeområdet hvor distanse-/netthandel er den viktigste driveren. Et viktig tiltak for å effektivisere og ta ut stordriftsfordeler er samordning innen produksjon og transport av post, pakker og gods.

Fysisk og digital Post

Nedgangen i brevmengden er en stor utfordring for konsernet. Nye prognoser viser at brevvolumene i 2020 vil utgjøre kun 30 prosent av volumet fra toppåret 2000. Posten har fokus på å utvikle og tilpasse tjenestene til nye kunde- og brukerbehov. Det nye digitale postsystemet, Digipost, er en åpen og felles løsning for all type post og kan også ivareta næringslivets og det offentliges behov for digital kommunikasjon med innbyggerne.

Behov for politiske avklaringer

Styret foreslo i 2010 i virksomhetsplanen (§10-planen) til Samferdselsdepartementet at det gjøres politiske vurderinger av om konsesjonskravene til Postens servicenivå er på linje med de faktiske behovene i samfunnet, og om den samfunnsmessige nytten står i rimelig forhold til kostnadene. Styret pekte spesielt på tre forhold som bør vurderes. Det gjelder Postens plikt til å tilby banktjenester i hele ekspedisjonsnettene, krav til strukturen i ekspedisjonsnettene, og kravet om deling av både aviser og brev seks dager i uken.

Samferdselsdepartementet sendte i januar 2012 et forslag om å begrense Postens bankplikt til landpostnettene ut på høring. I statsbudsjettet for 2012 ble dessuten bevilgningen til statlig kjøp av post- og banktjenester redusert. En forutsetning for at Posten skal kunne realisere kostnadsreduksjoner ved endringer i bankplikten, er videre omlegging fra egendrevne postkontor til Post i butikk. Nye beregninger viser at det er grunnlag for å legge om ytterligere cirka 150 postkontor til Post i butikk. Samtidig ønsker konsernet å innføre et nytt og enklere butikkkonsept med fokus på pakkeutlevering for å møte veksten i markedet for netthandel og pakker.

Forebyggende arbeid

Konsernet vil videreføre kontinuerlig, langsiktig og systematisk arbeid innenfor bærekraftsområdene med spesiell innsats innenfor på helse, miljø og sikkerhet (HMS), samt klima og mangfold.

Styret vil takke alle medarbeidere i konsernet for godt samarbeid og medansvar i utviklingen av Posten.

Styrets erklæring

Styret bekrefter at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styret bekrefter også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

Oslo, 30. mars 2012

Arvid Moss (leder)

Eli Arnstad (hestleder)

Randi Sætershagen

Gøril Hannås

Jørgen Randers

Terje Wold

Odd Christian Øverland

Annemarie Elstner

Paul Magnus Gamlemshaug

Judith Olafsen

Dag Mejdell (konsernsjef)

Regnskap

Finansielle nøkkeltall

		2011	2010	2009
Resultat				
Driftsinntekter	mill.kr	22 981	22 451	22 613
Driftsresultat (EBIT)	mill.kr	956	1 638	296
Resultat før skatt fra videreført virksomhet	mill.kr	800	1 499	70
Lønnsomhet og Rentabilitet				
Beregnete nøkkeltall inkl. engangseffekter*, nedskrivninger og andel resultat fra tilknyttede selskap:				
Driftsresultat (EBIT) margin 1)	%	4,2	7,3	1,3
Resultatmargin 2)	%	3,5	6,7	0,3
Rentabilitet på investert kapital 3)	%	16,6	27,4	4,8
Beregnete nøkkeltall ekskl. engangseffekter*, nedskrivninger og andel resultat fra tilknyttede selskap:				
Driftsresultat (EBIT) før engangseffekter, nedskrivninger og andel resultat fra tilknyttede selskap 4)	mill.kr	1 051	952	820
Driftsresultat (EBIT) margin	%	4,6	4,2	3,6
Resultatmargin	%	4,3	3,5	2,7
Rentabilitet på investert kapital	%	18,3	15,9	13,2
Kapital og Likviditet				
Kontantstrøm fra driften	mill.kr	1 418	1 123	1 988
Investeringer eksklusiv oppkjøp	mill.kr	457	651	1 385
Egenkapitalandel 5)	%	35,9	34,3	25,8
Gjeldsgrad 6)		0,2	0,3	0,6

* Engangseffekter består av omstillingskostnader, overgang til ny pensjonsordning og gevinst/tap av anleggsmidler/datterselskaper mv.

Definisjoner

1) Driftsresultat (EBIT) margin: driftsresultat (EBIT)/driftsinntekter

2) Resultatmargin: resultat før skatt/driftsinntekter

3) Rentabilitet på investert kapital: driftsresultat (EBIT)/gjennomsnittlig investert kapital.

Investert kapital: immatrielle eiendeler+varige driftsmidler+ netto arbeidskapital

4) EBIT før engangseffekter og nedskrivninger: driftsresultat eksklusiv gevinst/tap ved salg av anleggsmidler mv, omstillingskostnader, inntekt ved overgang til ny pensjonsordning, nedskrivninger og (inntekt)/kostnad fra tilknyttede selskap

5) Egenkapitalandel: egenkapital/totalkapital

6) Gjeldsgrad: (rentebærende gjeld-likvide midler)/egenkapital

Resultatregnskap

Beløp i mill. kroner

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		Note	2011	2010	2009
12 376	12 177	12 203	Driftsinntekter	1	22 981	22 451	22 613
			Driftskostnader				
1 820	1 688	1 659	Vare- og tjenestekostander		8 281	7 908	7 755
6 517	6 262	6 479	Lønnskostnader	2	9 078	8 733	9 159
393	406	429	Avskrivninger	8,9	696	686	643
60	44	25	Nedskrivninger	8,9	173	149	372
3 286	2 911	2 651	Andre driftskostnader	4	3 874	4 172	4 236
137	(794)	(1)	Andre (inntekter) og kostnader	5	20	(864)	157
			(Inntekter)/kostnader fra tilknyttede selskaper	10	(98)	29	(5)
164	1 660	961	Driftsresultat		956	1 638	296
744	599	351	Finansinntekter	6	284	580	554
902	1 008	625	Finanskostnader	6	440	719	780
6	1 251	686	Resultat før skatt fra videreført virksomhet		800	1 499	70
133	451	395	Skattekostnad	7	427	531	49
(127)	801	291	Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		373	969	21
			Resultat etter skatt fra ikke videreført skatt	24		(686)	132
(127)	801	291	Årsresultat		373	282	153
			Majoritetens andel av årsresultatet		372	282	146
			Minoritetens andel av årsresultatet		1		7
			Foreslåtte overføringer og disponeringer				
		(186)	Utbytte				
(181)	(54)	(84)	Konsernbidrag				

Oppstilling av totalresultat

Beløp i mill. kroner

Posten Norge AS

Konsem

2009	2010	2011		2011	2010	2009
(127)	801	291	Arsresultat etter skatt	373	282	153
			Omregningsdifferanser:			
(75)			Resultat sikring av utenlandske enheter		(115)	225
21			Skatt		32	(63)
			Omregningsdifferanser fra utenlandske enheter	(1)	104	(276)
			Kontantstrømsikring:			
69	(12)	(26)	Verdiendringer	(26)	(12)	69
26		4	Overført til resultat	4		26
(27)	3	6	Skatt	6	3	(27)
			Pensjon:			
42	493	(114)	Estimatendringer	(138)	460	250
(12)	(138)	32	Skatt	39	(129)	(70)
			Andre inntekter og kostnader tilknyttede selskaper	(6)		
44	347	(98)	Andre inntekter/kostnader direkte innregnet i egenkapital	(122)	343	134
(83)	1 148	193	Totalresultat	251	625	287
			Totalresultat fordeler seg som følger:			
			Majoritetsinteresse	250	625	280
			Minoritetsinteresser	1		7
				251	625	287

Kontantstrømoppstilling

Beløp i mill. kroner

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011	Note	2011	2010	2009
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter						
644	1 906	1 315				
Tilført fra årets virksomhet *)						
				1 541	2 078	1 589
376	852	(167)		(196)	222	563
Endringer i arbeidskapital						
(153)	(1 013)	80		72	(1 177)	(164)
Endringer i andre tidsavgrensingsposter						
867	1 745	1 228		1 418	1 123	1 988
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter						
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter						
(81)	(302)	(49)				
Investeringer i datterselskaper, eksklusive kontantbeholdning ved oppkjøp						
			27	(153)	(1)	(19)
(542)	(399)	(278)		(458)	(651)	(1 385)
Investeringer i varige driftsmidler/IT-utvikling m.v.						
	(177)				(178)	
Investering i tilknyttede selskap						
	61				(142)	6
Salg av datterselskaper, eksklusive kontantbeholdning ved salg						
			27			
228	197			116	216	303
Salg av varige driftsmidler						
489	(282)	125		30	132	(78)
Endringer i andre anleggsmidler						
94	(902)	(201)		(464)	(624)	(1 174)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter						
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter						
24		1 300				
Opptak av langsiktig og kortsiktig gjeld						
			19	1 324		
(642)	(190)	(2 099)		(2 132)	(200)	(709)
Nedbetalning av langsiktig og kortsiktig gjeld						
3	240					
Innbetalt konsernbidrag/utbytte						
(4)	(181)	(182)		(139)	(1)	(8)
Utbetalt konsernbidrag/utbytte						
(619)	(131)	(981)	17	(948)	(201)	(717)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter						
342	712	46		6	298	97
Sum endring i likvide midler						
992	1 334	2 047		2 232	1 934	1 837
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse						
1 334	2 047	2 093	15	2 238	2 232	1 934
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt						
*) Dette taller fremkommer slik:						
6	1 251	686		800	1 499	246
Resultat før skatt						
453	450	454	8,9	869	836	1 312
+ Av- og nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler						
267	27	208	10			
+ Nedskrivning aksjer						
			10	(98)	29	(5)
+/- Resultatandel tilknyttede selskaper						
(5)	241	(3)		4	(125)	285
+/- Urealiserte finansposter						
32	12	11	6	92	94	156
+/- Netto rentekostnad/renteinntekt						
(56)	(36)	(24)		(51)	(126)	(152)
- Utbetalt skatt						
174	167	151		79	87	43
+ Renter mottatt						
(208)	(174)	(173)		(167)	(175)	(251)
- Renter betalt						
	14	7		25	39	8
+/- Øvrige urealiserte driftskostnad/(inntekt)						
(19)	(46)	(1)		(10)	(80)	(53)
- Tap/(gevinst) ved salg av anleggsmidler						
644	1 906	1 315		1 541	2 078	1 589
= Tilført fra årets virksomhet						

Egenkapitaloppstilling

Beløp i mill. kroner

Posten Norge AS

	Majoritetsinteresse					Total egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	Andre reserver	Annen egenkapital		
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(75)	146		4 183
Årsresultat Posten Norge AS				(127)		(127)
Andre inntekter/kostnader			68	(24)		44
Totalresultat			68	(151)		(83)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(7)	(5)		4 100
Egenkapital 01.01.2010	3 120	992	(7)	(5)		4 100
Årsresultat Posten Norge AS				801		801
Andre inntekter/kostnader			(8)	355		347
Totalresultat			(8)	1 156		1 148
Egenkapital 31.12.2010	3 120	992	(14)	1 151		5 248
Egenkapital 01.01.2011	3 120	992	(14)	1 151		5 248
Årsresultat Posten Norge AS				291		291
Andre inntekter/kostnader			(16)	(82)		(98)
Totalresultat			(16)	209		193
Utbetalt utbytte				(138)		(138)
Egenkapital 31.12.2011	3 120	992	(30)	1 221		5 303

Konsern

	Majoritetsinteresse					Minoritets Interesser	Total egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	Andre reserver	Annen egenkapital	Total		
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(75)	482	4 519	7	4 526
Årsresultat konsern				146	146	7	153
Andre inntekter/kostnader			68	66	134		134
Totalresultat			68	212	280	7	287
Utbetalt utbytte				(2)	(2)	(6)	(8)
Øvrige egenkapital transaksjoner				(2)	(2)	(8)	(10)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(7)	690	4 795		4 795
Egenkapital 01.01.2010	3 120	992	(7)	690	4 795		4 795
Årets resultat Konsern				282	282		282
Andre inntekter/kostnader			(8)	352	343		343
Totalresultat			(8)	633	625		625
Utbetalt utbytte						(1)	(1)
Øvrige endringer i egenkapital						(1)	(1)
Egenkapital 31.12.2010	3 120	992	(14)	1 322	5 420	(2)	5 418
Egenkapital 01.01.2011	3 120	992	(14)	1 322	5 420	(2)	5 418
Årets resultat Konsern				372	372	1	373
Andre inntekter/kostnader			(16)	(107)	(123)		(123)
Totalresultat			(16)	265	249	1	250
Utbetalt utbytte				(138)	(138)	(1)	(139)
Øvrige endringer i egenkapital				(12)	(12)		(12)
Egenkapital 01.12.2011	3 120	992	(30)	1 438	5 520	(2)	5 517

Se [note 17](#) for flere detaljer.

Styrets erklæring

Vi bekrefter at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi bekrefter også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

Oslo 30. mars 2012

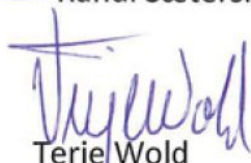

Arvid Moss (leder)

Eli Arnstad (nestleder)

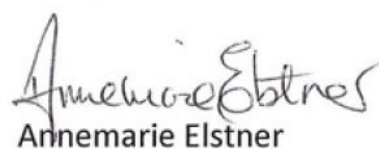

Randi Sætershagen

Gøril Hannås

Jørgen Randers

Terje Wold

Odd Christian Øverland

Annemarie Elstner

Paul Magnus Gamlemshaug

Judith Olafsen

Dag Mejdell (konsernsjef)

Til generalforsamlingen i Posten Norge AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Posten Norge AS, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Posten Norge AS avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2011 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og konsernsjef har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 30. mars 2012

ERNST & YOUNG AS

Jan Wellum Svensen
statsautorisert revisor

Noter

Posten Norge ble etablert som selskap den 01.12.1996 og er i dag et aksjeselskap med staten ved Samferdselsdepartementet som eneste aksjeeier.

Konsernets utvikling

Konsernet har siden etableringen i 1996 styrket sin posisjon gjennom oppkjøp innen samtlige segmenter. Fra 2009 til 2011 er følgende virksomheter etablert, fusjonert, kjøpt eller solgt i de ulike segmentene i konsernet:

Segment Post:

2009: I løpet av 4. kvartal 2009 ble det besluttet å avvikle virksomheten i Bring Citymail Denmark A/S. Som et ledd i å omorganisere eierstrukturen kjøpte Posten Norge AS i november 2009 alle aksjene i Bring Citymail Sweden AB og Bring Mail Nordic AB fra Bring Citymail AB.

2010: I februar 2010 ble selskapet Posten Eiendom Espehaugen AS solgt til Tine BA. Eierandelen på 49% i Itella Information AS ble solgt i september 2010.

2011: I 2011 opprettet Bring Mail Nordic AB et heleid datterselskap Bring Mail Nordic AS. I tillegg kjøpte Posten Norge AS datterselskapet Posten Eiendom Skien AS.

Segment Logistikk:

2009: I desember 2009 kjøpte Posten Norge AS resterende aksjer i de fire selskapene Bring Cargo Stockholm AB, Bring Cargo Göteborg AB, Bring Cargo Linkøping AB og Bring Cargo Jönköping AB fra Bring Cargo Halmstad AB og Bring Cargo Jönköping AB. Som en ytterligere forenkling av konsernstrukturen ble Posten Norge AS sitt datterselskap Cetei AB i løpet av året fusjonert inn i dets heleide datterselskap CombiTrans AB som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Bring Cargo Sverige AB ble solgt fra Bring Logistics Danmark A/S til CombiTrans AB i desember 2009. Videre ble FSD HoldCo AB og FSD NewCo AB ved en nedstrømsfusjon en del av Bring Frigo AB, som nå er direkte eiet av Posten Norge AS. Bring Logistics Linehaul AS ble etablert i 2009 for å utvikle konkurransekraftige løsninger for linjetrafikk.

2010: I mars etablerte Bring Logistics Linehaul AS to nye datterselskap i Sverige og Tyskland, Bring Linehaul AB og Bring Linehaul GmbH. Bring Cargo AS solgte det heleide datterselskapet Breivika Industriveg 33A AS i juli 2010. Posten Norge AS stiftet selskapet Bring Danmark A/S i november 2010. Som et ledd i forenklingen av konsernets struktur ble Bring Express Helsinki OY fusjonert inn i Bring Express Suomi OY, og Bring Express Jönköping AB og Bring Express Ørebro AB ble begge fusjonert inn i Bring Express Sverige AB.

2011: Som en forenkling av konsernets struktur ble Posten Norge AS sitt datterselskap Bring Logistics Linehaul AS fusjonert inn i Postens datterselskap Bring Logistics Nettlast AS, som endret sitt navn til Bring Linehaul AS. I mai ble Bring Logistics Sverige AS fusjonert inn i morselskapet CombiTrans AB, og i desember ble virksomheten i Bring Express AS Norge Filial overført til et nytt svensk selskap Bring Express AB, som er heleid av Bring Express AS. I april overtok Bring Frigo AB Coldspeids fryselagervirksomhet i Sverige. Oppkjøpet gjaldt anleggene i Ørebro, Jordbro, Kalmar, Kristanstad, Eslöv og Malmö. I juli etablerte Bring Cargo AS selskapet Bring Eiendom Haugesund AS, som driver investering i og utvikling av fast eiendom. I oktober kjøpte Combitrans AB selskapet IntertranspedIA AB med dets heleide datterselskapet Ytrans AB, som driver internasjonal stykk-, parti- og hellasttrafikk i Europa. I desember kjøpte Bring Express Norge AS selskapene Toms Transport & Budservice AS og Toms Transport & Budservice Trondheim AS, som driver innenfor distribusjon, budservice og lastebilservice. I samme måned kjøpte Bring Linehaul AS selskapet Bergen Container & Trailer Transport AS, for å tilby enda bedre løsninger på linjetrafikk. I april solgte Bring Express Suomi sin 50% andel i Bring Express Eesti OU og i oktober avviklet Bring Frigo Norge sitt heleide datterselskap Transportsentralen Rogaland AS. I desember opprettet Posten Norge selskapet Bring Frigo Holding AB, et nytt holdingselskap i Sverige.

Regnskapsprinsipper

Konsernregnskapet og selskapsregnskapet til Posten Norge AS er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende internasjonale regnskapsstandarder (IFRS), som er fastsatt av International Accounting Standards Board og vedtatt av EU.

Regnskapet er utarbeidet med historisk kost som prinsipp. Finansielle instrumenter klassifisert som «virkelig verdi over resultat» eller «tilgjengelig for salg» er vurdert til virkelig verdi.

1. Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger

Regnskapsprinsippene som er anvendt er konsistente med tidligere år da EU i løpet av 2011 verken har vedtatt nye standarder eller implementert endringer i eksisterende standarder fra IASB som i vesentlig grad påvirker regnskapet til Posten Norge AS. Konsernet har tatt i bruk den endrede standarden IAS 24 - Opplysninger om nærstående parter fra 01.01.2011 samt implementert endringene i IAS 1 - Presentasjon av finansregnskap i henhold til IASB's årlige forbedringsprosjekt (mai 2010).

I 2011 har konsernet benyttet seg av muligheten til anvendelse av alternativet i IAS 19-Ytelser til ansatte om å innregne ikke-resultatførte estimatavvik som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen. Sammenligningstallene er omarbeidet tilsvarende.

2. Vedtatte standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU

Følgende standarder og uttalelser som er relevante for Posten er utstedt, men var ikke trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU for regnskapsåret 2011:

- IFRS 10 Konsernregnskap (ny)
- IFRS 11 Fellesordninger (ny)
- IFRS 12 Opplysninger om interesser i andre foretak (ny)
- IFRS 9 - Finansielle instrumenter (ny)
- IAS 19 Ytelser til ansatte (e)

Posten anvender ikke disse standardene ved årets regnskapsavleggelse. Standardene antas heller ikke å få vesentlig betydning for fremtidige perioder, men de kan medføre nye noteopplysninger.

3. Estimer

Utarbeidelsen av årsregnskapet er gjort i overensstemmelse med IFRS. Dette innebærer at ledelsen har benyttet estimer og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Områder hvor slike estimer er vesentlige er pensjoner, goodwill, andre immaterielle eiendeler, varige driftsmidler, restruktureringsavsetninger og andre avsetninger.

Det er knyttet usikkerhet til vurderingen av balanseført verdi for goodwill og andre immaterielle eiendeler. Dette gjelder særlig forutsetninger og parametre i forbindelse med estimering av fremtidige kontantstrømmer ved nedskrivningsvurdering, samt valg av diskonteringsrente for beregning av nåverdien av kontantstrømmene. Andre immaterielle eiendeler består hovedsakelig av IT-utvikling og IT-prosjekter under utførelse.

Det er også knyttet usikkerhet til vurdering av pensjonsforpliktelser, og særlig usikkerheten knyttet til ytelsesordningene inklusive AFP-ordningene i Posten Norge AS og norske datterselskaper. Usikkerheten knytter seg til eventuelle avvik mellom aktuarielle, herunder demografiske forutsetninger som legges til grunn i pensjonsberegningen og endelig utfall. Fremtidige hendelser vil medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når nytt estimat fastsettes. Tilsvarende gjelder ved nedskrivningsvurderinger av varige driftsmidler.

Restruktureringsavsetninger og andre avsetninger har iboende usikkerhet når det gjelder oppgjørstidspunkt og oppgjørsværdi av forpliktelsen.

4. Presentasjonsvaluta

Konsernets presentasjonsvaluta er norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta. For konsolideringsformål er balansetall for datterselskap med en annen valuta omregnet til balansedagens kurs, og resultatregnskapet til datterselskap er omregnet til månedlig gjennomsnittskurs. Omregningsdifferanser er innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen. Omregningsdifferanser er inkludert i fond for omregningsdifferanser (se note 17). Ved avhendelse av utenlandske datterselskap blir akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til datterselskapet resultatført.

5. Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen for morselskapet Posten Norge AS og selskaper som Posten Norge AS har bestemt innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50% av aksjene i selskapet, eller konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Konsernregnskapet er utarbeidet med ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og andre hendelser under like forutsetninger. Klassifiseringen av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet, inkludert intern fortjeneste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

5.1 Konsolideringsprinsipper: Datterselskap

Selskaper hvor konsernet har kontroll (datterselskaper) er konsolidert 100% linje for linje i konsernregnskapet. Oppkjøpsmetoden er lagt til grunn ved regnskapsføring av oppkjøpte virksomheter. Selskaper kjøpt i løpet av året innarbeides i regnskapet fra kjøpstidspunktet, mens solgte selskaper inngår i regnskapet frem til salgstidspunktet. Ved nedsalg i datterselskap som har ledet til kontrolltap og dermed utgang datterselskap er gjenværende investering målt til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet. Verdiendringen også på den delen som ikke er realisert er resultatført. Virkelig verdi på gjenværende andel anses som ny anskaffelseskost på denne investeringen.

Merverdi ved kjøp av virksomheter er allokert til identifiserbare eiendeler og gjeldsposter på oppkjøpstidspunktet. Merverdi som ikke er allokert til eiendeler og gjeldsposter klassifiseres som goodwill i balansen. Dersom det oppstår negativ goodwill fra virksomhetsoverdragelser foretas en revurdering av identifikasjon og måling av identifiserbare eiendeler og gjeldsposter. Eventuell negativ goodwill som oppstår etter denne revurderingen inntektsføres umiddelbart.

Ved inngåelse av avtaler om tilleggsvederlag i forbindelse med kjøp av selskaper måles tilleggsvederlaget til virkelig verdi og inngår i anskaffelseskost på oppkjøpstidspunktet. Verdiendringen i tilleggsvederlaget føres mot goodwill kun dersom endringen er innenfor «12 måneders vindue» og er et resultat av nye eller endrede fakta og forhold som ikke eksisterte på oppkjøpstidspunktet. Andre verdiendringer i tilleggsvederlaget blir resultatført. Justeringene vurderes til valutakurs på balansetidspunktet eller eventuelt kurs på fastsettelsestidspunktet dersom det avviker fra balansedagen.

Minoritetens andel av egenkapitalen er vist på egen linje i konsernets egenkapital. Minoritetsinteressen inkluderer minoritetens andel av balanseført verdi av datterselskaper inkludert andel av identifiserte merverdier på tidspunkt for oppkjøp av et datterselskap. Konsernet hadde i 2010 ingen oppkjøp av datterselskap og i 2011 kun noen mindre oppkjøp av 100% eide datterselskap/underkonsern. Bruk av alternative vurderingsmetoder for minoritetsinteresser i henhold til IFRS 3R har derfor ikke vært aktuelt. I resultatregnskapet vises minoritetsinteressens andel av årsresultatet etter skattekostnad og totalresultatet.

5.2 Konsolideringsprinsipper: Tilknyttet selskap

Som tilknyttet selskap defineres selskaper hvor konsernet har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt når konsernet eier mellom 20 og 50% av stemmeberettiget kapital. Eierandeler i tilknyttede selskaper er regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Prinsippet for klassifisering av konsernets andel av resultat i tilknyttede selskap ble endret i 2010. Andelen ble tidligere klassifisert som finanspost, men fra 2010 ble den klassifisert som en driftspost. Sammenligningstallene ble omarbeidet tilsvarende.

5.3 Konsolideringsprinsipper: Ikke videreført virksomhet

Resultatet etter skatt for en ikke videreført virksomhet som representerer en separat og vesentlig virksomhet presenteres på egen linje i resultatregnskapet sammen med gevinst eller tap etter skatt fra avhendelse av virksomheten. Sammenligningstall for resultat er omarbeidet tilsvarende, mens sammenligningstall for balansen og kontantstrøm ikke er omarbeidet.

5.4 Konsolideringsprinsipper: Holdt for salg

Eiendeler klassifiseres som holdt for salg dersom de er utpekt for salg, forventes solgt innen en tidsperiode på 1 år og det er påbegynt en aktiv salgsprosess.

Når konsernet har forpliktet seg til en plan om salg som innebærer tap av kontroll over et datterforetak, klassifiseres alle datterforetakets eiendeler og forpliktelser som holdt for salg uansett om foretaket vil beholde en ikke-kontrollerende eierinteresse i sitt tidligere datterforetak etter salget, eller ikke.

Eiendeler som oppfyller kriteriene for å bli klassifisert som holdt for salg er verdsatt til den laveste verdien av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Avskrivning av slike eiendeler er opphørt.

Eiendeler som oppfyller kriteriene for å bli klassifisert som holdt for salg er presentert separat i balansen, og resultatene av avviklet virksomhet er presentert separat i oppstillingen av totalresultatet.

6. Segmentrapportering

Rapporterbare segmenter aggregeres fra underliggende driftssegmenter basert på en vurdering av risiko og avkastning i forhold til type produkt eller tjeneste, produksjonsprosess, kundegrupper, distribusjonskanaler, lovmessige eller andre krav samt ledelsesrapportering. Inndeling av rapporterbare segmenter er utarbeidet i samsvar med områder hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentet og vurdere dets innlønning.

Segmentenes regnskapsprinsipper er de samme som benyttes for utarbeiding og presentasjon av konsernets regnskap.

7. Inntekter

Inntekter regnskapsføres når de er opptjent. Dette innebærer at det foreligger transaksjoner eller andre forhold som vil gi opphav til økonomiske fordeler som kan måles pålitelig. Salgsinn-

tekter er presentert fratrukket merverdiavgift og rabatter. I alle segmentene regnskapsføres inntekter fra vare- og tjenestesalg på det tidspunktet produktene eller tjenestene leveres kunden, risiko er overført og det er etablert en fordring på kunden.

7.1. Inntekter: Segment Post

Segmentets inntekter genereres av salg av brevprodukter og små pakker, banktjenester, filatelisalg, varesalg og dialogtjenester:

- Salg av frimerker betraktes som forskuddsbetaling for salg av posttjenester og inntektsføres når tjenesteleveransen finner sted
- Frankeringsmaskiner (forhåndsbetalt frankering) inntektsføres på basis av kundens portoforbruk
- Annet salg av porto faktureres og inntektsføres når brevproduktene leveres
- Godtgjørelse for banktjenester inntektsføres på basis av utførte banktjenester
- Internasjonal post innenfor ordinær terminalavgiftsavtale inntektsføres basert på avregning av volumer og foreløpige priser, og justeres året etter når de endelige prisene er mottatt fra International Post Cooperation
- Dialogtjenester, inkludert presise målgrupper, adresser, outsourcingstjenester innen salg, kundeservice og kunderettet markedsføring, inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden
- Godtgjørelse for pakker inntektsføres når pakken leveres
- Varesalg inntektsføres når varen er levert og risiko overført til kunden
- I henhold til Postens konsesjon skal merkostnader som oppstår som følge av konsesjonskrav dekkes gjennom eventuelt enerettsoverskudd og/eller statlig kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme tjenester. Statlig betaling for ulønnsom drift inntektsføres når bevilgede midler mottas, begrenset til et beløp som tilsvarer årets beregnede merkostnader vedrørende konsesjonskrav redusert med inntekter fra enerettsoverskudd

7.2. Inntekter: Segment Logistikk

Segmentets inntekter genereres av transport- og lagertjenester:

- Transporttjenester omfatter bud- og ekspressstjenester og transport av brev, pakker, gods og temperaturregulerte forsendelser og inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden
- Lagertjenester omfatter lagring, håndtering og plukktjenester, i tillegg til lossing av bil, plastring av pall, montering/repasasjon av utstyr og oppbygging av salgspaller, og inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og risiko er overført til kunden

8. Pensjoner

Konsernet har både innskudds- og ytelsesordninger. Netto pensjonskostnader for ytelsesordninger omfatter periodens pensjonsopptjening, inkludert fremtidig lønnsvekst og rentekostnad på den beregnede forpliktelsen, fratrukket innskudd fra de ansatte og forventet avkastning på pensjonsmidlene. For innskuddsordninger blir premien kostnadsført løpende.

Forskuddsbetalt pensjon er differansen mellom beregnede pensjonsmidler og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelsene. Forskuddsbetalt pensjon føres som langsiktig eiendel i balansen i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Tilsvarende fremkommer en langsiktig forpliktelse i regnskapet når pensjonsforpliktelsen er større enn pensjonsmidlene. Regnskapsføring av pensjonsmidler er begrenset til nåverdien av alle økonomiske fordeler som materialiseres i form av tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i framtidige bidrag til ordningen.

Netto pensjonskostnader klassifiseres som lønnskostnader i resultatregnskapet med unntak av renteelementet som klassifiseres som finansinntekt/finanskostnad. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid med unntak av rettigheter opptjent på endringstidspunktet som kostnadsføres umiddelbart. I 2011 ble prinsippet for behandling av endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) endret. Disse endringene har tidligere vært fordelt over antatt gjennomsnittlig opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10% av det høyeste av pensjonsforpliktelsene eller pensjonsmidler ved årets begynnelse («korridorløsningen»). I 2011 ble ikke-resultatførte estimatavvik balanseført som en pensjonsforpliktelse og fremtidige endringer i balanseført estimatavvik innregnes som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen. Sammenligningstallene er omarbeidet tilsvarende.

Ved overgang til nye pensjonsordninger blir effekten av oppgjør av gamle ordninger presentert på egen linje i resultatregnskapet. Dersom overgangen skyldes lovendring måles effekten på det tidspunktet for vedtak av lovendringen.

9. Skatter

Skattekostnaden omfatter periodens betalbare skatt og endringene i utsatt skatt/-skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/-skattefordel er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier og ligningsmessig underskudd til fremføring, med unntak av:

- utsatt skatt som oppstår som følge av førstegangsinnregning av skattemessig ikke-avskrivbar goodwill
- midlertidige forskjeller relatert til investeringer i datterselskaper eller tilknyttet selskaper fordi konsernledelsen selv bestemmer når de midlertidige forskjellene vil bli reversert, og det er antatt at dette ikke vil skje i overskuelig fremtid

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utilignet. Skatter utilignes ikke over landgrenser. Utsatt skattefordel er oppført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen. Betalbar skatt og utsatt skatt er innregnet direkte i totalresultatet eller regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad dette relaterer seg til forhold som er innregnet eller regnskapsført på denne måten.

10. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Kostprisen for anleggsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter/skatter og direkte oppkjøpskostnader knyttet til å klarlegge anleggsmiddelet for bruk. For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost. Det foretas dekomponering av kostprisen på anleggsmidler når anleggsmiddelet består av komponenter med ulik brukstid. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende. Kostnader ved utskiftninger og fornyelser som vesentlig øker driftsmidlenes brukstid balanseføres.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og regnskapsført til påløpte kostnader relatert til anleggsmiddelet.

Varige driftsmidler avskrives lineært over estimert brukstid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmidlet blir satt i drift. Avskrivninger gjennomføres hensyntatt driftsmidlets utrangingsverdi. Både gjenværende brukstid og utrangingsverdi vurderes årlig. Det foretas ikke avskrivninger av anlegg under utførelse.

11. Investerings eiendommer

Investerings eiendommer består av tomter og bygninger som leies ut, er rene investeringsobjekter eller hvor den fremtidige bruk ikke er fastsatt ennå. Disse eiendelene blir ikke brukt i den operasjonelle driften av selskapet. I overensstemmelse med IAS 40 Investerings eiendom, er investerings eiendeler vurdert etter anskaffelseskostmodellen og målt i samsvar med kravene i IAS 16 Varige Driftsmidler.

12. Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført dersom det kan påvises sannsynlig fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen og eiendelens kostpris kan estimeres pålitelig. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost omfatter også egne lønnskostnader dersom innregningskriteriene er oppfylt. Goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for nedskrivning. Se nærmere beskrivelse under nedskrivning av eiendeler. Immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk testes også for nedskrivning.

12.1. Immaterielle eiendeler: Utviklingskostnader

Utviklingskostnader i konsernet er i hovedsak knyttet til utvikling av IT-systemer til bruk for tjenesteyting og i noen grad for salg og utlisensiering. Utgifter til utvikling balanseføres dersom samtlige av følgende kriterier er oppfylt:

- produktet eller prosessen er klart definert og kostnadselementer kan identifiseres og måles pålitelig
- den tekniske løsningen for produktet er demonstrert
- produktet eller prosessen vil bli solgt eller benyttet i virksomheten
- eiendelen vil generere fremtidige økonomiske fordeler
- tilstrekkelig teknisk, finansiell og andre ressurser for å ferdigstille prosjektet er til stede

Først når alle kriteriene er oppfylt vil balanseføring av utgifter knyttet til utvikling påbegynnes. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende.

12.2. Immaterielle eiendeler: Varemerker

Utgifter til egenutviklede immaterielle eiendeler i form av varemerker blir direkte kostnadsført fordi disse ikke kan identifiseres og skilles ut fra den totale kostnaden knyttet til utvikling av virksomheten som en helhet. Identifiserte varemerker ved oppkjøp av virksomhet er balanseført. Varemerker med bestemt levetid avskrives over levetiden, varemerker med ubestemt levetid avskrives ikke, men nedskrivningstestes årlig.

12.3. Immaterielle eiendeler: Goodwill

Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokeres til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen. Ved investering i tilknyttede selskaper er goodwill inkludert i kostprisen til investeringen.

13. Aksjer i datterselskaper

I selskapsregnskapet til Posten Norge AS er kostmetoden benyttet for aksjer i datterselskaper.

14. Finansielle instrumenter

Intiell måling av finansielle instrumenter gjøres til virkelig verdi på oppgjørsdagen, normalt til transaksjonspris. Finansielle eiendeler kategoriseres som virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg eller lån/fordringer. Finansielle forpliktelser kategoriseres som virkelig verdi over resultat eller andre forpliktelser. Finansielle eiendeler og forpliktelser som holdes med den intensjonen å tjene på kortsiktige fluktusjoner i priser (holdt for handelsformål) eller som regnskapsføres i henhold til virkelig-verdi-oppsjon, er klassifisert som virkelig verdi over resultat. Alle andre finansielle eiendeler unntatt lån og fordringer opprinnelig utstedt fra selskapet, er klassifisert som tilgjengelige for salg. Alle andre finansielle forpliktelser er klassifisert som andre forpliktelser og regnskapsført til amortisert kost.

Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi på finansielle investeringer klassifisert som tilgjengelig for salg, blir innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen inntil investeringen avhendes. Da vil akkumulert gevinst eller tap på det finansielle instrumentet som tidligere er regnskapsført mot egenkapitalen bli reversert, og gevinst

eller tap vil bli resultatført.

Endringer i virkelig verdi i finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over resultat (holdt for handelsformål eller virkelig verdi opsjon) blir resultatført og presentert i finansinntekter/-kostnader.

Finansielle instrumenter innregnes i balansen når konsernet har blitt part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Finansielle instrumenter fjernes fra balansen når de kontraktmessige rettene eller pliktene er oppfylt, kansellert, utløpt eller overført. Finansielle instrumenter klassifiseres som langsiktige når forventet realisasjonsdato er mer enn tolv måneder etter balansedagen. Øvrige finansielle instrumenter klassifiseres som kortsiktige.

14.1. Finansielle instrumenter: Sikring

Ved regnskapsmessig sikring foretas en vurdering av hvorvidt et derivat skal brukes til a) sikring av virkelig verdi av en eiendel eller gjeld, b) en sikring av fremtidig kontantstrøm fra en investering, gjeldsbetaling eller en fremtidig identifisert transaksjon eller c) sikring av nettoinvestering i utlandet.

Konsernets kriterier for å klassifisere et derivat som et sikringsinstrument er som følger: (1) sikringen er forventet å være svært effektiv ved at den motvirker endringer i virkelig verdi eller kontantstrømmer til en identifisert eiendel eller forpliktelse, og det forventes en sikringseffektivitet som er innenfor spennvidden på 80-125%, (2) effektiviteten til sikringen er pålitelig målbart, (3) det finnes tilstrekkelig dokumentasjon ved inngåelse av sikringen som viser at sikringen er svært effektiv, (4) for kontantstrømssikring, må den forestående transaksjonen være svært sannsynlig, (5) sikringen evalueres løpende og har vist seg å være effektiv gjennom de rapporteringsperiodene sikringen har ment å være.

14.1.1. Sikring: Virkelig verdi

Derivater som inngår i virkelig verdi vurderinger er vurdert til virkelig verdi og endring i virkelig verdi regnskapsføres i resultatregnskapet. Tilsvarende er endring i virkelig verdi knyttet til sikret risiko i sikringsobjektet regnskapsført i resultatregnskapet.

Sikringsbokføringen opphører når:

- (a) Sikringsinstrumentet er forfalt eller solgt, terminert eller utøvd, eller
- (b) Sikringen ikke tilfredsstiller kravene nevnt ovenfor for sikring

14.1.2. Sikring: Kontantstrømmer

Endringer i virkelig verdi til et sikringsinstrument i en kvalifiserende kontantstrømsikring er innregnet som andre inntekter eller kostnader direkte i egenkapitalen. Den ineffektive delen av sikringsinstrumentet blir direkte resultatført.

Dersom den sikrede kontantstrømmen resulterer i regnskapsføring av en eiendel eller gjeld, blir relevante gevinster og tap i egenkapitalen overført fra egenkapitalen og medtatt i første gangs måling av eiendelen eller gjelden. For andre kontantstrømsikringer blir relevante gevinster og tap i egenkapitalen overført til resultatet i samme periode som kontantstrømmen som utgjør sikringsobjektet resultatføres. Når et sikringsinstrument opphører å være svært effektivt avsluttes sikringsbokføringen prospektivt. I dette tilfellet, vil akkumulert gevinst eller tap på et sikringsinstrument i egenkapitalen, først reverseres når den sikrede transaksjonen faktisk skjer. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger er forventet å finne sted, vil tidligere akkumulert gevinst eller tap på sikringsinstrumentet i egenkapitalen reverseres og resultatføres.

14.1.3. Sikring: Nettoinvestering i en utenlandsk enhet

Selskapet inntar posisjoner i ulike valutaer for å sikre netto investering i utenlandske enheter. Endringer i valutaderivatene som er bestemt for sikringsformål er rapportert sammen med omregningsdifferansen i konsernets egenkapital inntil en eventuell avhending av investeringen, hvorefter akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen er resultatført.

Den delen av sikringen som ikke er effektiv er kostnadsført direkte.

14.2. Finansielle instrumenter: Derivater som ikke er sikringsinstrumenter

Derivater som ikke er klassifisert som sikringsinstrumenter, er klassifisert som holdt for handelsformål og vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi av slike derivater resultatføres.

Et derivat som er innebygd i andre kontrakter vil bli separert fra opprinnelig kontrakt og regnskapsført som et derivat hvis følgende forutsetninger er oppfylt:

- Den underliggende økonomiske realiteten og risikoen til det innbygde derivatet er ikke nært relatert til den økonomiske realiteten og risikoen til den opprinnelige kontrakten
- Det finnes separate instrument med de samme betingelser som det innebygde derivatet som tilfredsstiller kriteriene for et derivat
- Det kombinerte instrumentet (hovedkontrakt og innebygd derivat) ikke er målt til virkelig verdi hvor verdiendringer blir resultatført.

15. Nedskrivning av eiendeler

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis balanseført verdi for en vurderingsenhet overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er den høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk. Dersom kontantstrømmer knyttet til den enkelte eiendel er uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre eiendeler utgjør den enkelte eiendel vurderingsenheten. Hvis ikke, skapes det en vurderingsenhet på et høyere nivå, kalt en kontantgenererende enhet. En kontantgenererende enhet kan også omfatte goodwill og andel av felleseiendeler, og skal avgrenses konsistent over tid.

Konsernet beregner fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (budsjetter og prognoser) over en fem års prognoseperiode justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivningsperioden inneholder en fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med en vektet avkastningskrav på totalkapitalen og er beregnet før skatt.

Med unntak av goodwill blir nedskrivning resultatført i tidligere perioder, reversert når det foreligger informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet ikke er så stort lenger. Dog vil reversering ikke bli foretatt dersom reverseringen medfører at regnskapsført verdi vil overstige hva regnskapsført verdi ville ha vært med normale avskrivningsperioder.

15.1. Nedskrivning: Goodwill og andre eiendeler med ubestemt levetid

For goodwill, immaterielle anleggsmidler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler under utvikling gjennomføres det en årlig nedskrivningstest, uavhengig av om det foreligger indikasjoner på verdifall.

15.2. Nedskrivning: Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost blir nedskrevet når det er sannsynlig at selskapet ikke vil inndrive alle beløp beroende på kontraktuelle forhold på lån og fordringer. Nedskrivningsbeløpet resultatføres. Reversering av tidligere nedskrivninger er regnskapsført når en nedgang i nedskrivningsbehovet kan relateres til en hendelse etter nedskrivning er gjennomført. En slik reversering er presentert som inntekt. Men en økning i balanseført verdi er kun regnskapsført i den grad den ikke overstiger hva amortisert kost ville ha vært dersom nedskrivning ikke hadde vært gjennomført.

For finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg, blir akkumulert gevinst eller tap som tidligere er ført direkte mot egenkapitalen resultatført i den perioden det foreligger objektiv informasjon om verdifall. En reversering av en tidligere nedskrivning blir regnskapsført når det foreligger ny objektiv informasjon om en hendelse relatert til tidligere nedskrivning. Reversering av tidligere nedskrivning føres i totalresultatet og direkte mot egenkapitalen for aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, men resultatføres for andre finansielle eiendeler.

15.3. Nedskrivning: Andre eiendeler med bestemt levetid

Det blir foretatt vurdering av nedskrivning av andre eiendeler med bestemt levetid når det foreligger indikasjon på verdifall.

16. Varebeholdning

Varelager er regnskapsført til det laveste av kostpris og netto salgspris. Netto salgspris er vurdert som markedspris ved normal drift fratrukket kostnader ved ferdiggjøring/salg, markedsføring og distribusjon. Kostpris er fastsatt ved bruk av FIFO-metoden. Ukurant varelager er nedskrevet til forventet salgsverdi.

17. Kundefordringer

Kundefordringer regnskapsføres til nominell verdi, noe som tilsvarer amortisert kost grunnet kort levetid, hensyntatt tap på krav. Ved objektive bevis på verdifall tapsføres forskjellen mellom regnskapsført verdi og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer.

18. Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter inkluderer kontanter i kasse og bankbeholdning. Kontantekvivalenter er kortsiktige likvide investeringer som kan konverteres til et kjent beløp i kontanter innen 3 måneder og som inneholder uvesentlig risiko.

19. Annen egenkapital

Posten har i henhold til IAS 1 valgt å presentere totalresultat som egen oppstilling.

19.1. Egenkapital: Omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser oppstår i forbindelse med valutaforskjeller i konsolideringen av utenlandske enheter. Valutaforskjeller på pengeposter (gjeld eller fordring hvis oppgjør hverken er planlagt eller sannsynlig i overskuelig fremtid) som i realiteten er en del av et selskaps netto investering i en utenlandsk enhet behandles som omregningsdifferanser. Ved avhendelse av utenlandsk enhet reverseres og resultatføres akkumulert omregningsdifferanse knyttet til enheten i samme periode som gevinsten eller tapet ved avhendelsen er regnskapsført.

19.2. Egenkapital: Sikringsreserve

Sikringsreserven inkluderer den samlede netto endringen i virkelig verdi på kontantstrømsikring, inntil den sikrede kontantstrøm oppstår eller ikke lenger er forventet å oppstå. Sikringsreserven vurderes som bundet egenkapital.

19.3. Egenkapital: Virkelig verdi reserve

Virkelig verdi reserve inkluderer samlede nettoendringer i virkelig verdi for finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, inntil investering er avhendt eller hvor det er fastslått at investering ikke har verdi. Virkelig verdi reserven vurderes som bundet egenkapital.

19.4. Egenkapital: Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner

Transaksjonskostnader direkte knyttet til en egenkapitaltransaksjon blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen etter fradrag for skatt. Øvrige transaksjonskostnader resultatføres.

20. Avsetninger

Avsetninger regnskapsføres når selskapet har en gjeldende forpliktelse (rettslig eller antatt) som følge av en hendelse som har skjedd og det kan sannsynliggjøres (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålitelig. Avsetninger er gjennomgått ved hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen. Ved vesentlig tidseffekt er forpliktelsen regnskapsført til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer.

Usikre forpliktelser overtatt ved virksomhetskjøp balanseføres til virkelig verdi selv om det er mindre enn 50% sannsynlighet for at forpliktelsen kommer til oppgjør. Sannsynlighet og virkelig verdi vurderes løpende. Endringer i virkelig verdi resultatføres.

20.1. Avsetninger Restrukturering

Restrukturering er definert som et planlagt program som i vesentlig grad endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, samt sluttvederlag i forbindelse med omorganisering. Avsetninger til restrukturering kostnadsføres når programmet er besluttet og bekjentgjort, og kostnadene er identifiserbare, kvantifiserbare og ikke dekkes av tilhørende inntekter. Restruktureringskostnadene inneholder både kostnader til personaltiltak og til fristilte lokaler.

21. Leasing

Leasingavtaler er behandlet enten som operasjonelle leieavtaler eller som finansielle leieavtaler, basert på en gjennomgang av det reelle innholdet i de enkelte avtalene. Med en finansiell leieavtale forstås en avtale hvor konsernet overtar det vesentligste av risiko og avkastningspotensiale knyttet til den underliggende eiendelen.

Konsernet presenterer finansielle leieavtaler i regnskapet som eiendel og gjeld, lik kostprisen til eiendelen eller, dersom lavere, nåverdien av kontantstrømmen i leiekontrakten. Ved beregning av nåverdien til leiekontrakten brukes den implisitte rentekostnaden i leiekontrakten når dette kan bestemmes. Alternativt benyttes selskapets marginale lånerente. Eiendelen avskrives på samme måte som tilsvarende driftsmidler. Månedlig leiebøp blir fordelt i et renteelement og et tilbakebetalingselement.

Ved operasjonell leasing klassifiseres leiebetalinger som en driftskostnad, og resultatføres over kontraktsperioden.

22. Innlån

Innlån er regnskapsført til mottatte proveny, netto etter transaksjonskostnader. Lånene blir deretter regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Med amortisert kost forstås det beløp som den finansielle forpliktelsen måles til ved førstegangsinnregning, minus tilbakebetalinger (eksempelvis avdrag, renter og gebyrer), pluss effektive renter.

23. Offentlige tilskudd

Tilskudd fra myndighetene er ikke regnskapsført før det foreligger rimelig sikkerhet for at selskapet vil møte betingelsene som er fastsatt i forbindelse med mottak av tilskuddene og at tilskuddene vil bli mottatt. Tilskudd kapitaliseres og amortiseres over samme periode som de kostnadene tilskuddet er ment å dekke. Tilskudd regnskapsføres som kostnadsreduksjon når de dekker en bestemt kostnad.

24. Valuta

Transaksjoner i valuta blir omregnet til kursen på transaksjonstidspunktet. På balansedagen blir finansielle eiendeler og gjeld i utenlandske valuta omregnet til balansedagens kurs. Resultatvirkningen av valutaendringer inngår under henholdsvis finansinntekter og finanskostnader.

25. Betingede forpliktelser og eiendeler

Med betingede forpliktelser menes

- mulige forpliktelser som følge av tidligere hendelser hvor forpliktelsens eksistens avhenger av fremtidige hendelser
- forpliktelser som ikke er regnskapsført fordi det ikke er sannsynlig at den vil medføre utbetaling
- forpliktelser som ikke kan måles med tilstrekkelig pålitelighet

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet, med unntak av betingede forpliktelser overtatt i et virksomhetskjøp. Slike forpliktelser avsettes for. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak for betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav.

En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte konsernet.

26. Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om selskapets posisjoner på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

27. Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte modellen. Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter består av likvide midler, inkludert likvider knyttet til salgsnett.

(Alle tall i notene er i mill. kroner om ikke annet er oppgitt).

Note 1 Segmenter

Segmenter i konsernet rapporteres i henhold til områder hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre, for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentet og vurdere dets inntjening. I tillegg rapporteres inntekter, eiendeler og investeringer etter geografi, med inndeling i Norge og øvrige land basert på hvor det genereres/lokaliseres.

Konsernet hadde tre segmenter i 2009; Post, Logistikk og IT. Som følge av fusjonen mellom ErgoGroup AS og EDB Business Partner ASA med regnskapsmessig virkning 30. september 2010 utgår segment IT fra og med 2010. Resultattall er presentert for videreførte segmenter og sammenligningstall for 2009 er omarbeidet tilsvarende. Sammenligningstall for balansen og investeringer er ikke omarbeidet, men spesifisert som ikke videreført virksomhet.

I de ulike segmentene inngår:

Post. brevprodukter, banktjenester og dialogtjenester. I segmentet inngår divisjon Post samt datterselskapene innenfor områdene Bring Citymail, Bring Mail og Bring Dialog.

Logistikk. parti-/stykkgoods, pakker, lagerservice, termo og ekspress. Segmentet tilsvarer divisjonene Logistikk og Logistikkløsninger, samt datterselskapene innenfor områdene Bring Cargo, Bring Warehousing, Bring Frigo, Bring Express, Bring Parcels, Combitrans og Bring Supply Services.

Konsernadministrasjon og felleskostnader som ikke er definert som eierfunksjon er allokert til segmentene. I eierfunksjon inngår kostnader til konsernsjef/-styret, økonomi og finans, organisasjonsutvikling, myndighetskontakt, strategi og konserninformasjon.

Virksomhetstall

2011	Post	Logistikk	Annet / eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	9 745	13 235		22 981
Interne inntekter	861	1 013	(1 873)	
Sum driftsinntekter	10 607	14 248	(1 873)	22 981
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	7 948	12 816	1 167	21 929
Interne kostnader	1 715	1 156	(2 870)	
Driftskostnader	9 662	13 971	(1 704)	21 929
Nedskrivninger	13	158	1	173
Omstillingskostnader	(6)	7	4	5
(Gevinst)/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap		(10)		(10)
Andre engangseffekter		25		25
Inntekt på investering i tilkn. selskap	2	1	95	98
Driftsresultat	940	96	(80)	956
Netto finansposter	(104)	(30)	(22)	(156)
Skattekostnad				427
Res. etter skatt fra videreført virksomhet				373
Arsresultat				373

2010	Post	Logistikk	Annet / eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	9 736	12 702	(5)	22 433
Interne inntekter ¹⁾	895	1 018	(1 895)	18
Sum driftsinntekter	10 631	13 721	(1 901)	22 451
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	8 343	12 049	657	21 048
Interne kostnader ¹⁾	1 465	1 296	(2 309)	452
Driftskostnader	9 808	13 345	(1 653)	21 499
Nedskrivninger	51	98		149
Omstillingskostnader	(33)	15	(6)	(25)
(Gevinst)/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap	(69)	(11)	(1)	(80)
Andre engangseffekter			(759)	(759)
Inntekt på investering i tilkn. selskap	1	1	(30)	(29)
Driftsresultat	875	275	488	1 638
Netto finansposter	(101)	(39)	2	(139)
Skattekostnad				531
Res. etter skatt fra videreført virksomhet				969
Res. etter skatt fra ikke videreført virksomhet				(686)
Arsresultat				282

2009	Post	Logistikk	Annet / eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	10 050	12 539	(6)	22 583
Interne inntekter ¹⁾	610	789	(1 369)	30
Sum driftsinntekter	10 660	13 328	(1 375)	22 613
Eksterne kostnader inkl avskrivninger	8 723	11 798	659	21 180
Interne kostnader ¹⁾	1 302	1 023	(1 711)	614

Driftskostnader	10 025	12 821	(1 052)	21 793
Nedskrivninger	329	43		372
Omstillingskostnader	166	(1)	11	176
(Gevinst)/tap på salg av anleggsmidler og datterselskap	(9)	(10)	1	(19)
Andre engangseffekter				
Inntekt på investering i tilkn. selskap	5			5
Driftsresultat	154	476	(335)	296
Netto finansposter	(5)	1	(221)	(226)
Skattekostnad				49
Res. etter skatt fra videreført virksomhet				21
Res. etter skatt fra ikke videreført virksomhet				132
Arsresultat				153

¹⁾ Interne inntekter og interne kostnader på konsernnivå i 2009 og 2010 gjaldt salg/kjøp mellom Konsern og ErgoGroup

Interne inntekter er omsetning mellom segmentene i konsernet. Prising av transaksjoner med andre segmenter er basert på normale kommersielle forhold og som om segmentene var uavhengige parter.

I segment Annet inngår konsernadministrasjon og felleskostnader i konsernet som er definert som eierkostnader, samt elimineringer.

Virksomhetstall

2011	Post	Logistikk	Annet / eliminerings	Konsern
Segmenteiendeler	5 166	6 846	684	12 696
Ikke allokerte eiendeler				2 674
Totale eiendeler				15 370
Segment gjeld	3 556	3 280	(72)	6 763
Ikke allokert gjeld				3 090
Total gjeld				9 853

2010	Post	Logistikk	Annet / eliminerings	Konsern
Segmenteiendeler	5 952	6 690	478	13 120
Ikke allokerte eiendeler				2 697
Totale eiendeler				15 800
Segment gjeld	3 472	2 787	266	6 265
Ikke allokert gjeld				3 856
Total gjeld				10 381

2009	Post	Logistikk	Ikke videreført virksomhet	Annet / eliminerings	Konsern
Segmenteiendeler	6 047	5 795	4 866	(996)	15 712
Ikke allokerte eiendeler					2 892
Totale eiendeler					18 605
Segment gjeld	5 718	2 618	1 599	(172)	9 763
Ikke allokert gjeld					4 046
Total gjeld					13 808

For å bedre vise hvordan segmenteiendeler og -gjeld rapporteres til beslutningstaker, er spesifikasjonen av allokerte og ikke allokerte poster endret. Sammenlignbare tall for 2010 og 2009 er justert tilsvarende.

Utsatt skattefordel inngår i ikke allokerte eiendeler, og utsatt skatt og rentebærende gjeld inngår i ikke allokert gjeld.

Investeringer

2011	Post	Logistikk	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel ¹⁾	143	232	82	458
Avskrivninger	448	259	(11)	696
Nedskrivninger	13	158	1	173

2010	Post	Logistikk	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel ¹⁾	210	393	48	651
Avskrivninger	428	264	(7)	686
Nedskrivninger	51	98		149

2009	Post	Logistikk	Ikke videreført virksomhet	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel ¹⁾	833	235	201	179	1 448
Avskrivninger	439	218	295	(13)	938
Nedskrivninger	329	43			372

¹⁾ Investering i anleggsmiddel omfatter ikke tilganger ved kjøp av virksomhet og tilgang goodwill.

Konsern

Geografiske Tall	2011	2010	2009
Eksterne inntekter			
Norge	16 791	16 168	16 547
Utland ¹⁾	6 190	6 283	6 066
Sum inntekter	22 981	22 451	22 613
Eiendeler			
Norge	13 611	13 785	17 267
Utland ¹⁾	1 759	2 013	1 337
Sum eiendeler	15 370	15 800	18 605
Periodens investeringer			
Norge	382	556	1 322
Utland ¹⁾	76	96	126
Sum investeringer	458	651	1 448

¹⁾ Utland utgjør hovedsakelig øvrige nordiske land.

Note 2 Lønnskostnader og andre godtgjørelser

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
			(Alle beløp i MNOK)			
5 275	5 230	5 305	Lønninger	7 305	7 126	7 325
699	684	697	Folketrygdavgift	1 075	1 034	1 047
406	219	335	Pensjonskostnader	470	352	556
137	129	142	Andre ytelser	229	221	231
6 517	6 262	6 479	Lønnskostnader	9 078	8 733	9 159
			(Alle beløp i TNOK)			
2 048	2 010	2 085	Styrehonorar	2 247	2 131	2 118
1 941	1 309	1 309	Honorar for lovpålagt revisjon	6 400	7 011	9 472
354	95	406	Honorar for utvidet finansiell revisjon	605	290	632
652	567	521	Honorar for andre attestasjonstjenester	636	567	720
452	490	990	Honorar for skatterådgivning	1 683	930	898
277	123	2 932	Honorar for andre tjenester utenfor revisjon	3 246	662	4 480
14 105	13 779	13 441	Antall heltidstillinger/årsverk	19 621	19 884	20 555
17 203	15 878	15 142	Gjennomsnittlig antall ansatte	21 493	22 177	23 926
19 453	18 880	18 626	Antall i pensjonsordningen 31.12	24 433	24 671	25 671

Arbeidsgiveravgift på pensjoner er klassifisert som pensjonskostnader; se nærmere spesifikasjon i note 3.

Godtgjørelser og honorarer

(alle beløp i norske kroner eksklusive arbeidsgiveravgift)

Eksterne styremedlemmer har ingen pensjonsordninger eller andre ordninger utover honorar. Ansattes representanter har kun pensjonsordninger relatert til sitt ansettelsesforhold i Posten Norge. Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til styret i Posten Norge AS. Styrehonorarene for 2011 ble godkjent på generalforsamlingen 22.06.2011 og styrets medlemmer har fått følgende godtgjørelse i 2011 .

(Alle beløp i hele kroner)

Styret	Godtgjørelse	Godtgjørelse
Arvid Moss	352 752 Odd Christian Øverland	176 004
Eli Arnstad	213 750 Annemarie Elstner	176 004
Sigbjørn Molvik (til 30.06.2011)	86 502 Paul Magnus Gamlemshaug	176 004
Jørgen Randers (fra 01.07.2011)	89 502 Judith Olafsen	176 004
Terje Wold	176 004 Siv Ryan Andersen (vara)	16 800
Randi Sætershagen	229 506 Svein Thomassen (vara fra 01.07.2011)	8 400
Gøril Hannås	208 005	
	Sum	2 085 237

Et revisjonsutvalg ble etablert i desember 2008 for Posten Norge AS. Styremedlemmene Randi Sætershagen og Gøril Hannås har deltatt i revisjonsutvalg i 2011 og mottok henholdsvis kroner 53.502 og kroner 32.001 som honorar for dette. Honoraret for 2011 er inkludert i godtgjørelse spesifisert over.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

(Vedtatt av styret 17.02.2012)

Denne erklæringen bygger på Retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper (fastsatt av Regjeringen) og er utarbeidet av styret i henhold til selskapets vedtekter § 8 siste ledd.

Erklæringen skal behandles på Postens ordinære generalforsamling. Erklæringen gjelder til styret opphever den eller vedtar en ny erklæring.

Hvem erklæringen gjelder for

Erklæringen gjelder for konsernsjefen og konserndirektører som rapporterer til konsernsjefen (konsernledelsen). Denne gruppen betegnes "ledende ansatte".

Hovedprinsipp for lederlønnspolitikken

Den samlede godtgjørelse som i det følgende omtales som lederlønnene i Posten, skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende sammenliknet med tilsvarende selskaper. Styret skal ha oversikt over den samlede verdi av den enkelte leders avtalte kompensasjon.

Elementer i lederlønnene

Grunnlønn

Hovedelementet i lederlønnen skal være den faste grunnlønnen. Målsetningen for Posten er å ha konkurransedyktig lønnsnivå uten å være lønnsledende for tilsvarende type stillinger.

For å understøtte løpende vurderinger av lønnsnivået, innhentes det hvert år markedsinformasjon om lederlønnene fra et anerkjent internasjonalt selskap med tilfredsstillende statistisk materiale fra Norge.

Variabel lønn

Det kan inngås individuelle avtaler med ledende ansatte om variabel lønn basert på prestasjon, med en økonomisk ramme på inntil seks månedslønninger. Innenfor den økonomiske rammen på seks måneder kan styret fastsette en langsiktig incentivordning som måler verdiskapningen over tid. En ordning med variabel lønn må være transparent og klart forståelig.

De individuelle målene skal alltid være beskrevet og basert på objektive, definerbare og målbare kriterier som lederen faktisk kan påvirke.

Andre ytelser

Ledende ansatte kan ha naturalytelser som er vanlig for sammenliknbare stillinger.

Forsikringer

Ledende ansatte skal ha forsikringsdekninger på samme nivå som øvrige ansatte.

Sluttvederlag¹

Bare konsernsjef kan ha avtale om sluttvederlag.

Samlet godtgjørelse ved fratreden bør ikke overstige 12 måneders lønn. Sluttvederlag bør reduseres forholdsmessig med ny årsinntekt (regnet fra utgang av oppsigelsestid). Sluttvederlag benyttes ikke ved frivillig avgang.

Opsjoner, aksjeprogrammer

Ledende ansatte skal ikke ha avlønning i form av opsjoner eller aksjer i mor- eller datterselskaper, eller kontantbonus knyttet til en vurdert verdiutvikling av aksjen.

Styreverv

Ledende ansatte skal ikke motta særskilt godtgjørelse for styreverv i andre selskaper i konsernet.

Pensjon²

Ledende ansatte er medlemmer av de samme pensjonsordningene og har samme pensjonsvilkår som øvrige ansatte i selskapet, med det unntak som fremgår nedenfor

Pensjonsytelser for pensjonsgrunnlag over 12 G

Pensjonsytelser for pensjonsgrunnlag over 12 G organiseres som innskuddspensjon, med innskuddet begrenset til maksimalt 30 % av grunnlaget ut over 12 G. Innskuddssatsene kan settes inntil 10 prosentenheter høyere enn for øvrige ansatte, for å gi mulighet til pensjonsalder på 65 år.

Innbetaling av innskuddspensjon skal skje til en separat juridisk enhet atskilt fra foretaket med bindende virkning.

Arbeidsgivers innbetaling på denne innskuddsordningen skal kun gjøres løpende i ansettelsesperioden, slik at det ikke påløper kostnader etter at en ledende ansatt har fratrudd stillingen i selskapet.

¹ Enkelte avtaler inngått før 17.02.2012 avviker fra dette punktet om sluttvederlag.

² Avtaler inngått før 17.02.2012 avviker fra dette punktet om pensjon.

Konsernledelsen

Ledende personer er definert som personer som har myndighet og ansvar for utførelse og overvåking av driften i foretaket (konsernledelsen). Dersom ikke annet er oppgitt omfatter beløpene nedenfor hele året.

(Alle beløp i hele kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift)

Konsernledelsen	Grunnlønn ¹⁾	Utbetalt bonus	Naturallytelse ²⁾	Pensjonskostnad	Oppsigelsestid	Etterlønn
Dag Mejdell	3 447 798	627 520	7 622	2 043 736	6 mnd.	9 mnd.
Gro Bakstad	2 218 485	443 872	5 622	859 565	6 mnd.	Nei
Elisabeth H. Gjølme	1 767 746	295 510	11 602	376 085	6 mnd.	9 mnd.
Randi Løvland	1 727 802	343 215	2 874	145 571	6 mnd.	9 mnd.
Tore K. Nilsen	2 807 963	504 573	7 622	404 691	6 mnd.	9 mnd.
Arne Bjørndahl	2 326 809	452 232	7 622	968 396	6 mnd.	Nei
Pål Amundsen	2 056 529	336 312	7 622	207 402	6 mnd.	9 mnd.
Sum	16 353 131	3 003 234	50 586	5 005 446		

¹⁾ Grunnlønn inkluderer lønn, billønn, feriepenger og pensjonskompensasjon.

²⁾ Inkluderer fri bil og elektronisk kommunikasjon.

Posten Norge AS har en bonusordning gjeldende for konsernsjefen og konsernledelsen. Ordningen har to deler, en basert på konsernresultater og en på individuelle resultater, og innebærer at det kan oppnås inntil 25% av lønn i bonus. Endelig beslutning om bonus fastsettes av styret (konsernsjefen for konsernledelsen). Bonus utbetales kun til personer som sitter i stillingen per 31.12.

For konsernsjefen er det vedrørende etterlønn avtalt en eventuell avkortning etter 3 måneder mot annen lønn. For andre medlemmer av konsernledelsen er det inngått avtale om avkortning av etterlønn mot annen inntekt. Nøkkelpersonell har ikke mottatt aksjebasert avlønning eller annen langsiktig avlønning.

I pensjonsavtalen til konsernsjefen er pensjonsalderen satt til 65 år med samlet pensjon lik 66% av lønn. Andre medlemmer av konsernledelsen før 01.01.2007 har ytelsespensjon over drift med pensjonsalder 64 år. Ordningen ble lukket per 31.12.2006. Medlemmer av konsernledelsen etter 01.01.2007 har innskuddspensjon over drift som dekker førtidspensjon fra 65 år samt manglende innskudd for den del av lønnen som overstiger 12G. Øvrige pensjonsordninger er nærmere beskrevet i note 3.

Posten Norge AS har i tillegg bonusbasert avlønning for divisjonsledelse, regionsledelse, andre nøkkelpersoner og salgspersonell. Bonusutbetalingen er basert på definerte konsernfelles, konsernfastsatte og individuelle mål. Det er definert øvre rammer for utbetaling av bonus i de ulike ordningene.

De fleste av konsernets datterselskaper har bonusordninger for nøkkelpersoner i ledelsen knyttet til resultatopptjening og/eller individuelle kriterier. I enkelte selskaper har også salgspersonell og øvrige nøkkelpersoner bonusbasert avlønning, mens det hos andre utdeles produktivetsbonus for alle ansatte.

Honoraret til revisor i 2011 gjaldt i sin helhet revisjonsselskapet Ernst & Young.

Note 3 Pensjoner

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Innskuddsbaserte pensjonsordninger:			
19 453	18 880	18 626	Antall medlemmer	24 375	24 519	27 861
4,9-8%	5-8%	5-8%	Andel av lønn	1-30%	2-30%	2,5-30%
			Økonomiske forutsetninger:			
4,4%	4%	2,6%	Diskonteringsrente	2,6%	4%	4,4 %
4,25%	4 %	3,5%	Forventet lønnsregulering	3,5%	4%	4,25%
4%	3,75%	3,25%	Forventet G-regulering	3,25%	3,75%	4%
4%	3,75%	2,5-3,25%	Forventet pensjonsregulering	0,1-3,5%	1,3-4%	1,3-4%
5,6%	5,4%	4,1%	Forventet avkastning	4,1-6,25%	5-6,2%	5,8-6,2%
8%	8%	8%	Forventet frivillig avgang (under 50 år)	2-12,6%	2-8%	2,5-8%
2,5%	2,5%	2,5%	Forventet frivillig avgang (over 50 år)	0,45-2,58%	0-2,5%	0-2,5%
50%	60%	60%	Uttakstilbøyelighet AFP	50-60%	50-60%	30-50%
K2005	K2005	K2005	Demografiske forutsetninger om dødelighet	K2005	K2005	K2005
			Ytellesbaserte pensjonsordninger			
			Netto pensjonskostnader:			
120	76	121	Nåverdi av årets opptjening	145	107	149
			Administrasjonskostnad	1	1	1
81	22	29	Rentekostnad av forpliktelsen	44	41	98
(1)	(1)	(1)	Forventet avkastning på midlene	(11)	(11)	(11)
			Resultatførte planendringer		1	1
200	98	149	Brutto pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	178	138	237
(3)	(3)	(2)	Ansattes 2 % innskudd	(10)	(11)	(11)
(71)	(19)	(25)	Rentelement reklassifisert til finanspost	(29)	(27)	(77)
126	76	122	Netto pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	140	100	149
371	238	311	Innskuddsbaserte pensjonsplaner	429	348	498
(91)	(96)	(97)	Ansattes innskudd i innskuddsbaserte pensjonsplaner	(98)	(97)	(92)
406	219	335	Totale pensjonskostn.innregnet i årets driftsres.	470	352	556
	718		Kostnad (inntekt) v/overgang til ny pensjonsordning		759	
			Netto pensjonsforpliktelser:			
(25)	(25)	(27)	Estimerte påløpte sikrede forpliktelser	(436)	(401)	(986)
21	21	21	Estimert verdi av pensjonsmidlene	222	222	704
(4)	(4)	(6)	Netto estimerte sikrede (pensjonsforpliktelser)/-midler	(214)	(179)	(282)
(2 171)	(800)	(964)	Estimerte påløpte usikrede forpliktelser	(997)	(836)	(2 303)
(2 175)	(804)	(970)	Netto estimerte (pensjonsforpliktelser)/-midler	(1 211)	(1 015)	(2 585)
			Ikke resultatført planendring			6
(2 175)	(804)	(970)	Netto pensjonsmidler(-forpliktelser)	(1 211)	(1 015)	(2 579)
			Pensjonsmidler bokført i balansen			1
(2 175)	(804)	(970)	Pensjonsforpliktelser bokført i balansen	(1 211)	(1 015)	(2 580)
(2 175)	(804)	(970)	Netto pensjonsmidler(-forpliktelser) bokført i balansen	(1 211)	(1 015)	(2 579)
			Endringer i forpliktelsen:			
(2 220)	(2 175)	(804)	Netto midler (forpliktelse) 1.1.	(1 015)	(2 579)	(2 800)
(200)	(98)	(149)	Brutto pensjonskostnad videreført virksomhet	(179)	(138)	(237)
			Brutto pensjonskostnad ikke videreført virksomhet			(105)
229	255	95	Premiebetaling og utbetalte ytelser	117	284	330
3	3	2	Bidrag fra deltakere i ordningen	2	4	3
	718		Inntekt (kostnad) ved overgang til ny pensjonsordning		759	
			Estimert tilbakebetaling av tidligere innbetalt pensjonspremie			3
(29)			Restruktureringsforpliktelser og andre forpliktelser overført til pensjon			(34)
			Korreksjon tidligere perioders pensjonsforpliktelse	2		
42	493	(114)	Endring i balanseførte estimatendringer	(138)	460	251
			Forpliktelse vedr nye/solgte selskaper i året		200	
			Kursendringer	(1)	(4)	10
(2 175)	(804)	(970)	Netto pensjonsmidler (-forpliktelse) 31.12.	(1 211)	(1 015)	(2 579)
			Hovedkategorier av pensjonsmidler til virkelig verdi:			
8	8	9	EK-instrumenter (aksjer, obligasjoner)	150	158	211
2	3	2	Gjeldsinstrumenter	28	25	316
9	9	9	Eiendom	36	35	116
2	1	1	Andre eiendeler	7	5	61
21	21	21	Sum pensjonsmidler	222	222	704

I 2011 endret konsernet prinsipp for behandling av endringer i forpliktelser og pensjonsmidler som skyldtes endringer i avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik). I 2010 og tidligere ble estimatavvikene fordelt over antatt gjennomsnittlig opptjeningsstid for den del av avvikene som oversteg 10% av det høyeste av pensjonsforpliktelser eller pensjonsmidler ved årets begynnelse ("korridorløsningen"). I 2011 ble effektene av estimatavvik og planendringer ført mot totalresultatet. Effekten i 2011 utgjorde 138mill. kroner og tall for 2010 og 2009 er omarbeidet for effekten av prinsippendringen.

Fra 01.01.2011 gikk morselskapet og de fleste datterselskaper over til en ny AFP-ordning (Fellesordningen for AFP i privat sektor). På bakgrunn av endringen ble det gjennomført et oppgjør av den gamle AFP ordningen. Oppgjøret medførte en betydelig reduksjon av pensjonsforpliktelser, lavere pensjonskostnader på grunn av opptjening 2 måneder i 2010 og en engangsinntekt på 759 mill. kroner. Ansatte som fortsatt er medlem av Statens Pensjonskasse har beholdt sine rettigheter i samsvar med AFP ordningen i offentlig sektor. Denne

forpliktelsen sammen med underdekning i LO/NHO ordningen utgjorde resterende forpliktelser knyttet til gammel AFP ordning per 31.12.2010.

Den nye AFP-ordningen er en flerforetaksordning som er vurdert til å være en ytelsesordning. Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig informasjon til at pensjonsforpliktelsen kan måles på en pålitelig måte, slik at ordningen må behandles regnskapsmessig som en innskuddsordning inntil videre. Det forventes at pensjonskostnader for denne ordningen vil være på høyere nivå fremover.

Fusjonen mellom Postens heleide datterselskap ErgoGroup AS og EDB Business Partner ASA (EDB) ble gjennomført den 14.10.2010 med regnskapsmessig effekt per 30.09.2010. I likhet med oppgjør av AFP medførte utgangen av ErgoGroup som datterselskap reduksjon av konsernets pensjonsforpliktelser med 200 mill. kroner og reduserte pensjonskostnader. Pensjonskostnadene for 2010 er reklassifisert til linjen resultat etter skatt fra ikke videreført virksomhet og sammenligningstall for årene 2008 og 2009 er omarbeidet tilsvarende.

Posten Norge Konsernet har innskuddsbaserte pensjonsordninger for de fleste ansatte i Norge, Sverige og Danmark hvor premien blir kostnadsført løpende.

I morselskapet Posten Norge AS var innskuddssatsene i 2010 og 2011 på 5,0% for lønn i intervallet 1 til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og 8% for lønn i intervallet 6 til 12G. Det ble etablert en uførepensjon med 66% ytelsesnivå uten fripoliseopptjening. Posten Norge har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 G. Pensjonsforpliktelsene knyttet til lønn over 12G og førtidspensjonering finansieres over driften i selskapet.

Innskuddsordningene i Sverige og Danmark hadde varierende innskuddssatser basert på forskjellig beregningsgrunnlag og intervall av satser. I Sverige var for eksempel beregningsgrunnlaget for endel ansatte et såkalt «inntektsbasbeløp» (IBB) som i 2011 utgjorde 42 800 svenske kroner. Innskuddsbeløpene ble beregnet med en lav og høy sats på henholdsvis 4,5 og 30% for inntekter under og over 7,5 ganger IBB.

Morselskapet og noen få datterselskaper har andre ytelsesordninger enn førtidspensjon. For morselskapet var dette pensjonsytelser avtalt med personalorganisasjonene i forbindelse med overgangen til ny pensjonsordning som erstatning for ordningen i SPK. Datterselskapene har i hovedsak benyttet de samme langsiktige økonomiske forutsetningene for ytelsesordningene som morselskapet, men de er justert for landspesifikke makroøkonomiske forhold. Pensjonsmidler i konsernet tilhører i hovedsak ytelsesordninger for selskaper i Bring Cargo.

Enkelte selskaper i konsernets svenske virksomhet hadde pensjonsordninger som etter IAS 19 ikke kvalifiserer til balanseføring. I samsvar med svenske regler er pensjonsforpliktelsen dekket via en kapitalforsikring. Beløpet var i selskapsregnskapet registrert som en gjeld med tilsvarende beløp som fordring mot kapitalforsikringselskapet. I konsernregnskapet ble disse beløpene nettet slik at kriteriene i henhold til IAS 19 var oppfylt. En sikret ordning på tjenestepensjon i et norsk selskap var motregnet mot pensjonsmidler iht IAS 19.

Note 4 Andre driftskostnader

Posten Norge AS

Konsern

Posten Norge AS			Konsern			
2009	2010	2011		2011	2010	2009
920	988	910	Kostnader lokaler	1 293	1 369	1 436
232	226	251	Andre leiekostnader	373	344	349
93	92	100	Verktøy, inventar, driftsmateriell	137	128	142
61	68	66	Reparasjon og vedlikehold utstyr	106	113	105
110	94	49	Regnskaps- og lønns tjenester	54	99	117
728	704	670	IT-tjenester	776	838	857
213	231	201	Andre fremmede tjenester	418	417	366
37	41	35	Telekostnader	94	97	100
75	74	75	Reisekostnader	164	159	156
122	123	137	Markedsføring	166	158	176
40	47	27	Forsikring, garanti- og erstatningskostnader	71	86	82
655	224	130	Øvrige kostnader	222	364	350
3 286	2 911	2 651	Driftskostnader	3 874	4 172	4 236

Reduksjon i øvrige kostnader fra 2010 i morselskapet skyldtes at kostnadene i 2010 inkluderte 100 mill. kroner (12,89 mill. euro) knyttet til en bot ESA har ilagt Posten i forbindelse med tidligere eksklusivitetsklausuler i avtalen om Post i Butikk fra 2000 - 2006. Posten har anket saken til EFTA-domstolen. Se også [note 29](#).

I 2009 inkluderte øvrige kostnader i morselskapet 503 mill. kroner i tap på fordring vedrørende lån til Bring Citymail AB knyttet til finansiering av Bring Citymail Denmark A/S.

Note 5 Andre inntekter og kostnader

Andre inntekter og kostnader omfatter omstillingskostnader, gevinst og tap ved salg av anleggsmidler og andre vesentlige inntekter og kostnader som ikke er gjentakende.

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
(20)	(46)	(1)	(Gevinst) ved salg av anleggsmidler	(11)	(84)	(26)
1			Tap ved salg av anleggsmidler mv	1	4	7
156	(30)		Omstillingskostnader	5	(25)	176
			Kostnader knyttet til tapskontrakter	25		
	(718)		(Inntekt)/kostnad ved overgang til ny pensjonsordning		(759)	
137	(794)	(1)	Sum andre inntekter og kostnader	20	(864)	157

De forskjellige elementene i andre inntekter og kostnader er spesifisert nærmere under:

Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler:

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Gevinst ved salg av datterselskap mv		35	
20	46	1	Gevinst ved salg av anleggsmidler	11	49	26
20	46	1	Sum gevinst ved salg av anleggsmidler	11	84	26
			Tap ved salg av anleggsmidler	1	4	7
1			Sum tap ved salg av anleggsmidler	1	4	7

Salg av anleggsmidler/eiendom

Posten Norge AS solgte postterminalene i Drammen og Hamar i 2010 med en netto gevinst på 45 mill. kroner.

I 2011 solgte Bring Cargo sin terminal i Kristiansand med en gevinst på 4 mill. kroner. Se også [note 16](#).

Salg av datterselskap mv

I 2010 solgte Posten sin Espehaugen tomt ved å selge sitt heleide datterselskap Posten Eiendom Espehaugen AS, med en gevinst i konsernregnskapet på 25 mill. kroner.

Bring Cargo samlokaliserte sin terminalvirksomhet med Posten i Ålesund i 2010, og solgte derfor eiendommen ved avdeling Ålesund eid gjennom datterselskapet Breivika Industrivei 33 AS. Salget ga en gevinst i konsernet på 10 mill. kroner.

Omstillingskostnader

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
161	(35)	(2)	Restrukturering	3	(30)	181
(5)	5	2	Ventelønn	2	5	(5)
156	(30)		Sum omstillingskostnader	5	(25)	176

I 2011 var det avsatt restruktureringskostnader på 11 mill. kroner for Posten Norge AS og tilbakeført avsetninger fra tidligere år med 13 mill. kroner. Avsetningene på 11 mill. kroner gjaldt personalmessige tiltak knyttet til omstillinger i segment Post. For ventelønn var avsetningen økt med 3 mill. kroner på bakgrunn av ny vurdering av estimatet per 31.12.2011.

I tillegg til Posten Norge AS var det i Bring Cargo AS, Bring Frigo AB, Bring Frigo Norge AS og Bring Danmark avsatt til sammen 7 mill. kroner, hvorav 4 mill. kroner gjaldt personalmessige tiltak og 3 mill. kroner øvrige tiltak. Det ble tilbakeført avsetninger fra tidligere år med 2 mill. kroner i Bring Express AS. Samlede avsetninger til omstilling vises i [note 18](#).

Kostnader knyttet til tapskontrakter

Kostnader knyttet til tapskontrakter gjaldt husleiekontrakter der utgiftene ved å oppfylle forpliktelsene i henhold til kontrakter overstiger de økonomiske fordelene som forventes mottatt over kontraktens løpetid.

Inntekt/kostnad ved overgang til ny pensjonsordning

Ved overgang til ny AFP ordningen i 2010 ble det foretatt et oppgjør av den gamle ordningen som medførte en engangsinnkomst på 759 mill. kroner for konsernet. Se også [note 3](#).

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
142	129	98	Renteinntekter fra samme konsern			
17	35	66	Andre renteinntekter	76	86	95
	34		Gevinst ved salg av aksjer i datterselskap mv	1	8	
50	138	25	Valutakursgevinster	79	246	203
3	21		Mottatt konsernbidrag og utbytte			
288	20	78	Gevinster på derivater	42	20	7
241	208	71	Gevinster på «virkelig verdi over resultat» objekter	71	208	241
3	14	13	Andre finansinntekter	15	12	7
744	599	351	Finansinntekter	284	580	554
15	11	14	Rentekostnader til samme konsern			
1	1	1	Rentekostnader på finansielle leieavtaler	5	7	9
247	185	185	Andre rentekostnader	193	200	263
	296		Tap ved salg av aksjer i datterselskap mv		12	
92	112	29	Valutakurstap	85	237	223
4	140	83	Tap på derivater	47	23	4
241	208	71	Tap på «virkelig verdi over resultat» objekter	71	208	241
302	55	242	Andre finanskostnader	39	32	40
902	1 008	625	Finanskostnader	440	719	780

Andre renteinntekter i 2011 inkluderte 41 mill. kroner (14 mill. kroner i 2010 og 0,5 mill. kroner i 2009) i verdistigning på kortsiktige markedsplasseringer både for Posten Norge AS og konsernet.

I februar 2010 solgte Posten Norge AS sine aksjer i det heleide datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS for 86 mill. kroner. Dette ga en gevinst på 24 mill. kroner i morselskapet og 25 mill. kroner i konsernet. I september 2010 solgte Posten Norge AS sin aksjeandel på 49% i Itella Information AS for 21 mill. kroner. Dette ga en gevinst på 10 mill. kroner i morselskapet og 8 mill. kroner i konsernet.

Andre rentekostnader for 2011 inkluderte rentekostnader på netto pensjonsforpliktelser. Rentekostnader på netto pensjonsforpliktelser for 2011 utgjorde 25 mill. kroner for Posten Norge AS (19 mill. kroner i 2010 og 71 mill. kroner i 2009) og 30 mill. kroner for konsernet (27 mill. kroner i 2010 og 77 mill. kroner i 2009). Øvrige andre rentekostnader er primært rentekostnader knyttet til langsiktig finansiering. Netto rentekostnader i 2011 eksklusiv renter på pensjon utgjorde 92 mill. kroner for konsernet og 11 mill. kroner for Posten Norge AS.

Fusjonen mellom Postens heleide datterselskap ErgoGroup AS og EDB Business Partner ASA ble gjennomført den 14.10.2010 med regnskapsmessig effekt per 30.09.2010 og ga et tap for morselskapet på 284 mill. kroner. I november 2010 solgte Posten Norge AS 7% av sin aksjeandel i det fusjonerte selskapet EDB ErgoGroup ASA for 181 mill. kroner, noe som ga et tap på 12 mill. kroner.

I Posten Norge AS inkluderte andre finanskostnader for 2011 88 mill. kroner knyttet til nedskrivning av aksjer i Bring CityMail Sweden AB, 70 mill. kroner knyttet til nedskrivning av aksjer i Bring Linehaul AS og 50 mill. kroner knyttet til nedskrivning av aksjer i Bring Frigo Norge AS (27 mill. kroner i 2010 knyttet til nedskrivning av aksjer i Bring Dialog Sverige AB og 266 mill. kroner i 2009 knyttet til nedskrivning av aksjer i CityMail Group). Se også [note 10](#).

Der konsernet har vesentlige inntekter og kostnader i utenlandsk valuta, vil valutakurseffekter i hovedsak oppveies ved at positive og negative kontantstrømmer i de relevante enhetene er nominert i samme underliggende valuta. Se også [note 22](#) for nærmere beskrivelse av konsernets finansiell risikostyring.

Note 7 Skatt

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
			RESULTATSKATT			
54	109	456	Betalbar skatt	483	133	93
79	342	(61)	Endring utsatt skatt (skattefordel)	(56)	398	(44)
133	451	395	Skattekostnad	427	531	49
56	107	318	Årets betalbare skatt	346	129	95
(2)	2	(2)	For mye/lite betalt tidligere år	(3)	2	(2)
		140	Annet	140	1	
54	109	456	Betalbar skatt	483	133	93
79	376	(61)	Utsatt skatt som følge av endring i midlertidige forskjeller	(55)	430	(42)
	(34)		Tidligere ikke hensyntatt fremførbart underskudd	(1)	(32)	(1)
79	342	(61)	Utsatt skattekostnad	(56)	398	(44)
	36%	58%	Effektiv skattesats			
			Avstemming effektiv skattesats mot norsk skattesats:			
6	1 251	686	Resultat før skatt	800	1 499	70
2	351	192	28% skatt	224	420	20
			Nedskrivning av goodwill	11	21	59
100	146	63	Andre ikke fradragsberettigede kostnader 28%	28	89	137
(1)	(15)		Ikke skattepliktig inntekt 28%	(2)	(16)	(5)
31	(31)	140	Annet	164	17	(161)
133	451	395	Skattekostnad	427	531	49
			UTSATT SKATT/UTSATT SKATTEFORDEL I BALANSEN			
(82)	(63)	(62)	Varige driftsmidler	(4)	(19)	(26)
		(2)	Fordringer	(8)	(6)	(8)
			Valuta		(1)	(1)
(4)	(1)	(1)	Varelager	(1)	(1)	(4)
(609)	(225)	(272)	Pensjon	(318)	(267)	(612)
(139)	(158)	(81)	Avsetninger	(94)	(167)	(256)
(38)	(52)	(71)	Annet	(95)	(37)	(11)
			Underskudd til fremføring	(281)	(258)	(264)
(871)	(499)	(489)	Utsatt skattefordel - brutto	(801)	(757)	(1 182)
14	7	7	Gevinst og tapskonto	6	9	26
	135	97	Innskuddsfond	97	135	
51	10	19	Konsernbidrag			
		27	Annet	58		
65	152	150	Utsatt skatt forpliktelse - brutto	161	144	26
(806)	(347)	(339)	Netto utsatt skatt	(640)	(613)	(1 156)
34			Ikke balanseført utsatt skattefordel	204	166	198
(772)	(347)	(339)	Netto regnskapsført utsatt skatt	(435)	(447)	(958)

Brutto midlertidige forskjeller som ikke balanseføres gjelder hovedsaklig underskudd til fremføring. Konsernet har totalt 1.068 mill. kroner i underskudd til fremføring per 31.12.2011. Det er ingen tidsbegrensning knyttet til underskuddene. Underskudd til fremføring som er regnskapsført forventes nyttiggjort ut fra forventninger om fremtidige overskudd.

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Endring utsatt skatt kun innregnet i totalresultatet for året			
12	138	(32)	Effekt av endring IAS 19	(39)	129	70
(21)			Omregningsdifferanser fra sikring av investeringer i utenlandske enheter		(33)	19
27	(3)	(6)	Kontantstrømsikring	(6)	(3)	27
18	(135)	(38)	Sum	(45)	(93)	116

Endringer i midlertidige forskjeller

Posten Norge AS

	01.01.11	Tilgang kjøpte datterselskap	Ført mot EK	Resultatført årsresultat	Annet ¹	Omregnings-differanser	31.12.2011
Varige driftsmidler	(224)			2			(222)
Gevinst og tapskonto	26			(2)			24
Fordringer				(8)			(8)
Varelager	(5)			2			(3)
Pensjon	(804)		(114)	(13)	(39)		(970)
Innskuddsfond	481			(134)			347
Avsetninger	(564)			(110)	385		(289)
Konsernbidrag	35				33		68
Annet	(184)		(22)	49			(157)
Sum	(1 239)		(136)	(214)	379		(1210)

Konsern

	01.01.11	Tilgang kjøpte datterselskap	Ført mot EK	Resultatført	Annet	Omregnings-differanser	31.12.2011
Varige driftsmidler	(45)	4	3	41	7		10
Gevinst og tapskonto	32			(12)			20
Fordringer	(21)			(7)			(28)
Valuta	(3)			3			
Varelager	(5)			3			(2)
Pensjon	(956)		(139)	(8)	(39)	1	(1 141)
Innskuddsfond	481			(134)			347
Avsetninger	(596)		(6)	(131)	386		(346)
Annet	(144)	5	(22)	41		3	(117)
Underskudd til fremføring	(1 009)			3	(68)	6	(1 068)
Sum	(2 266)	9	(164)	(201)	285	10	(2 325)

¹⁾ Gjelder negative midlertidige forskjeller som har oppstått i året og hvor utsatt skattefordel ikke balanseføres, samt endring av midlertidige forskjeller hvor tilhørende utsatt skattefordel ikke har vært eller er balanseført og hvor forskjellen er endret i løpet av regnskapsåret 2011.

Note 8 Immaterielle eiendeler

Posten Norge AS

Kjøpte immaterielle eiendeler

	IT - utv. varemerke mv	Prosjekter under utførelse	Goodwill	Sum 2011	Sum 2010	Sum 2009
Anskaffelseskost						
Balanse 01.01.	1 427	243	6	1 676	1 504	1 249
Tilgang	90	57		147	202	255
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	(55)		(6)	(61)	(29)	
Konserninterne overføringer					(1)	
Overføring fra prosjekter under utf.	146	(146)				
Balanse 31.12.	1 608	154		1 762	1 676	1 504
Akkumulerte av- og nedskrivninger:						
Avskrivningsmetode	Lineær					
Bruktid	3 - 7 år					
Balanse 01.01	(668)		(6)	(674)	(496)	(270)
Årets avskrivninger	(221)			(221)	(186)	(173)
Årets nedskrivninger		(12)		(12)	(21)	(53)
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	59		6	65	29	
Balanse 31.12.	(830)	(12)		(842)	(674)	(496)
Balanseført verdi 31.12.11	778	142		920		
Balanseført verdi 31.12.10	759	243			1 002	
Balanseført verdi 31.12.09	744	264				1 008

Konsern

Internt opparbeidede immaterielle eiendeler

Kjøpte immaterielle eiendeler

	IT-utvikling	Prosjekter under utførelse	Sum	IT - utv. varemerke mv	Prosjekter under utførelse	Good-will	Sum	Sum 2011	Sum 2010	Sum 2009
Anskaffelseskost										
Balanse 01.01.	52	4	56	1 780	261	2 931	4 971	5 027	8 128	8 303
Tilgang		2	2	103	65		169	171	235	328
Avgang				(13)			(13)	(13)	(33)	(41)
Tilgang ved kjøp av selskap (note 27)				16		104	120	120		23
Avgang ved salg av selskap (note 27)									(3 359)	(2)
Justering kostpris/ reklassifisering ¹⁾	(47)		(47)	(11)		(6)	(17)	(64)	(29)	(154)
Omregnings-differanser						(1)	(1)	(1)	85	(330)
Overføring fra prosjekter under utf.				146	(146)					
Balanse 31.12.	5	6	11	2 021	180	3 028	5 229	5 240	5 027	8 128
Akkumulerte av- og nedskrivninger:										
Avskrivnings-metode	Lineær			Lineær						
Bruktid	3 - 10 år			3 - 10 år						
Balanse 01.01.	(45)		(45)	(971)	(6)	(637)	(1 614)	(1 659)	(1 904)	(1 508)
Årets avskrivninger ²⁾	(1)		(1)	(239)			(239)	(240)	(202)	(288)
Årets nedskrivninger		(3)	(3)	(3)	(11)	(138)	(152)	(155)	(126)	(321)
Avgang				13			13	13	31	16
Avgang ved salg av selskap (note 27)									521	
Justering kostpris/ reklassifisering ¹⁾	42		42	23		6	26	71	29	153
Omregnings-differanser									(8)	45
Balanse 31.12.	(4)	(3)	(7)	(1 177)	(17)	(769)	(1 963)	(1 970)	(1 659)	(1 904)
Balanseført verdi 31.12.11	1	3	4	844	163	2 259	3 266	3 270		
Balanseført verdi 31.12.10	7	4	11	809	255	2 294	3 357		3 368	
Balanseført verdi 31.12.09	109	14	123	875	274	4 951	6 101			6 224

¹⁾ Linjen justering av kostpris/reklassifisering inneholder blant annet utrangering av IT-systemer som var ferdig avskrevet

²⁾ Av avskrivninger i 2009 gjaldt 86 mill. kroner ikke videreført virksomhet. Videreført virksomhet hadde avskrivninger på 202 mill. kroner i 2009

IT-utvikling, varemerke mv

For immaterielle eiendeler med bestemt levetid var avskrivningstiden for konsernet 3-10 år i 2011 (3-10 år i 2010 og 2009), avhengig av brukstiden på hver enkelt eiendel, basert på en individuell vurdering.

Av totalt balanseførte immaterielle eiendeler på 845 mill. kroner per 31.12.2011 gjaldt rundt 343 mill. kroner Oracle E-business Suite, som er løsninger knyttet til felles adresseregister, svarsendingssystem, økonomi- og lønnsystem samt HR- og ordresystem. I tillegg inkluderer det et nytt ruteregister som sammen med felles adresseregister skal gi mer automatisert og detaljert ruteplanlegging. Løsningene til sammen gir konsernet et bedre utgangspunkt for å styre og planlegge bemanningen og distribusjon av post og reklame på en effektiv måte. I tillegg gjaldt 103 mill. kroner datavarehus for håndtering av grunndata, kodeverk og transaksjoner. Videre gjaldt 50 mill. kroner IT-systemet for Postens salgsnett og løsninger for uadressert postreklame mens 26 mill. kroner var balanseført på system som benyttes i brevsortering på Østlandsterminalen for å håndtere brev med uklart adressefelt og dermed gi høyere grad av maskinsortering.

Årets avskrivning/amortisering presenteres i resultatregnskapet i linjen for avskrivninger.

Forskning og utvikling

Det var ikke kostnadsført noe knyttet til utviklingsprosjekter som ikke forventes å generere fremtidige økonomiske fordeler i perioden 2009-2011.

Prosjekter under utførelse

Av anlegg under utførelse på totalt 166 mill. kroner per 31.12.2011 utgjorde 128 mill. kroner en løsning for planlegging og styring av transportaktiviteten i konsernet på en mest mulig hensiktsmessig måte. Løsningen skal muliggjøre planlegging av ordre på tvers av de forskjellige typer transport, helt fra avsender til mottaker, og dermed gi mest mulig kostnadseffektiv transport av gods. Utviklingen av systemet har hatt forsinkelser i forhold til opprinnelig plan som følge av behov identifisert i senere faser av prosjektet. Deler av systemet vil gradvis tas i

bruk i enkelte av konsernets logistikkelskaper gjennom 2012 og 2013.

Nedskrivning prosjekter under utførelse og immaterielle eiendeler med bestemt levetid

Nedskrivningskostnader er presentert i resultatregnskapet på linjen for nedskrivninger. Det gjøres fortløpende en vurdering av om det er indikasjoner på verdifall for immaterielle eiendeler, og dersom slike indikasjoner foreligger estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. For immaterielle eiendeler under utvikling gjøres årlig testinger av verdi, og dersom det foreligger indikasjon på verdifall gjennom året, testes de oftere.

I 2011 ble det nedskrevet totalt 17 mill. kroner på andre immaterielle eiendeler enn goodwill (21 mill. kroner i 2010 og 75 mill. kroner i 2009) og alt gjaldt segment Logistikk. Av nedskrivningen i 2011 gjaldt 14 mill. kroner løsningen for planlegging og styring av transportaktiviteter og var en følge av risiko og forsinkelser på deler av prosjektet.

Goodwill

Konsern

	Balansført verdi 01.01.11	Tilgang	Avgang	Ned-skrivning	Omregnings-differanser	Balansført verdi 31.12.11
Segment Post						
Bring Mail Nordic	23					23
Bring Dialog Norge	45					45
Bring Dialog Sverige	1			(1)		
Segment Logistikk						
Bring Cargo	751			(40)		711
Bring Frigo Sverige	530				(1)	529
Bring Cargo Sverige	257					257
Bring Express	234	40				274
CombiTrans	210	56				266
Bring Frigo Norge	158			(97)		61
Bring Warehousing	85					85
Bring Linehaul		8				8
Sum goodwill konsern	2 294	104		(138)	(1)	2 259

Tilgang goodwill

Kjøp og salg av selskaper er nærmere omtalt i [note 27](#).

Nedskrivning goodwill

Nedskrivning presenteres på egen linje i resultatregnskapet.

Det gjøres fortløpende en vurdering av om det er indikasjoner på verdifall for immaterielle eiendeler, og dersom slike indikasjoner foreligger estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. For goodwill gjøres årlige testinger av verdi, og dersom det foreligger indikasjoner på verdifall gjennom året, testes de oftere.

Goodwill allokteres til kontantgenererende enheter for vurdering av nedskrivningsbehov. Allokeringen foretas basert på en vurdering av kontantstrømmer knyttet til den virksomheten eller virksomhetsgruppe (driftssegment) goodwill tilhører. Er kontantstrømmene uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre enheter utgjør den enkelte virksomheten vurderingsenheten, og om ikke allokteres goodwill til en vurderingsenhet på et høyere nivå.

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis bokført verdi for en vurderingsenhet inklusiv goodwill overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er den høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk.

Konsernet har beregnet fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (prognoser og langtidspaner) som gjenspeiler de økonomiske forretningsplanene godkjent av ledelsen, og som dekker en periode på fem år. Det er justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivningsperioden inneholder en mekanisk fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Størrelsen på vekstrate per segment er angitt i tabellen nedenfor. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med en vektet avkastningskrav på total kapitalen for det enkelte segment og er beregnet før skatt. Konsernets avkastningskrav per segment vurderes hvert år for vesentlige endringer i faktorer som påvirker kravet. Avkastningskrav benyttet per segment er angitt i tabellen nedenfor.

Ut ifra disse kriteriene ble det i 2011 nedskrevet totalt 138 mill. kroner knyttet til goodwill hvorav 137 mill. kroner gjaldt segment Logistikk og 1 mill. kroner gjaldt segment Post (totalt 105 mill. kroner i 2010 og 246 mill. kroner i 2009). I segment Logistikk gjaldt 97 mill. kroner Bring Frigo Norge som opererer innen markedet for temperaturregulert transport. Verdien på goodwillen på totalt 158 mill. kroner forutsatte en utvikling i resultatet som ikke ble ansett sannsynlig i dagens marked og med eksisterende kundekontrakter. Videre ble hele goodwillen på 40 mill. kroner tilknyttet Bring Cargos datterselskap Bring Logistics Sunnmøre, skrevet ned i juni 2011 som følge av den negative økonomiske utviklingen i første halvår. I segment Post medførte også den økonomiske utviklingen at resten av goodwillen i det svenske datterselskapet Bring Dialog Sverige på i underkant av 1 mill. kroner ble skrevet ned i desember 2011.

Goodwill knyttet til Bring Frigo Norge (61 mill. kroner), Bring Cargo (711 mill. kroner) og Bring Express Danmark (34 mill. kroner), er følsomme for justeringer i nøkkelforutsetninger som margin, avkastningskrav og vekst. I vurderingen av verdien på goodwillpostene forutsettes en vesentlig forbedring i fremtidige resultater. Kontantstrømmer og avkastningskravet lagt til grunn i vurderingene er alle basert på ledelsens beste estimater og det er igangsatt ulike lønnsomhetsforbedrende tiltak i virksomhetene. Diskonteringsrenten før skatt for de tre postene kan økes med opp til 2,5 prosentpoeng før gjenvinnbart beløp blir lavere enn regnskapsført verdi for noen av enhetene. Tilsvarende kan det legges til grunn en langsiktig vekstrate på 0% uten at dette fører til nedskrivninger for noen av enhetene.

Goodwill knyttet til Bring Frigo Sverige (529 mill. kroner), Bring Warehousing (85 mill. kroner), Bring Dialog Norge (45 mill. kroner) og Bring Express Suomi (10 mill. kroner) anses for usikre da de kontantgenererende enhetene leverer underprognose og langtidspaner, men utviklingen den siste perioden har vært positiv og bygger opp under forutsetningene om de fremtidige marginene lagt til grunn i nedskrivningsvurderingene.

Der de oppkjøpte enhetene ikke har hatt marginer i henhold til prognose og langtidspaner, er det gjort en vurdering av om begrunnelsen for avvikene og igangsatte tiltak på innteks- og kostnadssiden anses tilstrekkelige for å forsvare kvaliteten på fremtidige estimater av kontantstrømmene.

Forutsetninger om marginer er også vurdert i forhold til bransjen for øvrig og fremtidsutsiktene. I de enheter som har vært ekstra påvirket av markedsutviklingen, er det gjort ytterligere sensitivetsberegninger.

Tabellen under angir generell informasjon om sensitivitet i forutsetningene lagt til grunn i nedskrivningstestene for de aktuelle kontantgenererende enhetene per segment.

Inntektsføring negativ goodwill

Det er ikke inntektsført negativ goodwill i perioden 2009-2011.

Sensitivitet i forutsetninger lagt til grunn

	Segment Post	Segment Logistikk
Fortjenestemarginer er basert på historisk utvikling og forventninger om fremtid	Preges av økt prispress og effektivisering i produksjon og distribusjon. Vesentlige kostnadselementer er arbeidslønn og ekstern tjeneste- og driftskostnader som påvirkes av prisforhandlinger og inflasjon	Preges av prispress og internasjonalisering. Vesentlige kostnadselementer er eksterne tjenestekostnader som påvirkes av prisforhandlinger og inflasjon
Konjunkturer	Til dels konjunktursatt. Vekstprognoser baseres på historisk utvikling	Konjunkturfølsom virksomhet. Vekstprognoser fremover er på linje med historisk vekstrater justert for internasjonal nedgangskonjunktur i 2008 og 2009
Forhold som påvirker diskonteringsrenten	Opererer i hovedsak i det norske og svenske markedet med kontantstrømmer i norske og svenske kroner	
Terminalverdi	Vekstrate lik eller lavere enn inflasjonen i de landene virksomhetene opererer i	

Oversikt over goodwill og nøkkelforutsetninger per segment

Segment	Goodwill	Diskonteringsrate før skatt (WACC):			Langsiktig vekstrate:		
		2011	2010	2009	2011	2010	2009
Post	68	10%	10%	10%	2,0%	2,0%	2,0 - 2,5%
Logistikk	2 191	10%	10%	10%	2,0%	2,0 - 2,5%	2,0 - 2,5%
Ikke videreført virksomhet				11%			2,2 - 3,2%
Sum konsern	2 259						

Note 9 Varige driftsmidler

Posten Norge AS

Anskaffelseskost:	Maskiner	Transp.midl, inventar, utstyr	Bygninger, fast eiendom	Anlegg under utf maskiner og anlegg	Anlegg under utf bygg	Sum 2011	Sum 2010	Sum 2009
Balanse 01.01.	1 513	1 561	258	24		3 356	3 745	3 386
Tilgang	2	97	2	23	7	131	183	288
Avgang		(4)				(4)	(295)	(619)
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	(352)	(442)				(794)	(278)	(10)
Overføring til/fra holdt for salg			72			72	(72)	700
Overføring til/fra investerings eiendom							73	
Overføring fra anlegg under utf.	6	20	6	(26)	(6)			
Balanse 31.12.	1 169	1 232	338	21	1	2 761	3 356	3 745
Akkumulerte av- og nedskrivninger:								
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær					
Brukstid	5 - 10 år	2 - 12 år	15 - 40 år					
Balanse 01.01	(1 009)	(1 225)	(107)			(2 341)	(2 560)	(2 404)
Årets avskrivninger	(87)	(114)	(6)			(208)	(220)	(220)
Årets nedskrivninger	(1)	(6)	(7)			(13)	(23)	(7)
Avgang		4				4	144	383
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	352	438				790	278	
Overføring til/fra holdt for salg			(39)			(39)	39	(312)
Balanse 31.12.	(745)	(903)	(159)			(1 807)	(2 341)	(2 560)
Balanseført verdi 31.12.2011	424	329	179	21	1	954		
Balanseført verdi 31.12.2010	504	336	151	24			1 016	
Balanseført verdi 31.12.2009	303	332	269	281				1 185

Konsem

Anskaffelseskost:	Maskiner	Transp.midl, inventar, utstyr	Bygninger, fast eiendom	Anlegg under utf maskiner og anlegg	Anlegg under utf bygg	Sum 2011	Sum 2010	Sum 2009
Balanse 01.01.	1 684	2 527	3 538	25	29	7 803	9 444	8 603
Tilgang	47	187	20	26	7	287	416	1 121
Avgang	(10)	(97)	(99)			(206)	(382)	(761)
Tilgang ved kjøp av selskap (note 27)		16	43			59		1
Avgang ved salg av selskap (note 27)							(1 300)	(1)
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	(358)	(449)				(807)	(288)	(107)
Omregningsdifferanser		1	1			2	9	(112)
Overføring til/fra holdt for salg			168			168	(168)	700
Overføring til/fra investerings eiendom							73	
Overføring fra anlegg under utf.	6	22	34	(28)	(34)			
Balanse 31.12.	1 369	2 207	3 705	23	2	7 306	7 803	9 444
Akkumulerte av- og nedskrivninger:								
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær					
Brukstid	3 - 15 år	2 - 12 år	5 - 40 år					
Balanse 01.01	(1 068)	(1 803)	(796)			(3 666)	(4 603)	(4 198)
Årets avskrivninger ²⁾	(103)	(240)	(113)			(456)	(484)	(650)
Årets nedskrivninger	(1)	(10)	(7)			(18)	(23)	(51)
Avgang	8	89	4			101	214	501
Avgang ved salg av selskap (note 27)							899	1
Reklassifisering/Justering av kostpris ¹⁾	343	458				801	288	65
Omregningsdifferanser		(3)				(3)	3	41
Overføring til/fra holdt for salg			(40)			(40)	40	(312)
Balanse 31.12.	(821)	(1 509)	(951)			(3 281)	(3 666)	(4 603)
Balanseført verdi 31.12.2011	548	698	2 754	23	2	4 025		
Balanseført verdi 31.12.2010	616	724	2 742	25	29		4 137	
Balanseført verdi 31.12.2009	502	916	3 078	286	59			4 841

¹⁾ Linjen reklassifisering/justering av kostpris inneholdt i hovedsak utrangering av maskiner og inventar som var ferdig avskrevet

²⁾ Av avskrivninger i 2009 gjaldt 209 mill. kroner ikke videreført virksomhet. Videreført virksomhet hadde avskrivninger på 441 mill. kroner i 2009

Byggelånsrenter

Varige driftsmidler i konsernet inkluderte byggelånsrenter. Balanseførte byggelånsrenter utgjorde 69 mill. kroner per 31.12.2011 (77 mill. kroner per 31.12.2010 og 76 mill. kroner per 31.12.2009). Saldoen per 31.12.2011 gjaldt sorteringsterminalen på Robsrud.

Nedskrivninger

Nedskrivning av bygg på 7 mill. kroner i Posten Norge AS gjaldt Odda postkontor som ble nedskrevet til en antatt bruksverdi på 3,5 mill. kroner. I forbindelse med utrangering av diverse materiell i 2011 ble transportmidler, inventar og utstyr nedskrevet med 7 mill kroner.

Øvrige forhold

Molde postterminal ble reklassifisert fra holdt for salg til varige driftsmidler i 2011. Se også [note 16](#).

Opplysninger om holdt for salg eiendeler og finansiell lease fremgår av henholdsvis [note 16](#) og [note 26](#). Se også [note 5](#) for gevinst og tap ved salg.

Investerings eiendom

Posten eier en ubebygget tomt på Alnabru som ble anskaffet i 1999 som beliggenhet for ny brevsentral. I ettertid ble det besluttet at den nye brevsentralen skulle lokaliseres til Robsrud. I 2010 ble det besluttet at tomten skal bebygges til logistikkformål og det ble reklassifisert til eierbenyttet tomt.

I 2009 ble tomten i datterselskapet Posten Eiendom Espehauken AS reklassifisert til holdt for salg. Salget ble gjennomført i februar 2010. Se også [note 16](#). Posten hadde ingen eiendeler klassifisert som investerings eiendom pr 31.12.2011.

Note 10 Aksjeinvesteringer

Posten Norge AS

Datterselskaper	Anskaffet / Stiftet	Adresse	Hovedvirksomhet	Eierandel 31.12.2011	Stemmeandel 31.12.2011	Balanseført verdi 31.12.2011
Bring Cargo AS	10.06.2004	Oslo	Transport	100%	100%	998
Bring Frigo AB	20.01.2006	Sverige	Transport	100%	100%	596
CombiTrans AB	08.06.2008	Sverige	Transport	100%	100%	241
Bring Express AS	01.01.1999	Oslo	Ekspress	100%	100%	212
Bring Cargo Halmstad AB	09.03.2007	Sverige	Transport	100%	100%	176
Bring Cargo Jönköping AB	10.03.2007	Sverige	Transport	100%	100%	56
Bring Cargo Stockholm AB	12.03.2007	Sverige	Transport	100%	100%	50
Bring Cargo Linköping AB	12.03.2007	Sverige	Transport	100%	100%	47
Bring Cargo Göteborg AB	10.03.2007	Sverige	Transport	100%	100%	29
Bring Warehousing AS	12.04.2000	Oslo	3P Logistikk	100%	100%	170
Bring Frigo Norge AS	10.06.2004	Lørenskog	Transport	100%	100%	86
Bring Parcels AB	1999/2008	Sverige	Transport	100%	100%	91
Bring Linehaul AS	2000/2009	Jaren	Transport	100%	100%	
Bring Danmark A/S	18.11.2010	Danmark	Transport	100%	100%	1
Bring Citymail AB	01.05.2002	Sverige	Holding	100%	100%	
Bring Citymail Sweden AB	01.05.2002	Sverige	Post	100%	100%	
Bring Mail Nordic AB	01.09.2005	Sverige	Post	100%	100%	86
Bring Dialog Norge AS	01.11.2006	Oslo	Kunderelasjoner	100%	100%	58
Bring Dialog Sverige AB	01.02.2007	Sverige	Kunderelasjoner	100%	100%	8
Posten Eiendom Storbyer AS	01.01.2008	Oslo	Eiendom	100%	100%	56
Posten Eiendom Kanalvegen AS	21.03.2006	Oslo	Eiendom	100%	100%	121
Posten Eiendom Røbsrud AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100%	100%	480
Posten Eiendom Alnabru AS	01.01.2008	Oslo	Eiendom	100%	100%	57
Posten Eiendom AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100%	100%	
Posten Eiendom Skien AS	18.05.2011	Skien	Eiendom	100%	100%	
Posten Forbrukerkontakt AS	01.10.1997	Oslo	Ingen	100%	100%	
Bring AS	08.03.2005	Oslo	Ingen	100%	100%	
Bring Frigo Holding AB	07.06.2011	Sverige	Ingen	100%	100%	
Øvrige selskapsandeler						3
Sum aksjeinvesteringer						3 624
Investering i tilknyttet selskap						
EDB ErgoGroup AS	14.10.2010	Oslo	IT	40%	40%	1 462
Sum Posten Norge AS						5 086

Konsern

	Balanseført verdi 31.12.2011
Tilknyttet selskap i konsern	
Se oversikt nedenfor	1 538
Aksjeinvesteringer konsern	
Fagernes Skystasjon	3
Mindre aksjeposter	1
Sum aksjeinvesteringer	4
Sum konsern	1 542

For å samle kompetansen i et mer helhetlig og konkurransedyktig selskap ble Bring Logistics Nettlast AS og Bring Logistics Linehaul AS slått sammen i august 2011. Det fusjonerte selskapet vil satse på å levere konkurransedyktige linjetrafikker til Posten og Bring. Selskapet skal også utvikle fullloads og lukkede transportløsninger der det gir lønnsomhet og konkurransekraft for Posten og Bring. Balanseført verdi på aksjene ble regulert med et konsernbidrag mottatt fra Posten Norge AS i 2011 på 15 mill. kroner. Som følge av at balanseført verdi av aksjene oversteg gjenvinnbart verdi av selskapet ble aksjene skrevet ned i sin helhet med 70 mill. kroner på slutten av 2011.

For å sikre en tilfredsstillende egenkapital i Bring Parcels AB har Posten Norge AS i juli 2011 tilført 40 mill. svenske kroner som medførte en økning i aksjenes balanseførte verdi på 34 mill. kroner. Av tilsvarende grunn ble også egenkapitalen i Bring Express AS økt med 14 mill. kroner i juli 2011.

Balanseført verdi på aksjene i Bring Warehousing AS ble justert med 29 mill. kroner som følge av konsernbidrag fra Posten Norge AS regnskapsført i 2011.

Som følge av at balanseført verdi av aksjene oversteg gjenvinnbart verdi av selskapene ble aksjene i Bring Citymail Sverige AB og Bring Frigo Norge AS skrevet ned med henholdsvis 88 mill. kroner og 50 mill. kroner i 2011.

I 2011 har Posten også kjøpt de to inaktive selskapene Bring Frigo Holding AB og Posten Eiendom Skien AS.

Investeringer i tilknyttede selskap

Konsern

Enhet	Land / By	Eierandel	Balanseført verdi 01.01.2011	Utbytte 2011	Resultatandel 2011	Øvrige justeringer	Balanseført verdi 31.12.2011
EDB ErgoGroup ASA	Oslo	40%	1 432		95	(21)	1 506
Svensk Adressändring AB	Sverige	15%	17	(3)	2		16
AdressPoint AB	Sverige	15%	3				3
Materiallageret AS	Longyearbyen	34%	7		1		8
Euroterminal A/S	Danmark	50%	4				4
Øvrige			1				1
Totalt			1 465	(3)	98	(21)	1 538

Posten Norge AS sin eierandel i EDB ErgoGroup på 40% hadde en verdi i balansen per 31.12.2011 på 1 506 mill. kroner etter resultatføring av andel av resultat etter skatt 2011 på 95 mill. kroner. I tillegg ble verdien endret som følge av konsernets andel av andre inntekter og kostnader innregnet direkte i egenkapital på -6 mill. kroner og en direkte føring mot egenkapitalen på -15 mill kroner. Se nærmere omtale i note 24 Ikke videreført virksomhet. Virkelig verdi i henhold til børskurs på Postens eierandel i EDB ErgoGroup ASA per 31.12.2011 var på 1 043 mill. kroner, men hvor verdien ved avgivelse av regnskapet har styrket seg. Verdien i balansen forsvares på grunnlag av forventninger om den fremtidige utviklingen i selskapet og Postens strategiske interesse.

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede selskapene (100% basis):

Enhet	Eiendeler	Gjeld	EK	Omsetning	Arsresultat
EDB ErgoGroup ASA	12 626	7 339	5 287	12 841	242
Svensk Adressändring AB	86	73	13	235	12
AdressPoint AB	8	4	4	10	2
Materiallageret AS	20	8	12	6	2
Euroterminal A/S	15	6	9	3	
Øvrige	5	3	2	15	
Totalt	12 759	7 433	5 326	13 110	259

Note 11 Rentebærende langsiktige og kortsiktige fordringer

Posten Norge AS

Konsern

Posten Norge AS			Konsern			
2009	2010	2011		2011	2010	2009
65	27	12	Andre langsiktige fordringer	13	29	67
1 719	2 108	2 006	Lån til konsernselskaper			
1 784	2 135	2 018	Rentebærende langsiktige fordringer	13	29	67
		7	Forfall/innbetaling 2013	1		
		58	Forfall/innbetaling 2014			
		1 948	Forfall/innbetaling 2015	11		
		1	Forfall/innbetaling 2016			
		4	Deretter	1		
		2 018	Rentebærende langsiktige fordringer	13		
74	627	347	Annen kortsiktig fordring	353	635	76
2 031	525	550	Lån til konsernselskaper			
2 105	1 152	897	Rentebærende kortsiktige fordringer	353	635	76

1. års forfall/innbetalinger på rentebærende langsiktige fordringer er reklassifisert til rentebærende kortsiktige fordringer. Forskuddsbetalinger til innskuddsfond og premiefond i Vital inngikk i annen kortsiktig fordring med 347 mill kroner (229 mill kroner i 2010 og 71 mill kroner i 2009).

I forbindelse med gjennomføringen av fusjonen mellom EDB Business Partner ASA og ErgoGroup AS den 14.10.2010 ble et langsiktig lån fra Posten Norge AS til ErgoGroup AS på 1 400 mill. kroner delvis innfridd med 1 000 mill. kroner. Restlånet på 400 mill. kroner var klassifisert som annen kortsiktig rentebærende fordring i 2010, og ble innløst per 01.04.2011.

Forsikringer

Selskapet har sikret vesentlige deler av sin virksomhet og materielle verdier gjennom tradisjonelle forsikringsdekninger. For biler har selskapet kun lovpålagt ansvarsdekning. Selskapet er selvsassurandør for kaskodelen.

Det er også tegnet styreansvarsforsikring for konsernet. Konsernets ansatte er dekket for skade og liv gjennom personalforsikringer.

Note 12 Andre langsiktige fordringer

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Pensjonsmidler			1
4	4	3	Fordringer på ansatte	4	5	5
47	2		Langsiktige derivater		2	46
21	19	15	Øvrige langsiktige fordringer	21	31	89
72	25	18	Andre langsiktige fordringer	25	38	141

Fordringer på ansatte besto i sin helhet av lån til ansatte med nedbetalingstid lengre enn 12 måneder. Disse lånene var rentefrie, og de ansatte ble innberettet for rentefordelen.

Øvrige langsiktige fordringer i Posten Norge AS besto i stor del av husleiedepositt på ulike postkontor, mens det i datterselskapene var forskuddsbetalte kostnader knyttet til leverandører.

Note 13 Varebeholdninger

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
47	30	28	Anskaffelseskost	38	34	69
(13)	(5)	(3)	Avsetning for ukurans	(6)	(7)	(17)
34	25	25	Varebeholdning	32	27	52

Varebeholdningen består hovedsakelig av frimerker og øvrige varer som selges gjennom salgsnettlet. Periodens varekostnad for Posten Norge AS beløp seg til 59 mill. kroner (85 mill. kroner i 2010 og 119 mill. kroner i 2009). Periodens nedskrivning utgjorde 3 mill. kroner (5 mill. kroner i 2010 og 13 mill. kroner i 2009). For konsernets datterselskap beløp periodens varekost seg til 10 mill. kroner (4 mill. kroner i 2010 og 6 mill. kroner i 2009).

Note 14 Rentefrie kortsiktige fordringer

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
735	659	793	Kundefordringer	2 401	2 184	2 887
6	3	3	Fordringer ansatte	5	4	9
174	123	131	Fordringer konsernselskaper			
43	60	81	Forskuddsbetalte kostnader	200	181	306
8	7	6	Kortsiktige derivater	6	7	8
371	421	328	Øvrige fordringer	823	911	935
1 338	1 273	1 342	Rentefrie kortsiktige fordringer	3 435	3 288	4 145
			Aldersfordelte kundefordringer:			
696	626	644	Ikke forfalt	1 915	1 806	2 307
38	27	137	0 - 30 dager	418	290	422
2	5	8	30 - 60 dager	47	44	57
3	4	3	60 - 90 dager	18	33	28
9	6	13	Over 90 dager	61	58	133
(12)	(9)	(12)	Avsetning tap på fordringer	(58)	(47)	(60)
735	659	793	Sum kundefordringer	2 401	2 184	2 887
			Avsetning tap på fordringer:			
29	12	9	Balanse 01.01	47	60	80
			Utgang ikke videreført virksomhet		(19)	
17	9	12	Avsatt i løpet av året	21	26	38
(42)	(6)	(13)	Faktiske tap ført mot avsetning	(15)	(11)	(28)
8	(6)	3	For mye/for lite avsatt tidligere år	5	9	(28)
			Omregningsdifferanser			(2)
12	9	12	Balanse 31.12	58	47	60
545	6	15	Totale faktiske tap på fordringer	17	26	28
			Fordeling avsetning tap på fordringer:			
			Individuelle krav	27	19	23
12	9	12	Kollektiv avsetning	31	27	38
12	9	12	Sum fordeling	58	47	60

Balansført verdi av rentefrie kortsiktige fordringer var tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av kort forfallstid. Konsernet hadde ingen vesentlig kreditrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kunne sees på som en gruppe pga likheter i kredittrisikoen. Konsernet har retningslinjer for å påse at salg kun foretas til kunder som ikke har hatt vesentlige problemer med betaling tidligere og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer. Det er ingen indikasjoner på at kundefordringer som ikke er forfalt eller allerede avsatt for ved balansedagen, ikke skal kunne inndrives.

Totale faktiske tap på fordringer i morselskapet i 2009 inkluderte 503 mill. kroner i tap på intern fordring mot Bring Citymail AB knyttet til finansiering av Bring Citymail Denmark A/S. Fordringen var tidligere klassifisert som langsiktig lån til datterselskaper.

Note 15 Likvide midler

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
1 034	833	938	Bank/kontanter	1 083	1 017	1 634
300	1 214	1 155	Kortsiktige plasseringer	1 155	1 215	300
1 334	2 047	2 093	Likvide midler i balansen	2 238	2 232	1 934

Med likvide midler menes kontanter og kontantekvivalenter.

En betydelig del av kontantene er knyttet opp til likviditetsbehovet i salgsnett. Posten forplikter seg i Kasseholdsavtalen med DNB (tidligere Postbanken) til en hver tid å ha tilstrekkelig med kontanter tilgjengelig til å kunne betjene bankens kunder. Kassebeholdningen per 31.12.2011 utgjorde 250 mill. kroner og beregnes ut fra et krav om å kunne møte 95% av historiske netto utbetalinger. Godtgjørelse for disse tjenestene inngår i driftsinntektene, mens rentekompensasjon fra kasseholdet føres som finansinntekter.

Posten Norge AS har etablert en bankgaranti i Nordea som sikkerhet for de ansattes forskuddstrekk på totalt 479 mill. kroner samt at de fleste datterselskaper også har egne skattetrekksgarantier hos banker. I tillegg har konsernet bundne skattetrekksmidler på totalt 43 mill. kroner.

Nordea har utstedt bankgaranti for Posten Norge AS i forbindelse med at ESA har ilagt Posten en bot på 12,89 mill. euro (100 mill. kroner). Se også [note 29](#). Øvrige bankgarantier i konsernet er på til sammen 35 mill. kroner.

Garantier stilt fra Nordea for Postens datterselskaper i konsernet er på til sammen 145 mill. kroner og fra Handelsbanken 5 mill. kroner.

Det benyttes et konsernkontosystem i Nordea i både Norge, Sverige og Danmark hvor Posten Norge AS i henhold til avtalene er konsernkontoinnehaver. Tilsvarende avtale er etablert for noen få datterselskaper i Handelsbanken i Sverige. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinnehaver. Per 31.12.2011 hadde Posten ubenyttede trekkrettigheter på konsernkontoordninger i Nordea på henholdsvis 500 mill. kroner (Norge), 100 mill. svenske kroner (Sverige) og 45 mill. danske kroner. I Handelsbanken var ubenyttet trekkramme på 100 mill. svenske kroner.

Note 16 Holdt for salg

Posten Norge AS			Konsern		
2009	2010	2011	2011	2010	2009
	33			128	35
37					
					2
37	33			128	37

Følgende eiendeler var klassifisert som holdt for salg per 31.12.2010 og solgt/tilbakeført til anleggsmidler i løpet av 2011:

I 2010 ble det besluttet å selge Molde postterminal i Posten Norge AS og Bring Cargos (tidligere Bring Logistics) terminal i Kristiansand for å frigjøre kapital til andre satsinger. Eiendommene ble reklassifisert til holdt for salg med henholdsvis 33 mill. kroner og 95 mill. kroner. Bring Cargo solgte terminalen i januar 2011 med en gevinst på 4 mill. kroner.

I 2011 ble det besluttet at Molde postterminal skulle utbygges for bruk i egen virksomhet og den ble derfor tilbakeført til anleggsmidler.

Konsernet har ingen eiendeler klassifisert som holdt for salg pr 31.12.2011.

Følgende eiendeler ble klassifisert som holdt for salg i 2010 og solgt i løpet av 2010:

I 2010 ble det besluttet å selge terminalene i Hamar og Drammen og eiendommen ble reklassifisert til holdt for salg i Posten Norge AS. Eiendommene ble solgt i juni 2010 for 195 mill. kroner, noe som medførte en netto gevinst på 45 mill. kroner. Posten har tegnet leieavtaler med de nye eiere av de solgte terminalene.

Følgende eiendeler var klassifisert som holdt for salg per 31.12.2009 og ble solgt/tilbakeført til anleggsmidler i løpet av 2010:

I 2009 ble det besluttet at tomten i det 100% eide datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS ikke skulle brukes av Posten. Aksjene i selskapet ble reklassifisert til holdt for salg i Posten Norge AS og eiendelene i selskapet reklassifisert til egne linjer for holdt for salg i konsernregnskapet. Selskapet ble solgt i februar 2010 for 86 mill. kroner. Dette ga en gevinst på salget på 24 mill. kroner i morselskapet og 25 mill. kroner i konsernet.

Note 17 Egenkapital

Majoritetsinteresser

Posten Norge AS

	Aksje-kapital	Overkurs-fond	Sikrings-reserve	Virkelig verdi reserve	Annen egen-kapital	Total egen-kapital
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(78)	3	146	4 183
Kontantstrømsikring			68			68
Årets omregningsdifferanser					(54)	(54)
Estimatendringer pensjon					30	30
Andre inntekter/(kostnader)			68		(24)	44
Årsresultat Posten Norge AS					(127)	(127)
Totalresultat			68		(151)	(83)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(10)	3	(5)	4 100
Egenkapital 01.01.2010	3 120	992	(10)	3	(5)	4 100
Kontantstrømsikring			(8)			(8)
Estimatendringer pensjon					355	355
Andre inntekter/(kostnader)			(8)		355	347
Årsresultat Posten Norge AS					801	801
Totalresultat			(8)		1 156	1 148
Egenkapital 31.12.2010	3 120	992	(17)	3	1 151	5 248
Egenkapital 01.01.2011	3 120	992	(17)	3	1 151	5 248
Kontantstrømsikring			(16)			(16)
Estimatendringer pensjon					(82)	(82)
Andre inntekter/(kostnader)			(16)		(82)	(98)
Årsresultat Posten Norge AS					291	291
Totalresultat			(16)		209	193
Utbetalt utbytte					(138)	(138)
Egenkapital 31.12.2011	3 120	992	(33)	3	1 221	5 303

Fri egenkapital:	2011	2010	2009
Annen egenkapital ¹⁾	1 221	1 151	(5)
Utsatt skattefordel	(339)	(347)	(772)
Fri egenkapital før utbytte	882	804	(777)

¹⁾ Annen egenkapital eksklusive andre reserver

Majoritetsinteresser

Konsern

	Aksje-kapital	Overkurs-fond	Sikrings-reserve	Virkelig verdi reserve	Omregnings-differanse	Annen egen-kapital	Total	Minoritets-interesser	Total egen-kapital
Egenkapital 01.01.2009	3 120	992	(77)	3	106	376	4 519	7	4 526
Årets omregnings-differanser					(114)		(114)		(114)
Kontantstrømsikring			68				68		68
Estimatendringer pensjon						180	180		180
Andre inntekter/(kostnader)			68		(114)	180	134		134
Årsresultat konsern						146	146	7	153
Totalresultat			68		(114)	326	280	7	287
Utbetalt utbytte						(2)	(2)	(6)	(8)
Øvrige endringer i egenkapital						(2)	(2)	(8)	(10)
Egenkapital 31.12.2009	3 120	992	(9)	3	(8)	698	4 795		4 795
Egenkapital 01.01.2010	3 120	992	(9)	3	(8)	698	4 795		4 795
Årets omregnings-differanser					71	(51)	21		21
Kontantstrømsikring			(8)				(8)		(8)
Estimatendringer pensjon						331	331		331
Andre inntekter/(kostnader)			(8)		71	280	343		343
Årsresultat konsern						282	282		282
Totalresultat			(8)		71	562	625		625
Utbetalt utbytte								(1)	(1)
Øvrige endringer i egenkapital								(1)	(1)
Egenkapital 31.12.2010	3 120	992	(17)	3	63	1 260	5 420	(2)	5 418
Egenkapital 01.01.2011	3 120	992	(17)	3	63	1 260	5 420	(2)	5 418
Årets omregnings-differanser					(1)		(1)		(1)
Kontantstrømsikring			(16)				(16)		(16)
Estimatendringer pensjon						(100)	(100)		(100)
Andre inntekter og kostnader tilknyttede selskaper						(6)	(6)		(6)
Andre inntekter/(kostnader)			(16)		(1)	(106)	(123)		(123)
Årsresultat konsern						372	372	1	373
Totalresultat			(16)		(1)	266	249	1	250
Utbetalt utbytte						(138)	(138)	(1)	(139)
Øvrige endringer i egenkapital						(12)	(12)		(12)
Egenkapital 31.12.2011	3 120	992	(33)	3	62	1 376	5 520	(2)	5 517

Aksjekapital besto per 31.12.2011 av 3 120 000 aksjer til en pålydende verdi av 1 000 kroner. Selskapets aksjer eies i sin helhet av staten ved Samferdselsdepartementet.

Aksjelovens krav til at utbytte ikke skal medføre en egenkapitalandel på under 10%, og at selskapet ikke kan beslutte ut delt mer enn det som er forenlig med forsiktig og god forretningskikk, er overholdt. I 2009 og 2010 var det ikke utbetalt utbytte. I 2011 ble det utbetalt et ekstraordinært utbytte på 138 mill. kroner til Samferdselsdepartement. Det foreslås utdelt et utbytte på 186 mill. kroner av årets resultat.

Minoritetens andel av egenkapitalen per 31.12.2011 utgjorde -2,0 mill.kroner (-2,0 mill. kroner i 2010 og 0,4 mill. kroner i 2009).

For nærmere opplysninger om skatt og skatteeffekter henvises til [note 7](#).

Note 18 Avsetning for forpliktelser

Posten Norge AS

	Restrukturering	Ventelønn	Pensjon	Andre	Sum
Balanse 01.01.2009	405	71	2 220	79	2 775
Avsatt i løpet av året	328			4	332
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(167)	(5)			(172)
Renteeffekt av neddiskontering	4	2			6
Benyttet avsetning gjennom året	(121)	(15)			(136)
Årets endring pensjonforpliktelse			(74)		(74)
Overføring av forpliktelse	(29)		29		
Balanse 31.12.2009	419	53	2 175	83	2 730
Avsatt i løpet av året	23	5		1	29
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(58)				(58)
Renteeffekt av neddiskontering		3			3
Benyttet avsetning gjennom året	(244)	(14)			(258)
Årets endring pensjonforpliktelse			(1 371)		(1 371)
Balanse 31.12.2010	140	47	804	84	1 075
Avsatt i løpet av året	11	1		4	16
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(13)				(13)
Renteeffekt av neddiskontering		3			3
Benyttet avsetning gjennom året	(78)	(12)			(90)
Årets endring pensjonforpliktelse			166		166
Balanse 31.12.2011	60	39	970	88	1 157
Kortsiktig del av avsetninger	42	10			52
Langsiktig del av avsetninger	18	29	970	88	1 106

Konsern

	Restrukturering	Ventelønn	Pensjon	Andre	Sum
Balanse 01.01.2009	462	71	2 800	128	3 461
Avsatt i løpet av året	393			10	403
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(167)	(5)		(8)	(180)
Renteeffekt av neddiskontering	4	2			6
Omregningsdifferanser	(3)		(8)	(1)	(12)
Benyttet avsetning gjennom året	(178)	(15)		(8)	(201)
Årets endring pensjonforpliktelse			(247)		(247)
Overføring av forpliktelse	(29)		34		5
Balanse 31.12.2009	482	53	2 579	121	3 235
Avgang salg av selskap	(42)		(200)	(11)	(253)
Avsatt i løpet av året	27	5		30	62
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(58)			(1)	(59)
Renteeffekt av neddiskontering		3			3
Omregningsdifferanser	3		4		7
Benyttet avsetning gjennom året	(265)	(14)		(3)	(282)
Årets endring pensjonforpliktelse			(1 368)		(1 368)
Balanse 31.12.2010	147	47	1 015	136	1 345
Avgang salg av selskap				2	2
Avsatt i løpet av året	18	1		32	53
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(15)			(5)	(20)
Renteeffekt av neddiskontering		3			3
Benyttet avsetning gjennom året	(85)	(12)		(13)	(112)
Årets endring pensjonforpliktelse			196		196
Balanse 31.12.2011	65	39	1 211	152	1 467
Kortsiktig del av avsetninger	47	10		11	67
Langsiktig del av avsetninger	18	29	1 211	141	1 400

Restrukturering

Årets avsetning i morselskapet på 11 mill. kroner var knyttet til personalmessige tiltak.

Total avsetning per 31.12.2011 i morselskapet var på 60 mill. kroner. Forpliktelsen fordelte seg på:
 Personalmessige tiltak: 42
 Husleie tomme lokaler: 18

Det er forventet at utbetalingene fordeler seg med 42 mill. kroner i 2012 og 18 mill. kroner i senere år. Omstillingskostnadene var i hovedsak knyttet til tilpasninger i postkontornettet og endring i terminalstruktur i forbindelse med etablering av ny Østlandsterminal på Rømsrud.

I tillegg til Posten Norge AS var det i konsernet avsatt tilsammen 5 mill. kroner per 31.12.2011. Avsetningene fordelte seg på 2 mill. kroner til personalmessige tiltak, 1 mill. kroner for husleie og tomme lokaler og 2 mill. kroner til andre tiltak. Det er forventet at hele avsetningen utbetales i 2012.

Ventelønn

Ventelønn utbetales til ansatte i staten som blir oppsagt fra sin stilling, i en periode fram til de får nytt arbeid. For ansatte i Posten Norge AS gjelder ordningen for oppsigelser foretatt til og med 31.12.2004. Ved etablering av Posten Norge AS 01.07.2002 besluttet staten at selskapet selv må dekke ventelønnskostnader knyttet til oppsigelser foretatt i tidsrommet 01.07.2002 til 31.12.2004. Utbetalingene i 2011 var 12 mill. kroner og avsetningen per 31.12.2011 var på 39 mill. kroner.

Utbetalingene strekker seg inntil 9 år framover i tid og er avhengig i hvilken grad ventelønsmottakerne får seg fast eller midlertidig arbeid. Det er derfor en viss usikkerhet knyttet til størrelsen på avsetningen, som er vurdert ut fra erfaringen med utbetalinger i årene 2003-2011. Avsetningen er neddiskontert.

Pensjon

Pensjoner er nærmere beskrevet i [note 3](#).

Andre

Nye avsetninger i konsernet i 2011, knyttet seg hovedsakelig til avsetninger i Bring Frigo AB vedrørende tapskontrakter for lokaler. Langsiktige avsetninger for forpliktelser inkluderte fjerningsforpliktelser på 13 mill. kroner knyttet til tomten på Alnabru.

Note 20 Rentefri langsiktig og kortsiktig gjeld

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
1 507	1 499	1 550	Lønnsavsetninger og offentlige avgifter	1 950	1 839	2 481
442	410	315	Avsetning påløpte kostnader	709	816	1 057
387	367	345	Forskuddsbetalte inntekter	388	399	578
262	296	272	Leverandørgjeld	1 228	1 210	1 366
291	78	94	Gjeld konsernselskaper			
307	110	52	Restrukturering og ventelønn kortsiktig	56	116	367
330	525	350	Øvrig gjeld	531	791	811
3 526	3 285	2 978	Rentefri kortsiktig gjeld	4 862	5 172	6 660
32		34	Langsiktige derivater	34		32
70	5	1	Annen langsiktig gjeld rentefri	1	5	70
101	5	35	Rentefri langsiktig gjeld	35	5	102

Øvrig kortsiktig gjeld i 2011 og 2010 i Posten Norge AS inneholdt blant annet avsetning for ESA bot på 100 mill. kroner (12,89 mill. euro) som Posten ble ilagt i 2010. Se [note 29](#). Øvrig kortsiktig gjeld i 2009 inneholdt blant annet avsetning for forpliktet kjøp av minoritet i datterselskap som tidligere var klassifisert som annen langsiktig gjeld.

Note 21 Finansielle instrumenter

Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

Konsern

	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Derivater benyttet i sikring	Lån og fordringer	Andre finansielle forpliktelser	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Eiendeler							
Immaterielle eiendeler						3 270	3 270
Utsatt skattefordel						435	435
Varige driftsmidler						4 025	4 025
Aksjeinvesteringer	4						4
Investeringer i tilknyttede selskaper						1 538	1 538
Rentebærende langsiktige fordringer				13			13
Andre langsiktige fordringer				25			25
Varebeholdninger						32	32
Rentefrie kortsiktige fordringer				6	3 429		3 435
Rentebærende kortsiktige fordringer					353		353
Likvide midler					2 238		2 238
Sum eiendeler	4			6	6 059	9 300	15 370
Forpliktelser							
Avsetning for forpliktelser					1 400		1 400
Rentebærende langsiktig gjeld		901	51		1 308		2 261
Rentefri langsiktig gjeld			34		1		35
Rentebærende kortsiktig gjeld					829		829
Rentefri kortsiktig gjeld					4 862		4 862
Betalbar skatt					467		467
Sum forpliktelser		901	85		8 866		9 852

1. Tilgjengelig-for-salg finansielle eiendeler:

Posten Norge AS

2009			2010			2011		
2009	2010	2011	2011	2010	2009	Konsern		
3	3	3	4	5	5	Investeringer i aksjer og andeler		

Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig-for-salg er vurdert til virkelig verdi. Se også note 10.

Posten Norge AS eier 25% av aksjene i Fagernes Skystasjon AS, et eiendomsselskap. Aksjene er vurdert til en virkelig verdi på 3 mill. kroner basert på en verddivurdering av selskapet.

For øvrige aksjer klassifisert som tilgjengelig-for-salg i konsernet på totalt 1 mill. kroner er virkelig verdi vurdert til å tilsvare kostpris.

2. Virkelig-verdi-over-resultat finansielle forpliktelser:

Posten Norge har benyttet seg av muligheten til å ta i bruk "fair value option" (FVO) i IAS 39 for enkelte lån med tilhørende derivater hvor lån og derivater tidligere har vært regnskapsført som en virkelig verdisikring.

Posten har tre lån klassifisert som virkelig verdi over resultat under "fair value option" per 31.12.2011. I 2003 og 2004 inngikk Posten tre langsiktige låneavtaler med tre separate japanske livrenteselskaper, på henholdsvis 6,4, 5,0 og 3,0 mrd japanske yen. I 2008 inngikk Posten en ny låneavtale på 3,0 mrd japanske yen. Lånene har fastrentebetingelser, og verdien i norske kroner er således avhengig av valutakursutviklingen og endringer i det japanske og norske langsiktige rentenivået. Simultant med inngåelse av disse låneavtalene ble det inngått kombinerte valuta- og renteswapavtaler som i kombinasjon med lånene effektivt gir lån i norske kroner med rentefastsettelse hver tredje måned. Et av lånene på 3,0 mrd japanske yen med tilhørende valuta- og renteswap ble innfridd i 2011.

Verdien på de tre gjenværende lånene målt i norske kroner ved inngåelse av avtalene var på henholdsvis 400 mill. kroner, 330 mill. kroner og 148 mill. kroner, totalt 878 mill. kroner. Per 31.12.2011 var lånene bokført til en totalverdi på 564 mill. kroner (806 mill. kroner per 31.12.2010 og 1 014 mill. kroner per 31.12.2009) og rente- og valutastapavtalene til 314 mill. kroner (257 mill. kroner per 31.12.2010 og 49 mill. kroner per 31.12.2009). Endringen i swapavtalenes virkelig verdi i 2011 utgjorde totalt 57 mill. kroner (208 mill. kroner i 2010 og -241 mill. kroner i 2009). Akkumulert endring i swapavtalenes virkelig verdi siden overgang til IFRS 01.01.2005 utgjorde 225 mill. kroner.

Endringer i renter eller valutakurser som fører til endringer i verdien av japanske yen lånene målt i norske kroner motsvares av endringer i verdien av de kombinerte valuta- og renteswapene. Postens kredittrisiko er vurdert tilnærmet uendret i løpet av året. Swapmotpartens og lånemotpartens kredittrisiko er vurdert tilnærmet lik.

3. Derivater:

Derivater balanseført til virkelig verdi per 31.12.

2011 Posten Norge AS

2011 Posten Norge AS		2011 Konsern	
Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
	Kontantstrømsikring		
	51 Renteswapper		51
	Valuta terminkontrakter SEK ²⁾		34
(1)	Valuta terminkontrakter EUR ³⁾	(1)	
6	Valuta terminkontrakter USD ³⁾	6	
	Ikke sikring		
	34 Valuta terminkontrakter SEK ²⁾		
	314 Kombinert rente-/valutaswapper ¹⁾		314
	23 Renteswap ¹⁾		23
6	422 Sum	6	422

2010 Posten Norge AS		2010 Konsern	
Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
	Kontantstrømsikring		
	31 Renteswapper		31
	Valuta terminkontrakter SEK ²⁾	2	
7	Valuta terminkontrakter EUR ³⁾	7	
	Virkelig verdi sikring		
	(5) Renteswapper		(5)
	Ikke sikring		
2	Valuta terminkontrakter SEK ²⁾		
	257 Kombinert rente-/valutaswapper ¹⁾		257
	15 Renteswap ¹⁾		15
9	299 Sum	9	299

2009 Posten Norge AS		2009 Konsern	
Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
	Kontantstrømsikring		
	21 Renteswapper		21
	Valuta terminkontrakter SEK ²⁾	46	
8	Valuta terminkontrakter EUR ³⁾	8	
	Virkelig verdi sikring		
	(15) Renteswapper		(15)
	Ikke sikring		
46	Valuta terminkontrakter SEK ²⁾		
	49 Kombinert rente-/valutaswapper ¹⁾		49
	11 Renteswap ¹⁾		11
55	66 Sum	55	66

Totalt kontraktsbeløp (MNOK) for renteswapper og terminkontrakter balanseført per 31.12.2011:

Konsern

	Gjenværende periode			Sum kontraktsløp	
	Under 1 år	1 - 5 år	Mer enn 5 år	2010	2009
Kontantstrømsikring					
Renteswapper		1 250		1 150	1 150
Valuta terminkontrakter SEK ²⁾	1 188			1 188	2 149
Valuta terminkontrakter EUR ³⁾	13	7		20	239
Valuta terminkontrakter USD ³⁾	92	54		146	
Virkelig verdi sikring					
Renteswapper				400	400
Ikke sikring					
Rente-/valutaswapper ¹⁾		400	626	1 026	1 211
Sum	1 293	1 711	626	3 630	5 149

¹⁾ Rente- valutaswapper knyttet til langsiktige låneavtaler hvor både lånene og derivatene er klassifisert som «virkelig-verdi-over-resultat», se nærmere beskrivelse under punkt 2.

²⁾ Valutaterminkontrakter for sikring av investering i utenlandske datterselskap anses kun som sikring for konsernet og ikke for Posten Norge AS. Se punkt 4 nedenfor

³⁾ Valutaterminkontrakter for sikring av kostnader i euro og US dollar vedrørende flyfrakt

Kontantstrømsikring

Rentesikring - langsiktig lån

Etter innfrielse av ett lån i Nordiska Investeringsbanken på 400 mill. kroner (tatt opp i 2005) i 2011 har konsernet igjen ett lån på 750 mill. kroner (tatt opp i 2008) med rentefastsettelse hver 6. mnd. For å sikre faste rentebetingelser ble det inngått renteswapper for 750 mill. kroner slik at Posten netto betaler fastrente på det sikrede lånet. Det sikrede lånet og renteswappen har de samme kritiske betingelsene og kontantstrømmene forventes å finne sted frem til 2016. I 2011 ble 14 mill. kroner overført fra egenkapitalen til resultatet (19 mill. kroner i 2010 og 12 mill. kroner i 2009).

Valutasikring - euro inntekter

Posten Norge hadde inntekter på rundt 33 mill. euro for distribusjon av post fra utlandet i 2011 (29 mill. kroner i 2010 og 28 mill. kroner i 2009) og forventer inntekter på rundt 29 mill. euro i 2012. En andel av valutakursrisikoen ble sikret ved å selge euro terminer. Verdiendringen for valutaterminer som var effektive sikringsinstrumenter ble ført mot egenkapitalen. Kontantstrømmene i form av opptjente euro inntekter påvirket resultatregnskapet månedlig. I 2011 ble 7 mill. kroner overført fra egenkapital til resultatlinjen Driftsinntekter som reduksjon av inntekter (17 mill. kroner til reduksjon av inntektene i 2010 og 17 mill. kroner til økning av inntektene i 2009) på grunn av realiserte euro inntekter. I tillegg ble 3 mill. kroner overført til resultatlinjen Finansinntekter (1 mill. kroner i 2010 og 3 mill. kroner i 2009) på grunn av dagskursumregning av balansen. Per 31.12.2011 var det ikke inngått sikringer av euro inntekter da konsernets inntekter i euro i hovedsak motsvares av kostnadene i euro.

Valutasikring - flyfraktkostnader

Posten hadde i 2011 kostnader på 9,2 mill. US dollar og 0,9 mill. euro i forbindelse med flyfrakt av post. Estimerte kostnader for 2012 er på 15 mill. US dollar og 1,5 mill. euro. En andel av

valutakursrisikoen sikres ved å selge US dollar og euro terminer. Verdiendringen for valutaterminer som er effektive sikringsinstrumenter føres mot egenkapitalen. Kontantstrømmene i form av påløpte flyfraktkostnader i euro og US dollar påvirker resultatet månedlig. I 2011 ble i underkant av 0,1 mill. kroner ført mot resultatlinjen Vare- og tjenestekostnader.

Obligasjonslån

Posten Norge har i 2011 refinansiert obligasjonslån tilsvarende 1 500 mill. kroner med et lavere lån tilsvarende 500 mill. kroner med flytende betingelser. Posten har inngått en renteswap fra flytende til fast rente slik at hele lånet er til faste betingelser. Verdiendringene på renteswapen balanseføres inntil lånet forfaller i 2016. Per 31.12.2011 var balanseført virkelig verdi på renteswapen på negativ 15 mill. kroner.

Virkelig verdi sikring

Obligasjonslån

Posten Norge utstedte obligasjonslån tilsvarende 1 500 mill. kroner i 2008 der 1 100 mill. kroner var i henhold til flytende betingelser og 400 mill. kroner til faste betingelser. Posten inngikk en renteswap fra fast til flytende rente slik at hele lånet var til flytende betingelser, og verdiendringene på renteswapen ble balanseført. Som følge av at lånet ble refinansiert i 2011 var det ingen balanseført verdi på renteswapen per 31.12.2011 (5 mill. kroner per 31.12.2010 og 15 mill. kroner per 31.12.2009).

4. Sikring av investeringer i utenlandske enheter:

	2011	2010	2009
Valuta terminkontrakter	1 188	1 222	2 149
Sum	1 188	1 222	2 149

Siden 2005 har Posten Norge benyttet valutaterminkontrakter i svenske kroner for sikring av investeringer i utenlandske datterselskaper. Posten Norge har inngått rullerende terminkontrakter på totalt 1 399 mill. svenske kroner, derav 65 mill. svenske kroner vedrørende Bring Express AB, 675 mill. svenske kroner vedrørende Bring Frigoscandia AB, 60 mill. svenske kroner vedrørende Bring Mail Nordic AB, 374 mill. svenske kroner vedrørende Bring Cargo Sverige selskapene og 225 mill. svenske kroner vedrørende CombiTrans AB. Nedgangen fra 2009 til 2010 gjelder i hovedsak sikring vedrørende et av ErgoGroups datterselskap i Sverige, SYSteam, som gikk ut av konsernet i 2010. Verdiendringene i terminene føres i konsernet mot omregningsdifferanser fra investeringene ført i egenkapital inntil investeringene avhendes. Ved sikringsineffektivitet føres verdiendringen mot resultatet.

5. Sikringsreserve i egenkapital:

Bevegelser i fond for sikringsreserver i egenkapital (se [note 17](#)) fordelt på renteswapper og terminkontrakter:

Konsem

	Renteswap	Terminkontrakter	Sum Sikringsreserver
Balanse 01.01.2009	20	(57)	(77)
Verdiendringer	(4)	73	69
Overføring til resultat	12	15	26
Tilhørende utsatt skatt	(2)	(25)	(27)
Balanse 31.12.2009	(15)	6	(9)
Verdiendringer	(29)	17	(12)
Overføring til resultat	19	(18)	
Tilhørende utsatt skatt	3		3
Balanse 31.12.2010	(22)	5	(17)
Verdiendringer	(35)	8	(26)
Overføring til resultat	14	(10)	4
Tilhørende utsatt skatt	6		6
Balanse 31.12.2011	(37)	4	(33)

Av den totale bevegelsen i sikringsreserven i 2011 på -16 mill. kroner (-8 mill. kroner i 2010 og 69 mill. kroner i 2009) gjaldt alt Posten Norge AS.

Postive tall i linjen for overføring til resultat i tabellen over betyr at relevante tap i egenkapitalen er overført til resultatet i perioden samtidig med at kontantstrømmen som utgjør sikringsobjektet er resultatført.

Note 22 Finansiell risiko

Risikostyring i Posten Norge

Generelt: Utgangspunktet for risikostyringen i Posten er at den enkelte leder i konsernet skal sørge for å ha kunnskap om all vesentlig risiko innenfor eget ansvarsområde. Gjennom definerte prosesser skal håndtering av risiko rapporteres slik at det ansvaret konsernstyret og konsernledelsen har i henhold til gjeldende lovgivning samt prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse, kan ivaretas. Årlig gjennomføres det en risikoanalyse som vurderer konsernets samlede risiko. Analysen angir konsernovergrepene risikoforhold og hvilke tiltak som er iverksatt for å styre og kontrollere risikoene.

Ansvarliggjøring: Alle ledere er ansvarlige innen eget område og skal ha full innsikt i og forståelse for risikobildet til enhver tid.

Risikorapportering: Risikorapporteringen i konsernet skal sikre at alle ledere har nødvendig informasjon om risikonivå og -utvikling. Styret mottar en årlig total risikoanalyse med en årlig analyse om tiltak og status. Styret behandler administrasjonens vurdering av konsernets totale risikobilde på områdene strategisk risiko, finansiell risiko, operasjonell risiko og omdømmerisiko.

Anvendelse av risikoinformasjon: Risiko inngår i styringen og oppfølgingen av divisjonene.

Fullmakter: Det skal foreligge fullmakter for bevilgninger og investeringsrammer. Overordnede rammer beslutes i styret og kan delegeres i organisasjonen. Enhver videre delegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder.

Bruk av finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder. Derivater omfatter bytteavtaler (swapper) og fastprisavtaler (terminkontrakter). Finansielle derivater i Posten Norge handles for å håndtere markedsrisiko som oppstår som følge av konsernets ordinære virksomhet, samt å sikre balanseverdi (omregningsdifferanser) av utenlandske selskaper. Konsernets motparter og utstedere har lav kreditrisiko (se tabell for kreditrisiko under).

Følgende derivater benyttes for sikringsformål i konsernet:

Terminer: En avtale om å kjøpe eller selge valutabeløp i fremtiden til en på forhånd avtalt pris. Posten benytter i hovedsak valutaterminer for å sikre inntekter i euro og kostnader i US dollar og euro samt for å sikre investeringer i utenlandsk valuta.

Swapper: Transaksjoner der to parter bytter kontantstrømmer for et avtalt beløp over en avtalt periode. De fleste swapper er skreddersydd og handles utenfor børs.

De viktigste swapformene som handles av Posten er:

Renteswapper: bytte av kontantstrømmer i en avtalt periode hvor den ene parten i swappen betaler fast rente og den andre flytende rente.

Valutaswapper: en avtale mellom to parter om å bytte en valuta mot en annen, med avtale om å bytte disse tilbake på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs. Kursen bestemmes ut fra dagens spotkurs og rentedifferansen mellom de to aktuelle valutaers land.

Kombinert rente- og valutaswapper: partene bytter både valuta- og rentebetingelser

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller Posten mellom følgende risikoformer:

Strategisk risiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer.

Finansiell risiko omfatter blant annet:

- **Kreditrisiko:** Risiko for tap som skyldes at konsernets motparter/kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor konsernet. Kreditrisiko vedrører alle finansielle eiendeler på motparter/kunder, i hovedsak rentebærende verdipapirer, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, leasing, innvilgede ikke trukkede kreditter/trekkfasilitet samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter.

- **Finansiell markedsrisiko:** Oppstår som følge av konsernets åpne posisjoner i valuta-, rente- og energiinstrumenter, og risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser eller kurser.

- **Likviditetsrisiko:** Risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine finansielle forpliktelser.

Operasjonell risiko: er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Omdømmerisiko: Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, eier og myndigheter.

Risikostyring er et fagfelt i konsernet som er i kontinuerlig utvikling og målemetoder og verktøy forbedres løpende.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre et finansielt tap for den andre parten ved å ikke oppfylle forpliktelsen. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukkede kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter medfører også kreditrisiko. Da motparten i derivatdelen normalt er banker anses kreditrisikoen knyttet til derivater for å være begrenset. Den finansielle uroen i 2008 har medført at Konsernet i større grad velger motparter med lav kreditrisiko. Tabell under viser kreditrisiko for Konsernets viktigste samarbeidspartnere der alle har rating A- eller bedre.

	Standard & Poor	Moody's
DnB NOR Bank ASA	A+	Aa3
Nordea Bank ASA	AA-	Aa2
Danske Bank	A	A2
WestLB AG	A-	A2
BNP Paribas Oslo Branch	AA	Aa2
Svenska Handelsbanken	AA-	Aa2
Commerzbank Europe (Ireland)	A	A2
Skandinaviske Enskilda Banken AB	A+	A1
Societe generale Oslo	A+	Aa2

Kreditrisiko knyttet til finansielle eiendeler:

Konsernet har ingen vesentlig kreditrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kan sees på som en gruppe på grunn av likheter i kreditrisikoen. Konsernet har retningslinjer for å påse at salg kun foretas til kunder som ikke har hatt vesentlige problemer med betaling tidligere, og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kreditrammer.

Da konsernet ikke har finansielle eiendeler utenom balansen, anses maksimal risikoeksponering å være representert ved bokført verdi av de finansielle eiendelene i balansen.

Konsernet anser sin maksimale risikoeksponering å være balanseført verdi av kundefordringer og andre omløpsmidler. Se [note 14](#) for nærmere spesifisering av kortsiktige rentefrie fordringer inklusiv aldersfordelte kundefordringer og avsetning for tap på fordringer.

Konsernet har ikke garantert for tredjeparters gjeld.

Kredittisiko knyttet til konsernets finansielle investeringer:

Risikoklassifisering:

Risikoklasse	S P misligholdssannsynlighet (prosent)		Ekstern rating S&P
	Fra og med	Til	
1. Teoretisk risiko	0,02	0,15	AAA - A-
2. Lav risiko	0,23	0,54	BBB+ - BBB-
3. Moderat risiko	1,67	2,79	BB+ - BB-
4. Høy risiko	3,67	14,69	BB+ - CCC+

Kilde: DnB Markets egen Rating Scale for 2011

Engasjement fordelt på risikogrupper		
Totale markedsbaserte plasseringer per:	1-2	3-4
31. desember 2011		1 155
31. desember 2010		1 215
31. desember 2009		300

Markedsbaserte plasseringer består av:

Rentefond	2011	2010	2009
DNB Likviditet	112	405	100
Pareto Rentefond	510	405	100
Pareto Forvaltning	115		
Nordea Likviditet	417	404	100
Sum Posten Norge AS	1 155	1 214	300
Nordea		1	
Sum konsernet	1 155	1 215	300
Tapsnivå (mill. kroner)	0,97		
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av utlån	0,08		

Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdfrekvens). Maksimal tap for Postens investeringer er beregnet til 1,0 mill. kroner gitt motpartens kredittisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av konsernets åpne posisjoner i valuta-, rente- og energiinstrumenter.

Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser eller -kurs. Postens målsetning er å sikre risiko knyttet til både kontantstrømmer og balansen (verdirisiko som en konsekvens av kurs og renteendring).

Valuta:

Markedsrisiko begrenses ved å redusere valutakurseffekten på inntekter og i balansen gjennom bruk av terminkontrakter. Valutabalanser på bankkonti søkes minimert på datterselskapsnivå og styres aktivt på konsernnivå for å unngå store positive/negative saldi. Det gjøres utstrakt bruk av intern valutahandel mellom datterselskap og konsern for å redusere store bankbalanser i valuta.

	Valutakurs 01.01.2011	Gjennomsnittlig valutakurs 2011	Valutakurs 31.12.2011
Svenske kroner	0,8707	0,8634	0,8701
Danske kroner	1,0480	1,0460	1,0430
Euro	7,8125	7,7931	7,7540
Britiske Pund	9,0680	8,9834	9,2829
US Dollar	5,8564	5,6059	5,9927

Etttersom norske kroner er konsernets presentasjonsvaluta er Posten eksponert for omregningsrisiko knyttet til konsernets nettoinvesteringer. Posten søker så langt som mulig å inngå terminkontrakter for å eliminere omregningsdifferansene i regnskapet på månedlig basis. Dette gjøres ved å inngå terminkontrakter lik kjøpssum som rulleres inntil beslutning om å avhende det oppkjøpte selskapet eller ved at Posten velger en annen strategi vedrørende risikoeiminering, som for eksempel lån i valuta.

Posten bruker sikringsbokføring for de fleste sikringer av fremtidige transaksjoner, enten kontantstrømsikring eller verdissikringer. For eksempel er Posten netto importør av post til Norge som fører til fordring mot utenlandske postoperatører i euro, US dollar og SDR. I tillegg har Posten kostnader i euro og US dollar knyttet til flyfrakt.

Utestående valutaterminer knyttet til sikring av fremtidige kontantstrømmer og sensitiviteten med svingninger i valutakurs +/- 20% kr:

(mill. kroner)	Kjøpsvaluta	Valutabeløp	Salgsvaluta	Valutabeløp	Forfall	Egenkapital effekt end +/- 20%*
Sikring av euro kostnader	EUR	3	NOK	20	15.08.2013	4
Sikring av US dollar kostnader	USD	25	NOK	146	15.08.2013	30
Sikring av investering i utenlandske enheter:	NOK	1 188	SEK	1 399	2012	238

* Valutakurs per 31.12.2011

Svingninger i valutakursene vil medføre en egenkapitaleffekt i konsernregnskapet og morselskapets regnskap for euro og dollar kostnader og en egenkapitaleffekt i konsernregnskapet for sikring av investeringer i utenlandske enheter.

Rente:

Postens renterisiko er hovedsakelig knyttet til konsernets gjeldsportefølje. Denne risikoen styres på konsernnivå.

Konsernmålsetning er at rentekostnadene skal følge av den generelle utviklingen i pengemarkedet, men fastrentelån og fastrenteavtaler kan inngås i en viss utstrekning hvis det er risiko for unormalt høye pengemarkedsrenter og økonomiske fordeler kan forventes ved å ha fastrentebetingelser.

Per 31.12.2011 hadde 45% av konsernets rentebærende gjeld en rentebinding på over ett år.

Per 31.12.2011 hadde Posten 1 398 mill. kroner i fastrentelån. En renteendring på +/-1% på disse lånene vil påvirke egenkapital med totalt +/- 14 mill. kroner.

Rentesensitivitet (+/-1%) knyttet til netto rentebærende gjeld (kun flytende rente) per 31.12.2011 var 5 mill. kroner, der netto rentebærende gjeld med flytende rente var -546 mill. kroner. Renterisiko oppstår når det er ubalanse mellom rentebærende gjeld og rentebærende likvide midler og der durasjonen (gjennomsnittlig vektet tid til forfall) er ulik for midler og gjeld.

Instrument- og rentebindingsfordelt gjeldsportefølje for flytende rente gjeld:

(mill. kroner)		Neste renteregulering	
2011	31.12.2011	0-3 mnd	3-6 mnd
Sertifikatlån	800	800	
Private Placement	730	730	
Banklån/andre lån	162	162	
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	1 692	1 692	
Likvide midler	2 238		
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	(546)	(546)	

(mill. kroner)		Neste renteregulering	
2010	31.12.2010	0-3 mnd	3-6 mnd
Private Placement	915	915	
Obligasjonslån	1 500	1 500	
Banklån/andre lån	142	142	
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	2 557	2 557	
Likvide midler	2 232	2 232	
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	325	325	

(mill. kroner)		Neste renteregulering		
2009	31.12.2009	0-3 mnd	3-6 mnd	
Sertifikatlån	162	81		81
Private Placement	915	915		
Obligasjonslån	1 498	1 498		
Banklån/andre lån	173	173		
Brutto rentebærende gjeld (flytende rente)	2 748	2 667		81
Likvide midler	1 934	1 934		
Netto rentebærende gjeld (flytende rente)	814	733		81

Inflasjonsindeksert rentebytte avtale:

I 2006 inngikk Posten en inflasjonsindeksert rentebytteavtale på 1 000 mill. kroner for å beskytte konsernets konkurransevne ved å sikre selskapet mot kostnader som er positivt korrelert til inflasjon. I henhold til avtale mottok Posten Norge den prosentvise endringen i den norske konsumprisindeksen over kupongperioden (årlig) samt en fast spread på inflasjonsindeksen mot å betale 3 måneders Nibor kvartalsvis. Avtalen ble inngått med en varighet på 10 år.

I 2009 ble 300 mill. kroner av hovedstolen kansellert gjennom en avtale med motparten. I tillegg ble det inngått avtaler for de resterende 700 mill. kroner i form av utstedelse av realrenteobligasjoner som gir kontantstrømseffekter som tilnærmet motsvarer den opprinnelige avtalen.

Likviditetsrisiko (i forhold til finansielle instrumenter):

For å sikre konsernet finansiell handlefrihet, er det definert mål på både likviditets- og lånereserve. Likviditetsreserven, bestående av bankinnskudd og ubenyttede trekkrettigheter, skal utgjøre minimum 15% av konsernets driftsinntekter. Lånereserven, bestående av ubenyttede trekkrettigheter fratrukket lån som forfaller innen 360 dager, skal utgjøre minimum 10% av konsernets driftsinntekter.

Likviditetsrisiko utgjør risiko for at konsernet ikke kan overholde sine forpliktelser knyttet til finansielle forpliktelser når disse forfaller med den konsekvens at konsernet misligholder de finansielle forpliktelsene.

Forfallsstruktur på konsernets lån/finansielle forpliktelser

Restbeløp per 31.12.2011	Gjennomsnittlig rente	År 1	År 2 - 5	Over År 5	Totalt
	3,70%				
Gjeld til kredittinstitusjoner		800	540	775	2 115
Obligasjonslån			500		500
Finansiell derivater			205	187	392
Finansiell lease		1	1		2
Sum Posten Norge AS		801	1 246	962	3 009
Finansiell lease		26	27	27	79
Øvrige rentebærende gjeld		2			2
Sum konsern		829	1 273	988	3 090

Konsernet har også løpende fast og flytende kontraktsfestede rentebetalinger, jfr konsernets rentestyringsprinsippene som er nærmere forklart i avsnittet om markedsrisiko/renter.

Restbeløp per 31.12.2010	Gjennomsnittlig rente	År 1	År 2 - 5	Over År 5	Totalt
	3,53 %				
Gjeld til kredittinstitusjoner		558	669	806	2 033
Obligasjonslån		1 500			1 500
Finansiell derivater		32	61	135	228
Finansiell lease		4	7		11
Sum Posten Norge AS		2 094	737	941	3 772
Finansiell lease		24	38	20	82
Øvrige rentebærende gjeld		1			1
Sum konsern		2 119	775	961	3 855

Restbeløp per 31.12.2009	Gjennomsnittlig rente	År 1	År 2 - 5	Over År 5	Totalt
	4,12 %				
Gjeld til kredittinstitusjoner		162	973	1 191	2 326
Obligasjonslån			1 498		1 498
Finansiell derivater			17	37	54
Finansiell lease		4	11		15

Sum Posten Norge AS	166	2 499	1 228	3 893
Finansiell lease	28	74	51	153
Sum konsern	194	2 573	1 279	4 046

Per 31.12.2011 er det ikke trukket noe på konsernets 300 mill. euro fasilitet.

Kapitalstyring

Konsernet har som målsetning å oppnå størst mulig tilgjengelighet, fleksibilitet og avkastning på konsernets likvide midler samtidig som kredittrisiko begrenses. Dette oppnås ved å konsentrere all tilgjengelig likviditet i konsernets konsernkontoordning samt å ha en konservativ forvaltningsprofil med stor vekt på likvide plasseringer. Konsernet har sentralisert overordnet ansvar for konsernets likviditetsstyring og tiltak som fremmer en effektiv utnyttelse av selskapets kapital. Konsernet har forhandlet frem nye betingelser på innskudd i hovedbanker som har AA-rating. Disse betingelsene er konkurransedyktig i forhold til pengemarkedsfond. Alle datterselskap søkes tilknyttet konsernets konsernkontisystemer slik at de drar nytte av de fremforhandlede betingelsene.

Konsernet forvalter kapitalstrukturen hvor formålet er å ha en finansiell trygghet for å motstå markedsmessige endringer. Konsernet har langsiktige trekkfasiliteter som utgjør en god finansieringsbuffer når det dukker opp uventede finansielle behov. Trekkfasilitetene er tatt opp med et banksyndikat hvor alle deltagere har rating A- eller bedre (se tabellen over), noe som også begrenser motpartsrisiko. I tillegg har konsernet diversifisert sine kapitalkilder og har i dag både obligasjoner, trekkfasiliteter, privat placement med internasjonale långivere samt bilaterale avtaler med nordiske finansinstitusjoner med tilfredsstillende forfallsprofiler. Datterselskap tillates ikke å ta opp eksterne finansiering, men får sin finansiering fra konsernet gjennom bilaterale langsiktige lån eller trekkfasiliteter og kortsiktige trekkrammer innenfor konsernkontisystemene til konsernet.

Konsernet måler kapitalutnyttelsen ved å anvende gjeldsgradratio som er netto rentebærende gjeld dividert med egenkapital. Netto rentebærende gjeld består av rentebærende kortsiktig og langsiktig gjeld fratrukket likvide midler i form av kontanter, bankbeholdninger og kortsiktige plasseringer. I tillegg brukes netto rentebærende gjeld dividert på EBITDA for å måle om driftsinntektene er tilstrekkelig for å betjene Konsernets eksterne gjeld. Målsetning er at netto rentebærende gjeld ikke skal overstige 3,5 ganger EBITDA. Det var ingen endringer til selskapets målsetninger, prinsipper eller prosesser knyttet til kapitalstyring i løpet av 2009, 2010 og 2011.

Posten Norge AS

Konsern

2009	2010	2011		2011	2010	2009
4 685	4 623	3 817	Rentebærende gjeld	3 090	3 855	4 046
1 334	2 047	2 093	Rentebærende likvide midler	2 238	2 232	1 934
3 351	2 576	1 724	Netto gjeld	852	1 623	2 112
4 100	5 248	5 303	Sum egenkapital	5 517	5 418	4 795
0,8	0,5	0,3	Gjeldsgrad	0,2	0,3	0,4
27,5 %	36,8%	38,7%	Egenkapital andel	35,9%	34,3%	25,8%
753	1 316	1 414	EBITDA ¹⁾	1 748	1 638	1 463
4,5	2,0	1,2	Netto gjeld / EBITDA	0,5	1,0	1,4

¹⁾ Netto gjeld og EBITDA for konsernet for 2009 inneholder både videreført og ikke videreført virksomhet

Låneklauusler (debt covenants)

Posten har låneklauusler (covenants). Selskapets største lånefasilitet inneholder en klausul om at investeringer ikke skal øke konsernets netto rentebærende gjeld til mer enn 3,5 ganger EBITDA, hvor EBITDA måles for en periode på siste 12 måneder per balansedagen i hvert kvartal. Per 31.12.2011 var dette 0,5 av EBITDA (1,0 per 31.12.2010 og 1,4 per 31.12.2009).

To låneavtaler inneholder også en covenant om minimum 25% egenkapitalandel. Per 31.12.2011 var egenkapitalandelen 35,9% (34,3% per 31.12.2010 og 25,8% per 31.12.2009).

I tillegg gjelder følgende covenants for de fleste låneavtaler:

- Change of control covenant: 51% statlig eierskap
- Forbud mot å pantsette aktiva (negative pledge)
- Cross default, mislighold i en avtale medfører at alle avtaler anses misligholdt

I avtalene med Nordiska Investeringsbanken ligger det også inne begrensninger med hensyn på inngåelse av nye finansielle leasingtransaksjoner.

Brudd på covenants innebærer krav om innfrielse av all rentebærende gjeld, eventuelt reforhandling av låneavtaler.

Det foreligger ingen klausuler om årlig regulering på nivåene av debt covenants i låneavtalene. Nivået på de finansielle nøkkeltall i covenants følges nøye opp og rapporteres til ledelsen regelmessig.

Posten har i 2011 innfridd lån på tilsammen omlag 2 100 mill. kroner, hvorav 500 mill. kroner ble refinansiert i et nytt obligasjonslån. Dette ble primært finansiert gjennom innfrielse av en fordring Posten hadde mot EDB ErgoGroup. Dette har medført en betydelig reduksjon i netto rentebærende gjeld for konsernet og dermed en lavere finansiell risiko. I tillegg ble en syndikert trekkfasilitet på 500 mill. euro som ville forfalt i 2012 kansellert og erstattet med en ny trekkfasilitet med 5 års løpetid på 300 mill. euro. Konsernet er fortsatt disiplinert i kapitalbruken med kun noen få relativt små oppkjøp som sammen med et godt resultat har medført en betydelig økt finansiell løfteevne til å gjennomføre strategiske investeringer.

Note 23 Virkelig verdimåling

Virkelig verdimåling

Følgende metoder og forutsetninger ble benyttet ved beregningen av virkelig verdi for finansielle eiendeler og forpliktelser:

- Virkelig verdi av finansielle eiendeler klassifisert som "tilgjengelig for salg" ble fastsatt som børskursen på balansedagen dersom disse er noterte. For unoterte eiendeler ble virkelig verdi vurdert til å ikke avvike vesentlig fra historisk kost.
- Virkelig verdi av valuta terminkontrakter ble fastsatt ved å benytte terminkursen på balansedagen. Virkelig verdi av valutawapper ble beregnet ved å ta nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. For alle derivater ble virkelig verdi bekreftet av den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med.
- Følgende av selskapets finansielle instrumenter hadde en virkelig verdi tilnærmet lik bokført verdi: Kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre kortsiktige fordringer, andre rentebærende langsiktige fordringer, kassekreditt, deler av langsiktige gjeld, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld.
- Balanseført verdi av kontanter, kontantekvivalenter og kassekreditt var tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfalltid. Tilsvarende var bokført verdi av kundefordringer og leverandørgjeld tilnærmet lik virkelig verdi da de inngås til markedsmessige betingelser.
- Virkelig verdi på langsiktig gjeld ble beregnet ved bruk av noterte markedspriser eller ved bruk av rentebetingelser for gjeld med tilsvarende løpetid og kredittrisiko.
- For finansielle eiendeler og gjeld regnskapsført til amortisert kost, ble virkelig verdi tilnærmet lik amortisert kost når det er beregnet som nåverdi av estimerte kontantstrømmer diskontert med den rente som gjelder for tilsvarende gjeld og eiendeler på balansedagen.

Virkelig verdi av derivater utpekt som sikringsinstrumenter ble regnskapsført som andre kortsiktige fordringer/annen kortsiktig gjeld eller andre langsiktige fordringer/annen langsiktig gjeld avhengig av forfallstidspunktet til det tilhørende sikringsobjektet.

Virkelig verdi hierarki

Konsernet benytter følgende hierarki for å opplyse om virkelig verdi per verdsettelsesmetoden:

Nivå 1: Noterte priser (justerte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser

Nivå 2: Annen input enn noterte priser inkludert på nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (som priser) eller indirekte (avledet fra priser)

Nivå 3: Input for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbare input)

Per 31.12.2011 hadde konsernet følgende finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi:

Beskrivelse	Virkelig verdi måling per nivå			Totalt		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	2011	2010	2009
Eiendeler vurdert til virkelig verdi						
Tilgjengelig for salg eiendeler:						
Øvrige aksjeinvesteringer			4	4	5	5
Derivater utpekt som sikringsinstrumenter:						
Kontantstrømsikring		6		6	9	9
Totalt		6	4	10	14	14
Forpliktelser vurdert til virkelig verdi						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat:						
Lån		564		564	806	1 014
Derivater utpekt som sikringsinstrumenter:						
Kontantstrømsikring		85		85	31	21
Virkelig verdi sikring					(5)	(15)
Derivater som ikke anses som sikring:						
Ikke regnskapsmessig sikring		337		337	272	60
Totalt		986		986	1 104	1 080

Ingen finansielle eiendeler har blitt reklassifisert på en slik måte at verdsettelsesmetode har blitt endret fra amortisert kost til virkelig verdi eller motsatt. Det var ingen overføringer mellom nivå 1 og nivå 2 virkelig verdi målinger i 2011, og ingen føringer av finansielle eiendeler inn eller ut av nivå 3.

Note 24 Ikke videreført virksomhet

Fusjonen mellom Postens heleide datterselskap ErgoGroup AS og EDB Business Partner ASA ble gjennomført den 14.10.2010 med regnskapsmessig effekt per 30.09.2010 og ga et tap for konsernet på 817 mill. kroner. Det sammenslåtte selskapet er et ledende nordisk IT-selskap som har kapasitet til økt organisk vekst og finansiell styrke til å kunne utnytte strategiske og strukturelle muligheter. Posten Norge hadde per 31.12.2011 en eierandel på 40% i det fusjonerte selskapet EDB ErgoGroup ASA.

Postens eierinteresse i det sammenslåtte selskapet behandles regnskapsmessig som et tilknyttet selskap og konsernets andel av resultatet klassifiseres under drift. Verdien i balansen per 31.12.2011 var på 1 506 mill. kroner etter resultatføring av andel av resultat etter skatt 2011 på 95 mill. kroner. I tillegg ble verdien endret som følge av konsernets andel av andre inntekter og kostnader innregnet direkte i egenkapital på -6 mill. kroner og en direkte føring mot egenkapitalen på -15 mill kroner.

I forbindelse med fusjonen ble det inngått en aksjonæravtale med Telenor som den andre store eieren av det fusjonerte selskapet. I følge avtalen skulle Postens eierandel justeres ned til 40% i løpet av to år, noe som ble gjort i november 2010. I tillegg inneholder avtalen begrensninger i forhold til overføring av aksjer til tredje-parter for en to-års periode uten godkjenning fra den andre part. Etter utløp av to-års perioden kan en part initiere prosesser for å evaluere alternative eierskapsmodeller og den industrielle utviklingen av selskapet, som etter minst fem år fra fusjonstidspunkt kan medføre at den andre part må delta i en transaksjon som også støttes av styret og majoriteten av de øvrige aksjonærene. Partene har også avtalt at begge skal være representert i styret, i tråd med markedspraksis og norsk lov.

I forbindelse med gjennomføringen av fusjonen ble et langsiktig lån fra Posten Norge AS til ErgoGroup på 1 400 mill. kroner delvis innfridd med 1 000 mill. kroner. Betingelsene for de resterende 400 mill. kroner av lånet ble reforhandlet, og lånet ble innfridd i 2011. Se note 11.

Innholdet i linjen Resultat etter skatt fra ikke videreført virksomhet i konsernets sammenligningstall :

	2010 ¹⁾	2009
Driftsinntekter	3 772	5 214
EBIT - Driftsresultat ²⁾	229	239
Resultat før skatt ErgoGroup	192	176
Skattekostnad	54	43
Resultat etter skatt ErgoGroup	138	132
Tap ved ErgoGroup fusjonen	(817)	
Transaksjonskostnader	(8)	
Resultat etter skatt fra ikke videreført virksomhet	(686)	132

¹⁾ Resultat etter skatt ErgoGroup i 2010 gjelder perioden 01.01.2010 - 30.09.2010

²⁾ EBIT for 2010 avviker fra ErgoGroups rapporterte tall som følge av forskjellig periodisering av en restruktureringsavsetning

Balanse for ikke videreført virksomhet / ErgoGroup

Oversikt over ErgoGroups utgående balanse per 30.09.2010 vises som en del av sammenligningstallene i note 27.

Netto kontantstrømmer vedrørende ErgoGroup i konsernets sammenligningstall:

	2010 ¹⁾	2009
Tilført fra årets virksomhet	374	415
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	119	474
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(212)	(200)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(206)	(152)
Sum endring likvide midler	(299)	123
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	644	521
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	345	644

¹⁾ Netto kontantstrømmer vedrørende ErgoGroup i 2010 gjelder perioden 01.01.2010 - 30.09.2010

Note 25 Garantiansvar/pantstillelser

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
430	261	400	Garantier for konsernselskapers gjeld	400	261	430
180	180	15	Kommersielle garantier	15	180	180
230	313	147	Øvrige garantier	216	369	282
840	754	562	Sum garantier	631	810	892

Økningen i garantier for konsernselskapers gjeld skyldtes i hovedsak at det er stilt garanti for pensjonsforpliktelser hos Bring Frigo AB i Sverige og at garantier for datterselskapers leasing av trailere har økt.

Kommersielle garantier består av en garanti til DNB i forbindelse med bankdrift i Post i Butikk. Etter en omlegging er denne redusert fra 180 mill. kroner til 15 mill. kroner.

Øvrige garantier er i hovedsak garantier stilt til EDB Ergogroup.

Enkelte av Posten sine låneavtaler inneholder negativ pantsettelsesklausul og pålegger konsernet å overholde definerte nivåer på finansielle nøkkeltall. Konsernet var ved utgangen av året innenfor disse nivåene. Se [note 22](#) Finansiell risiko.

Datterselskaper i konsernet har ikke stilt eiendeler av vesentlig verdi som pant.

Note 26 Leieforhold

1. Leietaker

1.1 Finansielle leieavtaler

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Balanseført verdi videreført virksomhet			
68	68	20	Bygninger	49	97	97
			Maskiner, utstyr og transportmidler	136	117	121
68	68	20	Brutto balanseført verdi	185	214	218
36	37	39	Akkumulerte avskrivninger 01.01	107	85	78
		(31)	Avgang avskrivninger	(33)	(1)	(20)
2	2	8	Årets av- og nedskrivninger	26	22	27
31	29	4	Netto balanseført verdi	85	108	133
15	11	2	Forpliktelser bygg	29	38	44
			Forpliktelser maskiner, utstyr og transportmidler	52	51	80

Oversikt over fremtidige minimumsleie:

2011			2011	
1	Innen 1 år			27
1	1 til 5 år			35
	Etter 5 år			25
3	Fremtidig minimumsleie			86
7,2%	Rente			6,0%
3	Nåverdi av fremtidig minimumsleie			71
	Hvorav:			
1	- langsiktig gjeld			46
1	- kortsiktig gjeld			25

Eiendommer er klassifisert som bygninger og annen fast eiendom, mens tilhørende forpliktelser er klassifisert som rentebærende gjeld. Første års avdrag er reklassifisert til rentebærende kortsiktig gjeld. Se [note 19](#).

Posten Norge AS har en finansiell leieavtale for Odda Postgård. Leieavtalen ble inngått 01.10.1992 og utløper oktober 2013. Posten har rett til å forlenge leieavtalen på løpende 12 måneders basis. For fraflytting ved kontraktstidens utløp eller senere gjelder en gjensidig oppsigelsesfrist på ett år. Kontrakten anses fornyet inntil den blir sagt opp på denne måten. Posten Norge AS hadde i 2010 en finansiell leieavtale for Skien Postterminal som ble kjøpt ut i mai 2011.

Posten Eiendom Robsrud AS har en finansiell leieavtale for et termisk energi anlegg som strekker seg til 30.06.2024. De øvrige finansielle leieavtaler i konsernet tilhører Bring Cargo AS og CombiTrans AB og omfatter hovedsakelig transportmidler. Den lengste leasingavtalen for transportmidler strekker seg til desember 2018.

1.2 Operasjonelle leieavtaler

Posten Norge AS				Konsern		
2009	2010	2011		2011	2010	2009
223	218	240	Ordinære leiebetalinger biler	389	344	340
749	828	765	Ordinære leiebetalinger bygg	943	1 045	1 065
			Ordinære leiebetalinger datautstyr	3	3	2
8	6	8	Ordinære leiebetalinger annet	92	170	138
(12)	(8)	(5)	Fremleieinntekter	(54)	(60)	(65)
968	1 044	1 009	Sum leiekostnad	1 373	1 502	1 480

Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:

2011			2011	
904	Innen 1 år			1 210
1 531	1 til 5 år			2 106
1 767	Etter 5 år			1 912
4 201	Sum			5 229

Posten Norge AS har inngått omlag 1400 leieavtaler for ulike typer eiendom, blant annet kontor- og omdelingslokaler, terminaler, postkontor, parkeringsanlegg mv. Avtalene utløper i perioden 2011-2026. Posten har i de fleste avtalene rett til å forlenge leieperioden ved avtalenes utløp.

De vesentligste leieavtalene hos Posten Norge AS gjelder Østlandsterminalen Robsrud og Posthuset Bishop Gunnerusgate 14A.

Leieperioden for Posthuset Bishop Gunnerusgate 14 A er på 15 år fra 01.03.2003 med konkrete forlengelsesklauusler. Kostnader knyttet til fellesarealer og energikostnader er variable og fordeles etter en nøkkel basert på areal som leies. Leien indeksreguleres årlig.

Posten Norge AS har en operasjonell leieavtale med Posten Eiendom Robsrud AS for Østlandsterminalen på Robsrud. Leieperioden er på 17 år fra 01.12.2009.

Posten Norge AS har også inngått operasjonelle leieavtaler for Stavanger postterminal og Trondheim postterminal med Posten Eiendom Storbryer AS og for Postens godssenter med Posten Eiendom Alnabru AS. Leieperioden for Stavanger postterminal, Trondheim postterminal og Postens Godssenter er 5 år med mulighet for forlengelse på 3 år. Leieforholdene kan ikke sies opp i leieperioden. Leietaker besørger selv drift av bygget og dekker alle kostnader knyttet til driften. Leien indeksreguleres årlig.

Posten Norge AS har også hatt leieavtaler med Posten Eiendom Alnabru AS for Postens verksteder og Transportsenter Oslo, og disse opphørte fra 01.01.2011.

I juni 2007 ble det inngått en leieavtale med Bergerterminalen AS med overtagelse 01.01.2010. Avtalen løper i 20 år fra overtagelse.

Det ble i juni 2009 inngått ny avtale med LeasePlan Norge AS om leie og drifting av alle typer biler. Avtalen løper frem til 30.09.2012, med mulighet for forlengelse i 1+1 år. Kontrakten for hver enkelt bil vil normalt være av 2 til 5 års varighet. Posten har ingen rett eller plikt til forlenget leie eller kjøp ved avtalenes utløp. Antall leasede biler ved utgangen av 2011 var 5 035 samt 140 hengere.

I forbindelse med at deler av Bring Cargo AS's virksomhet ble flyttet til Posten Norge AS fra 01.01.2012 overtok Posten fremtidige operasjonelle leieforpliktelser på totalt 210 mill. kroner som er inkludert i oversikten over fremtidige minimumsleie for ikke kansellerbare leieavtaler. Se også [note 29](#).

Det er ikke avsatt restrukturingskostnader i konsernet for fristilling av lokaler i 2011. Se [note 5](#).

Bring Linehaul AS har leieavtaler med Cargonet AS og TX Logistik AG for leie av togplasser som løper til 31.12.2012.

Av de øvrige operasjonelle leieavtaler i konsernet gjelder de vesentligste avtalene leie av lokaler til Bring Frigo AB Bring Frigo AS, Bring Cargo AS og Bring CityMail Sweden AB. Den lengste operasjonelle avtalen strekker seg til 01.12.2026.

2. Utleier:

Konsernet har enkelte operasjonelle leieavtaler knyttet til utleie av deler av bygg. Årets leieinntekt i konsernet knyttet til utleide egne bygg var totalt 24 mill. kroner (30 mill. kroner i 2010 og 38 mill. kroner i 2009).

Note 27 Endringer i konsernets struktur

Oppkjøp

Oversikt over selskaper og virksomheter som ble kjøpt i 2011 (omfatter ikke stiftelser, kapitalutvidelser eller annen finansiering fra Posten Norge):

Selskap / virksomhet	Regnskapsmessig effekt	Eierandel	Virksomhet	Resultat før skatt i 2011
Coldspeds fryselagervirksomhet	01.05.2011		Fryselager	5
IntertranspedIA AB	01.10.2011	100%	Transport	11
Toms Transport & Budservice AS	01.12.2011	100%	Bud	9
Toms Transport & Budservice Trondheim AS	01.12.2011	100%	Bud	1
Bergen Container & Trailer Transport AS	01.12.2011	100%	Transport	(1)
Sum resultat før skatt				25

Salg og avvikling

Oversikt over selskaper og virksomheter som ble solgt eller lagt ned i 2011:

Selskap / virksomhet	Regnskapsmessig effekt	Eierandel	Virksomhet
Bring Eesti OU	01.04.2011	50%	Bud
Transportsentralen Rogaland AS	15.10.2011	100%	Transport

Oversikt over allokering av anskaffelseskost ved oppkjøp i løpet av året

Samlet virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingete forpliktelser for de oppkjøpte selskaper er som følger:

	Logistikk / Konsernet 2011	2009 ¹⁾
Goodwill	10	
Andre immaterielle eiendeler	16	3
Utsatt skattefordel	3	
Varige driftsmidler	58	1
Andre langsiktige fordringer	1	
Sum anleggsmidler	88	4
Rentefrie kortsiktige fordringer	45	4
Varebeholdning	1	
Likvide midler	20	1
Sum omløpsmidler	66	5
Sum eiendeler	154	10
Utsatt skatt	6	
Rentebærende langsiktig gjeld	11	
Rentefri kortsiktig gjeld	47	3
Betalbar skatt	4	1
Sum gjeld	69	4
Netto identifiserbare eiendeler	85	6
Goodwill	94	20
Total kjøpspris	179	26
Kontanter betalt	172	21
Avsatt per 31.12.	7	
Annet ²⁾		5
Total kjøpspris	179	26
Kontanter betalt	(172)	(21)
Kontanter mottatt ved oppkjøp	20	1
Netto kontanteffekt ved oppkjøp	(153)	(19)

¹⁾ Det var ingen oppkjøp i 2010. Alle oppkjøp i 2009 gjaldt segment IT som nå er klassifisert som ikke videreført virksomhet.

²⁾ Annet i 2009 gjelder ErgoGroups videre oppkjøp i det indiske IT-selskapet ION Solutions. Selskapet gikk fra å være et tilknyttet selskap med balanseført verdi 5 mill. kroner til et datterselskap.

Oversikt over salg / ikke videreført virksomhet og gevinst/tap i løpet av året

Salg og avvikling i 2011 er ikke inkludert i tabellen under da effekten på konsernets balanse var uvesentlig. Samlet balanseført verdi på salgstidspunktet i 2010 og 2009 var som følger:

	2010 ¹⁾	2009 ¹⁾
Goodwill	2 697	
Andre immaterielle eiendeler	172	
Utsatt skattefordel	57	
Varige driftsmidler	406	
Finansielle anleggsmidler	33	1
Anleggsmidler	3 365	1
Rentefrie kortsiktige fordringer	1 268	5
Rentebærende kortsiktige fordringer	117	
Varebeholdning	14	
Likvide midler	231	31
Omløpsmidler	1 630	36
Eiendeler	4 995	37
Avsetning for forpliktelser	127	5
Rentebærende langsiktig gjeld	1 355	
Rentefri langsiktig gjeld	1	2
Langsiktig gjeld	1 483	2
Rentebærende kortsiktig gjeld	103	
Rentefri kortsiktig gjeld	1 147	11
Kortsiktig gjeld	1 250	11
Gjeld	2 734	18
Netto identifiserbare eiendeler	2 261	19
Goodwill		2
Annet ²⁾	(75)	(10)
Gevinst/(tap) ved salg	(782)	30
Total salgspris	1 404	42
Kontanter mottatt ved salg	89	38
Annet ²⁾	18	4
Aksjer mottatt	1 297	
Total salgspris	1 404	42
Kontanter mottatt ved salg	89	38
Kontanter avgitt ved salg	(231)	(31)
Netto kontanteffekt ved salg	(142)	6

¹⁾ Hoved delen av salg i 2010 og alle salg i 2009 gjaldt segment IT som nå er klassifisert som ikke videreført virksomhet.

²⁾ Annet i 2010 gjelder sikringseffekter og transaksjonskostnader i konsernet for IT og oppgjør fra salget til eksterne parter for Post. I 2009 gjelder det utkjøp av minoritet.

Oppkjøp / fusjoner og stiftelser i 2011

Ved kjøp av virksomhet regnskapsføres de identifiserbare eiendeler og gjeldsposter til virkelig verdi på transaksjonsdatoen. Merverdi ved kjøp som ikke kan allokere til identifiserbare eiendeler klassifiseres som goodwill i balansen. Konsernets oppkjøp i 2011 medførte en samlet balanseført goodwill på 104 mill. kroner (0 mill. kroner i 2010 og 20 mill. kroner i 2009). Se [note 8](#) vedrørende vurdering av balanseført verdi på goodwill.

Enkelte immaterielle eiendeler som medarbeidernes kompetanse (know-how), forventede synergieffekter og ikke-kontraksrelaterte kunderelasjoner, som innebærer en oppkjøpskostnad, men som ikke er separabel og/eller virkelig verdi ikke kan måles pålitelig, regnskapsføres som goodwill.

Logistikk

Bring Frigo overtok Coldspeids fryselagervirksomhet i Sverige med regnskapsmessig effekt fra 01.05.2011. Oppkjøpet gjaldt anleggene i Ørebro, Jordbro, Kalmar, Kristanstad, Eslöv og Malmö. Virksomheten hadde en omsetning i 2010 på 84 mill. svenske kroner og omlag 60 ansatte. Oppkjøpet styrker posisjonen Bring har som en komplett aktør av logistikk for næringsmiddelindustrien og øker den geografiske tilstedeværelsen slik at Bring Frigo kommer nærmere kundenes produksjonsanlegg. I tillegg knyttes lagring og transport effektivt sammen og kundene tilbys et kontaktpunkt for all logistikk knyttet til næringsmiddelindustrien. Kjøpet medførte en balanseføring av verdier knyttet til kundekontrakter på 18 mill. svenske kroner.

CombiTrans kjøpte selskapet IntertranspedIA AB med dets heleide datterselskap Ytrans AB med regnskapsmessige effekt fra 01.10.2011. Selskapet driver internasjonal stykk-, parti- og hellasttrafikk til Sentral og Øst Europa samt Tyrkia. Virksomheten har kontor i Ystad og hadde en omsetning i 2011 på 183 mill. svenske kroner og rundt 20 ansatte. Oppkjøpet er et ledd i konsernets strategiske satsing på Sverige, og betyr styrking av konsernets posisjon innen grenseoverskridende transport til og fra Norden. Selskapene vil i løpet av 1. halvår 2012 være integrert med virksomheten til CombiTrans og samlokalisert i Ystad for å sikre konsernet et styrket logistikktilbud til de svenske industrikundene. Kjøpet medførte en balanseføring av goodwill på tilsammen 56 mill. kroner.

Bring Express kjøpte de to selskapene Toms Transport & Budservice AS og Toms Transport & Budservice Trondheim AS med regnskapsmessig effekt fra 01.12.2011. Selskapene har sin styrke innen distribusjon, budservice og lastebilservice, og gjennom kjøpet vil Bring Express styrke sin produktportefølje og kapasitet. Kjøpene medførte en balanseføring av konserngoodwill på tilsammen 40 mill. kroner. Det er knyttet en avtale om tilleggsvederlag for aksjene knyttet til oppnåelse av driftsresultat for 2011. Virksomheten har kontor i Oslo og Trondheim, en omsetning i 2011 på tilsammen 69 mill. kroner samt rundt 19 ansatte.

Bring Linehaul kjøpte selskapet Bergen Container & Trailer Transport AS med regnskapsmessig effekt fra 01.12.2011. Selskapet, som holder til i Bergen, har vært en nær samarbeidspartner med Bring siden oppstarten for 10 år siden. Hensikten med oppkjøpet er å tilby enda bedre løsninger i markedet gjennom å samle personell og koordinere materiell optimalt. Kjøpet medførte en balanseføring av konserngoodwill på 8 mill. kroner. Det er knyttet en avtale om tilleggsvederlag for aksjene knyttet til oppnåelse av driftsresultat for perioden 2012-2014. Selskapet omsatte for 76 mill. kroner i 2011 og hadde omlag 32 ansatte.

Bring Eiendom Haugesund AS, som skal drive med investering i og utvikling av fast eiendom, ble stiftet av Bring Cargo i juli 2011 med en aksjekapital på 1 mill. kroner. I tillegg ble Bring Mail Nordic AS stiftet i august som et datterselskap av Bring Mail Nordic AB med en aksjekapital på 0,1 mill. kroner.

Salg og avvikling i 2011

Bring Eesti Ou, et tilknyttet selskap i Bring Express, ble solgt i april 2011 da det lå utenfor konsernets virksomhetsområde.

Transportsentralen Rogaland AS, som var en del av Bring Frigo i Norge, ble avviklet i oktober 2011 som et ledd i effektivisering av driften.

Andre endringer i konsernets struktur i 2011

For å forenkle konsernets struktur ble Postens heleide datterselskap Bring Logistics Linehaul AS fusjonert inn i et annet heleide datterselskap Bring Logistics Nettlast AS, som skiftet navn til

Bring Linehaul AS.

For å forenkle strukturen i Bring Express ble virksomheten i Bring Express AS Norge Filial overført til et svensk aksjeselskap, Bring Express AB, som ble stiftet med virkning fra 01.01.2012. Avviklingen av filialen hadde effekt per 31.12.2011. Det nystiftete selskapet eies i sin helhet av Bring Express AS.

Datterselskapet Bring Logistics Sverige AB ble fusjonert inn i CombiTrans AB i mai 2011 som et ledd i forenkling av strukturen i CombiTrans.

Proforma tall i forbindelse med oppkjøpt virksomhet - per segment (ureviderte tall)

Tabellen under viser driftsinntekter og netto resultat før skatt slik de ville ha vært om selskaper og virksomheter kjøpt gjennom året hadde vært kjøpt ved begynnelsen av perioden.

2011	Post	Logistikk	Annet ¹⁾	Konsernet
Driftsinntekter	10 607	14 248	(1 873)	22 981
Proforma driftsinntekter	10 607	14 500	(1 873)	23 233
Netto resultat før skatt	836	66	(102)	800
Proforma netto resultat før skatt	836	81	(102)	815

¹⁾ "Annet" er ikke-allokerte kostnader relatert til eierfunksjon samt elimineringer mellom segmentene.

Note 28 Transaksjoner med nærstående parter

Konsernet har foretatt flere forskjellige transaksjoner med nærstående parter. Alle transaksjoner er foretatt som del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser. De vesentligste transaksjonene som er foretatt er som følger:

Posten Norge AS			Konsern			
2009	2010	2011		2011	2010	2009
			Kjøp av varer og tjenester fra:			
164	56	171	Datterselskap			
574	727	797	Tilknyttede selskaper	836	769	657
			Andre			54
			Salg av varer og tjenester til:			
655	720	786	Datterselskap			
27	40	129	Tilknyttede selskaper	160	69	56
2			Andre			18
			Leie av eiendom fra:			
100	228	229	Datterselskap		1	3
1		1	Tilknyttede selskaper	3	1	1
1	1		Andre			
			Leie av eiendom til:			
3	3	3	Datterselskap			

Balansen inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående parter:

Posten Norge AS			Konsern			
2009	2010	2011		2011	2010	2009
111	109	104	Kundefordringer	11	7	6
3 812	3 054	2 591	Øvrige fordringer		400	1
86	117	88	Leverandørgjeld	62	99	7
995	967	872	Øvrig gjeld		58	
2 842	2 079	1 735	Netto	(51)	250	
			Lån til nærstående parter:			
		400	Balansen 01.01.	400		
	400		Nye lån i løpet av året		400	
		(400)	Nedbetalinger i løpet av året	(400)		
	400		Balansen 31.12		400	

Lån til nærstående parter

I forbindelse med gjennomføringen av fusjonen mellom EDB Business Partner ASA og ErgoGroup AS den 14.10.2010 ble et langsiktig lån fra Posten Norge AS til ErgoGroup AS på 1 400 mill. kroner delvis innfridd med 1 000 mill. kroner. Restlånet på 400 mill kroner ble innfridd per 01.04.2011. Se også [note 11](#).

Godtgjørelse til styret og ledelsen

For godtgjørelse til styret og ledelsen se [note 2](#).

Lån til ansatte

For lån til ansatte se [note 12](#) og [note 14](#).

Note 29 Andre forhold

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

For å oppnå stordriftsfordeler og sikre konkurransekraft i et stadig vanskeligere marked har Posten samordnet godsproduksjonen i datterselskapet Bring Cargo AS med Postens pakkeproduksjon fra 01.01.2012. Virksomhetsoverdragelsen medførte at om lag 600 medarbeidere i terminaldrift i datterselskapet Bring Cargo ble overført til morselskapet.

VESENTLIGE TRANSAKSJONER

Oppkjøp, overføring og salg av selskap

Posten har styrket sin posisjon i det nordiske logistikkmarkedet ytterligere i 2011 gjennom kjøp av den svenske fryselagervirksomheten Coldsped, de svenske logistikkselskapene IntertranspedIA AB og Ytrans og de norske selskapene Bergen Container & Trailer Transport AS og Toms Transport & Budservice AS.

For å forenkle strukturen i Bring Express ble virksomheten i Bring Express AS Norge Filial overført til et svensk aksjeselskap, Bring Express AB, som ble stiftet med virkning fra 01.01.2012. Avviklingen av filialen hadde effekt per 31.12.2011. Det nystiftede selskapet eies i sin helhet av Bring Express AS. Datterselskapet Bring Logistics Sverige AB ble fusjonert inn i CombiTrans AB i mai 2011 som et ledd i forenkling av strukturen i CombiTrans. I august 2011 ble Bring Logistics Linehaul AS fusjonert inn i Bring Logistics Nettlast AS, og det fusjonerte selskapet skiftet navn til Bring Linehaul AS.

Se [note 27](#) for ytterligere opplysninger.

I februar 2010 ble datterselskapet Posten Eiendom Espehaugen AS solgt med en gevinst på 25 mill. kroner for konsernet. I juli 2010 solgte Bring Cargo (tidligere Bring Logistics) eiendomsselskapet Brevika Industriveg 33 AS med en gevinst på 10 mill. kroner.

Posten gjennomførte med regnskapsmessig virkning fra 30.9.2010 fusjon mellom det heleide datterselskapet ErgoGroup AS og EDB Businesspartner ASA. Fusjonen gav et tap for konsernet på 817 mill. kroner. Postens eierandel i det fusjonerte selskapet var per 31.12.2011 40%, noe som er i tråd med den aksjonæravtalen som er inngått med Telenor som den andre store eier. Det henvises til [note 24](#) for ytterligere omtale.

Postterminalene i Drammen og Hamar ble solgt i 2010 med en samlet nettogevinst på 10 mill. kroner. Terminalene i Kristiansand, Stokke, Sarpsborg og Tromsø ble solgt i januar 2009 med en samlet netto gevinst på 18 mill. kroner. Terminalen i Vestfold, som eies gjennom Bring Logistics datterselskap Nor-Cargo Eiendom AS, ble solgt i februar 2009 til bokført verdi. Posten har tegnet leieavtaler med de nye eiere av de solgte terminalene.

Restruktureringsavsetninger

I 2011 er det i konsernet samlet avsatt 18 mill. kroner til omstilling og tilbakeført avsetninger for tidligere år med 15 mill. kroner. Avsetningene i 2011 var i hovedsak knyttet til tilpasninger i postkontornettet og endringer i terminalstrukturen.

Østlandsterminal på Rømsrud

Østlandsterminalen bleferdigstilt 01.12.2009 og satt i drift i 2010. Produksjon fra brevterminalene i Oslo, Drammen og Hamar har blitt flyttet til Østlandsterminal i løpet av 2010 og 2011. Posten har totalt investert 2,5 mrd. kroner i tomt, bygg og høyteknologisk utstyr.

Vesentlige inn- og utbetalinger til/fra eier

I 2011 utbetalte staten 345 mill. kroner i statlig kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme posttjenester, 497 mill. kroner i 2010 og 518 mill. kroner i 2009, se omtale under regulatoriske forhold.

REGULATORISKE FORHOLD

Postens konsesjon

Samferdselsdepartementet har i henhold til postloven §4 tildelt Posten Norge AS konsesjon for å tilby leveringspliktige tjenester innenfor enerettsområdet. Konsesjonen gir Posten enerett til å formidle lukket, adressert brevpost innenlands og fra utlandet innenfor en bestemt vekt- og prisavgrensning. Avgrensningen er fra 01.01.2006 50 gram og 2,5 ganger grunntaksten for innriks prioritert brev. Konsesjonen innebærer samtidig at Posten skal ivareta samfunnsplågtede oppgaver i form av krav til tjenestetilbudet, samt krav om kostnadsbaserte priser og geografisk enhetsporto innenfor eneretten.

De samfunnsplågtede oppgavene omfatter:

- Krav til produkttilbud (leveringspliktige posttjenester og grunnleggende banktjenester)
- Krav til tilgjengelighet til de leveringspliktige tjenestene
- Krav til fremsendingstid
- Krav til kostnadsbaserte priser og geografisk enhetsporto innenfor eneretten

Postens merkostnader knyttet til de samfunnsplågtede oppgavene er i konsesjonens punkt 4.2 forutsatt dekket av monopoloverskudd fra enerettsområdet og statlig kjøp bevilget over statsbudsjettet. I 2008 ble det ikke bevilget midler til statlig kjøp. Fra og med 2009 blir den årlige forhåndsbevilgningen til statlig kjøp justert året etter basert på en etterberegning av behovet i forbindelse med det konsesjonsplågtede produktregnskapet Posten avlegger til Post- og teletilsynet. Ordningen skal sikre mot overkompensasjon. Justert etterberegning ble statlig kjøp for 2009 211 mill. kroner og 116 mill. kroner for 2010. I statsbudsjettet for 2011 ble det forhåndsbevilget 345 mill. kroner og i statsbudsjettet for 2012 89 mill. kroner.

I henhold til konsesjonen skal Posten dokumentere at det ikke foregår ulovlig krysssubsidiering mellom enerettsområdet og konkurranseutsatte tjenester. Denne dokumentasjonen legges fram for Post- og teletilsynet i form av et særskilt produktregnskap. Revisor foretar årlig kontrollhandlinger av regnskapet i samsvar med konsesjonen. Produktregnskapet for 2011 vil foreligge senest tre måneder etter at finansregnskapet for 2011 er godkjent.

Samferdselsdepartementet har forlenget Postens gjeldende konsesjon fra opprinnelig utløp 31.12.2010 til utløp 31.12.2012.

EUs postdirektiv

EUs postdirektiv fastsetter blant annet visse minstekrav til leveringspliktige tjenester, prinsipper om kostnadsbaserte priser og kompensasjonsordninger for merkostnader knyttet til leveringspliktige tjenester, samt avgrensninger av nasjonale eneretter til brevformidling for postoperatørene som ivaretar leveringspliktige tjenester.

I henhold til EUs tredje postdirektiv har de fleste av medlemslandene liberalisert postmarkedet (avviklet nasjonale eneretter til brevformidling) fra 01.01.2011, mens enkelte land har fått utsettelse til 01.01.2013. Regjeringen har meddelt EU-Kommisjonen at Norge ikke ønsker å implementere dette direktivet. Den videre reservasjonsprosessen og hvilke konsekvenser en reservasjon fra Norges side eventuelt vil få, er foreløpig ikke avklart. 85% av konsernets omsetning kommer allerede i dag fra konkurranseutsatt virksomhet og Posten forbereder seg på å møte direkte konkurranse også på brev under 50 gram. Uavhengig av eventuell liberalisering kommer imidlertid den sterkeste konkurransen mot Postens brevformidling fra elektroniske kommunikasjonsløsninger.

Statens eierskap

I eiermeldingen om Posten (St.meld. nr. 12 (2007-2008), lagt frem 01.02.2008) konkluderte Samferdselsdepartementet med at Postens lov- og konsesjonsplågtede plikt til å tilby grunnleggende banktjenester ikke bør endres eller avvikles.

Det ble imidlertid gitt tilslutning til å konvertere ytterligere 124 egendrevne postkontor til Post i Butikk innen 2010. Det ble også gitt tilslutning til Postens nordiske vekststrategi. Neste eiermelding, som forventes å bli lagt frem for Stortinget i vårsesjonen 2012, vil også avklare rammer for videre omstrukturering av postkontornettet til tredjepartsdrift (Post i Butikk-løsninger).

Samferdselsdepartementet har foretatt en nærmere vurdering av bankplikten, bl.a. basert på en utredning fra Copenhagen Economics. På denne bakgrunn sendte departementet 31.01.2012 ut på høring et lovforslag om å avgrense Postens bankplikt til landposttjenesten. Forslaget ventes å bli behandlet i Stortinget våren 2012 med sikte på ikrafttredelse for den nye loven fra 01.07.2012.

Postkontornettet

Posten Norge AS sluttførte i løpet av 2010 omleggingen av 124 postkontor til Post i Butikk (PiB) innenfor rammene gitt i St.meld. nr. 12 (2007-2008). Det ble inngått nye avtaler om drift av PiB nettet som var implementert i løpet av 2011. Avtalene har en varighet på 3 år, med opsjon på forlengelse med ytterligere 2 år.

Det pågår for tiden en tilpasning av konseptet for egendrevne postkontorer for å gjøre disse mer drifts- og kostnadseffektive. Ved utgangen av 2011 var 150 postkontorer ferdig tilpasset med nytt konsept, og ytterligere 29 kontorer er planlagt i 2012.

Ved utgangen av 2011 var det følgende antall enheter innen de tre konseptene i postkontornettet; 179 Postkontor, 1 234 Post i Butikk og 15 Bedriftssenter.

Bank- og betalingstjenester

Postens lovplågtede plikt til å tilby grunnleggende banktjenester oppfylles gjennom agentavtale med DNB ASA. Avtalen har varighet frem til 31.12.2017.

Dersom det i perioden skjer endringer i Postens lovplågtede plikt til å tilby grunnleggende banktjenester, er det avtalt særlige bestemmelser dersom Posten helt eller delvis beslutter å avvikle eller konkurranseutsette de tjenestene som omfattes av agentavtalen.

TVISTER

EFTAs overvåkingsorgan (ESA) varslet i desember 2008 at de ville ilegge en bot mot Posten Norge AS. Posten ble anklaget for å ha overtrådt konkurransereglene i forbindelse med avtaler med dagligvarekjeder mv. om etablering av Post i Butikk (PiB). 01.07.2010 ble Posten ilagt en bot på 12,89 mill. euro (om lag 100 mill. kroner). Posten er uenig i vedtaket og har sendt stevning til EFTA-domstolen med krav om at vedtaket kjennes ugyldig. Anklageren, det tyske logistikkelskapet Schencker, sendte inn en stevning i 2010 med krav om at Posten betaler erstatning oppad begrenset til 460 mill. kroner. Saken er stilt i bero inntil EFTA har behandlet anken fra Posten om ESA bot. Posten fastholder at det ikke er grunnlag for erstatningskravet.

I datterselskapene er det ikke registrert tvistesaker med vesentlig risikoeksponering for konsernet.

Note 30 - Frivillig endring av regnskapsprinsipp - avstemming av sammenligningstall

I 2011 har konsernet benyttet seg av muligheten til anvendelse av alternativet i IAS 19-Ytelser til ansatte om å innregne ikke resultatførte estimatavvik som andre inntekter og kostnader direkte i egenkapitalen. Dette alternativet vil bli et krav etter IFRS fra 2013 og mange selskaper har allerede nå begynt å ta det i bruk. For Posten innebærer dette at regnskapet per 31.12.2011 reflekterer den antatt korrekte økonomiske forpliktelsen fra de ytelsesbaserte pensjonsordningene.

Endringer i estimatavvik har tidligere vært fordelt over antatt gjennomsnittlig optjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10% av det høyeste av pensjonsforpliktelser eller pensjonsmidler ved årets begynnelse ("korridorløsningen"). Fra 2011 ble ikke resultatført estimatavvik balanseført som en pensjonsforpliktelse og endringer i balanseført estimatavvik innregnet som andre inntekter og kostnader direkte i egenkapitalen. Sammenligningstall for 2009 og 2010 er omarbeidet tilsvarende og effektene på balanse, egenkapital og resultat fra endringen i prinsippet for behandling av estimatavvik er vist i tabellene under. Effektene fra endringen på kontantstrøm vises ikke her da endringen hadde ingen kontanteffekt.

Avstemming balanse og egenkapital:

Posten Norge Konsern

	01.01.2009	Just.	01.01.09 omarb.	31.12.2009	Just.	31.12.09 omarb.	31.12.2010	Just.	31.12.10 omarb.
Eiendeler									
Immatrielle eiendeler	6 795		6 795	6 224		6 224	3 368		3 368
Utsatt skattefordel	818	246	1 064	795	163	958	415	32	447
Varige driftsmidler	4 514		4 514	4 914		4 914	4 137		4 137
Finansielle anleggsmidler	190		190	265		265	1 537		1 537
Sum anleggsmidler	12 317	246	12 563	12 198	163	12 361	9 458	32	9 490
Omløpsmidler	6 761		6 761	6 207		6 207	6 182		6 182
Eiendeler holdt for salg	438		438	37		37	128		128
Sum eiendeler	19 516	246	19 762	18 441	163	18 605	15 767	32	15 800
Egenkapital og gjeld									
Aksjekapital	3 120		3 120	3 120		3 120	3 120		3 120
Overkursfond	992		992	992		992	992		992
Annen egenkapital	1 116	(634)	482	1 109	(419)	690	1 405	(83)	1 322
Andre reserver	(75)		(75)	(7)		(7)	(14)		(14)
Minoritetsinteresser	7		7				(2)		(2)
Egenkapital	5 160	(634)	4 526	5 214	(419)	4 795	5 501	(83)	5 418
Avsetning for forpliktelser	2 268	880	3 148	2 274	582	2 856	1 103	115	1 218
Langsiktig gjeld	5 094		5 094	4 115		4 116	1 741		1 741
Kortsiktig gjeld	6 994		6 994	6 837		6 837	7 422		7 422
Sum egenkapital og gjeld	19 516	246	19 762	18 441	163	18 605	15 767	32	15 800

Posten Norge AS

	01.01.2009	Just.	01.01.09 omarb.	31.12.2009	Just.	31.12.09 omarb.	31.12.2010	Just.	31.12.10 omarb.
Eiendeler									
Immatrielle eiendeler	980		980	1 008		1 008	1 002		1 002
Utsatt skattefordel	693	175	868	621	151	772	335	12	347
Varige driftsmidler	1 055		1 055	1 258		1 258	1 016		1 016
Finansielle anleggsmidler	7 778		7 778	7 006		7 006	7 362		7 362
Sum anleggsmidler	10 506	175	10 681	9 893	151	10 044	9 715	12	9 728
Omløpsmidler	5 001		5 001	4 811		4 811	4 496		4 496
Eiendeler holdt for salg	388		388	37		37	33		33
Sum eiendeler	15 895	175	16 070	14 742	151	14 893	14 244	12	14 256
Egenkapital og gjeld									
Aksjekapital	3 120		3 120	3 120		3 120	3 120		3 120
Overkursfond	992		992	992		992	992		992
Annen egenkapital	595	(449)	146	384	(389)	(5)	1 182	(32)	1 150
Andre reserver	(75)		(75)	(7)		(7)	(14)		(14)
Egenkapital	4 632	(449)	4 183	4 489	(389)	4 100	5 279	(32)	5 248
Avsetning for forpliktelser	1 895	624	2 519	1 883	540	2 423	921	44	965
Langsiktig gjeld	4 785		4 785	3 990		3 990	1 683		1 683
Kortsiktig gjeld	4 583		4 583	4 379		4 379	6 360		6 360
Sum egenkapital og gjeld	15 895	175	16 070	14 742	151	14 893	14 244	12	14 256

Avstemming resultatregnskap:

Posten Norge Konsern

	Året 2009	Just.	Omarb. 2009	Året 2010	Just.	Omarb. 2010
Driftsinntekter	22 613		22 613	22 451		22 451
Vare- og tjenestekostnader	7 755		7 755	7 908		7 908
Lønnskostnader	9 207	(48)	9 159	8 741	(8)	8 733
Avskrivinger	643		643	686		686
Nedskrivinger	372		372	149		149
Andre driftskostnader	4 236		4 236	4 172		4 172
Andre (inntekter) og kostnader	157		157	(864)		(864)
(Inntekter)/kostnader fra tilknyttede selskaper	(5)		(5)	29		29
EBIT - Driftsresultat	248	48	296	1 630	8	1 638
Finansinntekter	554		554	580		580
Finanskostnader	780		780	719		719
Netto finansposter	(226)		(226)	(139)		(139)
Resultat før skatt fra videreført virksomhet	22	48	70	1 491	8	1 499
Skattekostnad	36	13	49	529	2	531
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet	(14)	35	21	963	6	969
Resultat etter skatt fra avviklet virksomhet	132		132	(686)		(686)
Ordinært resultat etter skatt	118	35	153	276	6	282

Posten Norge AS

	Året 2009	Just.	Omarbeidet 2009	Året 2010	Just.	Omarbeidet 2010
Driftsinntekter	12 376		12 376	12 177		12 177
Vare- og tjenestekostnader	1 820		1 820	1 688		1 688
Lønnskostnader	6 559	(42)	6 517	6 265	(3)	6 262
Avskrivinger	393		393	406		406
Nedskrivinger	60		60	44		44
Andre driftskostnader	3 286		3 286	2 911		2 911
Andre (inntekter) og kostnader	137		137	(794)		(794)
EBIT - Driftsresultat	122	42	164	1 657	3	1 660
Finansinntekter	744		744	599		599
Finanskostnader	902		902	1 008		1 008
Netto finansposter	(158)		(158)	(409)		(409)
Resultat før skatt	(36)	42	6	1 248	3	1 251
Skattekostnad	121	12	133	450	1	451
Ordinært resultat etter skatt	(157)	30	(127)	799	2	801

Styrets erklæring

Vi bekrefter at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi bekrefter også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

Oslo 30. mars 2012

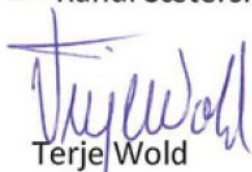

Arvid Moss (leder)

Eli Arnstad (hestleder)

Randi Sætershagen

Gøril Hannås

Jørgen Randers

Terje Wold

Odd Christian Øverland

Annemarie Elstner

Paul Magnus Gamlemshaug

Judith Olafsen

Dag Mejdell (konsernsjef)

Segmenter

Regnskapsmessig rapporterer Posten-konsernet på to segmenter: Post og Logistikk. Segment Post består av divisjon Post og segment Logistikk består av divisjon Logistikk og divisjon Logistikk-løsninger.

Divisjon Post: Rigget for fremtiden

Nye kundebehov krever tilpasninger av service- og tjenestetilbudet. Divisjon Post rigger seg for en digitalisert og automatisert postfremtid.

Det sendes langt mindre post i dag enn for bare få år siden. Nye beregninger viser at den fysiske brevmengden i 2020 forventes å utgjøre 30 prosent av volumet fra toppåret 2000.

– Vi har allerede følt fallende volum på kroppen i noen år nå, og indikasjonene er klare på at fallet fortsetter. Den store utfordringen er hvordan vi kan opprettholde dagens komplekse leveransestruktur med en fornuftig lønnsomhet, sier konserndirektør i divisjon Post, Tore K. Nilsen.

Post har satt i gang flere tiltak for å møte denne utfordringen. To av de viktigste er volumtilpassing og effektivisering.

– I takt med volumnedgangen må vi redusere ressursbruken så mye som mulig. Parallelt med dette, må vi effektivisere driften gjennom bedre produksjonsrutiner, nye måter å jobbe på og ved å ta i bruk hjelpemidler som gir lettelse i arbeidet, sier Nilsen.

Viktige lønnsomhetstiltak

I 2011 gjennomførte divisjonen omfattende effektiviserings- og lønnsomhetstiltak både innenfor produksjon, distribusjon og ekspedisjon. Ytterligere automatisering i produksjon er ett av disse tiltakene. Østlandsterminalen, som stod ferdig i 2010, har bidratt til å øke andelen maskinsortert post i spredningssortering i 2011. Hele 79,2 prosent ble sortert maskinelt i 2011, mot 73,7 prosent i 2010.

– Videre automatisering er sentralt for å opprettholde lønnsomheten når volumene faller. Posten investerer i ytterligere teknologiske løsninger for økt maskinell sortering i 2012, forteller Nilsen.

Innenfor distribusjon er det jobbet med effektivisering av bemanning, areal og kjøretøykostnader. Ett konkret tiltak er overgang til mindre, mer effektive og miljøvennlige kjøretøy som el-traller, el-moped og golfbiler.

Bedre kundeopplevelse

Arbeidet med å legge om postkontorene til nytt postkontorkonsept ble videreført i 2011. Omleggingen har bidratt til en mer effektiv drift gjennom tydeliggjøring og forenkling av layout, vareflyt, arbeidsprosesser og støtteverktøy.

– I sum gir dette en bedre kundeopplevelse, samt mer effektiv bruk av areal og bemanning, sier Nilsen.

For Post i Butikk har samtlige kontrakter vært konkurranseutlyst og de fleste av disse nye avtalene ble implementert i 2011. Også for Post i Butikk har det blitt satt i gang tiltak for mer effektiv drift.

– Det er viktig at kundene opplever god kvalitet på tjenestene de får utført på Post i Butikk. Vi har tett oppfølging på dette området gjennom ulike måleparametre, sier Nilsen.

1. juni 2011 ble ansvaret for postkontorene og Post i Butikk overført til regionene, og det ble dermed lagt til rette for tettere samarbeid mellom de ulike driftsområdene. 2012 blir et viktig år for å dra full nytte av omleggingen.

Produkt, pris og rammebetingelser

1. januar 2012 lanserte Posten en ny produkt- og prismodell for adressert post. I den nye modellen får blant annet sendingens størrelse en mer sentral betydning.

– Rene operasjonelle tiltak er ikke nok i seg selv. Kontinuerlig videreutvikling av produkter, samt justering av pris, er avgjørende, sier Nilsen.

Gode rammebetingelser er også en forutsetning for å opprettholde en lønnsom drift. Posten har en tett dialog med Samferdselsdepartementet for å sikre at service- og tjenestenivået utvikler seg i takt med fremtidens kundebehov.

– Rammebetingelsene må endres dersom Posten skal opprettholde en lønnsom drift. Vi har foreslått tre endringer på kort sikt; bortfall av bankplikt, videre omlegging fra postkontor til Post i Butikk og bortfall av lørdag som distribusjonsdag unntatt for aviser og medisinske preparater, sier Nilsen.

Digipost

Som et resultat av at stadig mer post sendes gjennom digitale kanaler, lanserte Posten et nytt digitalt postsystem i 2011, Digipost.

Gjennom denne løsningen kan alle offentlige og private virksomheter, eller privatpersoner, sende og motta digitale brev på en sikker måte. Digipost representerer en nasjonal infrastruktur for sikker digital postdistribusjon og er et rimeligere alternativ til tradisjonell fysisk post.

Siden tjenesten ble lansert, har nær 200 000 brukere opprettet sin digitale postkasse på digipost.no. Det er i tråd med forventningene. Også på områdene driftsstabilitet og sikkerhet har det gått svært bra, og det samme gjelder videreutvikling av tjenesten med nye funksjoner. Volumet av utsendt digital post har imidlertid tatt noe lenger tid enn planlagt.

– Det er alltid krevende å etablere en helt ny tjeneste i markedet og våre kunder må gjøre nødvendig tilpasninger for å komme i gang med digitale utsendelser. Likevel har flere fremtredende aktører innen finans, forsikring, energi, helse og interesseorganisasjoner tegnet avtale om bruk av Digipost. Vi jobber aktivt med å få flere kunder til å ta i bruk denne kanalen, sier Nilsen.

Bring-spesialistene

I Bring Citymail Sverige, som betjener det svenske bedriftsmarkedet, ble det gjennomført en rekke tiltak i 2011 på kostnadssiden.

– Vi er fortsatt ikke tilfreds med utviklingen og vil jobbe videre i 2012 for å øke lønnsomheten, sier Nilsen.

Bring Dialog hadde derimot en god omsetningsvekst i 2011 og mer enn dobling av EBIT.

– Både omsetningen og resultatet er det beste i selskapets historie, og det ble gjort nyansettelser i samtlige avdelinger.

Klarte konsesjonskravet

Postens tjenester som omfattes av konsesjonsplikten, har spesifiserte kvalitetskrav. I henhold til konsesjonskravet på A-post, skal 85 prosent av posten være fremme over natt. Posten klarte konsesjonskravet for de tre første kvartalene og for året totalt, men ikke for fjerde kvartal isolert.

– Sett på bakgrunn av 2010, må vi si oss fornøyd. Men det er en klar målsetning å levere i henhold til konsesjon og forventning. Vi vil jobbe aktivt for å sikre en jevnt høy kvalitet fremover, sier Nilsen.

Han ser svært positivt på at investeringen i Østlandsterminalen begynner å gi resultater kvalitetsmessig, og at konsernet har hatt det beste året noensinne innenfor produksjon/terminaldrift.

Post tar samfunnsansvar

Divisjon Post jobber med flere konkrete tiltak innen samfunnsansvar, som kursing av alle sjåfører i miljøeffektiv og sikker kjøring og etablering av CO2-frie bykjerner. I 2011 lanserte divisjonen også "Klimanøytral distribusjon" som garanterer kundene at distribusjonen av sendingene er klimanøytrale.

– Det vil si at Posten forplikter seg til å redusere transportens klimagassutslipp, og kompensere for resterende utslipp. Tjenesten gjelder post og reklame som fraktes med tog, bil eller båt. Posten er ikke en del av det pålagte kvotesystemet, og gjør dette på frivillig basis, forteller Nilsen.

Han karakteriserer miljøarbeidet som en vinn-vinn-situasjon.

– Vi effektiviserer driften, og kan samtidig jobbe på en grønnere måte. Det styrker både entusiasmen og mulighetene til å få til gode løsninger, sier han.

Blikket fremover

2012 blir et viktig år for divisjon Post. Nilsen roser endringsviljen blant medarbeiderne, men understreker at jobben langt fra er gjort.

– Jeg er veldig trygg på at samfunnet har behov for fysisk distribusjon så langt frem det går an å se. Vi har en sterk posisjon i det norske samfunnet, og vi har veldig entusiastiske og motiverte medarbeidere. Men det vil kreve store endringer, og endringene vil komme tettere og bli større enn vi har sett til nå, avslutter Nilsen.

Divisjon Post: Virksomhetsområder

- **Salg og kundeservice:** Ansvarlig for salg, markedsføring og kundeservice for divisjon Post i Norge og Norden. Privatkundene betjenes gjennom Posten og bedriftskunder Bring Mail. I privatmarkedet er landsdekkende distribusjon av post sentralt, i tillegg til salg av produkter og tjenester gjennom postkontornettet og Post i Butikk. I bedriftsmarkedet er hovedproduktene distribusjon av adressert og uadressert post.
- **Seks regioner:** Utvikler og drifter Postens fysiske nettverk. Nettverket omfatter produksjon og distribusjon av brev og postreklame og betjener alle postadresser i Norge (både for privatpersoner og bedrifter). Regionene drifter totalt ni terminaler for brevproduksjon.
- **Digipost:** Postens nye digitale postsystem der alle norske virksomheter og privatpersoner kan sende og motta digitale brev.
- **Bring Citymail:** Tilbyr distribusjon av brev og reklame til bedriftskunder i Sverige, og distribuerer post til omtrent 2,3 millioner husstander i Sverige. Dette er adresserte sendinger fra bedrifter til andre bedrifter eller privatpersoner.
- **Bring Dialog:** Hjelper bedrifter med å utvikle og pleie sine kunderelasjoner gjennom kundedialog.

Divisjon Logistikk: God fart og stø kurs

Divisjon Logistikk har god fart inn i 2012. Men en nedgangskonjunktur kan endre bildet.

Logistikkbransjen har vært igjennom noen tøffe år. Kostnadene har økt mye mer enn prisene i markedet.

– Denne ubalansen kan vi ikke leve med over tid, understreker konserndirektør i Logistikk, Arne Bjørndahl.

Han er mer fornøyd med siste halvdel av 2011 enn første. Den norske vinteren og våren 2011 var preget av stengte veier, togforsinkelser, flom og ras – med store merutgifter for bransjen.

– Men i siste halvdel av 2011 kom vi igjen på offensiven. Kvaliteten på alle produkter innen pakker og gods har steget jevnt og trutt. I tillegg er det rekordresultater for HMS. Vi har hatt en kraftig nedgang i sykefravær og arbeidsulykker med skader, og medarbeiderne trives bedre på jobben enn noen gang, forteller Bjørndahl.

Tydeligere nordisk retning

En justert organisasjon med tydeligere roller og ansvarsområder, kom på plass fra nyttår 2012. Blant annet ble driftsorganisasjonen for pakker og gods samlet i det nye forretningsområdet Operations. Antall regioner i Norge ble økt fra fire til seks. En regiondirektør sikrer én felles lederlinje for pakker og gods i Norge.

– Operations overtar også det faglige ansvaret for terminaldrift og distribusjon for nordiske Bring Parcels AB. Operations har dermed totalansvar for å følge opp leveranse kvaliteten for pakker og gods i divisjonen, og har etablert en egen kvalitetsavdeling, forteller Bjørndahl.

Han understreker at den nye organiseringen gir en tydeligere nordisk retning.

– Skillet mellom drift og forretning er klarere. Endringene underbygger at vi er en industriell aktør med integrerte nordiske forretningsområder, forklarer Bjørndahl.

Samordner driften

I Norge er Postens pakkeproduksjon nå samordnet med godsproduksjonen i Bring Cargo AS. Rundt 600 medarbeidere fra terminaldriften i Bring Cargo Norge ble ved nyttår 2012 overført til Posten.

– Å samordne terminaldrift og produksjon innen pakker og gods i Norge er viktig for å øke konkurransekraften, understreker Bjørndahl.

Posten og Bring bygger i tillegg nye felles terminaler i Ålesund, Haugesund og Fredrikstad, og utvider samtidig postterminalen i Molde til å huse Bring-virksomhet. I Fauske, Kongsvinger og Hamar er Posten og Bring allerede under samme tak. I Sverige etableres felles Bring-terminaler i Stockholm og Malmø.

I mars 2012 samles kundeservice Logistikk for både pakker og gods i felles lokaler på Alnabru. Det blir også felles sporing av pakker og gods i løpet av 2012.

Strategiske oppkjøp

Å fange opp varestrømmene inn og ut av Norden, har høyeste prioritet i divisjon Logistikk. Oppkjøp er et av virkemidlene for å lykkes med dette. Etter tre års oppkjøpstørke innenfor pakker og gods, kjøpte konsernet i september de to svenske logistikkelskapene INtertranspedIA og Ytrans (datterselskapet til INtertranspedIA). Selskapene driver internasjonal stykk-, parti- og hellasttrafikk til Sentral- og Øst-Europa, samt Tyrkia.

– Ved å kombinere disse selskapene med ressursene og nettverket til vårt datterselskap CombiTrans, forbedrer vi logistikktilbudet til svenske bedriftskunder. Samtidig styrker vi vår posisjon innen grenseoverskridende transport til og fra Norden, sier Bjørndahl.

I oktober kjøpte Bring Linehaul opp Bergen Container & Trailer Transport AS.

Forbedringsarbeid

Gjennom lønnsomsprogrammet Spinnaker Logistikk har divisjonen samlet utviklings- og forbedringstiltak som har stor effekt på inntekter, kostnader, kvalitet eller produktivitet. Så langt er det kartlagt forbedringsbehov på over en halv milliard kroner frem mot 2015.

– Spinnaker Logistikk er et sentralt verktøy for styring og oppfølging av vårt forbedringsarbeid. Vi er i ferd med å oppdatere masterplanen, supplerer Bjørndahl.

Nye handlevaner

Nye handlevaner er den fremste årsaken til økningen i pakkevolumene. I dag handler åtte av ti nordmenn, svensker og dansker på nettet.

– Forbrukerne er blitt tryggere og mer komfortable med å handle på nett. Det er bra for oss, konstaterer Bjørndahl.

I tråd med de nye handlevanene tester Posten ut nytt konsept for forenklet pakkeutlevering på utvalgte steder i Oslo, Akershus og Vestfold. Posten har også tatt kontakt med Samferdselsdepartementet med ønske om å utvide ordningen med forenklet fortolling for private til 5000 kroner. I 2011 sparte norske netthandlere over 60 millioner kroner på at de kunne fortolle varene forenklet.

– Norske netthandlere handler mer i utenlandske nettbutikker. Gunstige valutakurser er et viktig element, men det viser også større kjøpstrygghet, mener Bjørndahl.

Stiller miljøkrav

Posten og Bring kjøper jernbanetransport for rundt 500 millioner kroner i året og satser fortsatt på å sende mer post, pakker og gods på jernbane.

– Vi stiller også helt konkrete miljøkrav til våre underleverandører. Vi ønsker å være bransjeledende innen grønne løsninger, opplyser Bjørndahl.

Det var derfor en tung beslutning for Bring da de sammen med togleverandøren TX ble enige om å legge ned direktetoget mellom Oslo og Rotterdam fra 17. desember 2011.

– Det var dessverre ikke mulig å få nok lønnsomhet. Samtidig var det krevende å få god nok regularitet, ifølge Bjørndahl.

Nytt godsstyringsverktøy

Divisjon Logistikk jobber kontinuerlig med å effektivisere driften. Sammen med amerikanske RedPrairie er Bring i gang med å utvikle et nytt godsstyringsverktøy som kalles TDLP (Transport Distribusjon og LastPlanlegging). Styringsverktøyet åpner for å kunne optimere innhentinger, linjetrafikk og distribusjon.

– Systemet foreslår smarteste rute basert på all tilgjengelig informasjon. Vi regner med at alle etappene i verdikjeden er implementert og i drift for godsvirksomheten i Norge innen 2012.

Usikkert marked

Usikkerheten i markedet preger logistikkbransjen. Det er eksempelvis høy aktivitet innen olje og gass langs norskekysten på grunn av rekordstore investeringer på norsk sokkel. Men for eksportrettet virksomhet er ikke utsiktene like lyse.

– Et nytt tilbakeslag i økonomien vil påvirke varestrømmene, og kan gi overkapasitet i logistikkmarkedet. Usikkerheten vil kunne forverre retningsbalansen som følge av redusert eksport fra Norden, og påvirke etterspørselen i de nordiske landene, sier Bjørndahl.

Divisjon Logistikk: Virksomhetsområder

- **Bring Parcels:** Tilbyr distribusjon av pakker i Norge og Norden for bedriftsmarkedet, og har god dekning i verden for øvrig. Har fortollingstjenester og komplette logistikk-løsninger for nettbutikker.
- **Bring Cargo:** Leverer logistikk-tjenester innen stykk- og partigods, spesialgods, møbeltransport, fly- og sjøfrakt og offshore-logistikk. Betjener bedriftsmarkedet.
- **Operations:** Driver pakke- og godsterminaler i Norge, og frakter post i Norge nasjonalt og lokalt med bil, tog og fly. Betjener både privat- og bedriftsmarkedet. De har også fagansvar for pakketerminalene til Bring Parcels AB.
- **Supply Chain:** Utvikler og optimaliserer linjetrafikker, og leverer fullloadstjenester. Betjener både privat- og bedriftsmarkedet.

Divisjon Logistikk-løsninger: Et løft for bedre lønnsomhet

Tøffe tiltak for å sikre bedre lønnsomhet har gitt effekt. Divisjon Logistikk-løsninger befestet sin posisjon i det nordiske markedet i 2011.

Et 2011 preget av økonomiske nedgangstider har også hatt innvirkning på divisjon Logistikk-løsninger. Spesialistene er representert i bransjer som påvirkes ulikt av konjunktursvingningene i markedet.

– Dette er både en styrke og en risiko. Vi følger de konjunktursensitive bransjene tett og justerer virksomheten kontinuerlig. Vi har også dratt stor nytte av at vi i løpet av året har gjennomført flere krevende lønnsomhetstiltak, sier konserndirektør for Logistikk-løsninger, Pål R. Amundsen.

Han understreker at det viktigste, uavhengig av høy- eller lavkonjunkturer, er å levere høy kvalitet og gode løsninger.

– Vårt motto er å finne nye veier. Det betyr at vi hele veien skal ligge i forkant og ta nye smarte grep for våre kunder, medarbeidere og eiere.

Startet opp forbedringsprogram

For å være best må driften være lønnsom. I starten av 2011 ble det derfor satt i gang et forbedringsprogram kalt Improvement 2013. Hovedmålet med programmet er å øke lønnsomheten.

– Lønnsomhetsprogrammet er helt nødvendig og den høyeste prioriteringen til Logistikk-løsninger fram mot 2013. Det er viktig for oss å lykkes med dette, for å styrke vår posisjon i markedet samt ha en kostnadseffektiv organisasjon, understreker Amundsen.

Gjennom lønnsomhetsprogrammet har divisjonen definert en rekke tiltak og aktiviteter for å øke sitt verdiforslag til kundene og redusere kostnadene. Et eksempel på dette er snuoperasjonen som er gjort for å stabilisere driften av det moderne logistikk-senteret til Bring Warehousing på Berger utenfor Oslo. Resultatene overgikk de målene som ble satt da prosjektet startet.

– Improvement 2013 har vært avgjørende for den positive resultatutviklingen vi har hatt i divisjonen, spesielt siste halvår i 2011, sier Amundsen.

Bring Warehousing med stort vekstpotensial

I 2010 åpnet Bring Warehousing sitt nye og moderne logistikk-senter på Berger. Kapasiteten ble dermed fordoblet, samtidig som de nye og moderne løsningene åpnet for betjening av mer kravstore kunder.

– Helsebransjen er et godt eksempel på en av de nye bransjene vi nå satser på. Her er det strenge krav til sikkerhet, kvalitet og presisjon, noe vi mener vi oppfyller gjennom våre fremtidsrettede lagerløsninger. Vi har allerede fått våre første kunder innenfor denne bransjen og ser et sterkt vekstpotensial her, sier han.

Bring Frigo styrket sin posisjon

I tillegg til organisk vekst er oppkjøp en viktig del av vekststrategien til Bring Frigo, Nordens ledende leverandør innen temperaturregulert logistikk. I 2011 styrket Bring Frigo sin posisjon i markedet blant annet gjennom oppkjøpet av den svenske frysehusspesialisten ColdSped.

Det ble også iverksatt en rekke nye og spesialtilpassede kundeløsninger som gir bedre presisjon og besparelser for kundene i Sverige. Ett godt eksempel på dette er Guldfågln og Bring Frigos cross-docking-konsept.

– Gjennom cross-docking sikrer vi færre omlastinger. Dette gir høyere kvalitet, reduserte produksjonskostnader og lavere priser. I tillegg øker vi fyllingsgraden på kjøretøyene og benytter dermed færre kjøretøy – noe som igjen reduserer miljøbelastningen, sier Amundsen.

I Bring Frigo Norge ble det igangsatt et omfattende prosjekt hvor det ble gjennomført flere driftsmessige og kommersielle endringer overfor markedet. De første resultatene av prosjektet forventes å komme første kvartal 2012.

Bring Supply Services satser i Tyskland

Tyskland er et svært viktig satsningsområde for å styrke Brings nordiske posisjon. I tråd med dette, etablerte Bring Supply Services i 2011 en ny distribusjonsplattform i Tyskland.

– Det er stadig større interesse for Bring Supply Services' fjerdepartsløsninger fra nordisk baserte kunder som ønsker å nå ut i nye markeder. Et eksempel på dette er Russland, hvor vi i 2011 etablerte løsninger for flere eksisterende og nye kunder, sier Amundsen.

Bring Express med viktig oppkjøp

En sentral milepæl for Bring Express i 2011 var oppkjøpet av Toms Transport- og Budbilservice i Norge, med virksomhet i Oslo og Trondheim.

– Vår strategi er å bygge vår posisjon gjennom organisk vekst og oppkjøp som befester vår lederposisjon innen budtjenester. Med oppkjøpet av Toms styrker vi vår posisjon i Norge innen et viktig satsningsområde, sier konserndirektøren.

Bring Danmark styrker konkurransekraften

For å sikre en mer konkurransekraftig organisasjon i Danmark, har konsernet samlet alle Bring-spesialistene i ett forretningsområde. 2011 var det første driftsåret med denne organiseringen. Målet er å ta ut synergier mellom spesialistene og på den måten sikre best mulige løsninger for kundene.

– Gjennom året har virksomheten blitt mer slagkraftig og befestet sin posisjon i det danske markedet, blant annet gjennom arbeidet med ny terminalstruktur og etableringen av et nasjonalt pakkenettverk, sier Amundsen.

Mobilitet og forbedringskultur

Å finne nye veier er divisjonens slagord og mantra.

– Vi oppfordrer hele tiden våre ansatte til å søke etter små og store forbedringer ute i organisasjonen og i markedet. Forbedringene skal på sikt gi mer fornøyde kunder, reduserte kostnader og økt omsetning. De skal også bidra til å gjøre Bring til verdens beste logistikkaktør i Norden.

Konserndirektøren er opptatt av at divisjonen skal finne gode løsninger på de utfordringene som finnes i organisasjonen.

– I løpet av 2011 har vi vist både vilje og evne til å snu oss raskt, ta grep og mobilisere interne ressurser for å løse utfordringer i organisasjonen, sier han.

Ett av verktøyene for å lykkes med dette har vært ledermobilitet – muligheten for at gode ledertalenter kan få nye oppgaver ute i linjen eller i andre deler av konsernet.

– Flere av lederne hos spesialistene har kommet fra divisjon Logistikk-løsninger og andre deler av konsernet. Denne mobiliteten er viktig for oss og vi kommer til å fortsette med dette i årene som kommer, forklarer Amundsen.

HMS i fokus

I likhet med ledermobilitet, er helsefremmende ledelse og HMS også viktige fokusområder.

– HMS skal være en sentral del av hverdagen til alle våre medarbeidere. I 2011 lyktes vi svært bra med vårt HMS-arbeid. Vi er stolte av å være den eneste divisjonen i konsernet som har hatt en hel skadefri måned, sier Amundsen.

Han trekker også fram Bring Express, som ikke hadde noen ulykker med fravær i løpet av hele fjoråret. For det ble de hedret med en pris fra konsernsjef Dag Mejdell.

Divisjon Logistikk-løsninger: Virksomhetsområder

- **Bring Frigo:** Markedsleder i Norden på temperaturregulert logistikk, og er spesialist på logistikk-løsninger for næringsmidler. Betjener bedriftsmarkedet.
- **Bring Express:** Spesialist på ekspress-løsninger hvor hurtighet, punktlighet og kvalitet er viktig – lokalt, nasjonalt, nordisk samt til og fra Norden. Betjener bedriftsmarkedet.
- **Bring Warehousing:** Spesialist på tredjepartslogistikk- og lagrings-løsninger for alle typer produkter i Norden og kan håndtere alt fra enkelte paller til å ta over hele lageret til en vareeier. Betjener bedriftsmarkedet.
- **Bring Supply Services:** Spesialist på Supply Chain Management og kan overta hele logistikkfunksjonen for store nordiske og internasjonale bedrifter med komplekse behov. Betjener bedriftsmarkedet.
- **Bring Danmark:** Leverer logistikk-løsninger i Danmark og består av spesialistene Frigo, Cargo, Parcels og Express. Betjener bedriftsmarkedet.

Usikkerhet demper forventningene

Bedret konjunktur i 2010 og 2011 har gitt en positiv effekt for markedene. Urolighetene i internasjonal økonomi har imidlertid skapt ny usikkerhet utover i 2011 og dempet forventningene til vekst på kort sikt.

Mange av trendene vi så i 2010 fortsatte inn i 2011. Postvolumene fortsetter å falle. Postaktørene leter med lys og lykt etter nye steder og nye måter å redusere kostnader på. Samtidig må flere etterspørre nødvendige endringer i rammebetingelsene.

Drevet av bedringen i økonomien og stimulert av ny teknologi med nye kjøps- og samhandlingsmønstre, hadde logistikkbransjen en positiv utvikling det siste året.

Særlig for pakke-distribusjon rapporteres det om stadig nye rekordvolum, men også gods transportert på vei over landegrensene så en god vekst i 2011.

Etter noen års stillstand ble det en ny fart i konsolidering og oppkjøpsaktiviteter i 2011. Det er ventet at vi vil se flere oppkjøp i året som kommer, tross urolighetene i økonomien.

Utvikling av regulatoriske rammebetingelser

Som ventet faller nå de adresserte brev volumene raskere. A-brev faller raskere enn B-brev. Primært er dette et utslag av økende substitusjonstakt til digitale løsninger. Økonomiske motiver og antatte miljøfordeler bidrar til endringen i etterspørselen fra avsenderne.

Tilpassing av servicetilbud, tjenester og prismodell samt fortløpende effektivisering for å tilpasse kostnadene til reduserte volumer, vil kompensere noe av de fallende inntektene, men vil ikke være tilstrekkelig til å møte den fundamentale utfordringen med høye infrastrukturkostnader.

Dagens rammebetingelser er ikke tilpasset verken moderne mottakerbehov, avsendernes etterspørsel eller konkurransen fra andre kanaler. Postaktører over hele Europa og andre kontinent jobber for tiden tett med respektive myndigheter for å tilpasse rammebetingelsene til dagens marked og virkelighet. Flere har allerede gjennomført reduksjon i antall distribusjonsdager. Noen har også iverksatt tiltak for å over tid fjerne A-strømmen.

Tross den digitale utviklingen vil brevet som medium og postkassen som kommunikasjonskanal fortsatt ha en klar og verdibringende rolle i fremtidens kommunikasjonsmarked. Men egenskapene må videreutvikles og forsterkes, samtidig som rammebetingelsene må tilpasses markeds- og kundebehovene.

Digitaliseringen gjennomstyrer samfunnet

Digitale tjenester er nå en selvfølge for de fleste. På kort tid er det lansert flere innovasjoner som raskt er absorbert av oss alle og som endrer hvordan vi lever og samhandler – både på jobb og privat. Denne utviklingen påvirker nå hvordan bransjene fungerer – med endrede forretningsmodeller, nye løsninger og endret bruksadferd. Dette gjelder både for logistikkbransjen og de kundebransjene logistikkaktørene skal betjene. I noen sammenhenger ser vi allerede at mottakerne tar over makten i verdikjeden og bestemmer hvilken logistikk-løsning og aktør som skal velges. Økt automatisering og selvbetjening effektiviserer prosessene, men gir nye utfordringer for å oppnå en samhandling som inspirerer kundene og skaper økt og tydelig kunde verdi.

Nye forretningsmodeller og økt innovasjonstakt

Nytenkning og aktiv innovasjon i produkt- og markedsdimensjonen gir grunnlag for nye forretningsmodeller som skaper ny vekst og lønnsomhet.

Et økende antall virksomheter konsoliderer og sentraliserer sin operative virksomhet i Norden. I videreføringen av dette, outsourcer virksomhetene også deler av sin logistikkjede og logistikkorganisasjon. Dette skaper muligheter og grobunn for nye forretningsmodeller. Andelen aktører som tar ansvar for en større del av kundens verdikjede gjennom 3PL og 4PL-løsninger vokser stadig.

Utviklingen mot økt kundemakt og nødvendigheten av en sterkere kundeorientering som følge av dette, gjør at flere aktører velger å spesialisere seg innen enkelte bransjer med skreddersydde løsninger. Dynamikken i markedet vil skape utfordringer og muligheter også i året som kommer. Det er ventet at nye forretningsmodeller og nye og mer effektive prosessløsninger vil bli utviklet.

Netthandelen har akselerert

De siste års utvikling innen netthandel har akselerert og netthandelen utgjør nå over 50 prosent av distansehandelen i Europa. Viktige markeder som Tyskland og Frankrike opplever ekstrem vekst, og i Norden handler hver fjerde person på nettet i løpet av en måned. Dette har ført til en fortsatt kraftig vekst i pakkevolumene og at disse internasjonaleseres.

For Posten blir den nordiske tilstedeværelsen stadig viktigere for å betjene våre norske, nordiske og internasjonale kunder. I et høyt tempo utvikles og lanseres det nye løsninger for netthandel med ambisjon om å øke tilgjengelighet, trygghet og effektivitet for kundene. Noen løsninger er kommet for å bli, mens andre er døgnfluer. Det er en betydelig utfordring for post- og logistikkaktørene å henge med i denne utviklingen og samtidig tidsnok vite hvilke hester det bør satses på.

Miljøet fremdeles like viktig

Post- og logistikkaktørene fortsetter å ta et stort ansvar for sin miljøpåvirkning. Betydelige deler av kjøretøyparken er erstattet med miljøvennlige alternativer drevet av biodrivstoff og strøm. Det arbeides systematisk med å øke kapasitetsutnyttelsen og flytte gods til mer miljøvennlige transportformer.

Nye miljøvennlige produkter er utviklet og tilbys til markedet. Den faktiske etterspørselen og betalingsviljen hos kundene står ikke alltid i samsvar med leverandørens intensjoner og forhåpninger, noe som gjør at det fremdeles er en viss usikkerhet knyttet til hvordan man kan oppnå suksess med "grønne" produkter og løsninger.

I tillegg varierer anbefalingene fra myndighetene fra tid til annen, noe som gjør det utfordrende å definere konsistente tiltak for å møte de ambisiøse miljømålene som er satt. Aktørene i markedet må derfor stille tydelige krav for å sikre at rammebetingelsene for en bærekraftig utvikling i næringslivet er til stede.

Tro på fremtiden tross indikasjoner om svakere vekst

Indikatorer for den generelle etterspørselen og markedsutviklingen går i forskjellige retninger. Usikkerheten er stor. Den siste tids utvikling i internasjonal økonomi og uro i finansmarkedene kan få konsekvenser for markedsutviklingen.

En ytterligere forverring av situasjonen vil også påvirke den økonomiske utviklingen i de nordiske landene. Dette vil stille Posten overfor stadig større utfordringer når det gjelder kontinuerlig forbedring og effektivisering, samtidig som vi klarer å fornye vårt tjenestetilbud og være i front teknologisk. Utviklingen vil også kreve styrking og videreutvikling av nordisk deknning og internasjonal tilknytning.

Samtidig er det mange tegn på at utviklingen er i ferd med å komme under kontroll og at økonomiene vil hente seg inn igjen. Summen av dette er en økende optimisme i markedet og en fornyet vilje til å investere i utvikling og ekspansjon.

Posten og bærekraft

Konsernet arbeider for en langsiktig, bærekraftig utvikling hvor det er balanse mellom økonomiske resultater og samfunns- og miljøansvar.

Slik jobber vi med bærekraft

Posten Norge er i kraft av sin virksomhet en betydelig samfunnsaktør i Norge og har gjennom konsesjonen et viktig samfunnsoppdrag; å sikre et landsdekkende tilbud av posttjenester til rimelig pris og god kvalitet.

Posten legger vekt på å ta samfunnsansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, miljø og samfunn. Miljø, integrering og mangfold er prioriterte innsatsområder for konsernet innenfor samfunnsansvar. Det betyr at konsernet skal ta særlig ansvar for å redusere virksomhetens påvirkning på det ytre miljø. Videre at konsernet skal ha en rasismefri profil og ta en aktiv rolle i integreringsarbeidet. I tillegg er arbeidet med helsefremmende arbeidsmiljø et strategisk satsingsområde for konsernet, og arbeidsmiljø skal vektlegges i all organisasjons- og forretningsutvikling. (GRI Pro 3.5)

Bærekraftig utvikling

For Posten handler arbeidet med bærekraft om hvordan konsernets virksomhet kan bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med kundekrav og Regjeringens eierpolitikk. Videre at selskapets bedriftskultur preges av et bevisst forhold til å ta samfunnsansvar – hvilket er med på å befeste Postens sterke posisjon i samfunnet og styrke omdømmet.

Et godt omdømme vil bidra til å tiltrekke og motivere medarbeidere, styrke konkurransekraften og gi handlefrihet til videre utvikling av konsernets virksomhet.

Konsernpolicy Samfunnsansvar

I 2011 vedtok konsernet en egen konsernpolicy for samfunnsansvar. Denne policyen er en del av konsernets styrende dokumentasjon og beskriver på en overordnet måte hvordan de ulike fagområdene skal styres og kontrolleres i konsernet.

Formålet med policyen er å sikre at konsernet etterlever gjeldende lovkrav og forventninger fra konsernets interessenter om å ivareta konsernets ansvar for de menneskene, samfunnet og miljøet som påvirkes av virksomheten. Konsernpolicy Samfunnsansvar er forankret i "Ethiske retningslinjer for Konsernet Posten" [LINK INN].

Målbevisst arbeid

Posten har i mange år hatt god tradisjon for å rapportere hvilke tiltak og resultater vi har oppnådd gjennom vårt arbeid med og engasjement for samfunnsansvar. Denne satsingen ble ytterligere forsterket gjennom leveransen av konsernets første integrerte års- og bærekraftrapport i 2010. I 2011 utvider vi rapporteringen innenfor bærekraft ytterligere, samtidig som vi setter søkelys på våre forbedringsområder.

Krav fra interessenter

Postens interessenter stiller stadig økende krav til systematisk arbeid med bærekraft og forventer at Posten som stor norsk offentlig aktør, arbeider metodisk med dette.

Les om konsernets [nøkkelinteressenter](#) innenfor samfunnsansvar.

Global Compact

Posten ble medlem i FNs Global Compact i mars 2011. Global Compact er FNs initiativ for samarbeid med næringslivet om en bærekraftig utvikling. Å knytte seg til et globalt initiativ som Global Compact er en naturlig forlengelse av vår satsning på en mer samfunnsansvarlig drift. (GRI Pro 4.13)

Som deltager i Global Compact lover Posten å integrere ti grunnleggende prinsipper i sin strategi og daglige drift. Videre å rapportere aktiviteter og forbedringer knyttet til dette. Prinsippene er inndelt i fire prinsippområder; menneskerettigheter, arbeidsstandarder, miljø og anti-korrupsjon.

I 2011 ble konsernet medlem av Global Compact Nordic Network. Nettverket består av 140 medlemsbedrifter fra Norge, Danmark, Finland, Island og Grønland. Nettverket arrangerer et møte i året, der medlemsbedriftene får hente inspirasjon og ny kunnskap, samt utveksle erfaringer. (GRI Pro 4.13)

Som medlem i Global Compact forplikter Posten Norge AS seg til å rapportere om samfunnsansvar en gang i året. Vi rapporterer gjennom vår års- og bærekraftrapport. (GRI Pro 3.3)

Rammeverk for rapportering: GRI 3.1

Posten bruker det globalt anerkjente rammeverket, the Sustainability Reporting Guidelines, fra The Global Reporting Initiative (GRI) som utgangspunkt for vår rapportering. Disse retningslinjene er anbefalt av Global Compact.

Rammeverket til GRI består av prinsipper og måleindikatorer for rapportering av bærekraft og beskriver hvorfor, hvordan og hva en organisasjon bør rapportere om. Måleindikatorene (heretter resultatindikatorer) er under stadig utvikling og forbedring.

Det eksisterer i dag 84 resultatindikatorer for økonomiske, miljømessige og sosiale resultater:

- De økonomiske resultatindikatorer dreier seg om selskapets økonomiske verdiskaping og andre økonomiske virkninger på samfunnet. De dekker rapportering av lønninger, pensjoner og andre ytelser til selskapets ledelse og ansatte, innbetalinger fra kunder og utbetalinger til underleverandører.

- Resultatindikatorer innen miljø forholder seg til selskapets innvirkning på naturen og økosystemet, jord, luft og vann. Indikatorer omfatter miljøvirkninger av selskapets produkter og tjenester, ressursforbruk, forbruk av miljøfarlige stoffer og råvarer, utslipp av klimagasser og annen forurensning, avfall, kostnader for miljøinvesteringer og bøter og straff for brudd på miljølovgivning.

- De sosiale resultatindikatorer er gruppert i tre kategorier; forhold relatert til arbeidstakere, til menneskerettigheter, og til mer generelle samfunnsmessige spørsmål knyttet til forbrukere, lokalsamfunn og andre interessenter. Slik informasjon kan være vanskelig å kvantifisere. Det er derfor som alternativ gitt mulighet for å gi kvalitative beskrivelser. (GRI Pro 4.12)

Ledelsestilnærming

Ledelsestilnærming er en kort oppsummering av hvordan konsernet leder arbeidet med bærekraft innenfor hver av indikatorkategoriene.

Applikasjonsnivå

I henhold til krav for applikasjonsnivå B, rapporterer vi innenfor GRI sine krav til profilopplysninger, ledelsestilmærking og resultatindikatorer. Vi rapporterer på de mest relevante indikatorene for vår virksomhet, som vi mener gir det beste bildet av vårt kontinuerlige arbeid for en mer samfunnsansvarlig drift.

I årets rapport rapporterer vi på 34 resultatindikatorer fullt ut og 3 resultatindikatorer delvis. Det betyr at vi tar ett steg opp fra å rapportere på C-nivå i 2010, til å rapportere på B-nivå i 2011.

Rapporteringens omfang

Så langt det er relevant legger bærekraftrapporteringen til grunn prinsippene som gjelder for regnskapsrapportering, herunder fullstendighet og sammenlignbarhet.

Med noen unntak omfatter rapporteringen konsernets selskaper i alle land. Unntakene skyldes at selskapene ikke har etablert rapportering på enkelte områder ennå, eller at selskapenes bidrag på noen områder ikke anses som vesentlig. Det er også naturlige avgrensninger basert på om selskaper faktisk bidrar til miljøutslipp på enkelt områder.

Konsernet jobber kontinuerlig med tiltak for å forbedre måling og rapportering av bærekraft.

Det rapporteres på områder som er relevante og vesentlige og som er sett på som viktige fokusområder for konsernet innenfor samfunnsansvar.

Metoder for å beregne og måle innenfor de enkelte fagområdene er basert på anerkjente og etablerte fagstandarder. (GRI Pro 3.5-3.6)

Revisjon

Vi har i flere år revidert vårt miljøregnskap. I 2011 utvider vi denne revisjonen til å gjelde hele tallmaterialet for bærekraftrapporteringen. Vi kvalifiserer dermed til B+-nivå for 2011.

Interessenter

Eier, leverandører, kunder og medarbeidere er konsernets viktigste interessenter i arbeidet med å sikre en mer samfunnsansvarlig drift.

For Posten Norge er interessenter aktører som påvirker eller blir påvirket av virksomheten og/eller har en interesse av at konsernet arbeider med samfunnsansvar og hvordan dette skjer. (GRI Pro 4.15)

Posten Norge fører dialog med mange interessenter: Ansatte, fagforeninger, nærings- og arbeidsgiverforeninger, eier, departementer, politiske partier, tilsyn, kunder, leverandører, konkurrenter og media. I arbeidet med samfunnsansvar har Posten Norge definert kunder, eier, medarbeidere og leverandører som våre fire nøkkel-interessenter. (GRI Pro 4.14)

Vi er i dialog med våre interessenter på forskjellige formelle og uformelle arenaer. Hyppigheten av disse møtene varierer etter behov og krav fra interessentene. (GRI Pro 4.16)

Eier

Samferdselsdepartementet er eier av Posten Norge AS. Konsernet forholder seg derfor til departementets eierstyring av selskapet. Posten Norge AS har et fast årlig møte med Samferdselsdepartementet der samfunnsansvar er tema. Dette er et krav i eierskapsmeldingen. I dette møtet er konsernledelsen og styret i Posten Norge AS representert. (GRI Pro 4.16)

I 2011 ble Samferdselsdepartementet orientert om hvordan konsernet arbeider med samfunnsansvar – med spesielt vekt på målsettinger og tiltak innenfor våre to satsingsområder miljø og mangfold og integrering. (GRI Pro 4.17)

Konsernledelsen har i tillegg kvartalsvise møter med Samferdselsdepartementet der samfunnsansvar er tema ved behov. (GRI Pro 4.16)

Arenaer for dialog:

- Eget møte om samfunnsansvar – årlig
- Rapporteringsmøter – kvartalsvis
- Ad-hoc-møter - ved behov

Leverandører

Dialog med leverandører, både eksisterende og potensielle, står sentralt i Posten Norge AS sine innkjøpsrutiner. Posten Norge AS gjennomfører både skriftlig og muntlig dialog i form av workshops som en del av sin standard innkjøpsprosess. (GRI Pro 4.16) Konsernet vektlegger generelt god forretningsskikk og etterlevelse av konsernets etiske prinsipper og verdier i dialog med leverandørmarkedet. Tillit i leverandørmarkedet en forutsetning for å oppnå gode betingelser og dekke konsernets innkjøpsbehov på en god måte. Dette gjelder både i forkant av en kontraktsinngåelse og i kontraktens løpetid.

Se også konsernets leverandørstyring under [Integritetsrapporten](#)

Arenaer for dialog:

- Møter – ved hver innkjøpsprosess og i etterkant
- Workshops – ved hver innkjøpsprosess
- Kontraktsinngåelse – ved hver innkjøpsprosess

Kunder

Synovate gjennomfører årlig en profilundersøkelse av store norske bedrifter. I 2011 ble 116 bedrifter i 14 ulike bransjer vurdert med hensyn til blant annet samfunnsansvar, moral og miljøbevissthet. Et landsrepresentativt utvalg på 1900 personer over 15 år ble spurt, 50 prosent av disse svarte (956 personer).

I denne undersøkelsen er samfunnsansvar og moral definert som en bedrifts evne og vilje til å følge lover og regler, og til å opptre rettferdig og ansvarsfullt overfor ansatte, kunder, forbrukere og myndigheter. Faktoren ble målt til å være den viktigste når folk flest skal danne seg et inntrykk av bedriftene. I 2011 oppgir 57 prosent at de har et godt inntrykk og 18 prosent at de har et dårlig inntrykk av Posten innenfor dette området. Blant alle målte bedrifter havner Posten på en 5. plass i 2011 og rykker opp fra en 6. plass i 2010. Posten har dermed styrket sitt omdømme innen samfunnsansvar og moral fra 39 prosent i 2007, via 43 prosent i 2008, 46 prosent i 2009 og 2010 til 57 prosent i 2011.

Miljøbevissthet er definert som inntrykket av en bedrift med hensyn til vern av miljøet i videste forstand, både når det gjelder produksjon og bruk av produkter. I 2011 ender Posten Norge på en 7. plass i denne rangeringen, opp en plass fra 2010. Fra å ligge helt nede på en 17. plass i 2008 (35 prosent godt inntrykk) har Posten Norge bygget seg opp de siste årene. I 2009 økte andelen godt inntrykk til 39 prosent (8. plass), i 2010 til 40 prosent (8. plass) og i 2011 til 48 prosent (7.plass). (GRI Pro 4.17 – delvis)

Posten Norge gjennomfører ikke egne kundeundersøkelser som berører sosiale og miljømessige hensyn. Hos salgsapparatet til Posten og Bring er samfunnsansvar et tema som tas opp ved behov når kundene etterspør dette. Unntaket er Offshore og Energy-segmentet da denne kundegruppen er mer opptatt av samfunnsansvar enn andre kundegrupper. I alle driftsmøter med Offshore og Energy står derfor samfunnsansvar på agendaen. (GRI Pro 4.17 - delvis)

Divisjon Logistikk gjennomfører årlig en konkurranseanalyse. I denne blir kunder av Posten, Bring og andre aktører stilt følgende spørsmål: "Hvis du skal vurdere de ulike leverandørene innenfor pakker og godssegmentet, hvem oppfatter du i størst grad som miljøbevisst?" Det ble gjennomført 200 intervjuer innenfor pakkesegmentet og 300 innenfor godssegmentet i 2011. Salgsavdelingen og produkteier jobber målrettet sammen med svarene, for å skape forbedringer. (GRI Pro 4.17)

På oppdrag fra Posten Norge gjennomførte Synovate i 2011 en konkurranseetterspør for Bring Citymail i Sverige. Bring Citymails største konkurrenter er Posten AB og Direkt Reklam. På spørsmålet om hvem som oppfattes som mest miljøvennlig av disse aktørene, oppnår Bring Citymail en skåre på 17 prosent. Dette er vesentlig bedre enn Direkt Reklam som får 5 prosent. Posten AB får 18 prosent.

I all markedskommunikasjon ut mot konsernets kunder følges Markedsføringsloven. Konsernets årlige markedsplan kvalitetssikres opp mot denne lovgivningen. Konsernet har rutine på at all eksternt kommunikasjon skal kvalitetssikres av konsernstab Kommunikasjon. (GRI PR 6)

Arenaer for dialog (GRI PR 5):

Kundeundersøkelser – årlig

Omdømmeundersøkelse – årlig

Fokusgrupper – ved behov

Konkurranseanalyser – årlig

Driftsmøter – ved behov

Medarbeidere

Posten Norge gjennomfører årlig en organisasjonsundersøkelse blant sine medarbeidere. I 2011 svarte 89 prosent av de som jobber i konsernet på denne undersøkelsen. To av påstandene i undersøkelsen er "Min enhet tar samfunnsansvar ved å ta hensyn til det ytre miljø" og "I min enhet forekommer det ikke diskriminering".

Det stilles krav til alle ledere i konsernet om å følge opp resultatene fra organisasjonsundersøkelsen. Ledere skal sette opp tiltak for sin enhet i en egen "Smartplan". (GRI Pro 4.17) Det er mulig å følge opp smartplanene og fremdriften i utførelsen av tiltakene. Det er også mulig å måle utvikling av resultatene i organisasjonsundersøkelsen fra år til år på enhetsnivå (om enheten har mer enn fem personer som har avgitt svar).

Andre sentrale emner som er tatt opp med medarbeidere i 2011, er satsing på el-kjøretøy, alternative kjøretøy, Postens Co2-mål, CCO2-frie bykjerner, klimanøytrale produkter, hastighetsberegninger på lastebiler, rasismefri sone, konsernets integritetsprogram, mangfold og integrering med mer. Samtlige av disse temaene er skrevet og informert om i konsernets bedriftsavis og på konsernets intranett. I bedriftsavisen er det åpning for å sende inn meninger og på intranettet er det mulig å kommentere og respondere på artikler.

Dialogen med medarbeidere om sentrale tiltak og tema som berører arbeidsprosesser og arbeidshverdagen ute i enhetene er ledernes ansvar.

I 2011 gjennomførte konsernsjefen tre nettmøter på konsernets intranett. I disse nettmøtene kan konsernets medarbeidere fritt stille spørsmål direkte til konsernsjefen. Temaene for nettmøtene i 2011 var konsernets HMS-satsing (januar), Digipost (mai), Våre verdier (august). I tillegg ble det gjennomført et nettmøte om forventninger til 2012 i januar 2012.

Arenaer for dialog:

- Organisasjonsundersøkelsen – årlig
- Intern bedriftsavis – månedlig
- Intranett – daglig ved behov
- Nettmøter med konsernsjefen – fire i året
- Års- og bærekraftsrapport – årlig
- Konsernfelles miljønettverk – daglig ved behov
- Opplæring – ved behov
- Ledermøter – ved behov
- Medarbeidersamtaler – to ganger i året
- Foredrag/presentasjoner – ved behov
- Teamsamlinger – ved behov

Miljø

Målrettet arbeid for å sikre en mer miljøeffektiv drift gir resultater. I 2011 tar konsernet flere steg mot målet om en grønnere virksomhet.

Grønt engasjement gir grønnere drift

Miljø er et av konsernets viktigste satsingsområder innenfor samfunnsansvar. Som en av Nordens største transportvirksomheter er særlig belastningen fra CO₂-utslipp betydelig.

Vi jobber derfor aktivt for å redusere graden av hvordan vi påvirker miljøet gjennom konsernets aktiviteter. (GRI EN 26) Postens miljøvisjon er å «jobbe målrettet for miljøeffektiv drift og en bærekraftig utvikling – som bidrar til at vi er verdens mest fremtidsrettede post- og logistikkonsern.»

Ledelsestilnærming

Miljøarbeidet står høyt på agendaen i konsernet. Styret og konsernledelsen blir jevnlig oppdatert på status, risikobilde og pågående initiativer innen miljøarbeidet. Konsernledelsen har faste rapporteringspunkter minst fire ganger i året hvor fremdrift på sentrale tiltak blir lagt frem. Miljøarbeidet er definert i en egen miljøpolicy og strategi som er understøttet av handlingsplaner i forretningsområdene.

Konsernet jobber etter detaljerte handlingsplaner for miljøområdet for hvert av forretningsområdene. Planene gjelder for perioden 2010-2015 og viser hvilke miljøtiltak som skal gjennomføres og hvilken CO₂-effekt tiltakene har.

I 2012 skal handlingsplanene revideres for å sikre at forutsetninger for tiltakene og gjennomføringstakt er riktig i forhold til målsetninger.

Organisering

Konsernet trekker erfaring og beste praksis fra et konsernfelles miljønettverk som består av ressurspersoner innen miljø fra forretningsområdene.

For å sikre systematikk, konsernfelles gjenbruk av gode løsninger og en helhetlig tilnærming, er det også et sentralt miljøteam i konsernstab HR.

I tillegg sikrer konsernet seg tilgang til nødvendig ekspertkompetanse på spesifikke områder gjennom eksterne samarbeidspartnere.

Klimanøytral servicepakke

Posten lanserte sitt første klimanøytrale produkt "Klimanøytral Servicepakke" i mars 2011. Det satses tungt på interne tiltak for å redusere CO₂-utslipp ytterligere for Servicepakken. Det skjer blant annet gjennom alternativer til fossilt drivstoff, modernisert bilteknologi og kurs i miljøeffektiv kjøring for sjåfører.

Per i dag er det umulig å gjøre Servicepakken helt CO₂-fri. For å kompensere for resten av utslippet, kjøper Posten klimakvoter for å gjøre produktet klimanøytralt. Kvotene er FN-godkjent og anbefalt av norske myndigheter, og kjøpes av Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF).

Kommunikasjon

I 2011 har konsernet jobbet med å øke synligheten av miljøsatsingen gjennom ulike tiltak og kommunikasjonsaktiviteter både internt og eksternt. Tiltak inkluderer lansering av klimanøytral pakkeprodukt, anskaffelse av 20 rene el-biler og miljøsertifisering av flere enheter.

I tillegg har konsernet lansert egne budskapsbærere for å synliggjøre konsernets miljøtiltak internt og eksternt. Disse budskapsbærerne er plassert på biler, bygg og andre synlige flater som representerer konsernet.

Det ble også laget en egen film om Postens miljøsatsing.

Samarbeid

For å løse de store miljøutfordringene konsernet står overfor, er samhandling mellom bedrifter, organisasjoner og forskningsinstitutt en nøkkel for oss. (GRI Pro 4.13 og 4.14)

Posten er tilsluttet Miljøverndepartementets Klimaløftet og ivaretar bransjesamarbeid gjennom deltagelse i International Post Corporation og Post Europe. Dette inkluderer rapportering av klimapåvirkning for sektor benchmarking og deling av beste praksis blant medlemmene.

Posten er også medlem i Svanens Innkjøperklubb, som skal bidra til at konsernet tar de mest miljøriktige valgene ved innkjøp av produkter og tjenester.

I 2011 tilsluttet Posten seg Grønn godstransport – et forskningsprosjekt der formålet er å gjøre transport av gods mer miljø- og klimavennlig. Konsernet er også deltager i EU prosjektsøknader hvor tema er å redusere utslipp i byområder.

I 2011 opprettet Posten også et samarbeid med ZERO (Zero Emission Resource Organisation) for å styrke samarbeidet både faglig og bransjemessig på utvalgte klimaspørsmål.

Bedre byklima

Som en av flere aktører ønsker konsernet å bidra til bedre byklima. I august 2010 lanserte Postens konsernsjef CO₂-fri postlevering i Trondheim, det første i sitt slag. I løpet av 2011 har prosjektet erstattet nesten alle kjørende ruter med 0-utslippsalternativer. Det er ambisjoner om å utvide dette arbeidet til andre områder i fremtiden.

Posten deltar i forprosjektet "Grønn Bydistribusjon" i samarbeid med Oslo Kommune og vil i den anledning søke midler til et prosjekt med formål om å redusere klimautslipp ved varelevering i Oslo.

Posten har i tillegg signert avtale med Oslo kommune sammen med flere andre bedrifter i "Næring for Klima".

Posten deltar i Fremtidens Byer som er et samarbeid mellom myndighetene og de 13 største byene i Norge om å redusere klimagassutslippene.

Standardisering og sertifisering

Miljøsertifiseringer gir en tydelig dokumentasjon av miljøarbeidet som gjøres på den enkelte enhet. Sertifiseringene er også et viktig bidrag for å bygge kultur for kontinuerlig forbedring i Posten Norge. Posten Norge har totalt 13 enheter som er sertifisert som Miljøfyrtårn, to av disse ble sertifisert i 2011, derav Østlandsterminalen som er Norges største miljøfyrtårnsertifiserte enhet.

I løpet av 2011 sertifiserte Bring Express hele sin virksomhet i Sverige og Finland etter ISO14001-standard.

Posten er tilsluttet Global Compact og Miljø utgjør den største andelen av GRI sine rapporteringskrav som besvares.

Togsatsing

For å bidra til redusert klimapåvirkning har konsernet over lengre tid hatt fokus på å flytte frakt fra fly til veg og fra veg til tog.

Togandelen i 2011 ble redusert fra 80 til 78 prosent på strekninger der det er mulig å benytte tog. Posten opplever en negativ utvikling i forhold til kunder som vil frakte gods med tog på grunn av svikt i leveransepunktlighet. Dette er en av hovedårsakene til at Brings satsning på en intermodal grønn korridor mellom Oslo og Amsterdam ble lagt ned i 2011.

En annen årsak er at det generelt sendes færre vekselsbeholdere etter gjennomføringen av et effektiviseringsprosjekt for å øke fyllingsgraden ved løslast, slik at flere pakker går inn i hver vekselsbeholder.

Alternative kjøretøy

Posten har totalt sett redusert utslipp fra egne kjøretøy med 3 prosent fra 2010 til 2011, og jobber aktivt med å ta i bruk kjøretøy og drivstoff som slipper ut mindre klimagasser.

Posten oppdaterer bilparken sin jevnlig, noe som bidrar til å minske utslippene. I morselskapet er 40 prosent av kjøretøyene type Euro 4, og 55 prosent er Euro 5. Ser man på alderen til resten av Postens innrapporterte kjøretøypark er det estimert at 28 prosent av egne kjøretøy er fra 2009 eller senere, mens 35 prosent av innleide kjøretøy er fra 2009 eller senere.

Posten samarbeider kontinuerlig med leverandører om utvikling og pilottesting av nye og mer miljøeffektive kjøretøy. En del av Divisjon Post sin plan er å erstatte bilen med alternative fremkomstmidler på 1300 ruter innen 2015. Dette arbeidet hadde god progresjon i 2011, med innføring av 130 nye el-mopeder, 30 el-jeepere og 20 el-biler. Totalt har morselskapet nå 372 el-kjøretøy (sum av el-traller, biler, mopeder og jeoper).

Postens satsing på å finne gode alternative løsninger for å redusere utslipp ved postdistribusjon har banet vei for andre postselskaper. Franske LaPoste har prøvekjørt flere av konsernets løsninger.

Posten har inngått et eksternt samarbeid for evaluering av batterikapasiteten og restverdi i el-varebiler. Dette er innovativt arbeid som vil resultere i viktig erfaringsinformasjon i forbindelse med videre satsing på el-kjøretøy.

Bring Express i Norden bruker sykler ved levering av ekspress-sendinger i byer. Totalt er det 23 sykler i Danmark, 11 i Sverige, åtte i Norge og tre i Finland. I tillegg har Citymail i Sverige 1074 sykler. I Sverige har Bring også 35 biogassdrevne biler. Bring Frigo benyttet 4.601.914 antall liter Preem Evolution i Sverige i 2011, noe som reduserte utslipp med 2.374 tonn CO2 sammenliknet med fossilt drivstoff. I tillegg deltar Bring Frigo i testing av Volvo biogass/dieselhybrid i Skåne.

Miljøeffektive løsninger på kjøretøy

Posten ønsker å benytte dekk med de beste miljøegenskapene. I den forbindelse ble det i 2011 arrangert en kunnskapskonferanse om dekk for å sikre god kompetanse og for å bedre kunne velge det sikreste vinterdekket.

I morselskapet er det innført en 80 km/t hastighetsreduksjon på 400 lastebiler. Dette har fordeler både når det gjelder miljø og sikkerhet.

Energieffektivisering

For deler av konsernet kjøper Posten strøm med opprinnelsesgarantier. Dette er kraft som er produsert av fornybare energikilder (kilder uten utslipp).

Posten jobber kontinuerlig med å redusere strømforbruket sitt. Et viktig verktøy i dette arbeidet er lokasjonsbaserte strømmålere som gir mulighet til å følge opp forbruket fra time til time. Lokale ledere og bygningsansvarlige kan benytte denne informasjonen for å iverksette sparetiltak. Store deler av konsernets enheter benytter denne løsningen.

I løpet av 2011 ble det iverksatt strømsparende tiltak hos blant annet Bring Warehousing og Bring Frigo. Posten har totalt sett redusert sine utslipp fra bygninger med 10 prosent.

Posten og Brings transportleverandørprogram

77 prosent av Postens totale klimautslipp kommer fra våre transportleverandører. I 2011 er det utviklet spesifikke krav og oppfølgingssystem som skal sikre at konsernets transportleverandører også bidrar til å redusere klimapåvirkning. Sammen med våre leverandører kan vi gjøre en forskjell.

Kollektivtrafikkprisen

Postens Østlandsterminal vant Kollektivtrafikkprisen for sin satsing på å få de ansatte til å velge kollektivtransport fremfor privatbil. Prisen ble delt ut under Kollektivtrafikkkonferansen 2011. Juryen uttaler at "Posten Norge tildes prisen på bakgrunn av den svært vellykkede satsingen på å få de ansatte til å reise kollektivt til og fra jobb etter at arbeidsplassen ble flyttet fra Oslo S. til Lørenskog. De har kombinert tiltak som restriktiv parkeringspolitikk, godt samarbeid med Ruter og NSB om et tilrettelagt kollektivtilbud, god informasjon om tilbudet og rabatterte takster til de ansatte. Østlandsterminalen har oppnådd en kollektivandel på 70 prosent, mens andre bedrifter i området har en andel på rundt 10 prosent." (GRI Pro 2.10)

Kompetanseøkning

Ledere og medarbeiderne i Posten er den viktigste faktoren for å redusere vår miljøbelastning. I 2011 fortsatte konsernet sitt systematiske arbeid for å gi alle medarbeidere opplæring i miljø gjennom blant annet Miljøbeviset.

Miljøbeviset er et e-læringsprogram som gir en grunnleggende innføring i ulike miljøaspekter. Miljøbeviset ble lansert i 2009 og i 2011 hadde til sammen 3350 fullført e-læringsprogrammet. 550 av disse fullførte programmet i løpet av 2011. I tillegg var nærmere 700 personer i gang med å fullføre. Ambisjonen er gjennomføring i hele organisasjonen.

Miljøeffektiv kjøring

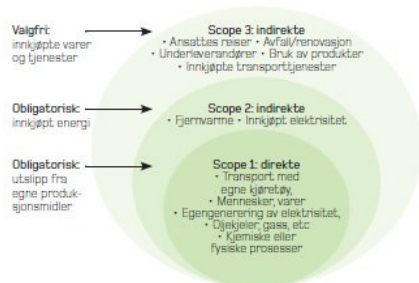
Konsernet vektlegger å utdanne sjåførere i miljøeffektiv kjøring, og har etablert et eget opplæringsapparat som vil gjennomføre kurset i henhold til EU-direktivet. De første kursene vil ha oppstart i 2012.

I 2011 ble det gjennomført en pilot for et kurs i miljøeffektiv og sikker kjøring for 457 postbud. Piloten gav gode erfaringer og det er besluttet gjennomføring for 6000 postbud i 2012 og 2013. Effekten av dette er en gjennomsnittlig reduksjon av drivstoff på fem prosent.

Tabell: Klimaregnskapet

/ tonn

Regnskapet er basert på den internasjonale standarden Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen), som er den viktigste standarden for måling av drivhusgasser i regi av World Resources Institute (WRI) og World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). GHG-protokollen består av to regnskapsstandarder som forklarer hvordan man kan tallfeste og rapportere klimagassutslipp, og var i 2006 grunnlag for ISO-normen 14064-I. GHG-protokollen baserer sin klimarapportering på tre "scope" eller kategorier av utslipp og mellom direkte og indirekte utslipp.

GRI: EN 16 og 17

Konsern

Posten Norge AS

Konsern			Posten Norge AS		
2010 ¹	2011 ²	2011 ³		2010 ¹	2011 ²
116 681	112 549	112 557	Scope 1	50 439	49 486
115 043	111 203	111 211	Road	49 626	49 203
1 638	1 347	1 347	Buildings	814	284
25 807	23 401	23 412	Scope 2	12 708	9171
22 731	20 743	20 754	Electricity ⁴	10 925	7 939
3 076	2 658	2 658	District heating	1 783	1 232
458 342	437 225	471 136	Scope 3	43 566	41 614
330 400	324 831	349 471	Road	804	453
5 525	4 281	4 281	Rail	938	813
71 614	58 173	58 173	Air	31 953	30 595
46 978	46 201	54 009	Water	7 776	7 776
3 825	3 739	5 201	Business travel	2 094	1 977
600 831	573 175	607 105	Sum	106 713	100 272

¹) Data for 2010 har blitt korrigert grunnet forbedret rapporteringsrutine og er dermed ikke direkte sammenlignbare med fjorårets årsrapport.

²) Tall som er sammenlignbare med 2010

³) Inkluderer noen nye selskaper, men mangler fortsatt data fra de siste oppkjøpte selskapene i 2011

⁴) Posten kjøper opprinnelsesgarantier for deler av selskapets elforbruk.

Utslipp til luft er beregnet ved bruk av en aktivitetsbasert beregningsmodell. I denne sammenstilles aktivitetsdata for virksomheten i form av mengde energivarer forbrukt, antall kilometer kjørt og mengde godsarbeid levert og de resulterende utslippene beregnes ved bruk av kilde-spesifikke utslippsfaktorer.

Tabell: Utslipp til luft

/ tonn

GRI: EN 20

Posten-konsernet

Kilde	SO ₂	NO _x	NMVOG	CO	PM
Egeneide kjøretøy	2,1	654,6	201,4	769,1	33,8
Bygninger	0,3	1,2	0,1	0,7	0,1
Underleverandører ¹	93,2	5 312,7	456,6	1 066,9	140,4
Sum	95,7	5 968,5	658,2	1 836,7	174,4

¹ Inkluderer innleide kjøretøy og frakt med fly, båt og tog.

Utslipp til luft er beregnet ved bruk av en aktivitetsbasert beregningsmodell. I denne sammenstilles aktivitetsdata for virksomheten i form av mengde energivarer forbrukt, antall kilometer kjørt og mengde godsarbeid levert og de resulterende utslippene beregnes ved bruk av kildespesifikke utslippsfaktorer.

Tabell: Energiforbruk

/ GigaJoule

GRI: EN 3 og 4

Kilde:	2010		2011	
	Direkte	Indirekte	Direkte	Indirekte
Kjøretøy¹	1 315 160		1 483 240	
Diesel	1 288 945		1 359 590	
Bensin	15 667		10 671	
Biodiesel (B30)	4 061		0	
Biodiesel (B100)	4 061		21 379	
Biogass	2 425		2 079	
Preem ACP	0		166 608	
Bygninger	20 344	71 801	18 222	65 267
Elektrisitet		63 170		57 809
Fjernvarme		8 631		7 457
Fyringsolje	17 900		14 507	
Gass	2 444		3 715	
Sum	1 335 504	71 801	1 501 462	65 267

¹⁾ Inkluderer kun egneide kjøretøy.

Tabell: Avfall

/ tonn

GRI EN 22

Kilde:	2009		2010		2011 ¹	
	Tonn	%	Tonn	%	Tonn	%
Paper and cardboard	4 110	39%	4 993	43%	5 113	40%
Wood	2 627	25%	2 161	19%	961	7%
Plastic	295	3%	453	4%	483	4%
Glass	2	0%	5	0%	3	0%
Metal	281	3%	291	3%	427	3%
Food	879	8%	706	6%	2 711	21%
Hazardous waste			0	0%	13	0%
Other (recycled)	435	4%	517	4%	546	4%
Residual (energy recovery)			847	7%	897	7%
Residual (not recycled)	1 976	19%	1 663	14%	1 663	13%
Total avfallsmengde	10 605		11 636		12 817	

¹⁾ Konsernet får stadig mer nøyaktig avfallsrapportering, derfor øker totalvolumet. Fortsatt mangler data fra deler av konsernet.

Tabell: Egne kjøretøy

Posten Norge AS

	2008	2009	2010	2011
Varebil < 7.5 t	4 755	4 601	4 876	4 554
Antall lastebiler ≤ Euro 2	55	14	2	1
Antall lastebiler Euro 3	263	272	124	94
Antall lastebiler Euro 4	249	141	249	232
Antall lastebiler Euro 5	51	105	83	164
Mopeder	120	123	234	391
El-mopeder	3	47	100	231
El-jeep			10	40
El-traller			80	80
Biogass biler			1	
El-biler	2	2	1	21
Biodiesel			58	58
Sum	5 576	5 351	5 818	5 866

Arbeidsmiljø

Satsingen på et helsefremmende arbeidsmiljø gir resultater. Konsernets ansatte er friskere og mer mangfoldige enn noen gang.

Friske og mangfoldige medarbeidere

Konsernets arbeid med helsefremmende arbeidsmiljø i 2011 bærer frukter. Aldri tidligere har medarbeiderne vært friskere. Det totale sykefraværet for konsernet var 0,7 prosentpoeng lavere i 2011 enn i 2010.

Arsresultatet ble 7,1 prosent, mot en målsetting på 7,6 prosent. Alle divisjonene oppnådde sine mål for 2011 og bidro dermed til en samlet reduksjon av sykefraværet på 9 prosent.

2011 har også stått i mangfoldets tegn. I kraft av sin størrelse og geografiske spredning er Posten en betydelig samfunnsaktør hva gjelder sysselsetting av innvandrere og bidrag til økt integrering. Konsernet har derfor valgt å ta et ekstraordinært samfunnsansvar innenfor mangfold og integrering. I løpet av 2011 ble det iverksatt en rekke nye tiltak og initiativer som alle videreføres i 2012.

Ledelsestilnærming

Posten har som strategisk mål å ha et helsefremmende arbeidsmiljø hvor ingen blir skadet eller syk som en følge av arbeidet.

Helsefremmende arbeidsplass har vært et gjennomgående tema på flere sentrale og konsernovergripende konferanser, deriblant den årlige HMS-konferansen. Dette har lagt grunnlaget for den omfattende helsefremmende tilnærmingen i konsernet, hvor det bygges en systematisk steg for steg gjennom pilotprosjekter for ulike tiltak.

Det rapporteres systematisk på HMS-resultater i konsernet. Hver måned rapporteres kpi-er (strategiske nøkkeltall) til konsernledelsen. Dette inkluderer nøkkeltall for sykefravær/nærvær, H-verdi, uføre og nestenulykker/uønskede hendelser. I tillegg mottar konsernets styre rapporter og analyser om HMS-resultater åtte ganger i året.

Alle retningslinjer, policyer og handlingsplaner for HMS blir revidert to ganger årlig, og ligger tilgjengelig via et felles HMS-system.

Organisering

Utviklingsarbeidet og det langsiktige strategiske arbeidet med HMS er sentralisert til konsernstab HR i konsernet.

Divisjonene bestiller tjenester fra konsernstab HR, som også fungerer som et koordineringsledd for lederlinjene i divisjonene. Ute i regionene og forretningsområdene er det i tillegg et lokalt støtteapparat innenfor fagområdet. Dette arbeidet koordineres blant annet gjennom divisjonenes HR-nettverk.

Det nytter

I 2006 utviklet konsernet "Det nytter"-metodikken. Dette er konsernets systematiske tilnærming for å få medarbeidere med gjentakende fravær over tid, tilbake i jobb. Metodikken blir kontinuerlig videreutviklet og gir god effekt. Medarbeidere med fravær på 24 dager eller mer de siste tre årene, har vært en prioritert gruppe i dette arbeidet. I 2011 ble denne gruppen redusert med 16 prosent. (GRI LA 8)

Konsernet signerte ny IA-avtale med NAV for perioden 2010-2013. Posten og NAV har også valgt å skrive en tilleggsavtale, som sikrer at kontaktene i NAV og kontaktene til konsernet ute i regionene er mer koordinert. Dette åpner muligheten for å overføre beste praksis på tvers. (GRI LA 9)

95 prosent av de fast ansatte i konsernet er organisert i fagforeninger og dermed representert av formelle helse- og sikkerhetskomiteer (3-partsamarbeid HMS). Komiteene bistår med rådgivning i tillegg til å overvåke tiltak som fremmer helse og sikkerhet. (GRI LA 6)

Langsiktig arbeid med jobbsikkerhet

Konsernets langsiktige og systematiske arbeid med jobbsikkerhet har bidratt til en robust plattform med verktøy, systemer og kompetanse. Konsernet jobber blant annet med sikkerhetsrevisjoner av driftsenheter, gransking av alle alvorlige ulykker, rapportering av nestenulykker/uønskede hendelser og sikkerhetssamtaler mellom ledere og medarbeidere.

I tillegg iverksettes det målrettede tiltakskampanjer innenfor de mest utsatte områdene som for eksempel fall på glattisen, truckulykker og klemskader.

Fraværsskader

Sommeren 2011 gjennomførte konsernet kampanjen "Skadefri sommer". Målet var null fraværsskader for hele sommeren (juli og august måned). Målet ble ikke nådd, men antall personskader ble redusert med 27 %, til det laveste nivået som hittil er registrert. Effekten av tiltaket fortsatte ut over høsten. H-verdien (antall skader per million arbeidstimer) fortsatte å gå ned og endte i 2011 på 11,0, hvilket er 1,0 poeng lavere enn 2010. Dette er en reduksjon på 8,3 prosent fra 2010 til 2011. (GRI LA 7)

Attraktiv arbeidsplass

Ett av konsernets hovedmål er å være en attraktiv arbeidsplass. Fordelt på 15 land var det per 31.12.2011 20799 fast ansatte medarbeidere i konsernet. Konsernet har også midlertidig ansatte, blant annet ringevikarer, som jobber i perioder etter behov. 82 prosent av de fast ansatte jobber i Norge. Medarbeiderne i de øvrige 14 landene er primært lokalt ansatte. Årsaken til dette, er at konsernet har ekspandert ved oppkjøp av lokalt etablerte selskaper. Konsernet har ikke policy som regulerer lokale ansettelser. (GRI EC 7)

I 2011 var 39 prosent av alle konsernets ansatte kvinner. 29 prosent av konsernets ledere var kvinner. (GRI LA 1 og LA 13)

Konsernet har god oversikt over lønnsnivå innenfor forskjellige stillingskategorier, i de forskjellige landene virksomheten opererer i, samt forholdet mellom menn og kvinners lønn i konsernet. Det opereres ikke med minstelønn i nordiske land. Lønnsnivået og begynnerlønn er regulert i partsforholdet mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver. Det er ikke påvist forskjeller i lønnsnivå for kvinner og menn i konsernet. (GRI EC 5 og LA 14)

I 2011 ble det ansatt 1793 medarbeidere i konsernet i fast stilling, hvorav 882 av disse ble ansatt i Norge. Totalt sett hadde konsernet en turnover på 11,3 prosent i 2011. I Norge var det en turnover på 9,8 prosent. For konsernet totalt er det like stor turnover blant kvinner som menn. Det er derimot høyere turnover blant medarbeidere under 30 år, enn medarbeidere fra 31 år og oppover. (GRI LA 2). 93,6 prosent av medarbeiderne som tok foreldrepermisjon i morselskapet, returnerte til arbeidet etter endt permisjon. Det var flere menn enn kvinner som returnerte etter endt permisjon. (GRI LA 15)

Den årlige Organisasjonsundersøkelsen ble i 2011 oppdatert i nytt format. Resultatet fra undersøkelsen i 2011 viser at konsernet har et stabilt og godt arbeidsmiljø med en økende medarbeidertilfredshet. Konsernet oppnådde en totalscore på 78, noe som er to poeng bedre enn i 2010.

I alt svarte 89 prosent av medarbeiderne på organisasjonsundersøkelsen. 81 prosent av disse rapporterer om gjennomført medarbeidersamtale med sin nærmeste leder og 83 prosent oppgir at de var fornøyd med kvaliteten på medarbeidersamtalen. (GRI LA 12)

Leder- og teamutvikling

Konsernet har i mange år jobbet systematisk med utvikling av sine ledere.

I 2011 har 182 ledere fullført et lederprogram i konsernets regi. 76 ledere har deltatt på Mellomlederprogrammet, og 91 ledere har deltatt på førstelinjeliderprogrammet "Tryggere som leder". I 2011 ble "Tryggere som leder" for første gang gjennomført i Sverige, med 16 deltagere.

I 2010 lanserte konsernet programmet "lederspirer". Formålet var å rekruttere flere førstelinjelidere blant egne medarbeidere. Programmet ble videreført i 2011 med til sammen 28 deltagere. I etterkant av kurset har fem av disse fått jobb som førstelinjelider eller nestleder.

I 2011 utviklet konsernet et nytt lederprogram for toppledere. Programmet skal bidra til å videreutvikle et verdibasert og forretningsorientert lederskap hos deltagerne. Det første kullet på 12 deltagere gjennomfører kurset i løpet av 2012.

Konsernet har i flere år satset på obligatorisk kompetanseheving for alle ledere gjennom en årlig tre timers HMS-opplæring. I 2011 var hovedtema helsefremmende arbeidsplass.

Konsernet har også bistått i utvikling av ledergrupper og team i alle divisjoner i 2011.

Utvikling av talenter

I 2011 har konsernet arbeidet videre med utvikling av "Leader Review" og Talentprogrammet.

I "Leader Review" vurderes alle topp- og mellomledere i konsernet gjennom en systematisk evaluering. I tillegg kartlegges ambisjon og vilje til organisatorisk og geografisk mobilitet. (GRI EC 7)

I 2011 gjennomførte konsernet Talentprogrammet for 15 mellomledere. Målet var å stimulere til mobilitet på tvers av divisjoner, synliggjøre ledertalenter og motivere for karriere i konsernet.

Konsernets to-årige traineeprogram ble videreført for 12. år på rad. Etter en grundig evalueringsprosess hvor også lederpotensial vurderes, ble det rekruttert syv konserntreineer i 2011. Nytt dette året, var forsterket profilering av programmet mot svenske høyskoler. Det ble også gjennomført Summer Internship, hvor fire sommertraineer deltok.

Viktige kompetansetiltak

Konsernet har en egen læringsportal, Posten og Bring Akademiet, som er et tilbud til alle konsernets medarbeidere. Akademiet tilbyr alt fra spesielt tilrettelagt e-læring til standard kurs i samarbeid med eksterne leverandører.

Som et supplement til de øvrige kompetansetiltakene, tilbyr konsernet en stipendordning. Ordningen skal bidra til å motivere ansatte til å fordype seg i et valgt fagområde gjennom styrket formalkompetanse. I 2011 ble det gjennomført to søknadsprosesser. 45 ansatte fikk stipend. (GRI LA11)

Gjennom samarbeid med Kunnskapsdepartementet og etaten VOX, har 106 medarbeidere i konsernet i Norge gjennomført et 100 timers kurs med søkelys på basiskompetanse som lesing, skriving og data. 46 prosent av deltakerne er kvinner. Satsingen på økt basiskompetanse er et viktig virkemiddel for å fremme integrering av medarbeidere med innvandrerbakgrunn. 36 prosent av kursdeltakerne i 2011 har minoritetsspråklig bakgrunn. (GRI LA 10 og LA 11)

Konsernet fortsetter sin satsing på fagbrev gjennom å legge til rette for praksiskandidater og ta inn lærlinger.

Regulert arbeidsliv

Et konstruktivt og profesjonelt samarbeid med de tillitsvalgte er et premiss for en god utvikling av lønns- og personalpolitikken. I konsernet omfattes 95,2 prosent av alle medarbeidere av tariffavtaler. (GRI LA4)

Som ledd i arbeidet med å legge til rette for et velfungerende samarbeid, er det gjort nødvendige rolleavklaringer og gjennomført opplæring av arbeidsgiver- og arbeidstakerpartene basert på samhandlingsreglene i Hovedavtalen. I løpet av 2012 vil denne opplæringen også formidles gjennom nettbaserte moduler. Det er foretatt en kartlegging av retten til organisasjonsfrihet i Posten-konsernet og det er ikke registrert tilfeller som krenker retten til kollektive forhandlinger. (GRI HR 5)

Pensjonsrådgivning i egen regi

Medarbeidere i Posten Norge AS har gode pensjons- og personalforsikringsordninger i DNB Livsforsikring. Selskapet er også tilknyttet Fellesordningen for AFP.

I 2011 etablerte Posten en intern rådgivningsenhet for pensjon. Alle medarbeidere får dermed tilbud om individuell pensjonsrådgivning i forkant av at de fyller 62 år. I løpet av 2011 ble det gjennomført 516 slike individuelle rådgivninger. (GRI LA 11)

Tiltaket skal sikre at den enkeltes beslutning om pensjonerings tidspunkt og pensjonsuttak blir gjort ut fra riktig informasjonsgrunnlag. I Norge ble pensjonsreformens regler om fleksibelt pensjonsuttak innført fra 01.01.2011. Vi ser en tendens til at flere eldre arbeidstakere fortsetter i arbeid som følge av dette, ved at 20 prosent færre i gruppen 62 år valgte å slutte sammenlignet med tidligere år.

Omstilling i hverdagen

Omstilling er en del av hverdagen for Postens medarbeidere. Posten har lang tradisjon for omstilling basert på aktivt og godt samarbeid med de ansattes organisasjoner. Partene har hver på sin kant og i felleskap utviklet et rammeverk av avtaler og prosedyrer for håndtering av omstillinger og nedbemanninger. 60 prosent av konsernets selskaper har minste oppsigelsestid spesifisert i kollektive avtaler. 96 prosent av konsernets medarbeidere er ansatt i disse selskapene. (GRI LA5) Hovedprinsippet i omstillingsprosesser er at alle saker skal søkes løst gjennom internt arbeidsmarked og frivillige løsninger. I løpet av 2011 nedbemannede Posten Norge AS med 330 årsverk.

Også utenfor morselskapet har det skjedd store omstillingsaktiviteter i løpet av året. Høsten 2011 ble det gjennomført en virksomhetsoverdragelse der deler av Bring Cargo AS og om lag 600 medarbeidere ble overført til Posten Norge AS.

Ambisiøst mangfoldsmål

I 2011 hadde 10,5 prosent av konsernets medarbeidere innvandrerbakgrunn. I Norge hadde 11,7 prosent av konsernets medarbeidere innvandrerbakgrunn, fordelt på mer enn 70 nasjonaliteter (GRI LA13). 3,2 prosent av alle konsernets ledere har innvandrerbakgrunn. I morselskapet er innvandrerandelen innenfor stab og ledelse i dag 4,2 prosent.

Konsernet har et mål om at henholdsvis 13,5 prosent av virksomhetens medarbeidere i Norge skal ha innvandrerbakgrunn ved utgangen av 2012 og 15 prosent i utgangen av 2015. For å øke mangfoldsandelen innenfor stillinger i stab og ledelse, er det etablert et særskilt mål om at 7,5 prosent av medarbeidere i disse stillingskategoriene har innvandrerbakgrunn ved utgangen av 2015.

Tverrkulturell sykefraværsoppfølging

I 2011 gikk konsernet inn i et samarbeidsprosjekt med NAV om sykefraværsoppfølging i et tverrkulturelt perspektiv. Målet er å øke kompetansen hos ledere i gjennomføring av god sykefraværsoppfølging av medarbeidere med innvandrerbakgrunn.

Opplæring i regi av NAV er gjennomført på konsernets største arbeidsplass, Østlandsterminalen i Lørenskog. I 2012 er det planlagt lignende kurs i andre deler av den norske virksomheten der dette temaet er aktuelt.

Rasismefri sone

Postens samarbeidsavtale med Norsk Folkehjelp om rasismefri sone hadde 10-års jubileum i 2011, og ble i den anledning utvidet til å bli en konsernfelles avtale. Avtalen innebærer at samtlige enheter skal synliggjøre og markere at virksomheten er rasismefri og at det er nulltoleranse for diskriminering. Det er ikke registrert henvendelser om diskriminering i 2011. Konsernets årlige organisasjonsundersøkelse har siden 2005 inneholdt påstanden «I min enhet forekommer det ikke diskriminering». På en skala fra 1-7, der 7 er beste resultat, har svarene på denne påstanden steget fra 5,9 til 6,1 de siste årene. (GRI HR 4)

I løpet av 2011 lanserte konsernet en kampanje ved navn "Hos oss er forskjeller det normale". Alle konsernets medarbeidere i Norge mottok et hefte med lovens definisjon av diskriminering, samt en rutinebeskrivelse for hvordan man skal varsle dersom man føler seg diskriminert eller kjenner til tilfeller av diskriminering.

"Du gjør forskjellen"

Våren 2011 lanserte Posten utviklingsprogrammet "Du gjør forskjellen" for medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn. Programmet retter seg spesielt mot driftsmedarbeidere som har en kompetanse de ikke får brukt i sin nåværende stilling. Det ble mottatt totalt 73 søknader, hvorav fem medarbeidere ble plukket ut til å hospitere ett år i stillinger innenfor stab og ledelse. Programmet videreføres i 2012.

Eget mentorprogram

I 2011 lanserte Posten et mentorprogram for å fremme integrering blant arbeidsledige innvandrerkvinner. Programmet har til hensikt å bistå kvinnene med jobbsøking og gi kunnskaper om det norske arbeidslivet. Norsk Folkehjelp Oasen og Nav bistår i rekruttering av aktuelle og interesserte kandidater til programmet. Totalt er 16 kvinner i konsernet mentorer, derav samtlige tre kvinner som sitter i konsernledelsen.

Praksisplasser for innvandrerkvinner

I løpet av 2011 er det opprettet fire praksisplasser for innvandrerkvinner som ikke tidligere har vært i arbeid i Norge. Prosjektet er et samarbeid med Nav Grünerløkka som bidrar med kandidater. En av kvinnene som har vært i praksis har gått over i ordinær stilling, mens de tre øvrige fortsatt er i arbeidspraksis. Programmet videreføres i 2012 med totalt 10 kandidater.

I 2012 vil mangfoldsarbeidet videreføres med alle tiltak initiert i 2011. I tillegg skal det gjennomføres en behovskartlegging for å vurdere relevante tiltak for konsernets datterselskaper utenfor Norge.

Tabell: Fast ansatte

Konsernet

	Kvinner	Menn	Totalt	Andel K %	Andel M %
Antall					
Toppledere	20	73	93	21,5%	78,5%
Øvrige ledere	446	1 078	1 524	29,3%	70,7%
Medarbeidere	7 712	11 470	19 182	40,2%	59,8%
Ansatte totalt	8 178	12 621	20 799	39,3%	60,7%

Konsernet i Norge

	Kvinner	Menn	Totalt	Andel K %	Andel M %
Antall					
Toppledere	12	33	45	26,7%	73,3%
Øvrige ledere	395	867	1 262	31,3%	68,7%
Medarbeidere	6 707	9 139	15 846	42,3%	57,7%
Ansatte totalt	7 114	10 039	17 153	41,5%	58,5%

Tabell: Andel ansatte med minoritetsbakgrunn

I prosent

Konsern

Konsernet i Norge

2011 ¹		2011 ¹
3,2%	Ledere	3,3%
11,1%	Medarbeidere	12,3%
10,5%	Totalt	11,7%

¹ 2011 var første året for innsamling av denne typen data.

Konsernets standard for etikk og integritet

I oktober 2011 lanserte Posten sitt første integritetsprogram. Programmet skal bidra til å styrke konsernets standard for etikk og integritet.

Integritetsprogrammet består av flere verktøy som har til hensikt å gi ansatte og utvalgte samarbeidspartnere råd og veiledning knyttet til:

- korrupsjon og økonomiske misligheter
- brudd på konkurranselovgivning
- sosial dumping
- behandling av sensitiv informasjon

Verktøyene er utarbeidet for å gjøre det enklere for medarbeidere i konsernet å leve opp til de krav og forventninger som stilles til hver enkelt. De består blant annet av etiske retningslinjer, en integritetshåndbok, et e-læringsprogram om integritet og et varslingsinstitutt hvor medarbeidere kan si fra om mulig brudd på reglene.

Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene er det mest grunnleggende og overordnede verktøyet som inngår i programmet. Retningslinjene ble utarbeidet allerede i 2006, men er nå relansert som en del av integritetsprogrammet. De omtaler de overordnede kravene som stilles til konsernet som arbeidsgiver, den enkelte medarbeider og til våre samarbeidspartnere. Alt dette er samlet i en liten folder som er tilgjengelig på norsk, svensk og engelsk.

Integritetshåndboken

Håndboken bygger på de etiske retningslinjene, men går mer i detalj innenfor temaer som korrupsjon, sosial dumping, informasjonssikkerhet og lovlig konkurranse. Integritetshåndboken er et lett tilgjengelig "oppslagsverk" som gir en innføring i konsernets retningslinjer, praktiske råd og veiledning, samt en oversikt over faresignaler vi må være oppmerksom på. Håndboken er tilgjengelig på norsk, svensk og engelsk.

E-læringsprogrammet om integritet

Med utgangspunkt i de etiske retningslinjene og integritetshåndboken er det utarbeidet et e-læringsprogram om integritet. Det tar utgangspunkt i ulike integritetsdilemmaer konsernets medarbeidere kan møte. Programmet er gjort tilgjengelig på norsk, svensk og engelsk.

Spesialtilpasset opplæring

E-læring er ikke tilstrekkelig som eneste opplæringsverktøy. På en del områder og i enkelte enheter er vi mer utsatt for integritetsrisiko enn andre områder. En viktig del av integritetsprogrammet er derfor å gjennomføre spesialtilpasset opplæring i aktuelle temaer for relevante målgrupper. Det vil derfor bli gjennomført slik opplæring for utvalgte ledere og medarbeidere i løpet av 2012.

Varslingsinstituttet

Varslingsinstituttet ble etablert som konsernfelles varslingskanal allerede i 2006. Gjennom denne kanalen er det lagt til rette for at ansatte som kjenner til eller har mistanke om uakseptabel adferd (brudd på integritetsstandard), både har en mulighet til å varsle om dette og at de faktisk våger å benytte kanalen. Konsernets overordnede prinsipp er likevel at medarbeidere oppfordres til å melde fra til nærmeste leder dersom slike forhold oppdages. Men dersom det ikke er mulig eller føles vanskelig, kan medarbeidere henvende seg til Varslingsinstituttet. Varslingsinstituttet kan nås både via epost, telefon eller post. Kontaktdetaljene til Varslingsinstituttet ble distribuert i 2011 gjennom integritetshåndboken og ligger også tilgjengelig på konsernets intranett. (GRI HR 11)

I 2011 mottok Varslingsinstituttet seks saker som ble undersøkt og vurdert. En av disse sakene var et påstått brudd på reglene om korrupsjon. Undersøkelser i etterkant viste at det ikke var grunnlag for påstanden som ble fremmet. (GRI SO 4)

Konsernets Varslingsinstitutt rapporterer til revisjonsutvalget i Posten Norge AS en gang i halvåret. Rapporten oppsummerer antall og type varsler, samt hva utfallet av varslene er. Videre blir det rapportert om hvilke tiltak og aktiviteter som Varslingsinstituttet har satt i gang og gjennomført i løpet av halvåret.

Implementering av integritetsprogrammet

Implementering av integritetsprogrammet startet som nevnt tidligere i oktober 2011. Programmet ble lansert på en ledersamling. I etterkant av denne, ble de etiske retningslinjene og integritetshåndboken distribuert til konsernets ansatte per post gjennom bedriftsavisen Post- og Bringavisen og Bring News. I tillegg ble alt relevant materiell gjort tilgjengelig på konsernets intranett.

Proessen med å implementere e-læringsprogrammet ble også igangsatt i 2011. Målet er at alle relevante målgrupper gjennomfører programmet i løpet av første halvår 2012.

Det overordnede ansvaret for implementeringen av integritetsprogrammet ligger hos ledelsen i divisjonene og datterselskapene. Implementeringen fasiliteres av juridisk direktør.

De mest utsatte

For det videre arbeidet med implementering av programmet, er medarbeidere inndelt i en primær og en sekundær målgruppe. Primærmålgruppen består av de ansatte som anses mest utsatt for å oppleve typiske risikosituasjoner som omtales i integritetsprogrammet. I tillegg til å gjennomføre e-læringsprogrammet skal visse grupper av medarbeidere innenfor primærmålgruppen, derfor også ha gjennomført spesialtilpasset opplæring i løpet av 2012.

Nettverk av ressurspersoner

For å bidra til en vellykket implementering av integritetsprogrammet har det blitt etablert et nettverk av lokale ressurspersoner i alle datterselskaper og divisjoner. Disse personene skal blant annet bidra til at verktøyene i integritetsprogrammet blir kjent og anvendt. I tillegg skal disse personene fungere som ressurspersoner for spørsmål lokalt, samt rapportere til konsernet etter gjennomført lokal implementering av programmet.

Leverandørstyring

For å sikre at også konsernets leverandører ivaretar grunnleggende krav til integritet og etisk adferd er det utarbeidet en egen leverandørerklæring ("Egenerklæring om etisk standard for leverandører til konsernet Posten Norge AS").

Erklæringen stiller tydelige krav til konsernets leverandører og gir konsernet adgang til å avslutte et samarbeid/kontraktforhold dersom leverandøren ikke oppfyller kravene. Erklæringen skal anvendes for alle innkjøp i konsernet og har i 2011 blitt anvendt i en andel av betydelige anskaffelser inngått i løpet av 2011. (GRI HR 5)

Nyetablert støttefunksjon

For å sørge for systematisk implementering og oppfølging av konsernets etiske standarder i leverandørkjeden, ble Innkjøp CR etablert som egen enhet i 2011. Enheten ligger under Konsernstab Innkjøp og skal være en støttefunksjon for innkjøpere i prekvalifiseringsprosesser og inngåelse av kontrakter, i oppfølging av eksisterende kontrakter og i arbeidet med å sikre ivaretagelse av konsernets samfunnsansvar i leverandørkjeden.

Uavhengig attestasjonsuttalelse

Til ledelsen i Posten Norge AS

Oppdragets innhold

Vi er engasjert av ledelsen i Posten Norge AS for å utføre en uavhengig gjennomgang av *Postens bærekraftsrapport 2011* (Rapporten). Postens ledelse er ansvarlig for utvelgelse av den informasjon og innsamling av data som presenteres samt utarbeidelse av Rapporten. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om Rapporten basert på vårt arbeid.

Rapporteringskriterier

I denne gjennomgangen har vi benyttet relevante kriterier i retningslinjer for bærekraftsrapportering fra Global Reporting Initiative (GRI G3.1). Vi anser disse rapporteringskriteriene som relevante og tilstrekkelige for å gjennomgå Rapporten.

Utført arbeid

Vårt arbeid er utført i henhold til SA 3000 (ISAE 3000), "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon". Standarden krever at vi planlegger og utfører kontrollhandlinger for å oppnå moderat sikkerhet for at Rapporten som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Vår gjennomgang har involvert følgende aktiviteter:

- intervjuer med et utvalg av Postens ledelse og to dybdegjennomganger som representerer bredden av Postens virksomhet, for å få en forståelse av hvordan samfunnsansvaret ivaretas i praksis i organisasjonen
- intervjuer med rapporteringsansvarlige for å vurdere prosessen for å definere og sammenstille Rapporten
- innsamling og gjennomgang av dokumentasjon som støtter de kvantitative påstander som fremsettes i Rapporten
- evaluering av helheten i informasjonen i Rapporten basert på ovennevnte kriterier, inkludert evaluering av konsistens i informasjonen

Vi har i vår gjennomgang ikke vurdert om policyer er implementert.

Vi mener at vårt kontrollarbeid gir et forsvarlig grunnlag for en attestasjonsuttalelse med moderat grad av sikkerhet.

Konklusjoner

Ved vår gjennomgang er vi ikke blitt oppmerksom på noe som gir oss grunn til å tro at informasjonen i Rapporten ikke er i samsvar med kriteriene angitt i introduksjonen til bærekraftsrapporten "Posten og bærekraft". Dette gjelder også Postens erklæring om at Rapporten oppfyller kravene til nivå B+ i retningslinjene for bærekraftsrapportering, GRI G3.1.

Oslo, 13. mars 2012

ERNST & YOUNG AS

Terje Klepp

statsautorisert revisor

GRI – profilopplysninger

Posten sin års- og bærekraftsrapport er laget i henhold til Global Reporting Initiative (GRI) sine retningslinjer for bærekraftsrapportering (The Sustainability Reporting Guidelines).

Profilopplysningene under er en del av dette rammeverket og beskriver organisasjonen og hvordan arbeidet med bærekraft er organisert.

- Fullt ut rapportert
- Delvis rapportert
- Ikke rapportert

Strategi og analyse

Strategi og analyse

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(1.1) Erklæring fra den øverste beslutningstakeren i organisasjonen. <ul style="list-style-type: none">• KONSERNSJEFEN	☒	
(1.2) Beskrivelse av viktige konsekvenser, risikoer og muligheter. <ul style="list-style-type: none">• STYRETS ÅRSBERETNING (RISIKO)• POSTEN OG BÆREKRAFT	☒	

Organisasjonsprofil

Organisasjonsprofil

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(2.1) Navn på organisasjonen <ul style="list-style-type: none"> • ORGANISASJONSKART • KONSERNET 		Posten Norge AS
(2.2) Hovedpunkter og/eller tjenester, herunder merkevarer <ul style="list-style-type: none"> • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKK • SEGMENTRAPPORT DIVISJON POST • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKKLØSNINGER 		
(2.3) Organisasjonens driftsstruktur, herunder hoveddivisjoner, driftsselskaper, datterselskaper og felles foretak. <ul style="list-style-type: none"> • ORGANISASJONSKART 		
(2.4) Belliggenhet av organisasjonens hovedkontor <ul style="list-style-type: none"> • KONSERNET 		
(2.5) Antall land der organisasjonen driver virksomhet, og navn på land med vesentlig virksomhet eller som er særlig relevante for de bærekraftstemaer som dekkes i rapporten. <ul style="list-style-type: none"> • KONSERNET 		
(2.6) Eierforhold og organisasjonsform <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLÆDELSE 		
(2.7) Betjente markeder (inkludert geografisk oppdeling, sektorer og type kunder/berørte) <ul style="list-style-type: none"> • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKK • SEGMENTRAPPORT DIVISJON POST • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKKLØSNINGER • KONSERNET 		
(2.8) Omfanget av rapporterende organisasjon. <ul style="list-style-type: none"> • SEGMENTER • NOTE 1 SEGMENTER 		
(2.9) Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden når det gjelder størrelse, struktur eller eierskap. <ul style="list-style-type: none"> • KONSERNETS UTVIKLING 		
(2.10) Utmerkelser mottatt i rapporteringsperioden. <ul style="list-style-type: none"> • VIKTIGE HENDELSER 		

Rapporteringsparametre

Rapporteringsprofil

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(3.1) Rapporteringsperiode for fremlagte opplysninger.		1. januar til 31. desember 2011
(3.2) Dato for forrige rapport		Norsk utgave av nettrapport 25.mars 2011. Engelsk utgave av nettrapport 1.juni 2011.
(3.3) Rapporteringsyklus		Årlig rapportering
(3.4) Kontaktpunkt for spørsmål angående rapporten eller dens innhold.		rapport@posten.no

Rapportomfang og avgrensning

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(3.5) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT Prosess for å definere rapportens innhold.		
(3.6) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT ● REGNSKAPSPRINSIPPER Rapportens avgrensninger (for eksempel land, divisjoner, datterselskaper, innleide anlegg, fellesforetak, leverandører).		Rapporteringen omfatter hele konsernet.
(3.7) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT ● REGNSKAPSPRINSIPPER Oppgi eventuelle begrensninger på omfang eller avgrensninger av rapporten.		Rapporteringen omfatter hele konsernet.
(3.8) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT ● REGNSKAPSPRINSIPPER Grunnlag for rapportering om joint ventures, datterselskaper, innleide anlegg, utkontraktert virksomhet, og andre foretak som kan påvirke sammenlignbarheten fra periode til periode og/eller mellom organisasjoner.		
(3.9) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT ● MILJØRAPPORTEN ● ARBEIDSMILJØRAPPORTEN Metoder for måling av data og grunnlag for beregninger, herunder forutsetninger og metoder med underliggende skjønn som anvendes ved utarbeidelsen av indikatorer og andre opplysninger i rapporten. Forklar eventuelle beslutninger om ikke å bruke, eller til å avvike vesentlig fra GRIs indikatorprotokoll.		
(3.10) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT ● MILJØRAPPORTEN ● ARBEIDSMILJØRAPPORTEN Forklaring av effekten av endring av opplysninger gitt i tidligere rapporter, og årsaken for disse endringene(f.eks. sammenslåinger/oppkjøp, endring av basisår/perioder, virksomhetens formål, målemetoder)		
(3.11) <ul style="list-style-type: none"> ● POSTEN OG BÆREKRAFT Vesentlige endringer fra tidligere rapporteringsperioder i omfang, avgrensninger eller målemetoder brukt i rapporten.		

GRI indeks innhold

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(3.12) <ul style="list-style-type: none"> ● NETTSTEDSKARTET Tabell som viser hvor standard rapporteringsinnhold finnes		

Verifikasjon

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
(3.13) <ul style="list-style-type: none"> ● ATTESTASJONSUTTALELSE (BÆREKRAFT) Retningslinjer og gjeldende praksis med hensyn til å søke ekstern kvalitetssikring for rapporten.		Attestasjonsuttalelse fra Ernst & Young

Selskapsledelse, forpliktelser og engasjement

Selskapsledelse

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
<p>(4.1) Styringsstruktur i organisasjonen, herunder forpliktelser under styringsorganet som har ansvar for bestemte oppgaver, som for eksempel strategiutforming eller organisasjonsoversikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • KONSERNLEDELSEN • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE 		
<p>(4.2) Oppgi hvorvidt styreleder i styringsorganet også er konsernsjef / har en ledende stilling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 8) 		
<p>(4.3) For organisasjoner som har en enkel styrestruktur, oppgi antall og kjønn på medlemmer i styringsorganet som er uavhengig og/eller ikke inngår i ledelsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 8) 		
<p>(4.4) Mekanismer for aksjonærer og ansatte til å gi forslag eller instruksjoner til styret.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 8) • INTEGRITETSRAPPORTEN 		
<p>(4.5) Sammenhengen mellom kompensasjon for medlemmer av hovedstyret, toppledere og ledere (inkludert fallskjemsordninger), og organisasjonens resultat (inkludert sosial og miljømessig ytelse).</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 11) • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 12) 		
<p>(4.6) Prosesser som er på plass for at styret kan sikre at interessekonflikter unngås.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 7) • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 8) 		
<p>(4.7) Prosess for å bestemme sammensetningen, kvalifikasjoner og kompetanse hos medlemmene i styret og dets komiteer, herunder vurdering av kjønn og andre indikatorer på mangfold.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 7) • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 8) 		
<p>(4.8) Internt utviklede formålsparagrafer eller verdier, etiske retningslinjer og prinsipper som er relevante for økonomiske, miljømessige og sosiale resultater og status for gjennomføringen av dem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 1) 		
<p>(4.9) Prosedyrer for høyeste styringsorgan for å føre tilsyn med organisasjonens identifikasjon og håndtering av økonomiske, miljømessige og sosiale ytelser, inkludert relevante risikoer og muligheter, og overholdelse eller etterlevelse av internasjonalt godkjente standarder, etiske retningslinjer og prinsipper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 10) 		
<p>(4.10) Prosesser for evaluering av styrets egne prestasjoner, spesielt med hensyn til dets økonomiske, miljømessige og sosiale ytelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 9) 		

Eksterne engasjement

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
<p>(4.11) Forklaring av hvorvidt og hvordan føre-var-prinsippet er ivarettatt av organisasjonen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (PUNKT 10) 		
<p>(4.12) Ekstern utviklede økonomiske, miljømessige og sosiale erklæringer, prinsipper eller andre initiativer som organisasjonen støtter eller bifaller.</p> <ul style="list-style-type: none"> • POSTEN OG BÆREKRAFT 		
<p>(4.13) Medlemskap i foreninger (f.eks bransjeorganisasjoner) og/eller nasjonale/internasjonale interesseorganisasjoner der organisasjonen: Har posisjoner i styrende organer; Deltar i prosjekter eller komiteer; Gir materiell finansiering utover den vanlige medlemskontingenten, eller Medlemskapet vurderes som strategisk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • POSTEN OG BÆREKRAFT • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN • MILJØRAPPORTEN 		

Interessenter

PROFILOPPLYSNINGER	RAPPORTERING	MERKNADER
--------------------	--------------	-----------

- (4.14) Oversikt over interessentgrupper som organisasjonen har kontakt med.
- [INTERESSENER](#)
- (4.15) Grunnlag for indentifisering og valg av interessenter man skal samarbeide med.
- POSTEN OG BÆREKRAFT
 - [INTERESSENER](#)
- (4.16) Tilnærminger til interessentsamarbeid, inkludert hyppighet av engasjement etter type og av interessegruppe.
- POSTEN OG BÆREKRAFT
 - [INTERESSENER](#)
- (4.17) Sentrale emner og anliggende som har blitt reist gjennom dialog med interessenter, og hvordan organisasjonen har svart på disse sentrale temaer og problemstillinger, blant annet gjennom rapportering.
- [INTERESSENER](#)
 - [ARBEIDSMILJØRAPPORTEN](#)
 - [MILJØRAPPORTEN](#)
 - [INTEGRITETSRAPPORTEN](#)

GRI - resultatindikatorer

Posten sin års- og bærekraftrapport er laget i henhold til Global Reporting Initiative(GRI) sine retningslinjer for bærekraftrapportering (The Sustainability Reporting Guidelines).

Resultatindikatorerne under er delt inn i tre kategorier: økonomi, miljø og sosialt. Sosialt er igjen inndelt i fire underkategorier: Arbeidsforhold og arbeidsvilkår, menneskerettigheter, organisasjonens rolle i samfunnet og produktansvar. Posten rapporterer fullt ut på 34 resultatindikatorer og delvis på 3. Vi kvalifiserer dermed til B-nivå i 2011.

- Fullt ut rapportert
- Delvis rapportert
- Ikke rapportert

Økonomi

Ledelsestilnærming (EC)

		MERKNADER
(DMA)	Ledelsestilnærming beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsernets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.	
	<ul style="list-style-type: none"> • STYRETS ÅRSBERETNING • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKK • SEGMENTRAPPORT DIVISJON POST • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKKLØSNINGER 	

Økonomisk resultat

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EC1) Direkte generert og distribuert økonomisk verdi, inkludert omsetning, operasjonelle kostnader, kompensasjon til ansatte, gaver og andre investeringer i samfunnet, opptjent egenkapital og betaling til kapitaltilbydere og myndigheter.		
<ul style="list-style-type: none"> • RESULTATREGNSKAP • BALANSE 		
(EC2) Finansielle konsekvenser og andre risikoen og muligheter for organisasjonens aktiviteter som følge av klimaendringer.		
(EC3) Dekning av organisasjonens pensjonsforpliktelser.		
<ul style="list-style-type: none"> • NOTE 3 PENSJONER 		
(EC4) Vesentlig finansiell støtte fra myndighetene.		
<ul style="list-style-type: none"> • EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE (PUNKT 2) • NOTE 29 ANDRE FORHOLD 		

Markedsopptreden

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EC5) Intervall for forholdet mellom standard begynnerlønn etter kjønn og lokal minimumslønn i områder hvor organisasjonen har betydelig virksomhet.		
<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(EC6) Policy og retningslinjer, samt andel innkjøp fra lokale leverandører i områder hvor organisasjonen har betydelig virksomhet.		
(EC7) Prosedyrer for lokale ansettelser og andel av ledelse som ansettes fra lokalsamfunn der bedriften har betydelig virksomhet.		
<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		

Indirekte økonomisk påvirkning

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EC8) Utvikling og påvirkning som følge av investeringer i infrastruktur og tjenester som primært har til hensikt å gi allmenn nytte, på kommersiell basis eller uten full kompensasjon (pro bono, in-kind)		
(EC9) Forståelse og beskrivelse av betydelige indirekte økonomiske påvirkninger, inkludert effektens omfang.		

Miljø

Ledelsestilnærming (EN)

		RAPPORTERING	MERKNADER
(DMA)	<p>Ledelsestilnærming beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsernets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.</p> <ul style="list-style-type: none"> MILJØRAPPORTEN 		

Materialer

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(EN1)	Materialbruk i vekt eller volum.	☐	
(EN2)	Resirkulert materiale i prosent av totalt materialforbruk.	☐	

Energi

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(EN3)	<p>Direkte energibruk per primær energikilde.</p> <ul style="list-style-type: none"> TABELL: ENERGIFORBRUK 	☒	
(EN4)	<p>Indirekte energiforbruk per primær energikilde.</p> <ul style="list-style-type: none"> TABELL: ENERGIFORBRUK 	☒	
(EN5)	Reduksjon i energiforbruk som følge av energibesparelser eller energieffektivisering.	☐	
(EN6)	Initiativ for å tilby produkter og tjenester som er energieffektive eller basert på fornybar energi, samt reduksjoner i energibehovet som følge av disse initiativene.	☐	
(EN7)	Initiativ for å redusere indirekte energiforbruk, samt realiserte reduksjoner.	☐	

Vann

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(EN8)	Totalt vannforbruk per kilde.	☐	
(EN9)	Vannkilder som blir vesentlig berørt av vannforbruket.	☐	
(EN10)	Prosentvis og totalt volum av vann som blir resirkulert eller gjenbrukt.	☐	

Biologisk mangfold

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(EN11)	Lokalisering og størrelse på eiet, leid eller brukt mark, i eller i nærhet av vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold utenfor vernede områder.	☐	
(EN12)	Beskrivelse av aktivitetens, tjenesters eller produkters vesentlige påvirkninger på det biologiske mangfoldet i vernede områder eller områder med høyt biologisk mangfold utenfor vernede områder.	☐	
(EN13)	Vernede eller tilbakeførte habitater.	☐	
(EN14)	Strategier, aktuelle tiltak og framtidige planer for å håndtere påvirkning på biologisk mangfold.	☐	
(EN15)	Antall arter som står på IUCDs rødliste eller nasjonale vernelister, og har habitat i områder som påvirkes av virksomheten, fordelt etter risiko for utryddelse.	☐	

Utslipp til luft og vann, samt avfall

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(EN16)	<p>Totale direkte og indirekte klimagassutslipp, i vekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> TABELL: KLIMAREGNSKAP 	☒	
(EN17)	<p>Andre relevante indirekte klimagassutslipp, i vekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> TABELL: KLIMAREGNSKAP 	☒	
(EN18)	Tiltak for å redusere klimagassutslipp, samt oppnådd reduksjon.	☐	
(EN19)	Utslipp av ozonnedbrytende stoffer, i vekt.	☐	
(EN20)	<p>NOx, SOx, og andre vesentlige utslipp til luft, i vekt per type.</p> <ul style="list-style-type: none"> TABELL: UTSLIPP TIL LUFT 	☒	
(EN21)	Totalt utslipp til vann, i kvalitet per resipient.	☐	
(EN22)	Total vekt av avfall, etter type og håndteringsmetode		

- **TABELL: AVFALL**

(EN23)	Totalt antall og volum av vesentlige utslipp.	
(EN24)	Vekt av transportert, importert, eksportert eller behandlet avfall klassifisert som farlig i henhold til Baselkonvensjonens vedlegg I, II, III og VIII, samt prosent av transportert avfall fraktet internasjonalt.	
(EN25)	Identitet, størrelse, beskyttelsesstatus og verdi av biologisk mangfold for vannmasser og tilhørende habitat som vesentlig påvirkes av den rapporterende organisasjonens utslipp til vann, samt avrenning.	

Produkter og tjenester

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EN26)	Tiltak for å redusere miljøpåvirkningen fra produkter og tjenester, samt resultater av disse.	
	<ul style="list-style-type: none"> • MILJØRAPPORTEN 	
(EN27)	Prosent av solgte produkter og tilhørende emballasje som gjenvinnes, per kategori.	

Etterlevelse/Compliance (miljø)

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EN28)	Monetær verdi av vesentlige bøter og totalt antall ikke-monetære sanksjoner, som følge av overtredelser av miljørelaterte lover og forskrifter.	 Det er ikke registrert overtredelser eller sanksjoner knyttet til miljølovgivningen i 2011. Se note 29 for andre tvister.
	<ul style="list-style-type: none"> • NOTE 29 ANDRE FORHOLD 	

Transport

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EN29)	Vesentlig miljøpåvirkning gjennom transport av produkter og andre varer og materialer som benyttes i organisasjonens virksomhet, inklusive medarbeidernes arbeids- og tjenestereiser.	

Totale utgifter

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(EN30)	Samlede kostnader og investeringer knyttet til miljøvern per type.	

Sosialt: Arbeidsforhold og Arbeidsvilkår

Ledelsestilhøring (LA)

		RAPPORTERING	MERKNADER
(DMA)	Ledelsestilhøring beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsernets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.		

- [ARBEIDSMILJØRAPPORTEN](#)

Ansettelsesforhold

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(LA1)	Total arbeidsstokk fordelt etter stillingskategori, arbeidskontrakt og region, fordelt per kjønn.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA2)	Totalt antall og hyppighet av nyansettelser og turnover etter aldersgruppe, kjønn og region.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA3)	Ytelser gitt til heltidsansatte som ikke gis til midlertidig eller deltidsansatte. Informasjonen skal gis ved hver større forretningsenhet.		
(LA15)	Retur til arbeid etter endt foreldrepermisjon, etter kjønn.		Rapportering gjelder for morselskapet
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		

Arbeidstakers rettigheter

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(LA4)	Andel av ansatte som omfattes av kollektive avtaler.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA5)	Minste oppsigelsestid vedrørende vesentlige endringer i virksomheten, med opplysninger om hvorvidt dette er spesifisert i kollektive avtaler.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		

Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(LA6)	Prosentandel av arbeidsstokken som er representert i formelle helse- og sikkerhetskomiteer bestående av ledere og ansatte, som bistår med å overvåke og rådgir om tiltak/ programmer for arbeidsrelatert helse og sikkerhet.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA7)	Skader, arbeidsrelaterte sykdommer, fraværsdager og tapte dager, samt det totale antallet arbeidsrelaterte dødsulykker per region og per kjønn.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKK • SEGMENTRAPPORT DIVISJON POST • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKKLØSNINGER 		
(LA8)	Utdanning, trening, rådgivning, forebyggende og risikokontrollerende arbeid etablert for å støtte arbeidsstokken, deres familier eller samfunnsmedlemmer ved tilfeller av alvorlig sykdom.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA9)	Temaer om helse og sikkerhet som omfattes av formelle avtaler med fagforeninger.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		

Opplæring og videreutdanning

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(LA10)	Gjennomsnittlig antall utdanningstimer per ansatt per år, fordelt på kjønn og stillingskategorier.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA11)	Program for videreutdanning og livslang læring for å sikre kompetanse hos de ansatte, samt bistand ved karriereslutt.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		
(LA12)	Andel av ansatte som mottar jevnlig vurderinger og oppfølging av prestasjoner og karriereutvikling, per kjønn.		
	<ul style="list-style-type: none"> • ARBEIDSMILJØRAPPORTEN 		

Mangfold og like muligheter

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(LA13)	Sammensetning av styre og ledelse, samt inndeling av øvrige ansatte etter kjønn, aldersgruppe, minoritetsgruppe og andre mangfoldsindikatorer.	
	<ul style="list-style-type: none">• EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE• ARBEIDSMILJØRAPPORTEN• NOTE 2 LØNSKOSTNADER OG ANDRE GODTGJØRELSER	

Lik lønn for kvinner og menn

GRI-INDIKATOR	RAPPORTERING	MERKNADER
(LA14)	Forholdet mellom grunnlønn og godtgjørelse av kvinner i forhold til menn etter ansattkategori, ved større driftsteder.	
	<ul style="list-style-type: none">• ARBEIDSMILJØRAPPORTEN	

Sosialt: Menneskerettigheter

Ledelsestilnærming (HR)

		MERKNADER
(DMA)	Ledelsestilnærming beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsepmets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.	
	<ul style="list-style-type: none">• INTEGRITETSRAPPORTEN• ARBEIDSMILJØRAPPORTEN	

Investering og innkjøpsrutiner

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR1)	Andel og antall vesentlige investeringsavtaler og kontrakter som omfatter klausuler med krav til menneskerettigheter, eller som har gjennomgått screening av håndtering av menneskerettigheter.		
(HR2)	Andel vesentlige leverandører, kontraktører og andre samarbeidspartnere som har gjennomgått screening av håndtering av menneskerettigheter, og iverksatte tiltak.		
(HR3)	Totalt antall timer ansatte har benyttet på kurs/opplæring i bedriftens policy og rutiner for relevante menneskerettigheter, samt den prosentvise andelen av ansatte som har gjennomført opplæringen.		

Ikke-diskriminering

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR4)	Antall tilfeller av diskriminering og tiltak iverksatt for dette.		
	<ul style="list-style-type: none">• ARBEIDSMILJØRAPPORTEN		

Organisasjonsfrihet og rett til kollektive avtaler

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR5)	Enheter og betydelige leverandører hvor det er identifisert at retten til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger kan bli krenket eller det er betydelig risiko for dette, og tiltak iverksatt for å støtte disse rettighetene.		
	<ul style="list-style-type: none">• ARBEIDSMILJØRAPPORTEN• INTEGRITETSRAPPORTEN		

Barnearbeid

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR6)	Enheter og betydelige leverandører hvor det er indentifisert betydelig risiko for tilfeller av barnearbeid, og tiltak iverksatt for å bidra til effektiv avskaffelse av barnearbeid.		

Tvangsarbeid

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR7)	Enheter og betydelige leverandører der det er identifisert at det er betydelig risiko for tilfeller av tvangsarbeid, og tiltak iverksatt for å bidra til effektiv avskaffelse av alle former for tvangsarbeid.		

Sikkerhetsrutiner

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR8)	Andel av sikkerhetspersonell som har fått opplæring i organisasjonens policy eller rutiner vedrørende menneskerettigheter som er relevante for driften.		

Urbefolkningens rettigheter

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR9)	Totalt antall tilfeller av krenking mot urbefolkningens rettigheter og tiltak mot dette.		

Vurdering

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR10)	Prosentandel og totalt antall enheter som har vært gjenstand for menneskerettighets gjennomganger og/eller konsekvensutredninger.		

Forbedring

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(HR11)	Antall klager knyttet til menneskerettigheter, adressert og løst gjennom formelle klagemålsmekanismer i organisasjonen.		
	<ul style="list-style-type: none">• INTEGRITETSRAPPORTEN		

Sosialt: Organisasjonens rolle i samfunnet

Ledelsestilnærming (SO)

		MERKNADER
(DMA)	<p>Ledelsestilnærming beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsernets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • INTERESSETER • INTEGRITETSRAPPORTEN • STYRETS ÅRSBERETNING 	

Lokalsamfunn

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(SO1)	Andel av virksomhetsområder med iverksatte engasjementer i lokalsamfunnet, konsekvensutredninger og utviklingsprogrammer.		
(SO9)	Virksomhetsområder med betydelig potensiale eller faktiske negative innvirkninger på lokalsamfunn.		
(SO10)	Forebygging og tiltak iverksatt i virksomhetsområder med betydelig potensiale eller faktiske negative innvirkninger på lokalsamfunn.		

Korrupsjon

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(SO2)	Prosentvis og totalt antall enheter i organisasjonen som er analysert for korrupsjonsrisiko.		
(SO3)	Andel ansatte som har fått opplæring i organisasjonens holdninger og rutiner for å motvirke korrupsjon.		
(SO4)	Tiltak iverksatt som følge av tilfeller av korrupsjon.		<ul style="list-style-type: none"> • INTEGRITETSRAPPORTEN

Offentlig politikk

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(SO5)	<p>Politisk standpunkt og deltagelse i politiske beslutningsprosesser og lobbyvirksomhet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • INTERESSETER • STYRETS ÅRSBERETNING 		
(SO6)	Total verdi av bidrag og gaver i form av penger eller goder/tjenester til politiske partier, politikere og beslektede institusjoner, per land.		

Konkurranseshemmende aktiviteter

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(SO7)	Totalt antall rettslige tiltak mot organisasjonen som følge av konkurranseshemmende aktiviteter, overtredelse av konkurranseregler og monopolvirksomhet, samt utfallet av disse.		<ul style="list-style-type: none"> • NOTE 29 ANDRE FORHOLD • STYRETS ÅRSBERETNING

Etterlevelse/Compliance (organisasjonens rolle)

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(SO8)	Monetær verdi av vesentlige bøter og totalt antall ikke-monetære sanksjoner mot organisasjoner for brudd på gjeldende lover og forskrifter.		<ul style="list-style-type: none"> • NOTE 29 ANDRE FORHOLD • STYRETS ÅRSBERETNING

Sosialt: Produktansvar

Ledelsestiltømming (PR)

		MERKNADER
(DMA)	Ledelsestiltømming beskriver kort hvordan ledelsen jobber med tiltak og utvikling innenfor de ulike bærekraftsområdene. Konsernets mål, strategier, policyer, verdigrunnlag og retningslinjer legger grunnlaget for dette arbeidet.	
	<ul style="list-style-type: none"> • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKK • SEGMENTRAPPORT DIVISJON POST • SEGMENTRAPPORT DIVISJON LOGISTIKKLØSNINGER 	

Kundenes helse og sikkerhet

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(PR1)	Faser i livssyklusen hvor produkters og tjenesters påvirkning på helse og sikkerhet blir vurdert med tanke på forbedring, og andelen av viktige produkt- og tjenestekategorier underlagt slike vurderingsprosesser.		
(PR2)	Totalt antall tilfeller av brudd på forskrifter og frivillige ordninger vedrørende helse – og sikkerhetseffekter fra produkter og tjenester i deres livssyklus, skal oppgis sortert etter effekten av mangel på etterlevelse.		

Merking av produkter og tjenester

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(PR3)	Type produkt og tjenesteinformasjon påkrevd i henhold til retningslinjer, samt prosentandel av betydelige produkter og tjenester underlagt slike informasjonskrav.		
(PR4)	Totalt antall tilfeller av brudd på forskrifter og frivillige retningslinjer for informasjon om og merking av produkter, oppgis sortert etter effekten av mangel på etterlevelse.		
(PR5)	Rutiner for kundetilfredshet, inklusive resultater fra kundetilfredshetsundersøkelser.		<ul style="list-style-type: none"> • INTERESSETER (KUNDER)

Markedskommunikasjon

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(PR6)	Programmer for overholdelse av lover, standarder og frivillige retningslinjer relatert til markedsføring, inkludert reklame, markedsføring og sponsing.		<ul style="list-style-type: none"> • INTERESSETER (KUNDER)
(PR7)	Totalt antall tilfeller av manglende overholdelse av forskrifter og frivillige retningslinjer om markedsføring, kommunikasjon, herunder reklame og sponsing etter type utfall.		

Kundenes personvern

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(PR8)	Totalt antall dokumenterte klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata.		

Etterlevelse/Compliance (produktansvar)

GRI-INDIKATOR		RAPPORTERING	MERKNADER
(PR9)	Monetær verdi av vesentlige bøter for manglende overholdelse av lover og forskrifter angående anskaffelse og bruk av produkter og tjenester.		<ul style="list-style-type: none"> • NOTE 29 ANDRE FORHOLD

